కం॥ సూనుఁడు శౌనకముఖ్యులకు।
నాఁడానికుమారుఁడు ప్రద్యుమ్నుఁడు రోషమున।
తాఁ డారువైరిపుల డాలగ।
నాఁడా డారభసమున నదరెన నెనటు మరియున్॥-॥
ఉ॥ మేరు సదృక్షరాజ్ఞ సనమ మెయుబలుండు తుమారాచెత్తెపెం।
పారగవృష్టి వారి గతి దుంసమసూర్ఖ్య దిగంతరంబులన్।
ఖర్వరవముల్లసిల్ల భవనాంతమున దసి తాసప్త లోకముల్।
గారయు పెట్టి ఘనదైత్య ఘనతాండ సుపృష్టి వహించె నత్తరిన్॥-॥
చం॥ అరదమునందు ప్రద్యుమ్న విహారము చౌబళము బత్రవృత్త(డి)।
మ్మురుమురరాంబునాన్ఘ గరిమంబున ముంగోనసిద్ధ సాధ్వసా।
బరులు బారగోపాల ఆ సంఖ్య మామెయుంచుము నిల్వుముంటినం।
ఆరమలు తాయు రీతి యీనివిరదంబున మొంజ్గిదమ్యున మ్యుదన్॥-
కం॥ ఆరారకు డుకుమారుఁడు డునతి।
ఘోరము నిర్ణ్ద్వ మధికతరోలుంపాలనిక।
తారారావంబు తాలవు।
గారాము ద్వయ నెనర్ఝ తెరాత యెసంగన్॥-॥
కం॥ ఆరారతరంబులరామును।
వరాంత తారతాల రహాము మాంత్రి యెసంగెన్।
ఘోరనాస్వ స్వాంగవిద [illegible]
దారాగరంబుం బరంజ తాంబె యుండున్॥-॥

శా॥ జయపరాజయములు శరజన్ము లారంగను
లె తెలుపవిశ్వయుంబు లిత్తు దరంబు।
గాత్రయుంద వెలిపి గానేశాంబునా।
రింబు బాన్న ఆరాసమాంజి ఆవుగా॥-॥
సీ॥ అంబికే యనుచు జయంబుజయంబటంచు గా।
నాశీర్వదింపు చునమరవరులు।
సాధ్వి తిన్నర సిద్ధ చారణాదుల్ల లజాలు।
తుసివర్ష్యంబులు తుశిరఘులు।
ఆసురేంద్ర ప్రవర్త జయంబన లెట్టుననట్టులు।
మహాంత్ర్యాత్రి దైత్యాదిశాసలుల్ల।
సర్వసంపూర్ణ దియందు శత్రు దైత్యుని జారల।
లీలావినోదావలోకమాలలవి।
నసురప్రత్యక్షగాగ నవ్వ్యలఘువిత్ర।
మాంద్యధాలంకారనష్టని నన్నవిపరాంప।
శైలనాన్నదముగరవా తెలిసెనలుపు।
నల్లగాంచె చాల దరిజూ తి॥-॥
తే॥ పలుమ లక్ష్మంబు వినుతించు।
పలుమ తాంమ్ములు మసుడమగుట మొలబూరుమందం।
తెనలుపు వరివరినరితిన।
మెనయబుమరినిఠిబుమొలబూలమాతిక॥

గీ॥ మా యబా లబలంబు సమ్మానవిదిలిఖు।
దం తసం తరహి తుండడిమ్మ్యసభవసుటుడు।
గను బునాం డంగరధము లౌ తెలంగునగము।
బదరంగహరతటులసంగలజువురయు॥-॥
గీ॥ మా వులతేమూ లఖం డవహా వూ యుతుండు।
తా రతుడుతెలంగిరి సమురా రతేముగ।
మా యులూ నరింపె నిర్వ్యరవూ యుగదవ।
మా యుతుతుతులుగలబా లమా యుతున్న॥-॥
మ॥ తలద్రి లా యునరుత్న వర్ణముల వెతెలంబవుల చెతెలంబం
బువూ వూ మాయం।
బులు వట్టంబులు మూడు లా నైన సమ్మాత్ర రల్లాలర్కప్రాణ్యాద్రి।
లప్పులుకంబు క్ష్మడు లారకా క్ష్మడువిద్యనా లయుం లారతు।
దలం రం గవలానర్యైగవయ నూగ లెక్క రాక్రి లెలప్పుర।
(ప్ర) శయో లప్పరదా ల్లక లప్పు నవిర్వం రంఖంబగ ంగొయుతు॥-॥
మ॥ ఘునవుదిగిరిదానప్పడుతనిసంఘు లంబులర్యులతమూ।
యునమాయటూ రయుంబుగ సహాదువాయుర్వైవీవెనం ~~[illegible]~~।
లవతెలంబ~~దు~~బుమహా సహాంబయునవాద్రైల్పుండ~~[illegible]~~ర్వర్యుయు।
గనలం కొంబ్బులు హ్రారింపె నదితతెలర్యంబునకసాద్వియుగి॥
తం॥ లా రతా లా రతంబునుదం~~[illegible]~~
దా రెత్న తియ్యె రిపు తలిలమువురా లయుదా।

నాంతర్యాత్రి తెలియుచుండెడి।

వాంతరశలాకాశలాకం దీప్తిన తత్త్వముగాంచెద॥

సీ॥ హిమహిమాద్రి నిషధంబు హేమకూటవింధ్యంబు।

నీలమాల్యవచ్ఛృంగియాంత్రతమము।

గంధమాదనమును తనతతటంబును।

నవదనుసప్త కులాంద్రులయ్యె।

తెల్లంబంబుదై యొప్పుంచు తలాత్యైరావత

ఖండలితములును పింసగపాము।

నమతమదంబు అంజనము పుష్పదం।

తమునార్వ శ్రావణంబు ప్రశస్తమైన।

సుప్రతితమానుబు మాల్యరసాంబలత।

ఘోరమగను చెలియ తపిలు తగును।

సప్త గిరులనష్ట సామజంబులవంట్ల।

పాలనరాంబె శరబుడ తద్భ తమగా॥

గీ॥ అగ్నిమారుతరూపమువైరి తెల్లంబు

దానవాద్దీశులం తెలిపి వారుచరంబు।

తంబుల ధరించి తద్విత్తాసంబులగాచు।

గినుత మునమను నదాశబనతెత్తిహాయుడు॥

వ॥ అంతనత శ్రీధుంధైతె తెల్లంబుండు ప్రకయానిలతాశలనిద్ర

శంబునను తారతాసురుండు వెలయుతా ఫలాద్రమసంతా

యాత్రైశ్చ శుభాలంబుల నంతరార్ధ్వలంపాలతలుభూనభాతల
రత్నంబులును దెసముద్దండవేగంబున గదిసిన సహింపం బంభాలుతనిలా
లంబు నంబరంబుసెసి ద్వారాగంధర్వయక్షసురమునిగణంబులు సంతోష
సంభ్రమంబు భూతప్రమథగణాధిపతులు పెలుగా భయంబున గాంచి
శీతలత్వ దిశలం బర్వంగ నంగాని తలమాయం దుష్ప్రద్యుమ్న సర్వశత్రువిజ
ర్భింతాయును సిద్ధసద్యశంబున నర్తితైలం ధరియుంచు సర్వపాత్రాసమ
స్థితంబుగా దృఢముష్టినలపరంబు ప్రయోగింపనాదివ్యాస్త్రాదనంబు
దశదిశాంతరంబుల నాక్రియలతోభాసిల్లె నమదయంబుల
నిండిపాంథంబు విలయానల సదృశంబున సమదయంబు
లలబుగ త్రయంబు నాత్రయంబు ప్రజ్వలిల్లునువిస్ఫులింగంబులు
వెదజల్లుచు బద్ధఘంటాభంపరసంరంభితంబునై ప్రకయాం
ఘ్నదసంహారతంబుత్తైదరంబు రాయసపిడుగులనిమయుగర్జిల్లుచు
నతిభయంకరంబుగా బరతెంచె॥-॥

చం॥ బలదినశ్రేప్రభలుదిశలునంక్షోభితంబులు నేయుచుండెసత్కృపా
ఆర్తుదేవుగనెన్నికంచెదిరదాయుదానా దవములజ్ఞ్వదిచె।
క్షేమహేలాప్రవృత్తి భయదాంత్యలితారతురాంమ్ములుచించియు।
బ్బలపులగదూరితె క్రింపమునుప్రజ్ఞ విధింపలయానలాంభ్రమ్మ॥-॥

తం॥ శిలవెరవుడ్డై ఆప్పవిష్ణు।
స్థలముశలాద్భుయయువ్రజ్జితనిసనతలా।
ఆప్పలశిషము మాయాంప్రా।

విలాసము ప్రేల్లు మరలె విద్విషుల దలఁక॥-॥
నానముసత్తెలంయందుదారాంబుమాయలను సమ్మోహాంబునంబాందిరయ
పనియుంగాననివీరబాహుపాలముఖులం బర్లిక్కె ద్రుఖుండద్రవిరాం।
యనువారయింపెవీడల్లి వారలు సుభనిదానసత్వవైయుంతిరి
బనమారటిక్కె తనువిజ్ఞాతెబగనారాబ్రహ్మంబువిభావంబున్నైతెద్రై॥-॥

తే॥ మరి త్రిలంత లాడప్పనతెత్తు।
వ్యూహసంధ్యలనంగములనమంబుగతెదురం।
శరజన్మసన్నిభంబున।
మురిపెమ్మున నిలుబడ్డుదుమదమెలరారక॥-॥

సీ॥ తెలంచలె రాతలసంగాలమంబునందారంబ।
తెలియబుర్బ్రాన తీర్చనియ్య।
మైనాకదార్ఢ్యాయమలరునావినినను।
బడివినదారల సన్నిభమున।
నిలువతె విద్విషుల్తెలిగి పారబెదరిమ్మ।
పరతథవినిపారరత్రక్షెతనత।
తెరపు పరమాతుదాందిగాగలద్దెల్లలు।
శారిగానె పరిమన్నదురములందు।
మరుదద్రీశుండు నీ తథవాహింమవలన।
ఆకులవిధియింబెపరమాంత్రపైనశౌర్యము।
ఆనెమైయున్నశరజుడు ఆరతాసు।

రాఘలవదింపె ఖెబఘాలలకీ సూాడాం॥-॥
ఇతిశ్రీసంభవితాండవేతేలంబలారతవధార్సాము
బాలమ్షశ్వరింగోధ్యాయః —

తం॥ దానవవిపక్ష స్థలము న।
దానవలోలగసుశత్రు దారతబనన।
ద్వానవ్రుశరీరవలన మెతా।
సానావిధ తంతి జైత్రనాదము వెడతెర్॥-॥
చం॥ తనలుసుశత్రు దానవ్రుబగాండుటగాండతనెల్లు ఖర్వుటల్।
గనబడదపెళ్ళ నాక్షరసెంతాంవెంత దిప్పు దిక్తైననాంలలా శి।
ననుదివిమిట్టిపదినంబది జీవవిసర్గనాంబుజౌ~~సినలతాగాటతా~~
సినలారిగాండిపాంరినవిబత్రముగన్గానిరప్పులాంబుగన్॥-॥
ఉ॥ బాగ్లనదైత్యఖాంబవితసన్నుఖుతైసురలుంమహాశయుషల్।
వప్లినసంభ్రమంబునను వర్ష్మిలిరాంవురపుష్పముల్లనుల్
ముగ్దుటన్నులవ్యముల్ సలుపి మోదమునొందిరి శల్యనారనం।
బప్పగగానగానబదినంలాజాయద్వనులప్పలిల్లగన్॥-॥
వ॥ అంతవీరబాహరుండు అద్దను బూష్టతంబును బలపంచారశీల
సేనానాయకులునుగదిరిపనియాలాంబును తెమరుంగనిత్యలాంబులు
తైప్రసన్నమనస్కులై నిల్చినాంగని దృశ్యరి ఆండాసద్దైల్యానిత్యలాంబులన
పిడలంబారలద్దైవయాల్పంబున నిర్గలమైలారి సుఖంబయుగాంక

యని వారలందరు నీతివాఙ్మాత్త్యంబుగా జగన్నాధుండవు నీవు గలుగ మా
కు విపద్ధరతిత్తి తివిపాదసేవ తరతెవ్వారైనను దుష్కరంబులు గలవే
యని సదయాంతఃకరణుండగు తార్క్ష్యతీర్థుండు వేదశాస్త్ర
బలిమి మున్ను ద్వేషించు తారకాసురుండడఁచిన లాంఛనంబునఁ బట్టిన మా
శుభదాయకంబు నెలవతిశ్లేషను సురలు కుసుమంబులు వర్షించిరి.
దేవదుందుభులు మ్రోసెను సిద్ధ బంగారపు ఖేలాంతరి కిన్నెరనారీర
త్నంబులు పాడిరంత దుర్గయుండగు తారకాంతుండు పటుశరీరపద్మ
సురసింహస్వనసురలు నష్ట భూతములనలంబిరంతరరాదారనోలాల
బుద్ధిగ్గయుంబిహించవంతంబు ఇరిత తల్పరంబగుబ్రహ్మ ప్రశస్తంబున
దివిజ వర్గంబులు దానును త్రిదినంబులు నివసించిమరంతయు
యుండగు హిమవంతుండు నానావిధంబుల సంభావించి తనవి
ధంబున నాందంత్రంబు సేయనప్పుడనంబ దేవగిరితటిగిన రయం।
తానసమయంబున పుణ్యస్థలంబుగా రచ్చుటనదిసి రథాంగవదనంబు
ఇచ్చి తాలత్రమున్ను ద్విజ దేవగిరి క్షేత్రప్రాశస్త్యంబుగ రనాలి
ద్యంబులు సలుప సంతుష్టాంతరంగయై రాత్రిగడప తెల్లవారయింబు
ననిమయలందరు వందనంబాచరించి వినయపూర్వకంబుగా మా
యెడలననుగ్రహించి యారాత్రి యిచ్చటనిలిచి వారంబరలంపూరం
జేయుకొనవలయునని ప్రసన్నుండై కృత్తివాసుండగు కుమారుండు
సమ్మతించి నమోంధనవవిధి ముఖులందరు పరమహర్షంబున
మొత్తనగరంబు నిర్మింప విశ్వకర్మంబు లెచ్చిప్రియపూర్వకంబుగా నిల్పిరి॥

చం॥ సురుచిరమౌ విశాలచిత్రమౌ గృహావాసయోగ్యమౌ।
దరశిఖరాభవేశ్మమును తద్గృహముఖ్యనివాసనత్త్వమౌ।
బరుదుగ చిత్రత్రయాత్మ్య విద్యాలయమౌ నలకూబరాలయ
స్ఫురణముగానె నర్పుమతిశోభముగా గమదాక్షపత్నముల్॥-॥

గీ॥ దేవగిరియందు నిర్మించె దివ్యపురము।
వేగ నిఖిలప్రేమతృప్తి విశ్వకర్మ।
పౌరజనమా యిప్పదియంతరమతివిచిత్ర।
రత్నసంఘాన్వితంబు విరాజితమును॥-॥

సీ॥ చంద్రకాంతరత్న తాసలలితవాలితారి।
గోపురప్రాసాదసంభృతంబు।
భామసహానర్తకి ఖురమంబున వరత్న।
తలితంబున నవవిధిత్రాయితంబు।
చిత్రవిచిత్రాలనవిచిత్ర సుమార్ఘ్యంబు।
తూంపవాపిలతాటింతపరిమితంబు।
రత్నదీపావన విభ్రాజితంబు దివ్య।
లతేజోమయంబు సందీప్తపుండి।
శ్రీతసంతానవిస్ఫామెద్రైతమైన।
పురము శిల్పిరచింపనప్పు రమునందు।
దాంచితేయునివిరచింపఖ్యదమైన।
వారి చెప్పిరిప్రీతిదేవతాలు చెలగి॥-॥

క॥ దేవదుంధుభి నినదములద్దివ్యనృత్యంబు।
శ్రావ్యంగానంబులెల్ల నలరంగాగ।
దేవినారీసుమలదానానసేవాననిరగర।
మునితుష్టిరనానందరు వెలింప్తి కొలువా॥-॥
ఉ॥ అంత నమరులు తీర్థపుదునత్రివసిష్ఠుదుపూర్ణకుంభసతో।
తెల్లం తోరణంబులు లల్లసిల గామరత్రుందదరుగాల్బిరాగవే।
దీంతోవిధ్రులే తాదర్శములు నిగవాయులేగన్నగొన్నదొంతో।
శ్వాంతోయుస్వస్తివాంచితములభూష్పిపుశైవనుదేంసత్మరేలి॥
చం॥ అమరులు బ్రహ్మవిష్ణువు ములందరు తారతనరాజమారజం।
తనయుడు వీరబాహుడును సమర్థుడాశీసి నరత్నపాండుతేం।
తనబాహువులంచాంతగి తన్వీవీర్యవు పొంబ్బిభర్తర।
త్నవిజయ సింహాపీఠమును దింబున నెత్తివసింబివెంతయులే॥
తే॥ సురలందరత్స్వర్పాద్రి।
త్రారవులు తరములు నగాంతిఖ గద్దాంవద్దాడుపుం।
యాంరతనయుడు నర్వ్యాఖ్యడు।
నిరుపమును దేసు గవాలనికెవ్వ నెరపిరియత్తి॥-॥
తం॥ నలిపులును ను లుపు లును శరఖుని।
మలీసం లొరప్యంపజేసి వందిపూంపవరరా।
స్ఫి తపులయునవీరబాంచెర్పా।
తాలపులను ఖాంకులుభిరాగపూంయాంస్థ మునగే॥-॥

చం॥ అమరవరుల్ దర్శనసత్యలోకాల్ఫలమ్ములె మాటుంబాయుల్లేవుల్।
విమలముగాగ సంతసిల విశ్వవిధాయతులైన పార్వతీ
కమలతరుల్ల దంబునను గన్న తపమారుడు దేవభూధరం।
బులమల మునోల్లాసముగ నబ్బెదనంద గౌరమదాప్తుడై॥ ॥
— ఇతి సంభవకాండే పంచపాత్ర్య రింగాలద్వాదశోధ్యాయః —

ఉ॥ శాంతతైత్యుదాజి విజిత ప్రతిపంధియు వజ్రపాణియుం।
దారుణయుద్ధకాలయును దారుణుడైన తపమాయదళ్లనం।
ద్రాకుకీసూలయున్న పరిలాపము బొందు బుహానిభాంత్రు
శరీర్వ్రశిపలోనమానరు బలాంగవిలాసినిగౌరియుల్లైర్ ॥-॥
చం॥ మరియును శాంతతాంగనలు మాటిటి మాటి తపల్లవంబ్రుకున్
తరరుల లీలనందయను కోమలసుస్వరరీతి సన్నట్టుబుల్।
మరుగు బుబాశ్శవశ్శరరామం దాలపు మాయవినింబయున్నయా।
మరుదలగాంబపై నుతిగ మానసముల్ధరి కాన్నదార్తలై॥-॥
ఉ॥ తారమ మలంత సీమలను తాం లపనిశ్చిమొగంబు బరాంబసం।
గౌరి మపటిష్టనేరము నుతారరామేమయు తెలవమల్లనీ।
భూవలు సుశుభ వారిధి తివాల్ప దాటిసి యుదేవినాదపం
మమువాసి నీపులసునామమ సూదతనమ్ములయుల్లైరర్॥ ॥
చం॥ ఆవల మునాశ్చనీపుజని నశ్చ లటితేమును నవచ్చిపాదముల్।
గనిపర్వ చేసెదము గానిసహింబగతేము నిమ్ము బాగు

నినియుష్మైనదైత్యతాలశైఖరిసర్పులనిర్భరోఘలము।
మ్మనలపమవిత్రమాంధ్యగనుమాంగనువిబ్బ్రృద్ధాంనుకాగమై॥౪॥

తం॥ పాలనాథదైత్యనాథ।
మానాథసువర్ణనాంశ్రీయుకునరశలనాల।
రానలతమునానిదర్శ్యో।
స్థానము శాశ్వతీయూలిబనినెమనాలగ్॥౫॥

ఉ॥ ఇం తడువేవలనానియాయామెల్లనానుభింబడిశూరపడ్డావే।
వాంలతతసింహాంవత్సలుయమాంలతమలంగనుగాన్నవారుడు।
ర్దాంతముబ్రహ్మశీర్షము నుదంబుదదంబునర్ప్రవృత్తనా।
వంతలుగాగభూమిపడినర్జతముతనిలుప్రైతాగంధ్వినన్॥౪॥

చం॥ తడిగనరంవిశ్వాతమునతాంపినలం దయుదైత్యనాథుడై।
బదివిలపింపబోకగరతబాంధ్వపండ్లుతగాత్మసేయుము।
బుడుతనిచెలనాంతపనిబుట్టినటింబుతపింబుబన్నరా।
తడబడుబంమనంబలయు లారతప్రత్యుడుదుఃఖతాళ్ళుక్షై॥౫॥

మ॥ అమరేంద్రుండనువాండుసింహాముఖుదెల్వంతయుపంపిలతో।
యువముదంబందుబాతద్యుయంబును బాలబ్రహ్మసంహారిత్తా।
తమతంత్రింగనువైర్యవజ్జనెడపద్యంతంత్రినంబంధులన్।
వివతప్పుంబునటిబాయులంతావమద్విగుణంబుగాంబల్లవన్॥౬॥

చం॥ తనజనతాంత్రఖుండడుబలదర్పసముగ్రుడునై నసింహవా।
నిబలముతెనసాంగాలుపదార్శ్రలక్ష్మైయమాంబ్య

జనతానిఖిలాంబుజావేద్య జనకల్పత్రు జయాంబుధనంబుగాల్పగా।
గనలు జూపెట్టి గాంచె జనతల్ప్రమదాశ్రిత కాంత్రినెత్తరిగా॥

చం॥ గనిధర వెలుపాండవముత్తై వెడివలలమవర్శనాదవ।
ర్త్రనలవతీర్ణుతేమదనసందుడునైత్రుభలుండునై ద్యరం।
జినవ్రభు తెంలగాంన లౌలబ్బాంవము లంగలమైనశ్వతేవా।
ద్విదవలను గంగనెత్తి జవాలరిలౌలనాంలమరపిస్పృథ్వితాంభ్యద్వి॥

సీ॥ నేడుగాం దేవతాంశత్వ్యదాంతాం
రంభలనన్న్యవహీంతిదారంగ।
నేడుగాం పాలవాటి వర్ణైరాబ్ధిప్రసాతు।
సురలు తబ్బరలను సుదలౌపత్తైరి।
నేడుగాంయణజ్ఞ గీర్వాణంబు సుఖమందె।
నేడుగాం స్వర్గంబు నిలయమాయె।
నేడుగాం సింహాసనదొంద్ర రాంధ్రందుని।
వెలతిలజదిహాంతవలయమ్మైరి।
శ్రీనిజాలపింజావలపించి శ్రీసురవరుడు।
దప్తదంతాంధరాంచప్త దూద్భవయుడునది।
శ్రావలార్తియుత శ్రీధరత్రాంబుతుండు।
నసబాపలువురునసుబా కాత్రీధ్రాంభ్రాదసవా॥

తే॥ తానివన్నుమసురహారాము।
తానివన్నుమరామన్నుసయతారాతదాల్చెనే।

దానవపతి సుతుఁ డౌచేసె।

దానవపతి యమరావతిపై నడచెఁ గ్రమమున సైన్యయుక్తుఁడై క॥

వ॥ అంతఁ గంధవాహనసంయుక్తంబుగాఁ బవమానాగ్ని గౌరీప్రముఖ
పరిదేవతలు మాతృసహితంబుగాఁ బనివినతెల్లసంస్కారంబు
లాచరించి పౌరాణోక్తంబులు మాతృసహితంబుగాఁ దాం
బ్రితినివృత్తంబు చేయుఁ గాలి నంతంబుగాఁ దత్ప్రాణంబు నిర్గమిం
చి వీరమహేంద్రభువనంబు చేరఁ బదవిన్యాస సురస్థానంబు నగ
నగరంబున నవ్విశ్వవిఖ్యాతంబై వెల్లివిరిసిన దేవగణాధిపుని
పాదంబులం బట్టి నుతించి బహువిధంబుల నమస్కారం
బున బొంగరులు వెలయించుచున్న యామహేంద్రుని గాంచి
హస్తంబుల నెత్తి వారణ వాహనుని నగరంబున శుద్ధాంతరంబున
వెలుఁగొందెదు నాతని నాశ్రమంబున వెలయించుచు
తారకవిధప్రతిరూపంబులై యడిలిన వారణ దుర్గం
బుగా నిర్మితంబైన తానుమహాంద్రంబై యమరేంద్రునిం బంపం
బనియెను॥-॥

ఉ॥ తారకవిక్రమంబుఁ గని దైవతులెల్ల నిలింపులుం దటా
కారకృతప్రదుర్దాంతమైన దుష్కృతంబగుచు నదియాదిశ నున్నవారి
దారకవిక్రమంబును నేనెఱుఁగక నేనుమెత్తమితో
నీయెడ తారకుం డతఁడు విఫలమైన తోయల్లఁ బాలు తన గాధ॥

తం॥ ఘనదయాకర ఘనదయాకరుఁ దారకా।

సుజనవతనాంతదెల్లు నొల్లనున్నంతయును।
తెల్పిత తధలు దెల్పు మాన్యనా।
సుదివిసులకాగన్యదంతయును నడచు జనులపై॥౼॥

చం॥ తలగనతెడు విప్రు(డు) లాగాదు గనాంగాంచి వాంఛలెల్లడిం।
(శ్రీ)లకు వరాత్రియాల్ బరపి రాద్ర లనాంబు బయలుబొందన।
ప్వలనిలువంగ నెరా వతనువిప్రులనల్పమునంతయుంబగా।
వలవదనీవదాంప్రలపై రపథంబాం నరాంలయు నమ్మనా॥౼॥

గీ॥ ఇంతమాత్రమునుచునెన్నుడుమనతను।
బ్రయాణము సిద్ధమంద్రిప భవదీయాంబు।
వలననిన దైత్య వల్ల భూదెంగంబు।
లజ్జ దిగ్గ నుగ్గ మొగ్గ బాటె॥౼॥

చం॥ లనుప్రవరాంతుబాంధవి లలాంబునవేదన బత్తవభక్త।
మ్మునప్పలదప్పవిప్రుముముదంబునిల్పగవెతెవగిము।
గ్గనులనసింహంపిరముసతెనరవిత్రము దైవదైత్యతం।
బనిమరిసూంలయు దిగ్గనిమునమ్మనివర్ప్యలతమ్ముదంబునన్॥౼॥

— ఇతి సంపూర్ణంటె వెల్పులల్పించాలిద్పమయుం —

చం॥ చలనములనొందిరారానము బన్నుడు సింహము బుంటేమాలము।
బ్బలవరిఘూరాం లాండెగిన దలలన భూంజము బ్రాంగి తెరమయల్।
విలులలతబంధప్రై చెదరవెలాను వృంధరదూంకబ్బంగగా।

నిలబూరదిగాలంచివాలానువినయంబు తెల్పి టుజెల్లి కామ్మనె॥

ఉ॥ హరిహరాదిమాలంబినాలరమౌల మహోరధానిన్నువదింబనంతనా।
హారమూలను దంబునం మహోరవమెుప్పగ లెల్ల తెల్లనాన్।
హరి హస్తలకె చేలి నై లిని తనూవాల నేఖిపలంబులంబున్।
నొూత్యహోరము నాం మదవ్రీరలమూర్థ్యమురాంగు వెడంస్త్రమెదెన॥

తం॥ మంత్రి ప్రగల్భితాపింతప్।
శ్రీమంత్రజ్ఞ బహుమాన్యుల జలదై లేవ్వలుశరముల్।
లెంత్రస్తలెవిలదింప్రబు।
బంత్రంబుల లేల మూర్థ్యబుదత్తై యమున్న॥

తం॥ వ్రంమున రంమును తెప్పలు।
నరూలెరముగ మోదిత్రునిసమ్ముద్రేతమున్।
పరిమిలెమ్ములె బివెదనా।
ధరసురగెను శూరపద్మ దై లేవ్వదంద్వలేదై॥

మ॥ హింలతులం మంత్రులమూర్ధదారధనువు లై ట్లుస్తదై
నట్లయా।
ధ్రులెమం లెసదెటిలుతె లితుంబూగలుబుందినా లద్వైరదనా।
ప్రలెలెద్వ్వనమునంగిము ట్లగ తెరగ్రసా త్రంసుగాట్లు।
స్వస్తలెమెందింగ నెనర్థనాలెవలెదంద్వద్వి ప్రలవాంస్వద్ద॥

చం॥ లెనిము నిపంక్తివేనదరదంగనముగ్రలెవెమబుందితల్।
గనిరదినంబులందమలంబలెలద్వనపర్థదిలుబుంక్।

హానినియున్నలంఘ్యనిబంతతెలంబ ద్రవింబు త్రయంబుల్
గవలుబులొమల్లరారా ప్రైడిత్తెప్పౌరదేరిబూరుబుబుద్ ||–||
చం|| ఉలుదుడుబద్ధ పవ్విదావితారికలలోపినబద్ధనవ్వులోన్
ధరణిబలింపమంతొలియలు దాంయకాభంగిమునప్పుభుంద్యులౌ
హారసుతుడింధయుత్వముగనింపొవ ఖూంఖునరాంటగానిబో
విరరావులమందుమదభిమగమప్రాణంబులతోడుతప్పకుల్ ||–||
ము|| బలరాంగంబులం సెనలం ద్వద్ధిధినుస్ప వ్పుత్వ్ర ధిరలం లెటిబో
నలుపులాగాలి హావ దత్తలం ట్రిబలపినాద్య త్తలం నిద్దుళా
ద్విలితలద్ద్యున విపహోవినాదయునలాండిలులివళ్లోంతాం
ఉయుతుత్రై మున్నిగారంబవెల్పతగ ఔయుందీమ దాఙ్మంభడుకే ||–||
క.|| తనలుబునింలాలునిలవతా
వినమితుత్రై నింలయున్నవిబుధాందులరా
మ్యునిపిలంబరిరోవ్వశిప్పరా
తానుద్రిసెనంబమంటునంతలాలములత్రమ్మాక్ ||–||
ఉ|| బాలునివియుక్తలోమ్మునిసుపర్వబలంబులులోరుదొసుగాంతగా
నాలమునం వధింబనిహారాల్లాబుతేనిమబాంన్విలయంతన్నై
గాలిలుబుసాండెసాలానితికౌసుఖనిప్రపొంతాన్నబుత్తయుం
దాంళుతానంపొంతోలరుడలాండనిసెయుగబల్పదిత్తరక్ ||–||
గీ|| స్వర్గమునతెగియుజ్ఞభు స్వర్గమునతు
తెలియబలుతుదిమున్ముభూద్ధితమటంబు

భయమును విడనాడి తా శాంతమ్ము దింతె।
నిద్ర యాంపొట్టలను బాపు నిత్యమానము॥—॥

చ॥ మరియును దుఃఖవేగమున మానని తాపములందు రోగము౯।
శిరగాంభీర్య గాత్రలతి సహస్రముఖాగ్ని లయున్నబాధతం।
మొరయును మజ్జ బూని నప్పుదరము మంచి రక్తసమజ్జ్వలంబున।
త్వరముగ నిమ్మలొలిహాసమయావర్తనముపాటు తపనారంభమా॥

చ॥ అరదమున న్నస్త్రశస్త్ర నితరాంద్రమునాను నరాంబికేమ్మద।
స్థిరవృథశాంస్థ మౌళ్ళ బహు విద్యప్రభిలాంయుధ బాలమక్షయ।
స్ఫురదిష్టప్రాంశ్ర తొంతాముల బాధితయున్నలడివ్య మంత్రిత।
త్వరిత సరవర్తి మంత్రవిధి భావిహింలాంల్పు తమాంఘ తొంకుటకు॥

గీ॥ మంతనీయము తావిశాంరము సదైవ
పారమతాలవా ఆసభం తారమును।
భయమొతం తాలెత బలితె ము లేల్లార।
పమ్మునతానా నిల్ప ఘనా లాలప్రదము॥—॥

చ॥ అమరాలకైన పాంమరులకైనను నిలిపి ధాంబుపారము౯।
విమలముగానెరుంగగను విశ్వమునందరమానె దానిభూ౯।
రమణులవశ్యతంబని తరంబుదరింప గబాలుడా ల్లిననం।
సుమహితసత్సుఖంబునను యోగవిభావంబునసాధ్యన[illegible]॥

సీ॥ మంత్రి(ప్ర)భూాంతాస్పహం మంత్ర శక్తిత్రయ।
సంధి విగ్రహయానసముదయములు।

నానాసనంబు సమాశ్రయమును ద్వైధీభావము|
మును సుషాడ్గుణ్యంబు నెఱుఁగుటయైన|
స్వామ్యమాత్యబలాది సప్తాంగములు గని|
తగురీతి నడపు సమర్థుఁడైన|
నీతియుంగ బల్ల నేర్పుట గాంచిన్న|
పలుకుతులు మఱుపు ఱజ్ఞయతవియు చేత|
బాలుఁడును భీష్ముఁడును మహాబలుఁడు శత్రు|
ధరుఁడు శల్యుఁ బయమ్మైన హరిసుతుండు|
మనమున ర్వ్యాదుగాఁడు సమస్తమున తునెఱుఁడు|
సుఖతరాంద సుశంతరసు లుడుగాఁడు॥-॥

చం॥ పరుఁడు సుశాంతరుండు సుతృప్తి పాశుఁడు డెందము యద్ద్భశ్మవస్తువుల్|
నెఱుఁగఁ తిరంబుఁడు దరనిగ తివస్త్రై సుత్రాంతదేవతల్|
శరణన భక్త్యవత్సలుఁడు శంతరుఁడంపెను దేవతాంత్ర్కైతే|
దురవెయునరింపను నాఁటనద రాత్రియ పృతాంస్వుని తాళపరమో॥-॥

ఉ॥ తేనలతదివ్యవైరము సుఖంబాన సాంఖ్యము మానుమన్న|
స్నానప్రధాంతరంగమున దాంత్రిత్రమంబుగ దాంల్లురత్నపం|
బానన పీ తమత్ర్కన యమాంరనమోంఘపాత్రముల్|
మానన సంవిధి దెల్పు బాను పత్రానము తొరడుతనుండినమ్ముద్దై॥-॥

చ॥ అటువటి మంచికొంత తెరదొప్పైన నినంతరవాండు బంటలు|
త్ర్యటుయుగనూ బాబాండదగను గాంబ విపయాంతుని పత్రపాంతుఁడు|

ష్టు లెలని నేనని శుతు బతుం వుంర త్రుందర బాంర బల్లి సం।
కెడి ములు దల్లి బుత్తై మాశతాంబ నవస్త్రములఙ్జ నెర్పనదే॥-౪
కం॥ మొగమిచ్చి నెనరుపాందగ।
దగు బల్లు లుబల్లు పదులుతాపతెయగగయుం।
డిగజెప్ప త్రిగ్గములదాం।
పగలెవరమార్గంబు శూరపద్మాంపరయునే॥-॥
మ॥ చని పరారం దయశంతెరాలఝ్ఞు బవయ స్త్రీశోభిత్య లమలెప్రశ్నయం।
చని సారథింపగనిచ్ఛ విచ్చ ఉత లెరెజైస్వంబు లెరెజ్జైస్వహం।
లనితా యింబురనాప్రవిరారద్వితులగ్నరంద రెపెరివా।
రనవపాంనింపతె పెరెయరంపు నిబనాంవారాంధవిపుంబులదే॥-॥
గీ॥ తెరమానలుతాంవరగాంధ్రులగారవమారు।
తెరమపారసుంనువనెతనిసుఖంబు ఖాంఖి।
వేమలెవచ్చి తెలుపుడవ్విధము న్నపులు।
తెంమిలతము గూంర్చనవారలు ~~శ~~ శెపెంలెపలు॥-౪
ఇలతిసంభవతాంపతె సప్త వాతాద్విరంరాంద్విరిమకు॥-౪

కం॥ సూంలప దన బాంరాలనుపాందరా।
సూంలవిధవయ దేలమననిపిగరతెయునసూరం।
రాంలతిసెపెవాందరారదలుబాబా।
నాంలారమం (శ్రీ)పింలెసహీం లయద్వైయులునుందే॥-౪

ఉ॥ అప్పుడు దేవభూధరమునందు కుమారుడు రా(ఆ)ప్రబుద్ధ్యయాం।
సప్తరోజులందు దేవముని సంఘము సైన్యము దివ్య లీప్రజం।
బాహ్యపను లొత్త కాంల్ప నరుడా దరయొన్నన విజయద్గతముడ।
భవ్య సృష్టి లో నేర్ప సేవ దిన తెలుస్ప తుద్దైజనె లక్ష్మి యాత్రకై॥-॥
చం॥ మును జనతాబ్జ గల్గిన మోఘము గావున శంభు లీలగాను।
ల్లమగాన లక్ష్మా పాంస్థల పులం జూచి భూంచెడి వేద్య భారము నా।
ఘుమఘుమ నిజాలయంబు రితి తెామ పంరుండు బనులు త్తెల్లాత్మస్థు।
జనగనను గ్రహించి ననుసాంద్రపదంబున భక్తి యుక్తుడై॥-॥
వ॥ అంత నాంచ తెలియుండు యేపేప్రప్ప లక్ష్మీంబున విధునను
నరుండు మహాప్రమాణంబులనాశ్రయించని సమేతంబుగా
నర్చించిన నప్పుడు గదలిన కారణ్య ప్రతాపంబున నటుతాసియునం
బరగుతారకాంతా నగరంబున కరిగి విశాలాక్ష్మి సమేతుండగు
విశ్వేశ్వరుం బూజించి అప్పుడుమం బుత్రి శైలంబున కరిగి భ్రమ
రాంబా సహితుండగు శ్రీ మల్లికార్జున దివ్యనాధుం బూజించి నప్పు
డు పదాలవిరూపాక్షం బుగ్ర వేశించి విరూపాక్షేశ్వరు సేవించి
యష్టి దిబాంపి సువర్ణముఖరి తీరంబున దక్షిణ కైలాసంబు
నకరిగి శ్రీ కాళహస్తీశ్వరుని భక్తిం బూజించి లక్ష్మి పాపంబును
నిర్వస్థపేటియాం పానంబగు వెంకటాచలంబునకరిగియు
న్నప్పుడు స్వామి పుష్కరిణీ తీరంబున వారిముఖ సర్వదేవార్చితుం
డును నారాయణుండు పరాత్పరుండును నను శ్రీమద్వెంకటేశు

విశ్వరూపంబును బలంబు యజ్ఞుడు నిర్గమించి యెపుడు స్వస్థానంబున
విష్ణుతరళతాండవమృదంగవేదురనాదపేశలంబునసర్వజీవ
రక్షాదక్షతాండవంబునిత్యంబుగాఁ బ్రవానీనాధుండొనర
నరంబునక్షేత్రాంబిపట్నంబు పరాశరాదాదిలయముతారా
మూర్తి దేవిని బహువిధాలపు బాహంబుల సంతుష్టి నొసరించి
పతాకావృతతురగములనివాసుండునసర్వలోకతనాయ
కుండును నసుపతాంప్రమనాయకుపరిపాలనాబారించెత్యా
దానంబును కుమారంగ రాజ్యంబున తరిరి యజ్ఞులు శివలింగము
లయజ్ఞంబు తాస్థానంబున దేవుంబు నిరుపమాలంబునకుబుడి
తిరునబతిర్థ్యమున బ్రహ్మాలంబు వేసిమల్లాండంబు వృద్ధాంబలం
మునుబదంబరంబును బలురాజ తాత్కాల్పులింగంబుల తప్పెట
రవములను శంభులింగముల నుపాసించితా నావేశితనృత్య
భాగంబునం బ్రవహించు బహు మహిమయుతకైన దేవాలయంబు జేసిన
వ్రతునరురకుండ్రస్వ నిధు రాత్రుగ తపుండమున తావంబు దిగ్గ
జంబుల లాభ్యాంధయుగగనంబున తారకాదితంబుల యొప్పు
నద్భుత తేజము దబాంధవుండు నిజతరనివారితతామస్ప
మూలవాలుంబైతతాము భదిగ్గజంబులలంతరించె నంతట
తాదృశి తెలియుండు నిశాభాంగ్యంబగుటు నిజ్ఞులు విశ్వమంబు
నిను నిను బాలుండగు త్వాష్ట్ర యుసంతల్పమూల్యంబున
నద్భుతంబున మహిమయుంబును మనోహరంబును కుమారా

ప్రసాదవర్త్తంబున సునిత్యప్రకారంబు నీత్యంబు తేనష్ట్యంబున నవార్ష్య
విచిత్రంబగు సింహాసనంబు గల్పించి నారాత్రి శేవసానము
తదధివసించి యథార్హనివేశంబుల నివేశించె. అమాత్యులందరు
నియోగింప వారును తదనంతరంబు నీతిమంతులైన నేరుపరులు ద్రాంతా
త్రరవర్గ గృహంబున నలయించి యున్న సమయంబున॥—॥
ఉ॥ సాంతవిభుండు పూర్వమెంతనా రహమహాశ్చర్యరీతుండమ।
సిద్ధితమనర్ఘ్య మైత్రదేవసుంధరమానుని దాంబయున్నవారి।
పాంతవిరోధిసన్నిధిత పంటివనెంచెరలెచ్చిదయింబదా।
సాతలితంబు లౌవవివిద్యాభరణంబుల బొంబవేళల।॥—॥
శా॥ బాలాదిత్యప్రతిమాద్య తేంసుమతేజంబుల్లరయుండెయగా।
పోలారిపుల్రియుబొంపు తరంబు వితటి విస్పష్టంబుగాంభీరత
లోకాలంబందు శరపూరంధ్ర హార్దిదయుద్దమింసమర్థింబగా।
బొంతెలగాపుల గల్గె నల్గొను బాణంబుబాంధవాభ్యంతమై॥—॥
చం॥ తారగనిదర్ప తుండరిపులదర్ప విసంగగబాంధవంపతా।
స్ఫురదమరుశ్రీ సనాత్మ రవి ప్రకృష్టశౌర్య విశేతగ్రమైరతాలే।
పరిసర్పనాదిత్వ తాలులతాంద్య సర్పనిబద్ధాం తాలంపూదా।
తారమలగాంబమార్గశరదారి తెలివైరివియోగవేదన॥—॥
తే॥ శరభూపాలరాఘునందంభము।
పరిజనవని తాంశ పాంశపల్లవములనా।
సురపలెజౌట్టి నిశ్చిని।

పరిజనత్రై! తామసమవిసరపర్యంతమునన్॥-౮

కం॥ ఆ తల్లిఁ బిలి తావేదనా।
నాంతల్లివి గాంత్రియాంవమాంధీశం।
దాంతల్లిల నవమ్యదుశా।
యాన్ని తల్లిత తసుఖయంబునదేలుబు ప్రస్తైన్॥

— ఇ తిసంభవతాంతేప్త బతాల్లిరంగాన శ్రీయు॥ —

చం॥ త్రిలతులతేశతావనవితంబు తాలంబుల సంబరంబుబారు।
బలరిపునాంత్ర సేవితసపర్యలు గాంబయు నిద్రాగంబనం।
వలయసమాంధచేతసువయాంక్షరాబాంలవాచోశంబుతో।
తలతవపరంబిరాం త్రిబయాతల్లిమబ్లైబునమాంరవేదనన్॥-౧

శా॥ నానాదేవాంబువములన్ని శంబవిపిమేనం దేవతాంధీశదా।
వ్యానంబంగబు లాంవబాంతావరావెంమానంబుచెయానపు।
స్థానంబంధునలందిదేహంమునతెబుద్ధి ధ్యాంబాంగుశ్రీబుంబునం।
గానంగాంబడితుంతెబంధనవముయింకాంశ్రీరతరాల్లిరమున్॥-౧

కం॥ ఆవుతెంద్రుపడాంబితేయునా।
వివులవతింగాంబునట్టివిడుతబాండవున్।
ఆవురాంయులతో సుయాలువదా।
తవులంబులుజేరనారిగెతడుమొయుభాత్తన్॥-౧

చం॥ ఆయరనదితామాంబు తుదయాంబునమత్తమబ్లైనత్రై త్రియుడీ।

శమదమయుక్తుడై జరిపి సర్వమయుండు నుతించి(ద్రి)ద్దైనయా।
శమనవిరోధి నిత్యయాసు సర్వజనిత్రి నుమాంబ దానవా
త్మయు నమనిల్పి లింగమున తద్దయు నేయుచు సుందరాంబలకీ॥
సీ॥ పాశుపత వ్రతా పరమ దీక్షను శివ।
లింగంబు ప్రాణంబు గంగతోడను।
నతుల పుష్పములు దెచ్చుటితను నభిషేకోదా
కములు దెచ్చుటితనుత మలయుండు।
తమలాంత్ర్య దాందిత్య సముదయంబులు సిద్ధ।
సాధ్యులు విశ్వులు నారదులును।
ఘటిలు లోనుగలాను ఫనులు సేవాగాంబు।
గాంచింపు బన్న నత్రైటికి కీశవ్రతా।
నంది నెత్తికంపించు నందానందమొంద।
నలిరు లానను వచ్చి సంస్తుతులుగాంచి।
రౌద్ర పాశుపతాంద్ధి తే రౌద్రసాంధ।
నియులు వెత్తిం బిరుం లిద్ధ్యాలిమున బునిరు॥-॥
మ॥ పారదతం లిద్ధ్యాల పద్దైనవిన్ను బుధ నిత్యం లానుమోదంబుతో।
పరమేశాంబల కుపనంబునను సమృత్తం(బ్రు) శవాంబు కై।
సిరధ్యారోఘ సాటామాం బరంబి విధిలక్ష్మీనాధ దేవేంద్రులం।
దరిలాసి చ్చాటు బాసి యిరుగ బునతసన్నానంబు వీక్షింపుచున్॥
మ॥ మరుభూంమిందరియంగ సహలం దెబునె జోష్ణంబర్యమాంతపం।

చెరయందీరంతిన సూర్యతేజంబమ్ములవిప్రుబాహ్యులు ద్రుప్యమై|
గెలుంపొందమున్నైనబంధ్యుడు నలతలో లింవల్లింప్రాప్తియౌ|
ఖరరార్ధాంతకులయుంబుప్రరపనిసుమలంబుంచౌయువేదపునర్||—||
చం|| మరి మరుభూమి భూరుహసమానములన్నిసుహృత్రబంధులం|
విరిప్పున ద్రోహ్పినట్టి బలవారంబులు తగ్గిన వర్ధిష్ణుమంతులం ||
జ్వరదమగల్గియుంటి బలదారవి సరంబునన్నై నమారండుబుదర్|
బరగునగ్గి వాసర విపద్దశ ద్రుంచిన లీలలనే పునర్||—||
చం|| స్ఫురదరుణాంశుజాలములు పొలిపిన శీతల వాడి యున్నతో|
ద్ధరన తలంది వాసరమున దారుణ సర్వఘరోము లేరు బాంతీ|
మెరగులనీయ సుంవ నెలు వెండిప్రై విపరంబులంబునుత్|
తెరమరుదండ దేస లెనెంత నెంత వేళల తోయద స్ఫూలుర్||—||
కం|| వరవ శుపక్షి వృద్గాందాలు|
దేశ వెరుగతవచ్చు రేని దేహము తెంతా|
మరి బలిమని పెనుపరపున|
మరుభూమి విసర్జనీయమాన విహారాడు రెట్||—||
కం|| శరబుడు వచ్చిన తలమున|
మరుభూమియు సుఖమయుత్వ మానుబులకెల్లం|
వరిమడి ఆబిగట్టిన లేర|
తెరమరుమగబల్లునైన తెరకంధరరోక్||—||
వ|| అంతహారసూనుండు మరుభూమి నిర్గమించువరపర్వతము

చేరి తత్త్వ భరత ప్రదేశంబున (ఉత్తరాపథ) దేశంబున సాంప్రతంబున
అనంతరం బునను దియు బ్రహ్మ ఖండమున ప్రభావము [illegible]
బుండమున సమ పెళ్ల [illegible] స్వంభమ్ము లను మను [illegible]
వంశము సేయు బుండ [illegible] దుష్ప్రవ [illegible]
[illegible] యుక్తంబుగా [illegible] రంబున [illegible]
[illegible] మయంబున [illegible] నమస్కరించి [illegible]
[illegible] శాస్త్రములను [illegible]
[illegible] లంబులను [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

—ఇతి సంభవకాండే [illegible] పంచాశాధ్యాయః—

———

చం॥ మునిసుతులెల్ల పోవ తరముల్ స్వరూపములందించుచున్।
వనచరులెల్ల మూలములు పచ్చని లాక్షరతాననాదులున్।
ఘనముగ తెచ్చి నీరముల పాలవసించునగ్ని జన్మానీ।
తనయుల గనందు ఘట్టి లివియా వయని పుత్రులఘాంగ్రపెట్టిరో॥౪
ఉ॥ నీ ఘనతాం దయ నీ జనని నిన్నుం గనుంగొన పుత్రయమా హోంవి।
శ్రీ ఘలతా బలిష్టతై మునిసుర ప్రతీరంఘులగొల్వ విఘ్నునం।
నీ ఘనయు శ్రీమైన గిరి జాసు తానిన్నుమలోత లోకతమాంజనా।
వీ ఘనము దెంబనూ లన్నూ వరివింగనినల్లు నిన్నుగాంచు బాల్॥౫॥
కం॥ తానమయుండదేని మునిమాతాని।

ఘనుబాలప్ప మ ముదంబు నుద్దాతినెని।

ప్పను నప్పసద్దాదమయమాసు।

ఘనమేస్త స్వం బు సు దుబుబత్రు దినం తనే॥౬॥

చం॥ అవ్వ తెమ్మయంబు తెనఘగదంబవునస్తదస్సవేనమున్।
విమల ఘలంబు తరంబు నను వేమరు బట్టె యూపరెంత్యతిద్విఘున్।
తమతమయాదవార లవిత్య లెంఘురూపము మౌనివిప్రులై।
దివి తవిశాలసంతసము దాల్చి రిశౌపవి చెంపనంబునన్॥౭॥
చం॥ మునిసులిపులు ర్పు రుం జవివి మెంబపునన్ను నిశాంతమందును।
బినజగదం ఘలగోదమనల బల్లెతపో రమునందు నున్నదే।
వునిశిపుగాంచిమెయు రిమాలు మెంద గసప్ప ముత నెయారముభా
కను యెదిబాయను నన్నుగిరి జాసుతంగనిమైత్ర సంస్తులున్।

విను లాలా నర్సి ఉద్ధరింప విశ్వనియంతలు తమ్ము దాఁబునన్॥

చ॥ మరియును నామ్మనై మును నిరుపారు కాలు వేడిన కోటి కోటిగాం।
స్వర్గనివాసు లేచెందు దుష్ఖలశాస్త్రయు లంఘిలాశ నమ్మందునో।
హా రుండు దయామ్ము పాలాపము. నందరాజేయుబునా న్నద్దుదే।
దరగరినుం డుటొత్తు తమ పత్వ లలొగు పాదు దాండు పప్పై ఉందే॥

తే॥ పప్పునామా రాం శవ్వ లహలా।
చెప్పిరలత్వ దనుల తామ సేయుచుత్య పదా।
నప్పులు రగాని వేడిన।
నిబ్బత్తలాశ్చత్వ మ. నునకత్పరు డనే॥

సీ॥ ముని సంఘవెల్ల సమ్మోదంబు చేసగి।
జన్నశ్శివాంగంబు ఐమలుగనగ।
గౌరవబందిసతి రాంగఁబునవిూరు।
శివ పవిమాలపవిం మవ్వలరిగాంనా।
తల్లితల్లి శాస్త్రనే చ్చీలయమిసురపతి।
పలికెన శంభు సంభవుడు వారి।
బహుపిలాలంపసంగ్రామి లమలుగ చేసి।
లోకపాతైన లోలాత్రపసుల తూ।
నలరిదననవెంటవచ్చి నల్గురుగ బలికె।
వారలానును సురపతివాంరసహిం తు।
దిగు బాయిరెను శాంతి ప్రాంత తోయమున।

సర్వసంపత్సమృద్ధిఁ జెన్నొప్పుచుండు॥-॥

వ॥ అంతట నప్పురి విశ్వకర్మనిర్మితంబును రత్నగోపురమండి
తంబును విచిత్రంబును పర్వతాభమధ్యస్థితంబును నసురాప్రాం
బునవమణిమయసింహాసనసింహద్వారంబు
నసురాంబుజంబున నొంబు తెరువుం దుప్రశాంతంబుండు పా
షాణగోపురంబు విశాలయపు ప్రాకారగందర్భవిన్న
రవైగోపులును అలిద్దైవితమానంబున తద్విన్న తర్కాప్తల్లం
బుల వీరపెళగానంబును నెంచ సరసిజాసనహంస
హాయమను భూమలు పుష్పవర్షంబులువర్షింప అప్సరస
ప్రతంబును పుష్పగంధంబు గాంభీర్యములును అగ్నివరు
లు సిలభ్రాంతులు వంప బలు అద్భుతంబు విచిత్ర
వ్యజనతంత్రైన లుప్త తనతరత్నమయ విచిత్ర సమసమ న్వితా
భిద్దపాస్తంభై వీరబాహుపాలుండు సమ్మతంబున నిలువలా
దను భారా ప్లతంబును గావు బ్రహ్మ యుతంబును అష్టోత్త
రసిద్ధాంతులు నయు దొరలంబగా నగరంబున యుండే
షట్ప్రతి దును దిక్పదశభుజుండును అవ్యాపారనేత్ర
తపులుండును సుందరాంగుండును స్మరాననుండును
మణిమయ తిరీటవిరాజమానుండును నవరత్నభూషిత
దివ్యసింహాసనాసీనుండును బాహుపురాణ గన్నులుబం
డుపుగాం ప్రమలుగను బాందవగ్ని సంభవుండు ప్రసన్నుండై

హారిహారబ్రహ్మాదిబృందారకాగ్రగణ్యులగమ్యంగానిము
గంబునబరునగవంతురంపనిల్లనిదియు॥-॥
తే॥ వనజఖాంసనులెందఱులా
త్రసురూంపవయుతెట్టితెలవనితానయులపిలిలా।
శనులతుపయుఖ్యుంచెప్పాదు।
వినవలతార్ చెప్పమనినవితోసితావులబుద్ధి॥-॥
మ॥ నభవారందరునెందెంచతెల్లయదివార్యంబాంరదాయక్
ఘాంబిప।
ద్విభవ్రంపద్మదళాంత్సానంగలసివ్యత్రంబెల్లదెల్పంగవా।
గిభవాంరహూధమగానదేవగుణన్ రక్షింబిరక్షింబగా।
నిభయుంబిజ్ఞబునన్నదియుదాగుదైతాన్నిరాతతింపల్పాగన్॥-॥
వ॥ ఆదునుటవింటివాదగనిశాంటిపరిష్కులతాప్పలంబుచే।
పెటిపటుయంబునాంత్రహించితావైశలవాంగిభావంబునాంతని।
ష్పదొమనినిష్టుతిప్రభునుబాందితిగాంవ్పనదెల్పుమెల్లని।
ష్పుడేవాసూంతితన్నుమబాంగిబృహస్పతిపలతెనత్తరిక్॥-॥
తే॥ ఆమరాంపదసురనాంయుతా।
రములహరంపంగనేర్చురవంచీయునతుం।
విమలాత్మయోంగిహృద్గహా।
నిమలస్థితివిలుబాసహాయనతాంతదుపలతెక్॥-॥
వ॥ ఎయునలతునూంలెుతిల్లనిదియువాందవయుమాంగవిన్నపాయహా।

కృపఘనసంభవాత్మజుగ తాండవములెల్ల దీనివిన్నవాలి।
సినపతియుంచినం జనులశేష సుఖంబులుగాంచరె సుఖం।
జనుభవవతారను మోక్షముననయ్యదిగాంచరు తద్భవిందరే॥౫॥
చం॥ ధనములు గోరెనేని ధనధాన్యసమృద్ధి నరాధిరాజ్యమున్।
మనమున గోరెనేని సురమధ్యవిభుత్వము పుత్రపౌత్రవృ
ద్ధిని మదిగోరెనేని విను లింగను సంతతముత్తతాంఘ్రులై।
వినినను ముక్తి గాంచెదరు విశ్వమయప్రభువాదిగావునన్॥౬॥
తం॥ నిగమాగమ సన్నుతముగను।
నగతాంత్మతలెనయు విమలనవనవతధలం।
జగదద్భుతమగు నీకథ।
దిగుతాండవము సజ్జనసమ్మతంబై వెలసెన్॥౭॥
ఇతి సంభవతాండవోపాఖ్యానద్వయము॥—
క॥ ధరణీధరశరయుత్సర।
ధరతారాగ్రతపరశరతారసుధాంతరవతుటా।
శరధిత్రలతశరధినము।
త్రౌరధరశిరధరధాంగలతరుశిరశాంతా॥౮॥
మంజరి॥ సురుచిరమణిహారా।
సుస్థిరైశ్వర్యపారా।
నిరతిశయవిహారా।
నిర్జరాత్మప్రచారా।

దురితాగాఢవిదారా౦।

దుర్జనీసంగదూరా౦।

హారనిశశిలపూరా౦।

హావ్యస్థభుస్త్రక్ప్రితారా౦॥—॥

గద్య ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వరతమహాతపోంత్త్వవిద్యా
పవిత్ర శ్రీకెల్లాబంధు శ్రీరంగనాయమాంబాపుత్ర వీరభద్ర
శిష్యప్రణీతంబైన శ్రీమల్లాస్పందంబును మహాపురా
ణంబునందు సంభవ అసురవీరమహేంద్రయుద్ధదేవదక్ష
యాగదేశంబులను సప్తతొంటంబులుగల శివరహస్యఖం
డంబందు నాద్యంబగు సంభవతొంటంబు పంబాశాది
ద్యాయ సమన్వితంబుగా సంపూర్ణం. శ్రీ ఉమామహే
శ్వరార్పణమస్తు. శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీంపెంబోయును.

గీ॥ పరమశివకృపవలన పాబతులు లుగతా।
శిష్యు గలిగనేని శీకినమెంతే।
వలయునక్షరముల వెలయంగదిద్దుటే।
సుకవులైనవారు సుస్థిరముగా॥—॥

శ్రీమద్గణాధిపతయేనమః
శ్రీమద్రమాపతయేనమః
ఓంశ్రీరామాయనమః
అథ సురతాండవారంభః

కం॥ శ్రీ త్రైలాంసనివాంసహిం।
తాంతలతోహంపవర్గహారభవహరము।
త్రైతరబారశిరంబుబుసె।
వాంతాంఛితహరిమును భాంమారాసురనితరా॥౧॥
వ॥ అవధరింపుము॥౨॥
కం॥ శ్రీ సూంలాసర్వవ్యగ్రా।
భాసురసర్వజ్ఞసతలపారంభర్థా।
పెద్దనంగితశరాంయదొసిం।
హరిసురలోంరతముభాంసురంవక్షబారలతే॥౨॥
కం॥ జనముల నిమ్న హరిసుర।
వినుతాత్రియాతెల్లమాంతుదినువెడుతఖు।
ఖ్యాతి మవిస్తరముగ తెలిపెద।
వినవలెనననిల్పులనియెనవనిసురలతుడు॥౩॥
మ॥ వినుదీమారుతశ్రుతిప్రతత్పులును మహర్షిపౌండురంగాస్త్రఖులం।
దనుసంధింబగదైత్యవర్గనాద్యంతంబుగాందెల్పుమా।
వనితాంగిరసు దత్తశాంటివిభుజునాన్యరజ్ఞవ్యలోకంటమున్।

మును షట్చక్రస్థితిఁ దేల్పు సత్రమంబుండెప్పుడుం దెలుగఁ॥
చం॥ అసురగురుండు తాఁ జెప్ప సమాధ్యభ్యాసమున నధ్యయముండు సత్త్వా।
శ్రిసరుడు ధర్మతత్త్వరతుఁడు విష్ణుతమయతత్త్వరుడాత్మభూవనః।
ప్రసవుడు ద్వారత్రిపై గలుడుప్రస్థయుడౌ తడు విత్రమాంధ్యులం।
విసువతబుట్టు జేసిన తావిరాల ద్వైతప్పుల వ్యత్యప్పులుప్పులన్॥
చం॥ అరవదియాంరుకరేటులసురాంయులగాంబెను తెశ్వప్రుంటుపం।
పరదితియందుపవిత్రము బలాంధ్యులవారలమానితరేటులం।
సురలసముద్భవం ప్రభువసుంధరతుం బ్రహ్మైన తేతనె।
త్వరితనెదురింటువెత్తవితతంబుగనంబుచుచరాంరవర్ష్యలై।
తే॥ వారలలోన సురేంద్రుడు।
దారుణావిత్రము దురద్వైతర్యతతతింపతత్త్వై।
వారి యెసంగె సుద్వైతప్పుల।
వారమునుగాంచలువనిమరపలయలంగలగన్॥
ఉ॥ మంగళతేజితాంబరగువాంనినిభాంర్యగనుంటదానియం।
తింగనసెత్తుతిం సురసయన్నసమాభిపదానిగాంచెను।
రాజ్యంగి విలక్ష్మణాంనిరుపమాంద్భుతసుందరవేష నట్టి పట్టి।
శ్రీసురుడైనతాంప్రునతుందిర్మనితప్పునచేసి విద్యతై॥
ఉ॥ ఆసురసాంఖ్యద్వైత్యసుజద్వైన భృగుంద్వపరాశరయాజా
నాసురమాయలాంటియసినట్టి మహార్ద్రతవిద్యవిల్లదై।
శ్రీసుధీవిద్యనార్థముగనంగనతుం విదితం బుచేసియు।

యష్యాసంతతిజ్ఞైమాం యాయానువట్టిమహాభిధనాఢ్యతంబుగాఁ॥-౫
చం॥ ఆ మరసమ్యక్షిదైత్యనివహాత్మయామునగనిచఱ్ఱవధినె।
ప్రవిభ్యగుణుం డుఫ్రార్యమునపద్మిఖుయంగముమందునందారా।
పమసురసంపదలైటెనెపంబున హుందుడిగాంబభూంవితాం।
ర్యమునతుప్రత్ర్యలంగమిటుతంగనఖూంబివచెంబితాంవ్యుదయఁ॥-౬
మ॥ సురలుంవితానాలువిత్రమింబుటునసంశ్లేషాంగతైదానవుల్।
గరితానెబ్బుటనాంత్నవిబునాదుమల్కంతంబువెతెలుండదనిఁ
వరయుంగాందగదెనిశాంటితులమల్యాంతాంబునివెలపునఁ।
మరవంగాందగదెసురావ్యతిత్యతావిద్యాదంబులమాన్యనిఁ॥-౭
కం॥ సురసంశ్లేషద్ధంబా।
సురవరరక్షామునెబసుతలంగనఖా।
సురదితిసుతర్వప్రమెనయగ।
సురసాంబసుమనివదైత్యసుదతివసుకయుఁ॥-౮
చం॥ సురదితిసుతాంవ్యదంతారములూర్వగనప్పనమువ్వతదత్తితా
తరుణోసుదప్రబారదితావిధింబుసమర్థముగాండెల్లివెంా।
వారలులువెంపావెుండగవిహారిమునల్యబుమాయవిగ్రహా।
స్థరదావహంబనల్లుబనెఫూవిపూనితెదెర్వనత్రరఁ॥-౯
కం॥ సురమలావుగసమరధుని।
వరలతలిమునతావమునలపిన్నెరులనవాబం।
వయుగతెన్వప్రైతాని।

సురరిపులన సతులుగనగ సుదతియయ్యెను సుమీ॥–॥

సీ॥ విష్ణుటగ స్వర్గపు టిష్టా నసురావళిగ।
సుందనస్పుటేతి నయ్యువిదవలెగి।
లెనమూం రయబాం లెలెక్ష్మలమున షలిప్రష్టు।
తెలలెలెయప్రబతాననములు।
తరాంపపాంపి లెలెం తాంపరిమి లెపములు।
బహుసువిధ మండపప్ర తెరవులనా।
తెళ్లతాంపార్శ్య సంతెలెక్షలంబులు।
నిర్మంబలెాంనటె నిలబయాండె।
తెగ్గపుడుబుంబవిభ్రవ తెలెలపదెగుబా।
పారిపారం బుబుసుత్తెలెంబనుబాదిలబ।
బంబత్రెలెతాండ్రిపైనున్న సుదతిపదన।
ధనినిధియనంగదసుదానిగవియొవతాని॥–॥

మ॥ తనిబారం బనివితాంనిబుంబరనయుత్స్యంబుంమనోజ్ఞంబుబా।
తెమ్ముద్ధ్రర్ధసమస్వ లెంబులసుపాంత్యంబులో సమర్థ్యంపుబాహ।
వనితాంవవృతిదానవవృతెపుసంవాంనస్థలంబిద్ధిబా।
మునివెతాంతినివెల్ప్రువబ్లి లెవినెవ్వంనాంమయిందెల్వబా॥–॥

తం॥ నతెలాంవయవవితాంరస।
ప్రతెల్ప్రలెరబరాంగయష్టిబాంసిల్లగనా।
నఖియంతెలయంపముమా।

పుత్రపౌత్రాదయుం బలందల్పువుం యునవెలయుక॥

ఉ॥ తామిని నెఱతెల్లాంతు ధరత్తాంనలసీమలనుండుమొందుని।

వుక్రిమతావస్థినాల్ మలసత్రైవదులబ్ధ్వవమీరుపర్వలితా।

రాయమయు బాసి గంగయబారంబుగ స్నంతులువెట్టివబ్బులితా।

భూమిసురేంద్రనిల్పు వెలువవరయునివరదయుదమన్నారగతెక॥

వ॥ ఆనినవచ్చినంతతుం తన్నుపబుషిశ్రేష్ఠంబిట్లనియె॥

చా॥ సురలలలెనవస్న్ాలత విశుద్ధనదీతరంబులన్ పునారీ।

పురవరప్పుదేశములనారుయురలోతమునైనదెట్టనారి।

[illegible]రుగనసహస్రసంఖ్యలసదానవిలాసములంసుపుత్రులం।

స్వరగలితినస్సనేలవసపుత్రరాజసదనీతునిల్కారక॥

తం॥ లలనాననస్యపుటురసాస్వ।

స్థలమున తుసువాస్త్రతేటదనుపువునినదా।

బలలలితానద్యశంబుగ।

వెలయునద్యశ్వంబానర్ఘ్యనిమలితాంగంబుక॥

చం॥ మలసియద్రిశృంగమైన సురపాన్యుడుతన్నుపుడెంతరాంబున।

గలిగినరందారాగియద్రితంబుసమోహావుగ్రమున్నెరాంకించి।

కలలవిలపింపబుండెగలంతవియంగమునావరాంగిని।

ల్పలరగనిట్టితల్లిమటునట్టితవాందుచుమతానిజూడగక॥

గీ॥ యూబమునివరాండుసుస్నితానవంతె।

బాలదాసుబునటనిష్టకపివేద।

పెన్నిధానపుబ్ర(ప్రి)యమందుకై వడి।
బిత్తవిభ్రమాపబలనిబాసి॥-॥
ఉ॥ అంతట కన్నవర్మినెనరెంటినిబిత్తముతె జ్జెమెజ్జుబుకీ।
నసగినరూపసంపదమహార్హ్మిపయుందువిలాసమంటపా।
మనరమణుండు పల్లరుమ కృష్ణశరార్థిఉపైనిశాటియం।
దనఖనిముంచె రూరుడెనలోవ్యాలితెం లెనయుండుదన్రద్దె॥-॥
కం॥ వారలపూర్ణ కరాంబుల।
వారము గాదాయనుచ రక్షపాదాంబులమునేఁ।
దారుణమువృదివెలతో।
దాయదలుత్వన్నువైరి తోకాలములనేఁ॥-॥
కం॥ లోదనం లోరమునకన్నప।
మదవతలుంత మంటపమున మదనత్రీదలి।
గాదగానిరెండెపాఘూమున।
ముదముదవగ సింహాదూపములనలుపంగేఁ॥-॥
కం॥ పంబాస్పమును దెవిత్రమహా
పంబాస్పదుమ బట్టె కన్నపప్రమదాంగరీ।
దంబలోఘపూర్ణ కరోశిగా।
సంబత్రతాబలముప్పట్టె నలుబదివేళై॥-॥
శ్రీ॥ సింహావత్సరంబు రెండు వేళ్ళె తులంపు।
నిర్ధయార్ద్రంబులనుగల్లినటులమైనా।

పాలుపు మారిన తానపు బాలో బాండవమెనీతరా।
బంటుబాలంబు తెల్ల సంబలనమొందా॥-4

ఉ॥ మాధవ యామునందు బుష్పము బృందావనంబు
దంబురాస।
శ్రీ దేవరాగొక్కలు తే స్వరంబులనేయు తారాతుద। దేవతావేడు
దేవతలు
పిదితనసేనితపెల్లామునబుట్టి లాతము ల్లాంగ
లా దిగవారి పంచె వాటు నక్షత్రనల్లుదివెలులో యుగ॥-4

కం॥ లాలలతనుతమం టిపమునా।
నలు మగడు నజవులగుచు ననగినబుట్టెం।
నాలవ యామున నజముఖ।
బాల యొకతెబెం తనుర్తపలపలతనుబడ్డె॥-4॥

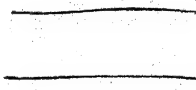
గీ॥ వారిసెమలు బాంల్లు వలన మొప్పదివేల।
నారబలము పాండవ సందలమలంద్రు।
దేంతె తెల్ల వారు నందారె త్రీదింప।
బుట్టె మరియు జమాటు బాంల్లుదశము॥-4॥

చం॥ తనయులు నం ద్విలక్ష గతి తాంబుగసేన వాడు బుట్టు విప్రయం।
బునని బయాంపముల్ రుషియము బాలుయుగై తావి రంతరాయడా।
తనితను జన్మ్యై తనరంతా రత్నదైత్యుడు సింహవత్సరుడ।
బునతుని గాంబి వేము తనుసల్లు గబాలలనత్తార్యావేమనదీ॥-4

కం॥ తెల్లదంష్ట్రలకద్దరకును।
వెలసిన వని దెలుపుమనిన వారలు తపముం।
జరిపిన వేలగు తపమున।
గలగదె మును సురలకమరఘునతని జమునగఁ॥—॥

సీ॥ వరతపస్స్థితి జీవమ్ము తత్త్వైశివి।
ప్రలు పాపహరము ధర్మ్యావ్రతాంత్రి।
ఖ్యాంతోపత్త్రతమపోపుణ్యంబు త్రిపదార్థ।
విజ్ఞానమభవసంప్రీతిప్రదంబు।
గలగసేయు సద్ధర్మకార్యముల్ స్వర్గ్లత।
గమనమౌ తాప్రాలయాత్రలుగిమున్న।
నిత్య సదంబులనె నసియుంచినవారికు।
గలు సుసుశంతరు తెరంగాతరుఁగా।
వెలనముక్తియు నిహసుఖవైభవంబు।
గలుగునని వల్లిమరియు నత్తస్వపర్థ్య।
తనయుల తాదెల్పె శివభక్తి తత్త్వమహిమ।
ప్రత్రమోహంబుతానసద్బుద్ధివిడమ॥—॥

శ్రీ స్కాందే శివరహస్యఖండే శంకరసంహితాయాం
అసురకాండే ప్రథమోధ్యాయః —

కం॥ హరివిధి ప్రముఖాంబాద్రిత।
సురవరులలె తపములచే సిరులెత్తురు జూచి।
వరములు గానిష్పద్ధానన।
స్థిరలగనిరభీష్టసిద్ధి జెందిరి మునులున్॥-॥
ఉ॥ ఆ పున బుత్త్రము తత్త్వలను గాంచు టేరంతయు గాల్చి మారలు।
ద్వైపుమ మహా ప్రసాదమున దెల్పెద పూర్వ తపస్వి వృత్తములు।
భావ విశుద్ధి కల్పుడను బాలు ప్రహ్లాదుడు దైత్యుడు నిద్రవేమిన
ట్లి విలసిల్లె సర్వ వ్యగతాంత తపంబున తేవ శాంయటేను॥
కం॥ తరితి వ్యాధి దైవత్వము।
హరిసాయుజ్యంబుగనదె హరికతల్పాత్మె।
వరతపము పెర్మ ననిమని।
వరుదారతపమున్ దైత్యవనితయునిమెన్॥-॥
ఉ॥ మోంజన తండుతోత్సవ యమునా ప్రవరుండు పబంబునట్టిది।
యోంజన సమాగితత్త్వమది యుం మరియుం మచయుం యునట్లిన।
ద్వైపద మాంబరింప ధన్యలయుం యశమాయ ప్రాశోత్తమాట్లవా।
బాంబబయోంత్ర యోత్సవ రవి పరరవి బుత్త్వములబ్బు నిమ్మగన్॥-॥
సీ॥ నరవటు ద్వీప మాంబధ్యానము లబ్బంగ।
మునగలదబాలకే జనిమం పొందు।
వేరయోంగాత్రి యాంవిధవిధము నవ్వుంబు।
అప్పు నిజవేయానం లోహ్యమొదవు।

వలయు యోగద్రవ్యములనిచ్చి నీకుండు।
ప్రత్యక్షమైన మాహేశ్వరియున్న।
విద్యయునిచ్చి నని మంత్రములు చెప్పి।
తత్త్వపుగని పుత్రకాంక్షనిన్ను।
జేరి పుత్రులగాంచి తత్పుత్రములర।
మాంధాతయానాడు దానతపమునెరి యాగారి।
జనేదాననిజారమె నప్పుడు సంయమియును।
విహారమునజేసి నత్యంత విలసనంబు ॥—॥
మ॥ మునిమాంధాతల్ఖనీలోలమెప్పుబు పెన్నార్యంముసంగదమా।
ల్ప్రను పాంచేశాపనిచ్చి పుత్రవేగదాండాంబాండపెనీతని।
శునిపుత్రాంబునని ల్పసేయు తపమును శుద్ధాత్మసంభావము।
గనిదాంబాంబునితానాంతమునిలుబ్బంగాంబెవిజ్ఞానముగు॥
గీ॥ దెలివిదాచిబనంతదెల్పి రిమునివరు।
తిరిదితపమెన్నొనిబ్బపు సూంక్షి।
నంతవాం యూజేసినట్లె వాంతపములు
సద్రివనమున మాంయూ యావ్వెసప్రదు॥—॥
వ॥ అంతటనూరవద్మాసుఠండాను జేసెనాంసమన్విలయంద్రై
వీరవాంహెంద్రయాంగాబుసేయుంబూనితవటుద్వేవాంజ
ముఖుంద్రైబనుబున్న యెండదైవనాంబునమాంక్షమధ్యంబున
వచ్చిబునత్రుండును ఘోవాంతాంబలసవాంరలంగనిభయ

విహార్యలుండైవశ్యమంత్రంబుజపింపుమువారలనవారవం
మునకుంబని యేమద్వైత్వసుఖండననుటమాంతుసమండన
న తానిబంధంబు చెల్ల నవారును దండప్రణామంబులాచ
రించినమ్ముల్తై నిలువవారికి యోగవిహ్వలివారతంబున
శైవంబును మంత్రముపదేశించి యుద్భిజ్జంబనినవారును
యోగంబునశివారాధనంబునేయునట్టి తాపోగంబున
వటుద్విపంబుప్రవేశించి దశమాంబునారయోగమంబును
యోగశాలనిర్మించి అనేకసహస్రయోగంబునవిస్తారంబుగ
చేయుత్పుతు ధరంబునా రాత్రంబుగానిలిపి తాల్పుదత్తనం
మునకు బ్రేతరాత్రిలమలును నానాయుధసమన్వితులగు
యోగులనిబరవారి పాలిసము దయంబునిల్పె। తాన్నాన్నం
బునదశసహస్రయోగంబునారయోగమాగధంబుగార
కుండంబునిర్మించె. తాల్పుండంబునకు చుట్టును నూరట
చేటుకుండంబులును తాల్పుండంబును చుట్టుకొనియుం
డునట్లునేకసహస్రంబులగు మాయా దేవతాయుక్తం
బుగానర్హులర్హ వారి మాంసపలాశనంబు ప్లక్షతాంత్రి
దీక్షాతాపానసవిష్ణ్వప్రత్యక్షసముద్భవంబులనుసమిల్లవాం
సాంబులనుక్షీరాజ్యదధిత్రైలమధుఘుటంబులనుసమిద్దా
ర్ధితమాషతిలసర్షపతండులవ్రీహిముఖధాన్యాంబులను
గోదానగానపుష్పంబిడి కుంకుమలుంపు సహస్రంబులను

రుధిరంబులను మాంసంబులను చందనతరుప్రకాశస్ఫూర్తి
తోంపయుభ సుగంధద్రవ్యంబులను బహువిధసుగంధవిచిత్ర
పుష్పజాలంబులను దక్షయజ్ఞహవ్యాత్రస్నాన్వధిత్యాగ్ని
దియయజ్ఞ పత్రరాదులను మందుమెలవెంబునంబుల
భూమిని యెడతెమాంతనింటు నల్లుగాంచిల్లు నగాంరంబులు
పార్శ్వంబదుర్గా ఖైరవ జక్రత్రాంఛజూలప్రలపేశాంబ
క్షేత్రపీగరి బాలమున్ది ప్రముఖంబుల దిగ్భాగంబులన్నింబ
ఆరణాలమధ్యంబ ఘృత్తాంబునన్నిప్రజ్వలింపంజేయుచు తూ
రమధ్యంబునన్నిల్ల లిన్నధ్యంబున నరని మయముగా రాం
లంబు నిత్తింబ నిలిపి లీలాదత మాంసమయాంప ప్రైలాంబువర
తంబులోద్రవ్యంబుల పదివేలసంపల్లవంబులశ్రైవంబులను
మంత్రంబుల హోమంబు ఆనర్థ ఆశ్లేష లక్ష్మరనవాస్త్రంబులు
ఖవతలందాఖలత్రయంబున సింపసన్న్యందును లోరతం
డునవిధి ప్రారబ్ధంబుగా పోమంబునరింబనర్స
ఔతి సర్వేశ్వరుండు సన్నిహితుండుగా తన్నుశరణం
డుత్పద్యంబై అగ్నంబు తగిన మాంసభక్ష్యంబులనిలబల
నదియాంబు సంతోషముగా రుధిరంబును మాంసంబును మనంబున
పరమేశ్వరస్మరణంబు నేయుచు ప్రత్యక్షము ప్రత్యక్షంబుగా
తన్నుశరణంబు బలంబునకు ప్రభ్రమయుభంబుగా సుబతిమా
లంబులు పక్షి మయమంబున జాలాగ్రంబునంబడి

వహించి తుండ తపాద్యంబున వా(ర)రా త్యాగంబు చేసిన నిశాటు
బలంబుల నాంహరింతా రాంబులయ్యె. దేవసమూహంబు
లు మ్రొక్కుండు తక్కొందలంబు హర్షింపఁ బెనం తసింహావతార
ము శరీర త్యాగంబు సేయ నిశ్చయించి (బ్ర)హ్మిం దతతేజో
హాం బారయ సమ్మగానాంగ లోరతంబంటు దహించు
నల్లగా నిర్గం(బు) బిల్వంపంజేసి మరరారద్వుత్తాంతంబై
యున్నసమయంబున ॥–॥

చం॥ మురహారు వెన్నుపై నృమతమష్టి నిష్టై రావదండమట్లుగా।
స్థిరముగ నుంచి వృక్షమని శిఖరు తోయన నంఘ్రియుగ్మము।
ఉరుముగ లోతులువాడు గనగా రక్ష్మితబల్లు మసింహావతారుపై।
తరుగా యెను సంగవ్యాప్తి తెంతం దుడు దగ్గరచేరియుల్లునక్షీ॥–॥

క॥ యెవడెవడతి తాం దుత వేయితా ర్యంబున।
తెలియ సేయ బాంతి విరుగ జెప్పు।
యటి నసింహావత్రు, దని యమ వృద్ధాంత్ర।
యై నతెలుప్ప (హారుని) హాంరయ సాంక్షి॥–॥

చం॥ అసురతాలుండి తెర్వపునతాంత్రు బుంతం హారువీరయాంగ్ర్యా।
ఆ/నరగోవై భవాం త్మము గన్వని సేయూబు నుంటు మగ్రబుం।
దిసుపుల వి(క్ర)శా రాల ముఖముం దసూబా రాసెను దానునట్లుతా।
విసువ తెనుప్నవాండి నవ్యద్భుతు వేలిల గువల్లుటుంబారిక్షీ॥–॥

ఉ॥ ఆంగబుగర్వ బింబున వి హారుడుద్దెల్పులబాళ్లి వగాంవియా।

ద్గంగను బల్వనాల్మ్రాతరలారాలాకాందుకాలలగన్పడెం।
బాంగుమనూంత్రి బూలవులులక్షాంద్రరపంజ్కగదల్పవప్లియా।
రంగనెనన్నైనజ్వల లారాంద్దులచెర్బినకుండెవాంత్యులక్॥—॥
గీ॥ గగ్వగంగనిలెనగళాంవునెరాంవారా।
తరుణాదలెసినాంలాగాంసిబాంసె।
సురుబరాంత్రలారాలనుశూరావద్దాదులు।
తెలిరప్రదునిద్రతెలినల్లు॥—॥

— ఇలాశ్రీ సురకాంతలె దివ్యలీలావేరాంధ్ర్యవ్యమ్ —

చం॥ పింవమనగబూఘవేలేనమునగనింపుగమునందరనిళ్ళెశంకరుం।
దలనవిరల్పకంతగావునద్ధలావతాంత్రేతపరరముల్లపెయా।
ల్గ్రావుబ్బుజకీర్తులఖ్ఖతువునప్రియాశాభ్రతవర్ణమస్తము।
ద్గమనవియన్నదికలలాకాంలబుటాలసిలాంగమెుప్పగక్॥—॥
చం॥ దరహాసనప్రదర్శలారలాద్యులాలాంప్పుత్రిపుంత్రపంకోస్తీషా।
స్వరనిటెలస్థితలారవిశాలలాలంబులనందమియ్యసం।
గడుబతిభూంలభూంషగావితాంసమెునర్వనిజాంక్షేవారాలకా।
స్వరదురముల్లసిల్లగమశూరునకుంబాందెసూంపెనత్యరిక్॥—॥
సీ॥ బసలాంలాసమునము పేలబాంమురశోజా।
బదరీక్షేలారాంనిబద్ధతెంతె।
లీలాంవిఘనీఘదరీరాసుందరవా. రరి।

వెంరఘుంటెందిశాతెలుటానివది।

అట్టున్నటితరుట్టమాంవెలసౌందర్య।

దర్పసుదుబరపీనతండ్రవిలాసి।

పాదప్రప్రబోదసంపాసాంగ్రీఘట్టని।

బహులవిద్యాలంకారవిహీంటవిభవ।

త్రైజనసన్నుటదేహింపైదనదవ్వషఖా।

మెత్తపూరితీర్థముభసులాంత్యవెంత।

గామములబ్బారలాంతవంతగజాగిరౌలువ।

నలుదనర్త్యనాగనెశూందుదడ్డటిమగా॥౼॥

డె॥ శూందదుటవ్వుఉద్వారుసస్త్రేమసమేటమగాప్రభోరమముల్।

సాంరసుటుల్శ్రుల్టిప్రబరసాంరముగాంసునరాంబనానవాం।

భోరుహంమందుష్రిత్రషలఫ్రాంరాదక్షిదయూంయరందవయు।

దగ్రరముగాంగవంందవాసిటిస్థిటిదెల్పగబల్లనీశాదుర్॥౼॥

తం॥ పూంటవమునతెమెచ్చులి।

శ్రీటాంటన్నదసైటిపూంతప్రియమెంద్రైనట్।

దాంటవ్యమునబబటలబటి।

నీటారిపూంతిష్ట్రమెల్లనిస్పైదననివర్॥౼॥

చం॥ మనముననంటసిల్లిశరవంంతినుగన్గానిశూరవుద్నటి।

ట్లునననునెన్నిదిత్పవగునట్టివేయుంటివుపరంపావంచిక్రతం।

పెదతెలవసార్వభౌమటనుపెంపువహింపగనొయవిష్ణు।

ననుఁ రాక్షసాంతకుని నిల్పైతకనం వరమిమ్మనియాం లానిల్పైతక||-||

సీ|| రాజరాజైన యమవెల్లత్తర సహస్రవేదాంత|

బలులమదాంఙ్ఘ్రలు జిల్లమెలగునట్లు|

నారసింహతేతుం దానారారా యసుగదలు|

ప్రథనంబున జయంబు పరమసాంధ్ర|

నంబునను నెలునాంశికఖాండాంబు

లతురాంతవెరతలవి తెలమునను|

దారతునట్లు వరము విరవ్యాగనివిన్న|

యారుడని రాంరవద్యా మురునతు|

నీవు గాలినవన్నయము నీతుగలుగు|

సైంధ్రవైరత్నాంశభిలతమును నిపాంన|

ములములవ్యాగవలితవాహానముగీతుండ|

జానసులావళి పరివారముగను నీతు||-||

తె|| గలతలటిసహా సీతృద్వత|

వ్యలనాంవలలవనుమతదనబ్లెములుమరియుండి|

విలాపములాత్తైనదసంబులు|

విలాలంబుగ నిమ్నగాలువ వెలయుము ధరణిశ||-||

గీ|| విప్రదేహంబు గలుగ నవారిలమగ|

వాంఛవలమయ మరియు దివ్యంబులైన

సాధనంబులు గలుగనిబంబుగాంగ|

నీకును నీ తమ్ములకును మన్నియ లావలన॥

చం॥ హరిమయి బ్రదివ లాంవళి సమాంబుల యమ్మాపాం వియశక్తినిం।
దారయుత యుద్ధభూమి నిజదోర్ఘ్ణ నశక్తిని బంపవేయుతా
ళ్లురవర శక్తినీ తపదధాగాదల పెరియుమాటం యుబట్ల యా॥
హరుఘదయనిశాటు బృహ్ముడయాంబుల తెం మరియుం రయాంబునా॥

చం॥ తారకసునాటు లెన్నదియుగంబుల జూంత సహస్రమగ్నము।
గగనతురంగనేలు సురతాంతమమువిష్ణువుభుంబు పెరవలు।
దానవ్రతుగాంత పెరిమె దరస్నాబలంబు సుతద్ధలంబున।
తనకు తువగాంద టెంబు జనె నంటా లార్యపింతు దైవపెరుటు॥

వ॥ అంతశూరపద్మాసురముఖాసురవహ్నులందరుసం
యుష్టు దైవ దిగ్విదివ్యాయుధధరులై పంట్ర పరసంబుల న్న
ల్పాంబులు సేయుచు నలుగడల బెరింబుల మంరయు గంట
లు వైయుచు హరిణ్యం ఫు మన్నన మమయంబున శూరపద్మ
రక్త సులుంబులంబు గంటాలంబునను మహా మాయా
శక్తి యింబు సేయుచు మన్స్యులై నిలవయుం లరంయను
యువచారంబులు సమయబలంబు గాంబల తివదాయ
మవినయగర్భ లంబులు గాంభీర్యశౌర్యంబులవ
బంబనశవదల్పంబుల సుబలంఘ బలంబులు తాన
గాంపలల నెక్కుర బె సేనాను బసవెలంబు గాం దాంత్రి
యనుత త్ర్ఫెజుసమిరణంబు నతు నోగి సమస్తాంబున

యపూర్వ్వతంబుగా శివ్రుంథుమహత్మ్యంబునయాంగం
బునతాసంప్రీతుండై అనేకోత్తరసహస్ర బ్రహ్మాండంబుల
తు బ్రహ్మణ్యంబ్బై నితమయుంబరసేయంగలకార్యంబు
నియమంబుయని యాదికినతత్త్వప్రబోధపరీయమ
నంబునదేవతా వివతర్కంబగుటవిచారింబవా
తునరుదపసు భార్గవబారంబునమునినపారుసునట్లు
నసర్వశాస్త్ర జ్ఞకోవిదుండగు భార్గవుసమాపంబునకేగి
ప్రణాతుడై బద్ధాంజలిపుటుంబుల తమయుక్తతత్త్వ
తైనవృత్తాంతంబంతయుదెల్పి తాంత్వతార్థ్యవిమర్శ
తంబగు బుద్ధినుపదేశింపు మనివినతుడై యున్నవారల
నందరంబులంబు బలమరుండ తాగుశుత్రుండు శారదాల్
నుతత్త్వవినోతాంతంబునతాంబున్నదృశ్య శిర్ధ్ప్రతావా
దితంబగువారత్స్యంబు వలితే శివ్రుందుమాయనాల
యుంబివిబుధాందిభూతంబులన క్షేత్రయులనుద్దేశ్య
లతెప్పి వరాంరావంబనబార్గ్య ప్రద్యేపకరదితత్త్వంబులన
మరులనర్పించ ప్రమేళ్లుపేయాతున్న సురనరాదికంబుల
నెవ్వండయునివెన్నతండు సకలబ్రహ్మాండంబులన్నా
ధికారంబులనిరంబు సంచరింపుము. బాసమయిదుంబు
నతల్లిదండప్రవృత్తాంతంబు ప్రమాదంబునవిచారింపు
చునభక్తతత్త్వంబుగా నందమద్వంబుననుండుము.

ప్రపక్షంబుల విస్తారాయామంబులను భూపరిమా
ణంబుల సముద్ర ద్వీప నానావిధ లోకపరిమితులను
పాతాళాది లోకవ్యవస్థలంబులను దెలియఁజెప్పుమని
మఱియు నంగప్పంగల విన్నపంబు దేవపదంబులకువా
రలకుం బరతంబు చేసి నకారదవ నమస్కరింపు ప్రయా
ణోభిముఖుండై.॥—॥
చం॥ రవిశశితారకాదిగ్రహము లేరంగమ ఋతేఁకయుతంబు రత్నసం।
ఘుతివిధి దీప్తి చక్రమధికద్ధ్వ గతిరోభితము ప్రతారతం।
బరిరక్షకుఁ డసర్వ లోకగాన్వితసింహాసనంబునిం।
ప్రవిపిం తప్పై తనర్చు వపిం తంపు విమానముని తీర్థాంకదుండ్లా॥
—ఇలావృసురాత్రిం శ్రీ త్యశ్రీ తోయోంధ్యాయః—

ఉ॥ ఆరంతద్దె ల్పుదెత్కెనయు లప్పు బలార్పాసమన్వితంబునుం।
బాంరు లారంబుత్తై నిమజ్జసంహ్య తపో మరథంబునంతదు।
రావ్వరబలాంధ్వద్దై ల్పులతరమ్ము రథాంప్పగజాంక్షైవాంహానో।
దారలతనస్త్ర శస్త్రఘనదర్శ త్సిపాంగాధ్వతంజెలంగినన్॥
చం॥ మఱియు భరాశస్త్ర విమానసమంబుతోస్సైన్యసమూహనాయకో।
త్తమరుదారనిల్పనద్ధితద్ధ్వనినీరధి సప్త తద్వనిం।
నిరసమొందజేయుగ్నోస్తులవాద్యవి శేష్యఖోరతాం।
వరపటుహౌజ్ఞతాంవహరపంబులునిండ రవింబుయాండఁగన్॥

సీ॥ ఖడ్గపాశస్థూలదండతోమరసముద్గరులు।
ఘంటికాంగళాలసంఘటితతరులు।
ఛత్రకేతనబహుశ్రేణియుతులు పరిలసాయుధ।
తేరములనలుగడలదిరుగువారు।
ఆవాహ్యబ్రహ్మాస్త్రంబులప్పళింపుచునట్టి।
పోరిసాంధితేములచేనలరువారు।
మరుదద్వితీయులాప్తమార్గపర్యంతంబు।
సులక్షలక్ష్యలక్షిచేనుంబుతువారు।
నసుబాస్త్రైస్వంబుచనుదేరనిసురభర్త।
లోమల్లులనులానుద్రాయటకోలముమాండు।
క్రూరోల్కమోంబనములుపీడనిలులపడగ।
నలతేపైకేగిపెల్లగిలికూలినప్పుడు॥-॥

ఉ॥ లాంరతేశాంరపద్మలలాదారుబుత్తైప్రరతొల్లబెట్టినం।
బంధులుదెల్పయత్నపలిసాంధ్యసమంచినిజాననంబుపై।
బాంధవసాంబుబాంల్పపురిసాంంల్పనివాంత్పసమన్విలాంబుగా।
చేరినారంటేనూర్కులాసులాచోరితరారంబులప్రూంర్పతంబుగనే॥-॥

చ॥ నమునిబుమిత్రాంగాంమనమునంగరుశింబమదియారాంజ్ఞమున్।
వనటులుబాంందతుందగరువంబునఖుంచుమటంబుచెంతుంతో।
ఘనటరభూరాంషగవ్రబిముబాంంపనవాంయాంనరక్షసంఘముతో।
వినయముమ్మహారాంరవిజ్ఞసురవిద్భవునిం(ప్రి)యమాంధివమాన్యుడై॥-॥

చం॥ శలభున శూంరు బూసి ప్రతిబెరితు బొరుటమ్ముల్త్రు లుండిన,
స్థలి లనసుస్థలంబున విబూరము నొందుచూ ముందటిద్రైల్గ్యల
గ్గలతలనీసు దిగ్గదరు మగ్గైతానినెగ (శ్రీ) నెల్త్ర దివ్వను।
వార్కలగని వరూన్పులంబు వార్వదమంబునగాంబు మహేంద్ర నర్త్తగకల॥

తం॥ అవురరావటితెగినసుర।
బ్రమసంధ్య ముద్రంబ నగరునంలుదాల్లనుది।
(శ్రీ) వమెుంద నొల్లబెట్టిన।
నమరిబెండు గగనమునతనరిగభయమునకల॥౧

తం॥ ఇల్లిల్లత్ర పృధనమలు।
తెల్లగొనుచుద్దెల్ల భుటలతుంతి లగలిచె।
నెల్లల్లగ నల్లనగరం।
చెల్లను పొందరగబోసి లెక్కియమంగక॥౨॥

చం॥ పురమరితెట్టినిర్జరుల వొంల్యతెలంబెంరబెట్టిద్దెల్ల భూరం।
వరుడినలోకమంబునతు వచ్చ పురంబనలాంర్భరంబుది।
పురము గజేటుబూనా లతరి పొవతైన్యమలుగ్రవ్యక్షి
సురరిపువినదాతెనలి శూరలతనిగ్గు సమెలతముగ్రలకల॥

తం॥ అనలూసురసేనలుతెలు।
ఘనుదిబయూపెక్కుభోరనానాస్త్రములం।
గనలుబువరులతవరుబలములు
జనబూరిననిగ్గుతరిపబూబ్బల్బులుద్దై॥౪

వ॥ మఱియు వైశ్వానరాంధో లిత్ర బలంబు వేఱం బయోంబు నెం
దుటితు గనలబు వెలిధ మోంక్షి లెవాండై జగత్స్వంత రశేరా
వంబగు తేరలాంగ్రి బందంబున బాహ్యలాం పాంలంప్యత్రం
గుండై సినా మొహంబున తుపచ్చి నిలజి బహు విద్యాస్త్ర
స్త్రంబుల నిశాంత బలంబుల నక్షీణ ప్రమంగ దిసిన బహు
విధర దక్షిణం దునా నానాస్త్ర నిప్రణుండగ్గి లాం రతుండు
సప్త తరంబున శరాసనంబు బుప్పు రాని నారి యమప్పిప
శయాంబున సమస్తనంబున సుఖరావంబు దిక్షులప్పూ
రంప్రము ధనుర్వేదత్రమంబున నాంలోద్రాం విత్రమంబుల నా
త్రయంబి వరప్రదాండై గ చంద్రశేఖర మానసంబున నెలపి
పాశుపతాస్త్రంబు గుణంబున గొంగ్రి రెత్రంబున దు
ద్రున సుతరంప్ర చణ్డ [illegible] దివ్యాస్త్రంబు పా
శుపతంబగు. సకల లోకంబు [illegible]
బున దహింపం బోలు గాండ్వనని యస్త్రంబున తుతేరలా
గ్రిమంద లెవాతంబు బందంబున నెప్పుండు లక్ష్యంబు
గా నెర్పు శైవాపవయంబగు నీయస్త్రంబున [illegible]
ఘటింప నేరా [illegible]
నంబులు [illegible]
[illegible]
[illegible]

నన్నువిడువ్రాము ఆనుచు భయతంపితాంగుండైనిలిచి
యున్నతోరాతండుప్రోత్సాహమైవైశ్వానరునాశ్రి
సించియప్రదుభాంషగ్రాంబులు పలికియదా ?ప్రాద్వతం
బుగాన్వస్థానంబొలుచుమదారబ్ధవాలవంబుసే
యుచుప్రారంభుననుఖంబుందుమనినన్నజ్ఞానంబు
నిగ్రహించిననోరంబుగానవవలయునని పలికిపోవ
తండులోలప్పుర్వంబుసురానీతంబులబాంధవం
బులతాంశైయున్నప్రాంబుప్రవేశించియుండె. లోంగతం
డునునిబసాంరధినింబుంబంధంబునమనస్థానం
బునతరుగనివర్ష్మనినవాందల్లిసైవులక్ష్మీంబునల
త్ప్రారంబుప్రవేశించినచలారాగభులంబులునుసి
మద్రంబులబంధంబునజనిప్రారంబునిరోధించినని
వార్తియనుమయుండుబారాలయుఖంబులవినిసం
తోషితాంతరంగుండై ॥—॥

చం॥ ఆలతయునైశ్వర్యంబ్రసతలాంశనపక్షులయుగ్రహించవా।
రలనినమోర్జివజ్రినసుప్రతాపమ్మునిలోదబాశదగా।
చలమునవిల్వనైనసుబుసంయమినీప్రరశ్మిర్త దినుడై।
వెలవెలబాంరిచౌరినతావీయనితాంతదానవాంప్రదీక్షి॥

ఉ॥ చెలిక్షయంబుచేవినలతానీయుచునాబ్రాంబులంమాటలే।
భీరాదిసువర్గరాసులనప్రాంధ్వరసాన్విలయుంగమావ్యసం

భారమునన్న బహువ్యయముల పర్వతసన్నిభరాశిపుంజమున్।
తారతదైత్యసన్నిధి నుదారత నుంచియు మంచుచేర్చుకద్దై॥౧౧

మ॥ విజయమ్ముం బాంధవ్యగనిన్నుగొల్లు వనవాసం నిర్వ్యపనక్రాంతుడన్।
రయమొప్పం బ్రతిపాల్ల చెల్లి భటులం రప్పింపుడీ రన్నుబో।
భయాభ్యాత్మల్గనిప్రోత్సాహ నృతాల్లమెనాకంపం వాడుసాంస్లోషవార్తాయుతం।
జయముం బంపనెగెద్ర్పతిరెంత్రాలుం దుద్దైన్యంబునన్॥౧౨॥

— ఇత్యుపాత్తాంతో బాహుర్వ శ్వాసం —

మ॥ విజసైన్యంబుల తారగాపాలనగరీనిర్బంధనాంబాంబరం।
విజనుడంబను బంబతారాతయుబ్బుతేబాధింపగంబోవనా।
రజనీసంబాంధైనదిత్వ తిత్వద్వారంభాంబులుంమానిసా।
మజవత్పాంగనబారియుద్దైన్యవుననన్నానాములారపంబులన్॥౧౩॥

ఉ॥ నీదుతలంబునం బాండవు నిన్ను భుజంపగనున్నవాడనా
న్నాదట బంధువారపగావిహారమునల్పులు రక్షసీయ్యగా।
నాదుమహోత్సవంతిలోంతనిమనంబుననిల్పు త్వదాజ్ఞమొంబనే।
నేరాదివిష్టదిశ్వరాద్రి భయమొందత నిల్పదనన్నదైత్యుడన్॥౧౪॥

తం॥ విరురులనిరాశ్వసింప్రబా।
వరునాపురనిరుద్ధమునతువాహిని నంపం।
వరుగాడుభయపతి శరానిధి।
బారబారినదైత్యభుటులుహారతోలతాంచ్ఛన్॥౧౫॥

శా॥ నానారత్నవిచిత్రభూషణములం నానార్థబింబంబులం
నానావస్త్రసముచ్చయంబులను సన్మాల్యానులేపంబులం
వేదాగారస్థలి కొల్ల బెట్టి బహుభాగ్యావేశముం బొందఁగా
విప్రవ్రాతము లెల్ల నెల్లెడ నిచ్చె నందఱకు నానందమౌ వైభవంబునన్॥

చం॥ నగరము బాజ్జ వేడ్కఁ బగఱానంబున నమితోత్సవ సంపదలతో
వసుమతి యెల్లఁ జూడ బగిడి యద్భుతమై యెలనాఁగలొ
నగపడఁ జెంది దాఁగె నలరించు నలకలఁ జూచి తానె మెచ్చె
జెగిఁదీయ నెన్నేళ్లకునౌ ఘనతలఁదేర వెంటఁ గనెన్॥

చం॥ జననుత శీలవతీమణులు సోంపు నృత్య రంభా సద్విలాసా
యువతి నిమిత్తవారల విరుద్ధము మాని మహోత్సవంబులన్
వినయము లొలయ నిచ్చి గాంచి విచిత్రమ సంపదయారఁగా పురా
లనుల సద్ది రెక్కఁ జేకొని లలితలలితాగంబయంబులన్॥

చం॥ లెమ్మ లలమనమ్ము లొకనిను పాప్యబలంబుల దీవెనలో
లమహిమలన్ని యుంగని యులం ఘృతిఁ బాయ్వ వహించు నట్లు
మవిలు వహించె నౌపగారవంబున భూమి నతివ శ్చిరప్రలం
త్రమము గఱచి దుష్టనిధి దైవెచ్చి రతినిగాంచి చెప్పునన్॥

మ॥ పరివారంబుల లెంకము పాలు తడేలం పౌరులెల్లా వగార్చువా
స్థిరము తోఘుణ్ణుల జల్లు లోడు లొరలెట్టం డార్చలు పట్టినా
రిరవం బుత్కటమైన గాంచి వినుతిం శ్రీభూముల్లాత్తజ్ఞమై
హరిజారంజని యేగని ద్రుజులరావప్పందప్పి దేవరుడుల్॥

మ॥ శరధుల్ ఘూర్ణిల గాఢనిర్ఘాటబల బ్రహ్మాండంబు పీడించుచున్
స్ఫురదైతేయనివీడితారి త్రిదశుల్ పండ్రైత్యులుం దుస్తరై
శరచాపంబులు శంఖచక్రములు హస్తంబుల్ప్రకాశింపగా
గరుడారూఢమునర్షి పొల్చె సురలుత్కంఠంబునం జూడగన్॥

చం॥ ఘనతరవేగనిర్జరనదిగర్జనతుండముటినాంత్ర్యపల్లులున్
వినయమునం సురల్మనసివిద్విషదుష్ప్రియవేర్పరించనం
వినిహితనిద్రబారుచుటయన్ విక్రమసంపదనన్నిశాటులన్
దునుముదలంచి దేవహితులందరు గదాగతెను దైత్యవిభుల్॥

చం॥ తనబలములెహంగాయుగ్రములు ముఖ్యగ్రములు చాపము శంఖ
చక్రముల్
వివిధము హస్తముల్ల దయ విక్రమసంపద విస్తరింపగా
రవిశతతేజదీప్తి రణరంగము బర్వ సువర్ణకాంతులన్
హరిజనుదెంచె దాంతె దురహంకృతులం దితిజాంధనాథులన్॥

ఉ॥ సవ్యతరంబునస్త్రమును సవ్యమునర్చి ధరించి బాణపాలికన్
దివ్యవిరోధివర్గముల దేహములం రుధిరప్రవాహముల్
త్రవ్వములుద్గమింపగను బంధితముల్తై లాసువులీబుతెంగవే
రవ్వననంబు నర్చ్యసురల్ హరి బారితి నెంతెజ్ఝేయమ్మై॥

ఉ॥ అంతట దైత్యభీమరిపు నారతు నింశరాంబువేయుచున్
నారసనేత్రలక్ష్య శరసంఘము చొవ్పలమత్తై నారక్షపాళి
దాంహులబులు చెప్పురాధర్మపటిష్ఠు డులేంరతుండుచు

రాశ్వరబలుండు తాఱ్ఱు తరాంబులు దాళ్ళి మహోగ్రహాంబునటుల

చం॥ సరసిజనేత్రు, తల్లిదుటు సల్లమువ బాణపాయునట్టి, ఆద్రవం
బులుతెరప్పైం దిగంతాములు సుద్దతప్పై విలసిల్ల బాణావళిన్।
హరిపై తాఙ్క్షపై సురవరావలిపై యుధిరప్రవాహముం।
నిరతవుగాం దారంగ నవనీరధవుల్లు గతించి వేసినన్॥-॥

చం॥ వయురహాయతం తద్దెత్వ్రద్ధి మటరథి తుండుమునుంగనట్లుగా।
ఖరశరఖాంలముల్లు రథిగాత్రము సింబరథంబు ద్రుంబుడు।
స్వరనిశితాస్త్ర ఖాంలములసాంద్ర మస్తవముల్ ప్రిసూత్త్వి।
త్వరగగనేసి యమోఘునవిత్రము ముల్లసిలంగ బాణావళిన్॥-॥

ఉ॥ తారతుదిక్షణాంబున రథంబు తారాంబువరాహహాంణాంబుపం।
పారమునట్టి బాణపము ద్వద్రాన్ని తవయుత్కటు తేజిబాణ విశ।
ల్పోరసుదద్ద్వ మల్లీశల తుంబ్రయయుప్ప తలంగజేయుచుం।
తీరదివాండివిద్ద్యముల నింబువిధంబున నింపె బాణావళిన్॥-॥

చం॥ మరియును తారతుండసురమర్దన వర్ణము సింప పెరుగ।
మ్ముఁరు తరబాణాఖాంలములు సద్దతరత్న తగాంసినట్టుడు।
క్షరతరసింహగర్జితుభంబులు నిండగ నేయనిందిరా।
వరుడతితీరాహ్వమువల్లు నవజ్వలనాత్యుల్లదల్పు సద్దలన్॥-॥

చం॥ వరనిశితాస్త్రముల్ల రపివర్ణమునద్రణమునంతాంగము।
ఉరగసమూహహాంబరదతుల ద్రుయునారవమువర్త్త సిత్తపై।
పరియలుబారమర్మతలబుంబున దష్టిని యాస్త్రశస్త్రములన్।

బరవుబానశాంటియుద్ధరత్నపాదాముఖాంధయుద్ధభూమిలమేసిరక్॥-॥

తే॥ రధసారధిబాహంబులు।

మధ్యమదమనిబాణావృష్టిమడిసినవాఁడుర్।

రధమున్నమెక్కిబాణమును।

ప్రధనక్షమమునెత్తివెఱ్ఱిపటుశరవృష్టిఁ॥-॥

తే॥ తమలాంత్లనాంవ్వనోసిని।

విమలాంగములధీతబాణావృష్టిమునుంగర్।

తమలాంత్ల దోసి వాంయా

త్రవుచిన్నవానిమొదసలు తంబాంత్లంచుదుక్॥-॥

చం॥ వడిలారవాంయదాల్జిసురభాంబునడెబ్బటిగన్నలాబ్జి।

బలులకోంస్త్ర నస్త్రబాయసంభృతగాంత్రనిదౌయలాంరతం।

దొలినిలుబాంబిత్రీధరునిబాంంగముగాంనతనెబ్జిమాంయు।

లెక్కలుబవ్వమాంయనింప్రలాపిధంబునతుప్పరియుంటిమాంల్రారిక్॥

చం॥ బవనరదోతలబాణావులపద్మదళేక్షణుడొల్లమాయనో।

సహానవివిశ్వలాంల్లనరసింహాంరణంబున తేయులారతం।

దేహాయితేరాంల్లవాంల్లత్ల లేప్త లేనరారినవారాయచేమహా।

వహాదేసవారిబాంత్ల గనివాంర్గనాబాంలయునింపబెత్తెరక్॥-॥

ఉ॥ దాన్వదానవర్గములపౌరయులారత్లెల్పడయుద్ధముస్థలె।

రాదని బాణసంపదయనిరాధనము నెందగబారాన్నతె గొబా

వెఁదతినోసివిప్లుదెలిపాయార్యుని లాంతువాఁడులద్ధరా।

మోదమెలర్పఁ బాల్కగ సమోదిత పల్లవముగాఁ గనెంచినన్॥౪

కం॥ నందకవేసి ననవిదయె।

బాంధవముగాఁ దనివి బహుబాంధవులకు।

రంధిన బాత్రము నేయగ।

బంధువు పూరింప దిశల కీర్తుల మెండన్॥౫॥

మ॥ బలదర్పానము పాంచజన్యమరి సంబాంధవర్ధి పాలు భవం।

బలరామము రమ్యపద్మనాభ మహా సంపత్కీర్తిదమ్మంబుగా।

త్రిలసద్గాత్రము బాత్రము మ్బురపి నాంత కీర్తుల

స్థలమిప్పంబును బాహు వీర్యదృఢవద్రాప్యరమ్య యయుం దాల్చెన్॥౬॥

— ఇత్యాసురదా నాందీ పంచమాశ్వాసము —

ఉ॥ అంతట నేయు బాల దను బాధ్యముడంబుజుముఖి ప్రపాద్యులు।

అభ్యంతరమున మోదనగామున నవ్వులు వ్రాల్కవు వెల్లు మంబుధ్యై।

అవ్యంతరము లభ్యత్వ భ్యముల నా దరాంబున సూలయ పోధినచ

సంతసమందియుల్లనియె శ్రీనతము జ్ఞవ్యమపార్థ్య పాలతికిన్॥౭॥

ఉ॥ చేసి నిత్యభ్య మెల్ల విరసింబి చనాంత మల్లాయమనర్చపాపం।

దాసురభ్యుదగ్రరని బాయయుధవంబతమయుం భ్యక్షింబసం।

లాలసమొతిం లతో మిబలదర్పానమగ్ర మహాస్త్రశస్త్రసం।

విర్వసబాల్ల నిన్ననయు వజ్రావనె లోకత విషయ లోకనవైరతిన్॥౮॥

మ॥ శరవిద్యం నిటలం జ్యుబాహు విథిబావిసాంటెం త్రిలోకతంబులం।

సరిపోయందగదెవ్వడైన దృఢవిశ్వాసంబున నేమసం।
గరమొంజేసిన తప్పు మానవలె నిష్కష్టంబునం గన్నతాం౦।
తారసం పుత్రవతి సమాంబ్యయననాదైత్యుండు సంప్రీతుడై॥-॥
తే॥ పారివిటిబ పుష్పత్రమారి।
పరమాత్రు బుద్ధినౌశూంరపద్మునిగనిత।
శ్రీరామనతి జేసి విలుబన।
శిరమాంఘ్రులదంబు ప్రీతి జొజేసియుటుండె॥-॥
సీ॥ త్వరమారగాం సము త్వరద్దై త్వరైన్నను
ఇూన్వి తోంబుగ శూంరయుదెబటుగదల
బత్రవాంశూంబల ప్రాణంబున తానేగ్రి।
రమణీయ్కమపాద్ధులతములు చూంబు।
స్వర్గంబున తానేగ శబటూలోచసంద్రుంటు।
బూరు మబుభంబులపతలముపిని।
భయమయపితమ్మతైవ లేరాము నానలతియును।
గగనమారంగ్ంబున గదాలపారువా।
సురలు నమారగ్రమున బారవఘంబు దిలతము।
లంబరంబునపారల నద్ద పెట్టి।
బట్టి చెరపెట్టి దాబిదె పురమునన్ను।
మదము లోదమ పార్తీతమున తానేగి॥-॥
తే॥ మునులందరబటుపారి।

వ్యవిలక్ష్మినసం లాసిల్లి పునలోకంబుల।
వినుతాఖిలలోకంబుల।
గని పనియుం సత్యలోకగమనానుభూత్రి॥-॥
చం॥ వినవు లనానాంబుచేతనవవిద్యలవాంధినసత్యలోకము।
గనవిద్ధియుం ప్రభాంవలుల గ్రైమనిలానాంమువదుం(త్ర)(వి)వ్రాలు।
బునివినయుంబుచే దనాబుశాస్త్రనుగాంబు వి లానాముపలులని
తనివబలుంబుబల్లనిసునల్క్షి వృదానాత్రాలుబల్లలుల్లనెడా॥
శా॥ వేలోకముననాంచునుంచునెప్రదుంచమేలునానామేలుగా।
నేనేరాంతనునం లాసింబులామదినిర్లలామ్ములున్నీవ్రమం।
నానాస్త్రంబులు విఘ్నతాంప్రామరయుంనాయస్త్రస్త్రం।
దనయుం బెబిల్ప్యం గానాదాంబునిస్థి విధిలానేగెన్నిశాలుంజ్ఞ్యవే॥-॥
గీ॥ శరాంరవద్యదాంలనానసగ్జ్ఞని।
వంపి విఘ్నలోక మనుసరాంబు।
బనియెననినభయముసందడిబెట్టంగ।
వజ్ర గనియెశరాంరవద్యపాంతియు॥-॥
సీ॥ తనివారిశరాంరనీతరుదలశయముయున।
నీలోకమయునసాంచునెప్రదుగాంన।
నీసైనలోగూంచనీవ్రగన్నా నావతె।
నానగరంబునాలననయము।
దెలనితప్పటుడుంలాలన్నియుదెల్పిద్రు।

వ్వంబులకు రెండవ వన్నెయబ్బ।
ఉపబృంహణార్థంబులు పురాణంబుగాంబల్ల।
నారాయణకథలా సదాశరాంరవద్దు।
దివ్యలోకమయవాఙ్మయములు బల్లియచాటగదల।
రుద్రసాహస్రములు సమారాధనము నాలు।
గాదములు దేవతలు శిల్పగతిదివి భవ।
ఘనవేలంగె దిశావలుతామునమ్ములు నిమలు॥

శా॥ వైశ్రితోరంబులు గోపురంబులు సహస్రస్తంభయుగ్మంటపా।
ప్తేక్తతనాల సిద్ధానముల త్మలంత్సతరసాల లక్ష్మంగాంగనాల స్పవి।
కళాతంత్రశిల్పిలోక గానవాద్య విధనా నాంబిత్రములు ప్రాత
నిర్వర్తలా ప్పంగ విలానముల్లు నుము స నాల్గు హంబున కూరుండరీ॥

తే॥ శ్రీలశ్రీలక్ష్మ్యస్సుల పుటలలోన।
రెలలోని నాదంబు వినుబ సహంబులదానం।
దీలానీ తలయుదగలో।
నాంటటవా లీమందమందమున గలీనదిబెశ॥

తే॥ భయభక్తి వినయములన।
వ్యయభోగ శివునిలయమున తాని భవ్యనిహృదయ।
ప్రియవిశ్వేయబాహారం।
దైవమహిం ఆంద్ ల్లు బూనుబూన్ని తోటదేవుబాట॥

చా॥ చనిచని తనివోయస్సు హరి విభవ సంభూతయముం నవరత్న చిత్రముం।

తనతపముచేయువిప్రమునుతీరంబున నారాయణయత్నమమ్మేమా|
త్మేనిబిడదేవద్విజులోనము దిగ్నాస్థలనిష్టలమంటపావళీ|
తనదివితారసంఘమును గాంచెనుత్తైవ పురస్థలంబున౯॥—॥
కం॥ తనితపస్సులు గాంచిన ఫలి|
మనిభావమ్మునెల్లు తైనమయున హింమద్రి|
వినమిలమడిమెప్పునుభాసిలమ|
ఘనలారయదాలక్ష్మీమాంలతెలువెలువొంద౯॥—॥
మ॥ భాసిలెాంలంత్యెలతక్షతుంటెలయుదిబ్బాంసాస్వయదాలక్ష్మేస|
ల్లీలలెారంగుంధ్యలవిలోయమానస్యగరావాంలవెలప్వవద్యద్వయం|
ప్రసవాస్త్రప్రలపస్యభాగ్యనిలయాదాభ్యరంగకలోపలం|
రసితారాగలమడినందితెల్వయగనేరక్మ్యగలధ్వతప్ముడ౯॥—॥
వ॥ మరియును లక్ష్మీభాండారములును లతాగ్రములు బంగళ్ళంపార
లెడస్వరత్నములు మణ్యులు మ్మలల్లు, దీపులు, వలపగంత్రమునంపన్ను
లును ప్రపోర్ణంతెఘండి సంపారలద్వయమాంద్యులవెలుపునువలం
తారవమాలలాంఝునసముద్రంబులనాంవెరవంబులుగానా
ఖాలలనెల్లుంటయును సువాంపులు విరాంపులు తుమాంప్రులు
రూపరహింలటలును వెతద్విభ్రజటలవొలమజసవాండు
లును పెతద్విభ్రజి బలుష్టయులును సింహవాహ్యప్రలరత్నమును
భాంగాసపహింప గాలవాంయుయస్త్రశరవలు ఖలులును వెతద్వి
భ్రజప బహువర్ణ్యలును నగుపిశలాంకనసేనావటెలులుగాంల్య

శూరపద్మంబులచే తెసిలామునకు పద్మాంతరైనందత్తైశ్వర్యమును
సాంవత్సరంగదండ ప్రథమంబు లాంబరాంబునిలయునందత్తైశ్వర్యంబు
శూరులంగనివీరత్రయపుర్వతశివపూంబూవిశేషంబున పూర్వం
బున నక్షత్రంబులందలివిష్ణుదిటువచ్చుటచే తెలుపబడినదేవ
దివ్యంబును జగన్నాథుండును మన్నాథుండును నసుమహాదేవ
వరాంబులకు వందనంబు బరాంబు పాదపుటదత్తునెత్తువనే
గలవప్పరంబుగనిదీప్తి ఆంబూనిసూర్యమునినంతాపురం
బున తనరిగి శూరారవయంబు పరమేశ్వర్యమును విన్నవించి
ఆదిమజ్జపడసి సభాక్షేత్రంబుగా దార త్వైనిబసునెడనెడ
నిలుపు నిలయము ద్వారపాలకులకు నమస్కరింపుబవినయం
బున పరమేశ్వర ద్వారనంబు నేయుచు నంతఃపురంబు సొచ్చి
దివ్యదివ్యంబును రత్నమండపము (శ్రీ)ంబు తంబును సత్య
జ్ఞానానందమయంబును సాంద్ర త్రైవల్య దాయకం
బును యశంబును సత్వంబును పరబ్రహ్మంబును పురుషం
బును నీలలోహితుండును ఊర్ధ్వ శిల్పలనాదిస్వయంభును
అప్రమేయుండును పరాత్పరుండును తామసాంత్యనిష్ట
వింశతి తంత్ర స్వతంత్రుండును బహుర్వ్యధ దేవతా వంద్యమా
నపాదారవిందంబుండును నాట్యలోలావర్ణ్య సంపన్న రుద్ర
తనివ సహస్రవర్ష ౯౮ సూత్రపాలయు కామరతర
సేవితుండును సింహాసనంబున మంజీర నాదా లాస్య నియమిత

సుందరేసంచారమహాహాలాస్యసేవితాండుమునిలగళశ్రీనా
థాద్రిబహ్వాశ్చర్యసంరూపయుక్తతుంభానితుంభాదిగణ
పునరుక్త్యస్తోత్రమహర్షిసేవితాండుమునగుపరమేశ్వరుదర్శనం
బుజేసిదండప్రణామంబాచరించిభయభక్తివినయపూర్వ
కంబుగానిట్లనిబుద్ధిశరణాగతవద్యాన్సుఖుండటక్లునివినుతించె॥౮౧

సీ॥ ప్రణతార్తిహరదేవ ప్రణతార్తిసృష్టిస్థితి।
నిధనతాండవనటేశ।
భక్తవత్సలవిశ్వపాలవిరూపాక్ష।
శంకరభీమాంగశంకరాత్మ।
సారంగధరపుత్రనిశాకరశేఖర।
శైవల్యరూపగంగాంబుశీర్ష।
బ్రహ్మస్వరూపసంపన్నవందనీయ।
శుద్ధస్ఫటికరూపశుభ్రమూర్తి।
మునుముందినములుచేసియుసురవరులు।
వినయమునవిష్ణుయంటితవిశ్వకర్త।
వందితేశ్వరుగనినైల్యపారంభితైన।
యత్తునాభక్తవందనమరిపుల్లంచెను॥౮౨॥
తే॥ ఆనుభాంస్వాతదైశారూరముగు।
ముమునగలిగినకమలబాంధవులుగన్నానిశా।
లనవమనపుదకినపారులు।

సవిబవిలుబాగాంతనిడివునద్భవుదాసుబాక్॥-॥

చా॥ అనవిని నందిశూరగరిబాంజ్ఞవునంబునసిల్పిపాండ్నునం।
వినుటపలుచెసినంతరానివిడ్నానినందితివ్యుతిరవెగడా।
నను బులునాంల్పసేనగలవనంచనిరన్నమునింద్రులంటవే।
మనియడగంగలిత్కమరవిలువ్వరివ్వత్తమునూంటుదిత్నాక్॥-॥

—— ఇది శ్రీ సురకాంతశ్వపోర్గిద్వాయం ——

కం॥ అనితజ్ఞనబ్రుపత్నిందవు।
లను బూంచిడివెత్కలవడ్డలనుగాంతిచనెం।
మనమలరశూరపద్మాడు।
ఆనసేవలు ఆరడినడువలద్దయువెక్షక్॥-॥

చా॥ బలమలఅడరుద్రగావాంలఅపద్మభవాంటబుత్కితిం।
బాలవిజ్ఞశూరుగనిశీర్షమవాశిజ్ఞనువాంరలందరా।
వ్యలవాంలగంగబిరలిరభవప్రియతర్మయులంల్ప్రసంపదాల్।
పలచనగాంగరుద్రగావాంలురులల్పదవిచ్యులనాళ్ళే॥-॥

చా॥ కెరలుచురుద్రువెల్లతిలతింబులచత్మములంలడింస।
చారామువాంనిబైలతివిసంబునశూరుడువాంనిబూటచిం।
పరనద్రెకాండులన్నిలపివాలనసేయగనుంబిరల్యాసం।
మారావెమన్ప్రిభ్రాగవులనాండుబునిజ్ఞటిబాసియంటల్॥-॥

మ॥ క్షరమాంత్రంబునసింది సేయుబునురక్షన్నెప్పదనిర్యాందరా।

రాముంకె తోడుగ వచ్చిరి యాగని రుద్రాదులనీశ్వరుల్జేరి యాతో
గాముల ద్రామునుబ్జిల్క్షి బంధుతానివేగంబుంర ప్రైతేగని।
ప్రణామ్మైనం దివితేగెరూండుడెలిరూరత్వంబుదీపింపగ కన్ను
తం॥ చెనదెంచినరూండునిగను।

గానననురెంద్రుండుశుత్రుగూండలిచనిరరాం।
ఘనమును సురలతునాలడుటె।
ఆనమానం అమున అదిలయదనగన్ల్ల టెతుకన్ను

సీ॥ శత్రునియమించ అనయురవస్త్ర లయమున।
అల్లతిని దండ్రితిని అనతున్బంధు।
భావమునుదెల్ప రూండుడు భార్గవునతు।
అల్లదండ్రి తిదండ మమల్లగ మెనర్చి॥-॥

ఉ॥ వారల లోనదిగ్విజయమార్గులసల్ప్రియపూర్ణ్వతంబుగా।
రూండుడు బల్లి అమ్ముల శత్రుని లోనలనులరూడతాంబువై।
నాన్నరగ భూలంబునతనత్ర్యదామందున వచ్చిననప్పురలో।
నారసనేత్రుమెంలతనునుజంబ్రజ్జదిన్పిలమెభైబయంబునన్॥-॥

ఉ॥ ఆసురపీడిబాంధు లేరయంబును విష్ణునిగాంచిదేవతల్।
భూసురులం లక్ష్మిదివ్యులనుపేర్పుల్గానమున్వ్రప్తి

వృషం।

చారసరసి ఒనేత్రువున నంజలుచేసి వినమ్రులై నచారి।
నా సురజైత్రతిట్లనియె నంబుజలోచనదాంధరాంబునన్॥-॥

సీ॥ వినవటే దేవతలెల్ల వృథగా ప్రయాసల్బొంబు।
తెన్ను చూసిన ఫలమేమి గలదు।
దక్షాధ్వరంబున దాంత్యే యజించాంధు।
త్రిలచు భర్తను దెచ్చి త్రిలచుపాగాశ।
సనకాది మునులచే నపనింద బొంగ్వంబైన।
ఫలమిచ్చు దెవ్వండిప్పు రమణగాంగ।
తలతాల్పు ఫలమంత దప్పుతె నింతేను।
నిను భావింపగజెలియనగునదుగాదు।
ఏను దెలంపునదేవతాంసముదాయనము।
శూరాయగని తమలమేశల్యదాంతముత్రు।
రక్షే దదయచేత తీరంబుగాంగ।
మంటినన శూరుడని చెప్పనాదంటితప్పుడు॥
తే॥ శ్రీనయనములు నీలతంతులు।
ఘనతతాలపగప్రతిమతెతనమయన్ను।
ద్వైవిదేశంబుననునార్లు।
రవియాదికిని విష్ణు దానియెనసురేంద్రు నతుక్॥
మ॥ చలురాస్వం దోంతనాందానలాంత్రిలచుగత్స్వర్యంబుబుట్టినగా।
బ్రతింపన్వధియంప లానియాని యాంరత్నైవమాంయాంవిమా।
హంతమైత్త్తనయంతస్పష్టి తనచే నేమేమియగుంగాంతహా।
మతిబంతంబాంరయాంగశంతయనిభూతమధ్యంబునశ్రీయాంబుమర్॥

తె॥ సృష్టిస్థిత్యంతంబుల।
శిష్టంబుగ జేయునట్టి తెరలునాథుం।
సృష్టికిపరిమయుఁ శంభుని।
దుష్టత్త్వాగానతున్నుదార్ప్రయుత తత్త్వనిధిన్॥౪॥

చం॥ మొదలుతి మోసమతాంట త్రిదివముల మటంబును వేదాంతమై।
మదమరిపాల నెల్ల్యమ భవంబుల పంతమ్మందపారసం।
పదములతు తుండ బృందముబంధురమాత్రతపారనీలరు।
నన్నదియమల తంరుత రటిరవిసన్నిభాతాబు విశుద్ధపీఠసన్॥౫॥

శా॥ భూత్రామధ్యంబున పద్మాసంభవుడు శంభుం బూంబుభార్ధ్యా
నబుం౦
తామగాను త్త్వానన్నుపాశివుని చెంతం ప్రేరాంబుందిరా।
భూలామధ్యంబున బుద్ధిమంగలనుచు ప్రాల్యంభ్యనేత్రాదనాన్।
పాంమాంగల్లు లుపాంగ బూంబవిధి బూంలంమొత్తులందున్నుబార్॥౬॥

ఉ॥ ఎవ్వరుమూంరు వర్నాటుతు నెమితెలాంబున దుర్విల్లనీ।
కొర్పవ్వారసృష్టి సేయుకారతంచుపొందినవారమన్నవా।
నప్పుడిరుద్రబూంఫ్పవరుడె రటిమునప్పుడు సృష్టిశంతయం।
డెప్పుడి నాంబ్జయులచ్చైనటుపరనిపట్టి న రుద్రులందరుంకీ॥౭॥

తె॥ ఏకాదశరుద్రులటా।
మేకాదశకోటి రుద్రులనుండెంగా।
పా త్రకలిమగ సృష్టించిన।

నాంతమలఖుదేం ఆబాంలునవిమారలతోఁ॥-॥

ఉ॥ మాంరలుఋష్టిజేసి ఆరపేయుల రుద్రులనింతఖాంలుమాం।
తాంరయుస్సృష్టితాంర్థామితనమ్ముచిదంతయునేనజేసిదాం।
మాంరలురందటెంబునెలయుంశవదర్శనలాంలసాంద్మహై।
వారలుతాంనుశాంతరునిమాంతిటిగాంబెశలాందపుత్రునిఁ॥-॥

మ॥ గనిశ్శైలాందినివేతనారతదామవిధింత్రైలాంసనాంధ్ధాంఋషౌ।
ఆనుతత్స్నిధిన్సైన్యశంతరుజగత్స్వంబాదయాంబ్రహ్మంపహో।
త్మునిగన్నంతనదండవన్నలులుసంతోషంబుజేసెసినీ।
ల్పినసిరానుడుబత్వమాంగ్నిఖానితోసిమాంపరప్రీతినీ॥-॥

ఉ॥ ఏమునిమిత్తమైయుటెతునిప్పుడువచ్చితివన్నపద్మజుం।
దేమదవిప్పలాంత్మనతమౌనతనెందితురుద్రకోటులం।
దాంముస్సృజింబరీరనుబుదాంతభయంబునబాంపిపెప్పినన్।
తాంమువిరాధిబాంపెనధితప్రియతాంరవాద్యస్సృష్టిలాంసిష్టై॥-॥

కం॥ తమలాంసనువిమలాంబుజు।
సమనేత్రద్వయమువిస్మసిల్లనిబాంపున్।
రమణీయంబుగఖాంబుబు।
నమలినవాంత్సమువినిట్టులనెదయుమాంరన్॥-॥

ఉ॥ వేశముతేశమైననతతేవమునెందతుమంతనున్నదాం।
వేశపువాంనసృష్టిపదమింతనునేడుమదయమదంబునన్।
మాంశలవట్టులట్టుబుధవాంన్నబంత్రమలంగసూంర్యసం।

తారకలుదప్రకరణలు లున్న తంపసురాసుసేదారల్లైతక౯॥

గీ॥ పదునెతం డుంతరేల్లమె రిమెలతాద్రులు।
గాఢుతలతనసురలు తారవముడమెనలు।
వెలుప్పదియనుకోలేల్లుమూడునుగాసంఖ్య।
నగుదుర్ధితబలముననగుదురనిమె॥—॥

కం॥ ఆనిపదానెతండుచోలెలు।
ఘనులగుద్రులనుసురలగనివిద్నిషెం।
వ్మ్నిపదునెతండుదుద్రుల।
ననిపెనిఖస్థలవమునతునునభప్రుండెంతక౯॥—॥

చం॥ భ్రనతువం తవస్నులమలవారమెుగానెనరింబవద్నసం।
భవుడునిఖస్థిలింగనియెభర్గచాత్రముగాద్రుఖన్నమయతే।
భువినిలెువంటెవన్నలతారిఘ్రారశ్వసురెష్వయుడి ఆత్మసంతసం।
ఖవిరళప్రైవెలంగనమరారవలఖాత్రియయ తానుతమ్మలతక౯॥

ఉ॥ నెనలలేరదెరారాఖదెలరేషృముగారఖనేరుత్రృవారదిలతాం।
దైనలుప్రెందునల్లలవిగోంబుద్దిమద్వమయనందుల్వైత్రైపెం।
ఘ్రానగయామ్మ్రశిమెననుప్రెందనశిలలసమాప్రయోగ్నా।
స్థనవిశారలప్రైనవిలతస్థలమయులగనవెత్త్యమింబగక౯॥—॥

కం॥ శతమయాంబనవిస్త్రర్గం।
పిలపలవిత్రతారబత్రవరిఘూర్వ్వలతప్తై।
విలతారరుపెఘలారసం।

వృక్షమై తనరారుచునట్టి విధమై యుంటెదే॥-॥

కం॥ నలువ పాంత్రిశ్లోన్న వృక్షమై।
చెలువై బ్రహ్మాండఖిల్లి, చెలువు చెలునర్థం।
నలుదిక్కుల బ్రహ్మాండము।
తెలుసుమోపానవిధంబు దలపింపుమదే॥-॥

సీ॥ బహులపాంపీతరూపపదార్థతరలతలంత।
మాకంద బహుభూరుహాదివనతతులు।
మల్లెపూవనసతాలతాంతహింతాలు।
పొంటిలేమధుపాగవారిబంత
మందార జంబీర చందనాగంశ్రీ।
శ్రీఫలాంతశీలశిరీషతతులు।
శాల్మలీమాలాంగ్లక్షజంబూవృక్షె।
పటినవేంశ్వాగ్నిస్త్యేవతులహలార్ద్ర।
కొలలతుద్దాల నింబలోపాలచేబు।
పూగపనసాంతరుదలక్షనారికేళ।
వరురాటంబున జంబూద్వీపత్రముఖవి।
నానావళీశోభితంబు పురాంగణంబు॥-॥

మ॥ విలసద్యాంట్బ్రంలతహాంర్మ్యబాలవలభీనిర్మాణీలతానివాసాదడ।
పాశీతాశోక్రనివృత్తి దోశములచొత్స్నద్బు తాంబైమహేం।
ద్రులసత్పాట్యనా చెలతయాంటుధాంశం తద్వంబుగాం దాంబగా।

నలువై వీరమహేంద్రపట్టణముగ నొప్పెంబొల్లు చెప్పొల్లు మహామహిమ॥

— ఇతి శ్రీ నసురకాండే సప్తమో ధ్యాయః —

కం॥ అనిపలికి వినుచుండెనుమ।

మునివరులందరు మిగుల మోదముమెంది।

ఘనవనపలికదదెలుపుమన।

మనమలరగ నిట్లులచెన పండిన్ ముక్తిన్॥

చం॥ నగరము మధ్యదేశమున నాంతవిరాజిత గృహాంబు బాల్యపెం।

పుగదర యానుంబునా న్వితము భూమిమ తీర్థయాత్రలను

ర్ధ్యగగనంబు నాలుపరిఘాంవ్వితముంబుపామసుందరంబుపో

ర్థిగను బలాశ్వికాలసదమలయుతవిరాటమహోన్నతస్థితిన్॥

కం॥ పలుతీరాబలమర్వరస।

మాంతలతసువర్ణగోపురాలంతారా।

బాంతీరితాంతరనో।

కాత్యత్త్రప్రసాదమన్వితాష్టదంబున్॥

సీ॥ నిర్మలస్వటికాన్వనిర్మితావేదికా।

శతసహస్రదితసంఖ్యతంబు।

నిఖిలదిగంతరవిశ్రుతకాలయం।

విలసత్ప్రభాసమన్వితంబు।

లలితావాంచితంపతలతంబుత్రేదాంబు।

లాసంఖ్యమాతలపాటిసవరంబు।
అఖిలర్తుసుమాంఖ్యలారామసహితంబు।
ప్రమదార్హకేళికావనయుతంబు।
యాగశాలాగారశస్త్రశాలలునాశ్వశాలగ।
శౌర్యయుద్ధాలయములువిద్యాలయంబు।
పాంతశాలలునగానశాలాతృతీయలును।
లైతనొప్పునరాత్మసాధ్యత్తపురము॥–॥
మ॥ ఆమలాంస్థావిపశాలమంటపములతత్సత్వమౌరాళ్ళై।
తృమరున్నాం(తి)ఖటాంపశీనిలయసంతానంబుతెత్తాంతమా।
సములుంరత్న విశ(త)మంటపములుం సన్మానితాశ్రమా।
శీమరుత్న్వస్నాశపద్మరాగములు సల్లాలతృప్తప్రబులుగ్॥–॥
తే॥ మరకతమణులగౌరవిద్రుతా
వరనిస్తులపుష్పరాగవైడూర్యములుం।
లాలతరమవిఖతిగట్టిన।
సురుచిరనిలయములమెప్పుసురరిపునగరుల్॥–॥
తే॥ పాంరిచందనచందనమలభ।
సురభిళపరిమళాయురత్నరాశికనిలయా।
వరరాంబులత్రుతత్రుడి।
పురినలుగడబాలుపుతాంతపుంజములసుమల్॥–॥
గీ॥ గతపతాంతావిదుప్రత్నతాంతపుంజు।

భూంబులాంమరనగరసంపన్నమగుటి।
నసురసురవిద్విష్టద్వావవాంశయామున।
నీలపితరతరమెరసినవెలవ్వుదాశవె॥-॥

వ॥మరియుత్వామహిమాంశిత్వఖ్యబులతవాంటుసహస్రంబులును
నానాదారుశలాసంఘున్నిష్ఠవిశేషంబులుమారంంజునష్టైశ్వర్యం
బుసంఘటింబునెలవ్వులునగల్లునెల్లుగారబులంబువిరమహోదు
నగరమునువేరువెట్టి లావణ్యరాష్ట్రదిగ్భాగంబుల నెనిమిదిపురంబులు
హైమాంశ్వంబును ఆసురాంహ్వయంబునువాంమనామధేయంబును
దేవాంబునాంమతంబులును లంతాంబుదంబును నీలాంబుధానంబు
నుశ్వేతసాక్షాత్తంబును పల్లవాబితంబును గాంధర్వంబులన
బానమువాత్రిత్తరదిగ్భాగంబున సర్వరత్నవిచిత్రంబుగ రనాసురా
ధ్యంబున నగరంబును మేరుపర్వతదక్షిణదిగ్భాగంబున జంబూ
ద్వీపంబున హైమతూంటిసహాంపంబున మాంయాంనామధే
యంబున మెత్తపురంబును రవిబుంబుప్రతిద్వీపప్రత్యర్థిమద్వం
బుల మెత్రుత్తనగరంబు సంఘటింబుశూరపద్మాసురుండు వి
రమహోదుపురంబున లామనిల్లి లావణ్యరవిచిత్రంబులకొ
న్నిదినంబులు బాంబుబుగడపి విష్వక్సిదిదేవతలను లామ్ము
లలామనసేనానవటలంబుగాం లాన్నగరమధ్యస్థాంత్మనిగ
ర్ప్రవేశంబుచేసి సింహాసనారూఢుండై(బ్రహ్మ)దత్తంబైనమాకు
టంబుధరియించి పట్టాభిషిక్తుండైన సమస్తదేవతోయనాయకులు

హార్షంబి గంభీరములలో బనున నురక్త్యపూర్వతంబగా యుద్ధా
స్థానంబున తనిబు (శ్రీ దశవారధి త్ర్యా) లక్ష్మీ తాం దశకంఠుడు ద్రుపదము
హంబుల యుద్ధాస్థానంబున తనిబి సింహాముఖ ల రతులనిబ
లాస్థలంబులనుండి దేనియమింబి ఉండ్రుండు లాంబాలపెట్టి
యుయుమాన్నులు పానీయాస్థ్యానయమొండ్య్యగంబునుబిరు
రులాశ్చ్యంగా రూపాంత్రసమాలాభుట్లి వహానంబును వరుగావా
యుతు బోరులుప్పంబున బాముర ప్పంగ్ఘ స్త్రితాం పబాతత్వం
బును బద్రమార్పులతుసితభాత్రభరాంబును సిద్ధవిదిన్వధర
తిన్నగరుడ గంధర్వదూలతు నానా గానవిరాడత్వంబు
పరితించి గానతార్ధ్యంబును గంభీర్యశీమైనతా ముఖారస్వర
స్వయంపాంబులతు నాల్యసివయునాంబిర్మాపించి సింహా
సనాయాంధుండైనలుగ దేలగాల్పు యున్నదివి లాలంబులంబి
శూరాదిండ్రుంగనిదివలా సమూహ సహింతంబుగా
మదియుబ్బల తాన్నమా తంబునత్న్యషితార్థ్యంబు అన్ప్రహంబు
నహాంతారంబువిడిచి నీయుబుండుమనిదహానుంబుంబి
దానవులన్నంచినదహించుతుండుము మత్సరంబులపా
తతార్ధ్యంబు నీయుబుండుమని యువునింబించి మద్భ్ర
ల్ప్యులతు నిప్పు రాంతాపంబున గానంబదుబుండుమని
వరుదుంగని నిప్పుసి లాగంధాధితసేవనంబున్నదియున గారంబు
నిసేయుబుండుమనివాయువుంబుంబి నిప్పుమండగలాల

గంధశాలంబుగా వీచుచు హిమంబు బిందుసందోహంబుల
మున్నాంశుస్తనతాలంబుల జల్లుచు గృహాంసవర్యాన్నంబుసేయు
చుండుమని తుషారంగని దియధనంబుసనవానిధానంబులు శ్రీ
దించి మద్ధ్యపరిబాంధవజనంబుల తావలసిన ధనంబులిచ్చు
చునుండుమని రవింగని గోపురద్వారదేశంబులనుండి వెంట
గాయుమమృదంగనానాసమారంభంబుల తమద్వంబుగాఘూర్ణం
బులొత్తింపుచునుండుమని చంద్రుంగని నీవు నానార్చితాలం
బున సంపూర్ణతేజానసమేతుడవై మనప్పనీ నిలాంబరీసమా
హంబుల మనంబులకరగింపుచు నరౌద్రాత్మంబు సేయుచుండు
మని బ్రహ్మంగని ప్రతిదినంబును సుప్రదశతనమ్రుబాంపతి
సమేతంబుగా వచ్చి దినశుద్ధి వినుపింపుచుండుమని సన్నిధానం
బులందరు దేవతల తన్మ్రయాజనంబులు శిక్షించి పరిపక్వ
పూర్ణంబుగా నియోగించి మహిమయు సింహాసనాసీనుం
డై యునాడు ॥—॥

తం॥ సురదనుపుత్రుడు తుశమలు।
శరణునవార్ణ్యనము సేయస్త్రీమంత్రుండై।
సురలుత్రిపి సేయనుబులు।
వరినరుల్లైకొలువ పార్వ్యభామంతయ్యెన్॥-॥
ఇది శ్రీ ... అష్టమోధ్యాయః

కం॥ అనిసూంతుడుబల్కినబో।
మునులవ్వలశూంరపద్మాముఖులెకాలది౦।
. జనములఖగములవెల్లరి।
వినవలెననటన్నపలికెవినసూంతుండుచుక్॥-॥

గీ॥ త్వష్ట్రతనయుమనోరవెంత్రంసపద్మ।
కొమటూఖదసర్వఖిరాంవుదేహం।
వెంట్లిడైశూంరపద్మడుపెలసనతల।
ఖ్వాగఖాంగ్వసమున్కద్దైపొలుపుమూంరి॥-॥

వ॥ అలరగఖాంసుకొప్పడమునట్టితనూంఖునినపింవత్రశోత్వ
ద్వలసిలమనగ్నిఖాంహునిపోరట్యనినట్వరగాంఖప్రత్రలం।
ఖలయులపద్మకొవులముఖ్యార్యసుగాంవరయుంఖదేవతా
న్నలపిశలాంశనాంగనలనిన్నతులాంగనలంమలదాంఖునగా॥

కం॥ క్రమమునసుదాన్యహాంఖై।
దమిలారులదివ్యఖలులతనయాంగ్రజులం।
సుమహింములమూండుడువెలు।
ద్యములను గనె వారియందున సురాద్యహులుచుక్॥-॥

ఉ॥ తొలుతనాంటిసైన్యమును గూంర్చి గఖాంనసువంతసెనాల్గి।
తూంటిమువెపిసింహంముఖుతూంరిములతమ్ములనద్దరమ్మరు।
లవ్వాటిముతల్లితెల్లగనుతాల్లనమూంయతులారతుంనిరా।
ఘూంటిమగాంగసింహముఖుగన్గానియాంసురరాంఖద్ధాంనితెక్॥-॥

చం|| జనమునివంపవాహరభాసంబునవేగిప్రరద్వయంబునన్।
మనములరారఁజేరి గరిమంబున యామ్యవిభేదతాదిదం।
వినిపించిభానినంత్రమువివాహమ్ము లోనయనంతసంబునన్।
లోనయనిగాంచెసింహము చెలిదారుణచిత్రమనుజ్వలాంగుదీ॥

ఉ|| హుంకరుడు చిత్రమాత్రము యశోవిభవంబుల మెచ్చగామహా।
శూరుడటన్న పేరిడియె చాంద్ర దివాంవిసింహం పత్ర్యాదుక్।
వారత క్షేంద్ర రమ్యల విహారము నొంది సుతప్రతాంతులన్।
చారులతాంబుగా నగశిలా సంభృతమాయలగాంచెనాప్యదిదీ॥

క|| లోరకుడుంట కోఠకపుసు లోము సుర్వలోకరీనాంబుగ।
ద్వారము వెగ్గా నందగీనదాని వివాహంబు నొందిప్రత్రతం।
చారులతయం మహేసుసుగరా సంపదు దంబుల యత్నశీలుపం।
పారగ గాంచి పేరిడియె నాలతనికింయును రౌద్ర దంయనన్॥

తే|| లోరతసింహరస్యులపరి।
వారంబులు లోమును నిష్క్రైత భవములరం।
పారిపశంబరి ప్రరమలు।
పారాలీగబల్లుశూరపద్మాంబాలోక॥

సీ|| చిలిచి కరిటేద్వయ దీప్తలన్నయుగావా।
దసవారినింపి పాలోంశమునకు।
మహితనితపునమమరియునష్టిల్లి।
దైత్యులనియంబు లోపసింహు।

వీరమహేంద్రపురీరాజితాంఘ్రదా।

శ్వక్షేత్రంబులుగాఁ జూపనిత్తెదైత్యా।

వరలవారణావత్త్ర పాంచవత్స్యలసర్వ।

వత్స్య ఖల్లాంతాస్వవత్స్యఖత్ర।

తాంయువత్స్య వరాంహాంము భప్రసిద్ధా।

సింహావత్స్యని గవయాంస్కాఖిలాఖావనుల।

నెనుబది సహస్రములబల మిబ్బనిలిపి।

లక్షలౌనాంత్మప్రరపరిరక్షజౌసి॥—॥

తే॥ విపులపౌత్రతారాంబుల।

నపరిమితదివ్యరగౌప్రాందాలనిఖిపై।

స్వప్రులనస్సె స్వాంబులశౌ।

ర్వపటుష్ఠలనిలిపి విత్రమాంటురపమునే॥—॥

ఉ॥ దుర్మాఖునరణ్యగౌరపమునదుర్గదానాంముని శంభపాంలదు।

శ్రీతల్లనివస్త్రపాంలు మహింస్త్రప్రధుతార్వ్యనమంబతాంత్మసుం।

మర్మావిదాంఖ్వనాంప్తులను మంత్రులుగాంసునిస్వైరాంయుడ్॥

పైర్నినిరాజ్యభారమునపెలమాడిర్వ్యధనేతె దత్తుస్త్రై॥—॥

మ॥ సురలింద్రాంచుపుపార్థ్య మబ్బ్యలను రక్షౌనిాంధుడిబెళ్లనే।

నరచంఖురాంబనారదుష్టబల్మ దనుజుర్ సంలీలసము జౌందివే।

మరువాంరెపనితం పినం లారుసుఖం మంత్రేంద్రులంచూంయులా।

ర్వరివారంబులవాని తమ్ములను నిల్వాగౌ జెప్పు దాంగొల్వగ॥—॥

వ॥ ఇవ్విధంబున ననుదినంబును గరుత్మంతునిం గన్న పన్నగంబుల చందం
బున భయవిహ్వలులై యనుసరించియుండ నిట్లు నాం దురాగ్రహపూ
ర్వకంబుగా నమరులనందఱ హింసించుచుండ గనుంగొని మహేంద్రుడుం
బుని తోడ లక్ష్మీపతింబున నాయాతవిహారంబుగా నమలసుబ్రహ్మణ్యాలం
గాని రవ్వాని వని చత్వారంబు సేయునారపత దుఃఖంబు మా రోదన
మొఱ్ఱోవిలపించ బాలుండు వ్రతపరాయణుండనై ద్వీపాంతరసముద్రాం
బులయు సముద్రతీరంబున తోగి దక్షిణ ధ్వరతాలంబున చేసిన
దుష్కృతఫలంబుగా దలబుబుభయస్త్రీలంబుల వరుసలంబుల
శూరాదియపఖేదంబు పన్నసింబి మానంబుల నీక్ష్యాంబున చెప్పి
యుష్వపల యునని వరుగొండున దమానతెమి తెమింగిలాది
మహామత్స్యంబుల ననేకంబుల దెచ్చి వారిధి తీరంబున నుంచిన
సూర్యుండెటు తీక్ష్ణాంబున శోషింపంజేయుచుండు నిట్ల
పెద్ద రావణాంబు చేసినది త్రిదిసురలందఱు నాగ వారంబు
ల మొత్తులుగట్టు కుని మొంబ తెచ్చి శరణు సన్నద్ధంబునకుం
బని వాండను సురలంగని త్రాటి దినంబును నిట్లు తెచ్చి ఇచ్చుచుండవ
లయున నిన దుఃఖంబు బుమియాని నానయ మొంపజారంబులు
సేయుచుండిరని చెప్పిన శౌనకాది మహర్షులు సూతముని
తెలుపవలెక్రంబుండదని యెట్టి మహనీయుండు చెప్పియుం
లేవి తెచ్చి రక్తంబు చేయుయ బంపవైతివని యడిగిన సూతుం
డిట్లనియె శ్రీరంగ మహర్షి వాంప సిద్ధయున తల్లంటి యామహాసత్త్వయు

వంచనాస్పదావయమునను నయ్యభిముఖేన ర్యాతాలంబును విల
బినబాలిటిలివతిచలియుర్ధ్వశ్రావనంబులనుసంబాంధ్యమునెత్తుకెత్తు
దివిప్రముహార్ధ్వదివారాసురరక్షార్థ గంధర్వులుమొదలు నన్ముదెవ్వా
యమూర్గంబునపార్శ్వంబులనెదుటనగపడినయూరానులు
వృద్ధులు సుందరులనారితారులనక్రమ్మితిదినంబును సహస్ర
సంఖ్యలఫలరూపులబలాంశ్యారంబునరమయింప్రమునేప్రతార
రంబుననగపడినబాలితల తెన్నులపలుధులనవయారావయం
పసుంపన్నులపెలితెబలిమలంబట్టిబంధించితెనతెన్నులసుమార
సింహాస్పలితారతులతునస్పృగింప్రముమహర్షిత్రలమవిరటం
బులతులితపోనిష్ఠతైనతపస్యులవిజనస్థలంబులతునెటిదు
ష్టత్రిత్వంబులవిఘ్నంబులనెదయుబుమహర్షీశ్వరంబులను
తర్షంబులంబారంప్రబు సంబరంప్రబున్నసమయంబునమెత్త
నాటుమార్గంబుననెదురవఘ్ను దూరంధ్వసంగనిప్రతిలక్ష్మి
నిధ్యెయేనునిరంతతెదురుబుంబుబున్నదానతెవెధనుం
దావసనివ్రతెన్నురమింపులయునవినివిభవంబుద్రుం
దియునొసిబాలిశయేనుతొంపసుంతవృద్ధుంతెనర్తాం
దినివిమానపనులగాంధ్రలొంలగిబనుమనినవాదుర్గా
ర్గవర్తినియమహావేగంబునపైబడియుధరంబుబంబుమర్గం
బులంటివెలితిళిబడినడిబిలవంతంబునమిపరితంబు
గారతిరయునరంబునవారిద్విసురతావేగంబుననరిమద్యనులు

పితృవారాత్మస్వరూపులునై యిల్వలవాతాపులను పెళ్లివా
రిద్దరు రక్కసులు అప్పన్నంబై తాండ్రియగు దూర్వాసుంగని వేడ
వంబు లాపుతి వ్యానిని తాదవంబున దూర్వాసుండు దుష్కరిలు
లగు మారలు లాపాదానంబున తనవ్వలని నిరంతరంబున
పుత్రపౌత్రు లిద్దరు తాండ్రిబంప నుదాత్తగించనంగని దూర్వాసుం
డు దృష్టార్థములను మారలవ్విధంబు రూపులతపతరంబు
చేసి విధనంబు బ్రుందగలవారని శపియించి దుష్టులని లవత
లోలంగించిన నయ్యిద్దరు రక్కసులు నాత్మవృత్తంబుగా
వరించిరంట ॥—॥

మ॥ బహువర్షంబులు (బహుళ) సూక్ష్మి తాపముం బ్రహ్మత్వ మాదాతదు।
ర్వహామమౌంగము పత్రముంబి తతియుం వాతాపిదేవరం

గములే।

బహుఖండంబులు జేసి ప్రేల్చి దాంగాగేపదాహ్నసనుంద ఆత్మపరి
మహిమంబు ఆత్మము వెలత్తైన బనెదుర్వాసుండు నెచ్చింమునీశ॥ ౧
గా॥ పత్రముర్కావము నొందె దుష్టబుడు సంభావించి మానిశ్రుతం।
మోదంబందితని లక్ష్మ్రరూంర తపరమల్లాల్ కాంచు మారుదాగ।
లాదై ఆత్మద్వయలోనని ల్వదువాతాపింన్నుద్రి రమేష్వము
భేదింబం బులు వానిబాంగము నరం జేయుం వరంబిమ్మానదీ॥ ౧
తం॥ వెలుపుగ నట్టు వలెనసనని।

నెలమొగములవేల్పు బనినరబ్బుస్సులువెం।

వలరగఁ జూడని తేలేమి।
తెలపడ్డినీ వరంబుఁ జెప్పియరిగిరవని తెదీ॥౬॥
తే॥ వాతాపియు నిల్వలుఁడును।
ఘోరపాతకులై విప్రకోటులఁ గల్చియుండిరి।
మ్రానుతోలవనమధ్యంబున।
సాంతోరియు నివ్విప్రుల బ్రహ్మహత్యలకు నవరతై ॥౭॥
శా॥ ఆనుజుడు నన్నయున్న తోరనావనమార్గమునం మునీశ్వరుల్।
జనగని విప్రవేషమున బయల్పన వచ్చి నమస్కరించి తే।
వనలరజోదయ నక్షత్రమున వంధ్యమునిచ్చి పిత్రాప్రమేయమా।
దినమునసూడె బంతులకగదినేశారిక్యులు వీరంరువచ్చాటదీ॥
చం॥ మునవాల రారినెంబాసుర మాన్యుల విప్రుల ఖంపవచ్చువెనే।
మునుల వమహార్ణ్యము ఖ్యలుసమున్నతపేఠముల్లై సత్వవాలి।
ధనులరు ప్రార్ణ్యతెర్మాసుత్యలంబునపై ల్యేతతార్యవెళ్లతెవ
వనమున బంధ సోయగరివరంబున వచ్చితరయు నంతటిట॥౮॥
— ఇత్యాశ్వసరత్నాంతే నవమోఽధ్యాయః —

ఉ॥ మారలు వచ్చినంతనెల మంగనెనితేటడి భూంతలంబునే।
వారపు గంటధన్యుడత్య పాయమాతళ్ళికిఖాంగ్యముబ్బుటట।
దీరన సుప్రపించు సుత్యతాస్త్రితగాంతుని మాంత్రంబునే।
పోరగనెప్పగావలెవ పోవపులారవటించుచుంటలట॥౧॥

కం॥ ఘనశార్దూలభూపాలములన।
తనువడుపున్నట్టి మేరత్త్రైవడివానిం।
ఆనలోపమ్మునివాంఛాపిని।
జనకెమ్మానవుల్వలుండు సంప్రదుల్రత్తె॥—॥

కం॥ వినిమ్మనవాంఛాపిని।
ఘనతారపత్ర్యమున మెను ఖండించిమేవరి
వినయమునవాండిపెట్టెను।
మునివర్యులతెల్ల తంత్రములనిండెంగ॥—॥

ఉ॥ వారలుష్మత్రిచేసిన త్రైవారహోలాంత్మాకు లిల్వలుండుడు।
ఠాన్సి రుడుపర్వాశాలు బహిరంగా భూమిత వచ్చిలెమ్మని।
పెరునబల్వనద్వని నుపెలాశరీరుడువచ్చినిచ్చె న।
పిన్నరులగర్భగోళమును భంగపరచుంచు తలోంటరూపునట్టి॥—॥

కం॥ దినదినమటువటెసెయును।
మునిముఖ్యుల సంప్రచుండుమూర్ధాంత్యాపుడై।
వనినజమును బారలాంబది।
చనవఖనుడనెశూరచారలమమ్ముని పలుకుల॥—॥

వ॥ ఇంతెశూరపద్మిని బారత్రంబులుచెప్పదనని సూ
లమండుమునులతెల్లనిడు.॥—॥

సీ॥ అవుడినిమునుశూరుడిమరింద్రరధమెత్తె।
తమలజూండెమువెల్లతలయుబూయా।

పాంచాలికములనకాంతపరిపాలయుమధ్యావద్వ।

మత్కుడావైవిదారయుంలెవనిరిని।

లానపురికరాదెంబులావిలియొక్కోకనాండు।

నవనిపైమధ్యావ్యావహ్యమైనదాంత।

విరిగిభూమిసస్యవర్ధనకంబార్వునుకశ।

రశపుత్రభాంగ్యవబలబిమిత్ర।

మహింజసర్వర్వమాంత్రజవిపండలములు।

తెసవిధిభువనంబునతెసవిష్ణు।

భువనములతెసప్రతిదినంబునావగంబు।

దినములబరయుంబరాత్రినిబునునుపురితి॥-॥

వ॥ విలిజవిభూడదెబాండమలద్రిమ్మురుమాంశచిమింది
మొహంము।

ద్గలవులయునం మనార్వృధ్ధులకాంమువశంత్మవరాంబరయును।

ద్వలిజనిహార్శంగనిరధమ్మునలాంమ్మదికలేలులాసురి।

సలోములనుబార్లులెంతువశబనంమజగాంయునినంబుబంపినది॥-॥

క॥ కుత్రాంపరాంగనలులారి।

సార్ధిమనుదెంబువార్త్రశలమన్మునిలారి।

బారులుచెప్పినసాంత్రుడు।

మింరినలానపార్వికెరాకపడెతెంటింగ॥-॥

వ॥మరుపదిప్రుండుతెమిసురమండలినిల్లనుపట్టికొట్టమె।

మెరుగమై మాంసావష్ఠాలు తనెక్రి దబాయెనాళ్లి ఆబెట్టుద్ధె।
లారుణోయు లానునంబు లామలప్పులు లప్పివానంగదిన్నై।
సురలును రెంద్రవృత్తములు బాంప్పదదెప్పి నద్దైత్యులత్తరదేశా॥
గీ॥ వాంరివటిబ రూంరపద్మివనన్నిధి।
కెరిగిన టిబ యూంలయూగ జెప్పు।
రూంరుడుం లనె ంల్లి మాంరాల బలిపింబ।
వెదకెబంపె దేవవిభూనికబవి॥ - ॥
చం॥ గలారమైన దైవవృత్తివటికెం సురనాథుడుంచబా।
నలెయు నుబారెయుయుంటితును నాంద్వనదుఃఖములుప్పెల్లనం।
మలెగలుగంమడుగ్గరామమాంధవ్వులారెకెయునందుగాంబెనా।
యలెమలనిద్రుప్పుత్రుని బయూంలుని నన్నువు నింద్రునక్కెరదేశా॥
గీ॥ సూంలయెమిత్రురతా సురరాంబపుత్రుండు।
బనివమెవిష్ణులారెకెమునకునని।
నసురభయము వలననమరులుపెంద్రుండు।
నమరవలెనిబనబయుంలునదిప్రదు॥ - ॥
ఉ॥ లానునుబారయునిల్లిపినలాం(త్రి)యు లాత్రలెయున్నైనవిష్ణునిం।
వెత్రను బుబుంబు వెడు కెసురాత్మ సబాంధులు తెడుదెవతల్।
దానవపతెబన్నైన్యము నద్దైవలెవాంక్షలెనెూంబులెరెవ।
మానవిత్తిరతాగదరివాంలులెవిల్లు బలాంలుడాంలెవేశా॥
చం॥ అమరులు బల్లునెగివిబుధాలయమందు మనిల్ల రాంత్మ నువ్।

సమయము చేసి యటుంటి వ్వ వసారయ వయు చేయుటను వ్వృద్ధిమనః।
ప్రమదము వారిని శాంత్రి బడుపాంటుతు దుఃఖమునందు యుక్త్యా।
గమున బియ్యాంలా దుర్జనను బతెల్పుడు నారదమాంనివిప్పునర్॥౧॥
కం॥ యునివిప్పు నవదిసంతాస।
యునిననామల మితయు గచ్చసి యునినతిగెనుదా।
బినతుడు రాయుని దుఃఖం।
బినఘు నేరిగి ఆననినరా తపోధనుడు యుదుర్॥౧॥
ఉ॥ నీజనకుండు రాయుతిని నిర్జరవర్గము నేవునారాత్తై।
రాజులకుండనేల నబరంబునుతాలమునంబుంర్యతా।
నీజనకుండు విప్పు నిదినిశ్చయమంప్వాంశ్త్రైనేయున్నదా।
నేజగతీస్థలంబుననునేమియునిప్పని తప్పిపోవునే॥౧॥
కం॥ యునుచేసి నితర్జ్యములతనా
తనుభవమునెబటు నెవ్వుడదిగానతచే
సినవిప్పుడు సవదయమునని
కానివానినిపట్టి కొట్టి తుడుపుతెబనునే॥౧॥
వ॥ మరియు నీ శాంత్రిదానవనారంబుగాంచవంబు నేయు
మున్నవాడం తపర్యం శాంబును సురసహం శాంబుగాంవైతను
మశాంబు నేయుటను నప్రవాదంబున నుండుమనినారదుండా
తారగమునంబున్న బనియు, నింద్రుండు నుబిదంబరసమాంపం
బున(త్రి) తాంఖ్వనగరంబున పరమేశ్వరుంగాంచి, శాపంబు నేయు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

విల్లుగాఁగైకొనియె. దేవతలు నారాయణుని వసించియుండుట
గాన తమధనంబులలోని సత్త్వమంచింతాంత్రుండు మహేదీనియె
ననిచెప్పిన విందవ్యవర్త్య ఆంజనగ్రహంబున నధనంబులగాదు
బుత్తా రత్నాకరంబైనయది అంబానటీయము సంబంధమునదా(ల)
శ్రుబధినివాసంబును టీయము నౌక్లౌర్వ్యంబుగాఁ జెప్పఁబోని
యె. సృష్టించారినారదాన్యగీయనుశరణ్యములగుటలు సంబున
అప్రమాణంబునటీయము అవ్యక్తంత్రుగుణంబునఝవర్త్య
అంబులబంధంబున అనుత్తైరియగుటయు జీవవర్త్య
అంబుమారచిగాఁ జెలుని విధ్వంబులుశివనాంచుం
బని దీంచిగగనిమూర్ఖంబునలనివిధ్యంబు త్రిద్యంబై(బ)
వస్త్రంధంబునందింప్రయాణనారదంబుపెంబన॥-॥

కం॥ తమలుంప్ప తెమలవైరుల।
గమనంబులనడచివతెలందగాంచియుటుచో।
అవయుతెతడుపింపయుతెడు।
నయుటనిత్యములు జగనవియునుజగతికి॥-॥

వ॥ శిలుతడిచాంత విన్ధ్యా ధరణి ధరత్వ సత్త్వమగు మనంబునకు।
దలబసురలేఖ లోక్ష్యము దంబున గారవన గబళము జేయస।
ల్లిలఅగ్ర వాసి ఆరంబుననలంఘ్యనిగస్యనిగాంచవింధ్యము।
బలిమునల్లినియుటునిశాంచివనంబులు వెలెతయుండగకే॥-॥
వ॥ చిత్తతినర్యనంయు అము నెత్రుదనవైవాపించి నెమ్మెనబా।

వితలమున నొందెలంతమాలు విశ్వలోకధర్మములెల్లమా గనెతా
వితమునై యజ్ఞములన్ సమయములు వర్ధిల్లుచుండు తరంగిణీ రమారం।
ఖతమైతటమువేదమునమస్తోత్రములు దస్పురిగాననత్యారంభు॥
చం॥ మనసులలో నాగస్త్రీలు మునిమఖ్యదత్త యొంటి గంభీరవనీ
వని యెదుటతప్పగాంచి లోమావాంతరంగములనన్నియుండినవి।
వివముల తెలిసి యజ్ఞముఖ విశ్వలోకధర్మములెల్లనెల్లగా।
సమప్రారంభమునందు నిరతము భవమందు జనులందు అర్హత॥

— ఇతి శ్రీ వసురతాం దశమోధ్యాయః —

కం॥ అలవితనాగాంతనిలయుని।
బలులంబుగ బలుతసురలుబవ్వనతాం।
ఆలకుంభజన్మమునియును।
నిలుజ్ఞని పాదయుతమలనిలయుని భక్తిన్॥

ఉ॥ ధ్యానము నీదు భక్తి నిమర్గ్య గొప్పైన ఘుటవద్ధివాంలత।
స్నానము నందు నాంబుతప్పనన్నియునొందిన మ్రొక్కదేవసం।
లోనము వేడి నట్టి తత్ర ధర్మముగా నెరింగించుచుండ్రునిం।
ధ్యానము నిచె శ్రీ యుఖురాలనబలముల్గు బలముల్గు నినున్నశంకరా॥

గీ॥ భువనరక్షణామున నమ సాధ్యముంటు।
సురలు వేడంగ నవె భక్తసులభ మహాత్మ।
విన్నవించెదనర్వజ్ఞ విశ్వనాధ।

యిమ్ము వేడెద బలము బలమ్ము నిమ్ము॥-॥

వ॥ అని నరేశ్వరుండు తలంచ బలునకిట్లనియె॥-॥

కం॥ బలయుక్తులకా నావోరీ।

బలమయింగా రవి పొమ్ము సంభుబమ్ము నుదమునం।

సలలిత తుంబితయుంబటి।

యలంకారాన నన్ను నదియాని యవిశ్వనాథుకీ॥-॥

చం॥ పృథ్వీపతి లోకపాలవితతుల్ బేర్చెను దంతరంబున్నపూర్వంబుగా।

స్వర్గాదివినుతు ప్రాభవ దుషు ధన్యుడు పవ నాయుంటోంబు నుబల్లనా।

తరుడున నాజ్ఞ సేయ తగా తంఘటిబుం దును నాకెరాల్లాతుంబిత్రం।

కారయున నంబత్రోంబు బున కాన్న దయుంబున పతానిపెంబడికీ॥-॥

చం॥ అభయము దున్నైవి శంతయుడు నంకాలింబ రేయున వింధ్యగాంబుతుం।

భూభృత్పుడు బార్భ్యబుంటి కాన బాటినుమాం యాయటింబురాజ్ఞను।

ప్రభుడిసు కారరాతా సుతుబి పాం సమను స్నిప్పి కాంబునంపపా।

రభసవము విరారాకై రంబాదినురా రత్నసనా ంధు దుమాంయమాంయవేకీ॥-॥

చం॥ అబలము లేలుపాంగ్రమున నంకాలుగ్రవ్యాపసింబయన్నరాం।

శ్రీబాబునిగారంబపర్యాలవ కేఘటిబుంచు జనంగ లాలీవదా।

బుబ గనరాం తపాత్రబుసుబాం పాత్రతరంబెమ గానుపింబుమకీ।

విబలినమెయుం దత్ర పన్నగను వేమారు దార్బ తపాత్ర్బుంబిగకీ॥-॥

కం॥ నతి శ్రీందిపాందఘటింబుడు।

లదిబాండి దుపలవిపుసుల లొల్లుడిపదిగా।

నడనడ పద్మములు గనబడు।
పదిమంది బనబూంది తొలె పడితె లయనగన్॥-॥

చం॥ మరియును నెరెవరాంగ్రములు మాంటితి మాంటితి దాయబాప్పె।
స్ఫురమును మార్గము నడుప పాంపప్రత్రాసుడొంతెలనవా।
స్ఫురముల ఘూంటలంబు లవిరంబున గ్రామ్య స్ఫ్రుఖంబు నంధరం।
ధరవన మధ్యదేశమును దంచి లెవ్యాప్తి నియంబె వార్ధవయెన్॥-॥

తే॥ ఊరుము బాల వెరువు బాల లిమరం।
బుద తారప్పై స్త్రమ్మ శరసమయ వ్యాప్తి।
స్ఫురదానవర్యంబ నవార్।
నిరుగదరవయుగాత్ర ఘటెబుడొంతె ర్వవిన్దై॥-॥

ఉ॥ జ్ఞానవిరక్తి శాంబునను తెలంబు పంత్రముగ రాగంబదు।
ర్యానని గూఢ విప్ర యుని రాత్మసునాంబె దనంబుకరేవము।
మానసమందు నుప్ప లిల మంత్ర సమంబె లె లోక్షం స్యుత్తై।
దానవపర్వ లాంత్య లెని దాల్ల్య మటంబు రపింబయు త్రోత్త॥-॥

తే॥ పారసూనాదు శరబునిప్పుడు।
సురముననీ లాలెపాంతి లాలసుందనగ।
స్వరశత్రి నిబరివాంర్హ్య ను।
బరతాంలయు జనదటంబు చెప్పి రియనియున్॥-॥

సీ॥ జలలమబలవ్యుగా జగలెధరవ్యులు।
జలలముగా జలలములు జగలెగాంగ।

బగలిబలమ్మగాం బలుప్రు బాదివియును।

ఘవియును పాంలాంశవయును విపర్యా।

యమునెందాసియుబా నలివొాపాం పాందాంగ।

మొనయు బుపొాంపాంతె మొాంపాంపుగు।

శిష్ణకొత్త్ల లాల తు శిష్ణకాం బసుబును।

వ్ర్ల ల్ప్యపునతు దాానవ్ర్లల్ప్యపసుబు।

దాంయుసిబుతరదాం చలాాచనమొన్స్త్రి।

మాంయుగనిశాంపమునిరాంప్రు వాంయునగవు।

గాంగశపిలుంబాబుశ్తి లాతాం భిద్యైనా।

ఘుటిబుదెగని రాంథసంతల్ప్యదిగుబు ॥–॥

మ॥ బని కొంస్త్రలి తొగి తుంభబుడువిశ్ర ప్రాప్యం మహదెప్రు।

స్త్రనషిం లాప్రతరంబు తర్కమలదాంక్షిత్వంబు నంలాంరతు।

బుసమాంనింబతె నిష్ఠ దాంలానభసంహార్తం జగత్త్రిప్యని।

గనిప్రాం బాంవిజనెంథు టిర్ద్ర పుదుతెభత్రిప్తతాంప్రత్యుద్యు ॥–॥

కం॥ బనివింద్ర్యయుగాంబియపహ।

మునివింధ్యనగాంధిరాంబవయునిలాల్ప్యరహ్య।

ద్వానబప్ర ప్రల్కెని ప్ర్లల్పల।

తునుతర్కప్రసతల భాంలాతొటితనినఘా ॥–॥

కం॥ దక్షి రాదిశతొబనివవె।

నిక్ష రామునలాదాయతిప్రనిపలయును।

ల్పత్న్య మయమౌర్గమేనుసు।
రక్షే లవముగ బునగనన ధరాంధర వాడవాడ॥
ల్వారగాంబారదగుతిర్థమేవాయునవారంధవాలలవేపలవన।
ల్వారిలై వారవృదురల్లు వారమ్మునిమనిప్పాంటిరొటునేగానవాం।
బునగంభీరవవాః ప్రతిరరముల నయ్యెర్ల ధరాంబున్నని।
శ్వారఖర్తి క్రసాసాం ల్వావాంబులతివాస్తంవెత్త్రయగాల్పత్రితి॥
చా॥ గిరి తాలయారాదివ్యంచ వాతిత్రించితెతాంగనాదంబినమ్మహీ।
ధర్మవారాం దదార్థివతి తాల్పరపితినమోర్థ్వలిత నేమవా
వరరబాలతినీమవాం ల్వామనుమాంధవ భుత్త్రయగస్వాగాంవ్రుబు।
ల్తొరినవరాంద్రినైనననులత్కి తగాంయునిరరతరింబలతి॥
ఉ॥ ఉన్నత మొప్పెటం తనయను మాందగనిమ్మనినను వ్రత్తెవే।
నున్నదగస్వదిద్రాతిసముద్దలనిట్లునెనెద్కెసశతే।
జన్నము దంబునం బెరుగ బాలవు నేమవలంగవచ్చినట।
మున్నెటులుం దులల్లు లుం దుమానివేందమె లర్థ బునేమునెం ప్రదుర॥
శా॥ వారలాం పిల్వలరాక్షసాంధవములు సర్వామలశలాలతాశశ్చే
శ్వాం లాంల్పర్ధమునం వసించు వనపార్శ్వంబుంటు జాలయమ్మహి।
వాలలవాల నిర్భయంబునెప్పుచు దుపరావ రతాంపిభారనిల్వలుం।
దిరలాపృష్ట్ర లవక్ష్యగాంబు పిలిపెం వాధునలుతాలాంల్వాద్రి॥
తే॥ పిలిచినవమ్మినతంబుబు।
విలసినభూరిబునము గాంసు మహాస్వంబుగవాం।

రలువిష్ణుటెఖాంగ్యంబున।

నలయుమమాంబదనెబల్లవహ్మాదర్శనవద్దై॥-॥

మ॥ పరమాంన్యంబుఘ్నులాంబునన్నమునహ్రాంపంబుల్ఫలక్తిరములే।

వరశాంతంబునజాంంగజధ్ధములుబాంలంపెట్టిబ్జోంబునర్।

ఆర్యరవాంతాంపిపిబల్లవాండుదిరమధ్యంబందుమెల్లాంబదు।

ధ్యయదైపెళ్లినళొక్షమంత్రములుగర్జింబంటెవాంబంప్రుమర్॥-॥

కం॥ ళొక్షమగవ్వానిపిఘరన।

పర్వాధవృతయసాసతలబ్రత్మెన్నిలపెత్తె।

ళొక్షంబైయునుబుడుబున।

దుర్గయాంవమునతంబ్రాబన్యాడునమగాగినర్॥-॥

చం॥ మలయాత ళొక్షమంత్రమహిమంబునతామ్నాడుళొక్షమైనను।

తాలపటిదుష్టుడిల్లలుడుదారుణావ్యత్యనిబంపఖ్యాందతని।

ల్లలుమశనొసిబంపిమునివల్లభుడబ్బటబాంసికాంతభూ।

స్థలమునతొగివిప్రులసుద్దైలాల్లలబంపినబ్రహ్మహత్యలర్॥-॥

కం॥ తంబుఖుతెబాంధిలెహాంతై।

శంభునస్థానములలెంగసంఘ్రాంబునములే।

దింభములెలెయనర్థివి।

జ్బంభింబెనుబ్రహ్మహత్యవెబేమతర్కంతై॥-॥

ఉ॥ ఆతావాంందవర్ధిరివిఖాంధిపగాంనగవాంఉవంమహాంవాం।

అర్వాఆనివర్తతంబ్రైనబ్రహ్మవిధాంగ్రదశతర్ఘ్యపాంద్యములే।

ప్రే॥ ఆమునిశ్రేష్ఠు ప్రాంజలాంజలినరించుచు పరిసరసంధ్యాసంబునం।
కైలాసవాసుదేవ లీలలు నేనమురంవళని నెన్నదుందుమం॥౪౧
ఉ॥ శూరుని బాంధవెల్లిదతెరబాద్ద్యము చెసారలుం ప్రసన్నుగా
వారలు చూచుచెలి గానంబు దాంలంగె దినంబుశ్లేఖలె।
బాంధవనప్రదీపమునవై గావరాంవమునిందిరయులంటదు।
రాజ్యరవయు పుల్లప్రాంతకైలాసమురమ్యవనంబులు నెండికొనయుదిరా॥౪౨
కం॥ నేనెవాంపమునిశ్రేష్ఠులా।
నారనారద నేనుశరియు నుండె నగరా।
గానునవప్రపంచము దా।
కెనసమునుశౌరి లీలలకైవడి గను మింగు॥౪౩
కం॥ ఆనాదినాలాంబులు।
వినబలుకు బునమాటశ్రుష్టవృత్తంబులనం।
వనమలమ దివ్యసంబులు।
గనుపింప్రబు పరివయు పల్గుత దుడిళ్లనివడె॥౪౪
వ॥ ఇవ్వాదినంబులునుం బవర్షంబు తోడం దేటమద్ధ్యా
దివసంబులను నిట్లుమ్మ్యాదిమలగ్రాగాంబుగా ందరచిత్ర
శరంచిదని వ్వనపాళ్యరాంబునతు వర్షంబన్న దుగురయుతల్లు
మునినా రవుండు విబుద్ధేశ్వరసురలు నేవునబారతాలంబు
ననపురావలె ప్రరంబునసుఖంబుండె దరు. కైలాసపర్వత
బునను న్న సప్తనదీమాధ్యగలయాసుతాంవారి తుంబునంబవు

పోలంతికి బడుగున్న యది యన్న పాలనది యిన్న చెలితి దొంరం
బుగ కాంతగాదెలంబున నగస్త్య సమాంపంబున నున్నయది.
సతల తాయప్యం డితి పార్శ్వాంబు ల్రమపాలనది లేదగినయది
తోన్నివిలుత్రాంబుగాం గాదావ లెన్నబ్బింబున నెలంతెలప్రసన్నుండై
లోలాని తేల లంపంబుని బ్బుటితి లిబ్బునని చెప్పిన రాండం
డు విధ్యద్గమనాంబునం జని నమ్మ్యలామయాంబుల గునారాదు
వచనంబుల గాం నాలయా తున్న బ్బింప త్ర్య లెన్నబ్బయుండై బుపాలుకా
ఘ్రాంప ప యోం ఘ్యలోదన మొందతి సహింలంబుగా రఘు
జంచిన సంతసించి గాద్వరం డుగు ॥౼॥
మ॥ దివి జుత్రేష్ఠుడు విఘ్న వాంఛన లభిత్తంబుంబు సేయంగా।
ష్ఠవి లెక్షింద నుదారశ్రీ లాఘు దశనప్రుష్యుండు తాం లుస్సటం।
రవిత్రుంటప్రలామయుండు లేష్టు దావునంప్రస్థ లుద్దైనప్పుడుక।
పవిహాస్త్యంలతమందు తన్నది యిబెప్పంగన్నలంగన్నానక॥౼॥
—ఇ లాశ్వసురతాండోప తాదశార్ద్ర వ్యాళ—
కం॥ గావ లాశలామఖునతన।
త్రేడావునప్రలప్త్యేవైనశలామఖుడునిర।
త్రే రామును సునాంబినదయర్థ।
ద్గ రావిబవ్వం దిడిగె నాందుకారితలయ్యెక॥౼॥
మ॥ శలాపయుఖ నీతాప్రసన్నుండనై లావరమ్మువెడుకా।
మ్మ్లలలలాష్మై నదిల్లా ననరాయనతెంద్రుండు వృష్ణివాటం।

లోకామునకుం బ్రముఖాదిమునీంద్రులకుం గవిరాజవరులకేసుగా
శ్రీకామునకుం దనివాలు యుశోధ్రుమాగానుదతంబునివ్వనగదే॥౧॥

వ॥ అని నగరజనులిట్లనియె॥

కం॥ విపులాంచిత బహిర్గత జల।
సముదయాయములనైనను మరి సరిదుదధులన్।
సుమహాకాశములు ఖాగ్గవలన్।
కమలంబులనైన దేల్చగ రావణునన్నదే॥౨॥

మ॥ అనుమానం బింకమాకుం దలపకు విభుధాంధ్ర స్తుత్యుండు తాపోతా।
వనమునం దెచ్చి ఘటోద్భవుం డిచటి తవ్వారింగరోధీశతే।
జ్జనసత్కృప నీవనంబులు పరిచ్ఛేదంబు లైపోరతని।
జ్జనసంయోంబాదటుంబుబరియెనగరాననుండు నచ్చోటితదే॥౩॥

మ॥ వనితారత్నంగము లొరగల్గాననుదాగస్వైరస్ఫురత్స్రాంతితా।
ననతరాంబున తత్రాత్రదివిపనాగ్నవ్యుండనుస్యూతమై।
జ్జనతారతంబు తరంబుచౌదయముల లంనరయుదేదాలృత తా।
లనుపాలాత్రత్యాబుపాయమసంబె గిరిలోల్లత్వృస్థమైనిల్చినదే॥౪॥

గీ॥ తండ్రిబడి దాత్రిచెబ్బాయపడియుం దినల్లు।
చౌదవనుపాలలతాంతంబు చొరబూబు।
పోరిపాయెం దాచెసి లెవంబు లెపసి।
రూపులనీ వెల్లరాం జెసి లెవిటుంబు॥౫॥

ఉ॥ పాయసమం దెచెసినను వంటలబెట్టగనంత నంతనే।

బాయక తన్నిట్టియుండి బలవట్టి మొలరాగి మాంటిమాంటకిం|
గాంచుగనెల్లజంపదగ గాంచునిచౌజవతెగనంలెడలా|
మాంయాంవయు నెందె తాంతమునుమాంన మగప్పునిజెందునట్లుగా||
ఉ|| తాంతమయు గాంనరాంమితివెయు గంబెల్లదిశాంలారంబులం|
తాంతిని తాన తెయ్యదిను గాంచెను వక్షిని వానిబూంచవి|
టితుటిలంబు జౌసినని చెంబుమయు నింద్రుడు నెల్తమొట్టుగా|
దీకొని పోరమె తుంభుబుదాలి స్ఫురాంగరమెత్తమొట్టినదీ||
చం|| తరమున తెందినట్టులగ గన్పడి పివ్వటగాంనరాంతవే|
తరమునితెందలతున్న గల్తిగాంజనువతాంరావతత్రుగాపై|
వ్నరమున యజ్ఞ్యసూం(త్ర)మున నుప్పిన వానినిగాంచవెంచి
చతాం|
మరితల వెయిట్టినాంద మితివల్గానము నెందెవయునింద్రమాళయకే||
చం|| మయపటయు ట్టు(త్రి)ప్పి లేను వెట్టిగజూంచినందతున్నచా|
ననువున గానతుం డిన గజూనను డమ్మునియుందుల్లేవె|
లేసునిజరాంప్రుబూంపెను వయుదంబు జయంబు నుజెందనంలెసా|
గరాసంఘమయు ల్గాలువి లేద్దరశోస్థలమాంద మయుం దరకే||
సీ|| ప్రత్యక్షమయున సూర్యశ్యలేయుస్నని|
లంబార్థపుగజవత్తప్తకర్మరంగు|
గ్రామములతెల్లను గ్రాపలేయును వాని|
తపుల తుటెల్లను తవియుదిపులు|

గర్భంబుగలవానిఁ గమనీయరూపుని।
బ్రహ్మలకెల్లను బరముఁడగుచు।
శ్రేష్ఠరాజగువానిఁ శివుసర్వవిభ్రుని।
శమనుతలమారాగ్రజన్మమహితు।
గని ప్రణామంబులాచరించి తలకుచున్న।
దేవరపడి నిన్ను మెట్టంగనడిగినట్టి।
అప్పు సైరించవనగాను ఆసుదునేని।
యనిన మునితిట్టులనియెఁ గరాధిపతియు॥-॥

ఉ॥ ఏమి వరంబు నాకరిన నుబ్బ్రదనీతని నీపదద్వయం।
బేమరతుండు బుత్ర్తె ముదలౌవితె బంధులమెుందతుండనా।
సార్ద్యమిశివుండ ననుజ్జుయుడెవ్వని దానితెమెకతన్యకం।
భూమినిబంధించినవిబోధినుతుండతె దాండ్లిపోవుటేట॥

ఉ॥ వేరమునిన్నుమెట్టగను వెలుగాంగన లాప్పుబాధవఖ।
లాన్రరమనువా అత్ర్తంబులనుమమ్మరమెప్పు దుమెట్టుతుండును।
బారువిమమభ్యుకెశ్వరను లాగ్రజు మండరకొండమమ్ములకే।
దారుదళబల్ల మెుట్టెత్రుని ధన్యబార త్రు డగన్యదిందలాటేక॥-॥

ఉ॥ మారకావత్ర్తతావతెశపాన్పునతెత్త్రలాత్మమున్నకాం।
వేరినమ్మించాలందిమము ఖవీధిని మున్నకెరాంబుతుండితం।
బారల తారంబుగాపెుసగ బయ్యనతుండితెనిండిమెుందుగాం।
నీరము వెల్లి వెట్టి మహిం నిండిన గన్పడుసంతసించగా॥-॥

చ॥ ఇటువలె వెలసి విష్ణుపదిని ఇంద్రుడు వృష్టివయిం దిదిచిరయునం।
ఘటనయనప్పుడె రమణ గానిలు వబ్బలి నింటజాలి లతి।
లక్ష్మి టునిజలమ్ము లపండె వముభ వంబుటు తలందె తనింటినట్టిదా॥
ఘటిబవి వాత్సనంబున తాగాదగియుండె దెనంబు వెంటియుగ్॥-॥

కం॥ అపరాధని వృత్తివర్ధం।
బపరియుల తెప రాష్టతలట్టి, సా వశివసుటం।
క్ష్లియ దారవెవాల్లి రయంబది।
లేపసియుని చనియె విష్ణు దళనందోం తెక్॥-॥

వ॥ ఇట్లు విన్నాయతం డగస్త్యునకు మరియు బహువరంబులొస్గి
ఆరాధింపుండని యగస్త్యుండు తత్తీర్థంబును పురంబునకరుగ
నది వైష్ణవ స్థానంబగుట నిచట మున్న వైష్ణవులందరు భూతిభూ
షితా సర్వాంగులును రుద్రాక్షమాలికాలంకృతులుండును నై
తలశోభితపుండ్రంబులు శైవచిహ్నంబులు గలవిప్రులంబునరా
నద్భుతంబైన గాంధర్వమునిన యుంబదని నగరంబహిస్థానంబునక
రిగి తనమాయాబలంబున వైష్ణవరూపంబు ధరియించి పురంబు
ప్రవేశించిన మహాభాగవతోత్తరంబున నున్న శంఖచక్రాం
కులంబి పురవీధి మధ్యంబున నున్న వైష్ణవులందరు దండవన్నమస్కా
రంబులొనరించి బహువిధాన పూర్వతంబుగాం గేశవాలయం
బునకు తోడ్కొని పోనిసాంతే ఆతంబులనుభాషణంబులు బలికి
సంభాషించినని యగస్త్యుండేను విష్ణుపూజసేయనేతెంచితిమిగాన

వెలయు మార్గాలు నిలువలేకున వలయునని నవారత్నవాదా
నవ్విష్ణుమిత్రహారంబు లేరంబున స్వేశయుంబి శివభావన చేసి తేడు
ఖలులింగ రత్నారంబుగా రీతింబున నవ్విష్ణుండు భావని
విశేషంబున సాక్షాత్కృత్యంబై నిలువ లింగాంతరంబుగా రమున
ద్వాటి లాద్విద్వానంబున పారదారా రవిఖారంబులు ఖండించి సేయు
మున్నక్రియలు దేలయునంబున వశవర్ణులు నన్నివృత్తాంతా
బంతయు వినివైష్ణవులందరు సంపుత్రైప్రహారింపనుచాళ్ళేం
బి పై ఖటి వస్త్రామున్న నగస్వంతు త్రిపంబున నుగ్రావృత్తిం ఝా
బి నవగస్య త్రిప దేహాన ఖాళ్ళలాం దాంధ్రాంయామా ఆశరేయు
శైవైష్ణవులందరు సహింపదరముగా నీనలుగదాలంబరాఖాని
నవఘ్నాలు కొందరశ్రైవులనానిబి తేలం ఖ సంభవుండు సంహ్వానగం
ఖునతేలంఖని దధీచితేర్వానింది తేర్వర (బ్రహ్మ) గాలమభ్రాను
దూర్వా సత్రేలాశారవంఖులున్న రయింబి శివద్విషులింతేను
గాంలాత రంలంఖండ గలవా రలూ రదలంబి లాల్పాలా
రంఖ సేయను లక్షతనగస్యం దూరంతాంటే తా వెర యుటాం
భసంభవ తేలం తేలత రోడ్డు లాపైల పుష్పసమే లాంఖంతై స్తోంపు
వహింపపు రందరుండు హార్వ్య సంభరలా రంలా తేరరుండై
క్రియాంబందివైరావంబుసదూంపంబు ఖంఖనిఖరూ వంబుదాళ్ళు
శచేసమే లారంబుగా సుగంధఫలవర్త పుష్పంబులశలాన్నిబద్ధాకా
ంతారా రానియువాంబునాన్ని లో నవివేష్టసుఖంఖండింబి

సుఖంబుండె నట్లమాయంబున తద్దర్శనార్థులైన దేవతలంద
రు నిశ్చలితవశ్యప్రభావగుణానుసమస్కరించి త్రికరణంబ్బ
ఫురింపరంగనాలోపదనవృత్తివాలెనవమానాంబులనంద
తంబునందదపుబప్రవహింబునతారపుజంబులుగతాక్షీ
ఫలాశంబులై ఆవిర్భూతంబులైనానావాఫలపతాక
లై శోభిసవేలాంబుగామవల్లవితిబవాయువేగంబున నిశ్చలిత
సింబనేమాలితి సురలునితుపాలనిబాహువులు నసలెనమారావ
తాపురంబునతుపశ్చిమదిగ్భాగపూర్వతంబుగావిముక్తసుర
ఖియుండపై యుండవలయునని పలికినయుంద్రాంధేనుపూ
ర్వంబున మహత్ప్రమాణసభారంబులుమానిశాంతసేవబోయ
బుంట నంతలనిలువతెనలోటింది త్రిశంగానిరవద్యనిదనుతా
రాగ్రహప్రవేశమువగ్రాయాందలంబెగ్గాదపునవానభంగం
బున నిశ్చలనుండియుబితేజవిని శార్ధాంబులుసొంబునేయు
బుచున్నవాడ నిష్టుడు మాలోదాంపుంధిత్రైలాసంబునకు
నేగి మహాదేవునకు నిర్వర్తింతంబుతాయునోరంగింపతాదను
జ్ఞప్రతారంబున నడచెదనని దేవతలసమ్మతింపంజేసివా
రలనశ్చలనిలిపియుంతాలు ॥-॥
ఉ॥ తామునునిశ్చయంబునవిధంబులు దెల్పుగబోవనంతవో।
• లోపలమహేంద్రముఖామరులాదులకు పిల్లనదాంగిఅంబుసు।
ఆలమదుగాంపరాషిలతుదైవతాశాలు నెదుశంతవం।

లోమశసాంఖ్యగాంచి విశదంబుగ దెల్పుటకు వేత్తలెవ్వారండె॥
ఉ॥ పాలకులై తురంగశాస్త్రము సభ్యామినియన్నవారింప్రజ్ఞాశాలులకెల్
పాలకు దెల్పులయ్యెసురపాలకశాస్త్రము దీయదక్షతం।
బాలురకట్టుబడి నవీనశాస్త్ర సమాంశములు దెప్పందడెన్నవరి।
నాలుగులలాంగి తెల్పి నిదినావర్త్యంరిసి ప్రీతి యందేహదంబుగ॥
ఇట్లు శ్రీసూరాంతోండేదాశ్వదశోద్ధ్యాయము—

ఉ॥ పూర్వము దుష్టసంగరము పూర్వమనంతపు పుట్టమరొచ్చెకున్
సర్వమువంధనంబానరసల్పు సుధాంశువిమల్పు లక్ష్మినన్।
గర్వముబాలచారిత్రసనితాయము దాలపితయుండెదేల్లగా।
పర్వసమున్నయంబులకు పంచదీనినపోరపెంబనన్॥
ఉ॥ మోహినిప్రైరవరాంధవ్పుడు మోహాముసుంద గజౌడదేలా।
పొహిరిశాస్త్రసాధ్వికినవిప్పవు పంచదినంబు పోలగా।
నూహాగనంగనీతనిలువ్యం దానివిల్పుసుధాం ప్రహాహముల్।
దీవాపము దీరబాసెవు దాదాన పప్రస్తుగనాంసుంగాశకెన్॥
తే॥ నారాయణుడు దెలుసున్నపు।
రారా లిగనాంగానంగ నాలిశవాముదవం।
నారిరూపవమబూందెసి।
చౌరువనాం వృక్షవింబె బల్లెమునూప్వకు॥
సీ॥ మోహిని మోహాతె మోహిని దేహాసం।

మోహితశ్రావణసందోహాంతలతా।

వారిజసన్నిభశోభాయనోల్లాసవాంగ।

దారితశుభమనస్ఫురలలితా।

నిర్మలసౌదామినీరమ్యసుస్థిరా।

లోచనద్వయనిబద్ధగాత్రలతా।

విపులమయూత్రి పరిరాజితభుజాంగా।

సమలోలికసూత్రమధ్యమవిలాస।

శ్రీనాసమూర్తిహిం నివితబాంధ్యవదనా।

గాంబసురతోక్షదీప్తి తమలనమను।

దేవనారాయణప్రియమోహినీ నీలాంబ।

నీవిలాసంబున తాండవ నీవి ధ్యానమున॥-॥

కం॥ మనుతి ద్వారతేజ్విధమున।

సమ్మవమగు సురలతాన్వ్యమనివి నమిలతాప్తి।

సమస్తసాల్లజనమోహం।

హింనిసురలోకత్వాంతగనిమ పోష్యముచనిమఖ॥-॥

మ॥ మనుమ జ్యోత్స్నబాలుష్టయాంబున పాంరిపుం సంక్షిమోనుండుష్టివి

ప్రమమోము నక్షత్రదారయుతారవని తెలంబుద్యనదేశస్థలాం।

వనిసంభ్రమగమసమయంబుల్లైను బాలుర్వస్త్రాంతునివిప్పుదా

ల్లినసమూర్తి హింనివైల తావిష్టుదుముగాంధర్వలతబుట్లంపుమఖ॥-॥

గీ॥ నాలుకతాలమందు నాలోచకష్టాగంబు।

నీ ప్రవలసి వచ్చె నిల్చియుంటి।
వేసటినున్నవేళ నిష్టదేవలచితి।
సుఖితాన్మై నీవు నాకిందు దొరకదసనె॥

ఉ॥ సాంత్వపు నాథపు నాస్యధువనత్రయ తీతము సాంతు జ్ఞానదాతా।
శ్రీల మదిందలం ప్రమన జ్యోతిమ్యగాక్షి మొగంబు చూపకా।
రీతిని చెప్పతున్నను వరింపగలాంఘువ మొప్పబుట్టెనం।
బూతటి సాంల షండవని ప్రష్ట హేలాన్వితాంబు నీమలర్॥

చం॥ సమరలీలాంతరాంతను సుమంగళ వ్యాప్తనువన్నె నచంద్రశేఖరా।
ద్రుమరాళి త్రైలోక్య పాలమని తాన్వితి వేదవిద్వన్మనోరము।
ధ్యానమున దితంబుగాంచారతె తజ్జ్ఞలవాం హింగాండ తేనదే।
సుమహితానామ మద్రి ధరాసింప్రవహింప మహాప్రసిద్ధిగన్॥

ఉ॥ ఆనాదివాప్తి వహింపలాంఛ్యలతేటమాలుద్భవింపల్లా
సాధ్యనిల సూత్రమ్మ వ్యాప్తిచ్ఛత లవముండలసుంధ్ద్ర నెన్నియుండునా।
జ్యోనాది వచ్చె నంబలవాలు బాంధ్ని నహో మనోరంతేటముల్।
మానన నబచ్చె నీట సతేలంబులు భావనయేటవెంబడిన్॥

గీ॥ పాత్రమునీట నిలుతెప్పట్టిన తేలమున।
నలువు గలిగియుండు మెలువుగాంగ।
మెలగలలలదాంతి వ్యాప్తి రి సోపంబు।
కానన విధము శిలల తెరలాకవారు నా॥

ఉ॥ చాలరా వేటవెంబడిని జాల సమున్నత మేసి తెచ్చితే।

తూలములందునింబత్ర్యాకొరిలుంమల్లపింఛంబులైనలా।
సూత్రాలమె తింగిర్పింబ ధనిమ్ముంబలవస్త్రాలమెప్రపింంబలా।
క్షైలతులాంయాభాలములభాలరుయిమ్ముదురెత్తదెత్తదే॥—॥

కం॥ నాలగ్రావామలనగా।
పాలిలవిసలౌకెక్కువిష్ణువదనాంబువులా।
లీలనదిదయాటనన్నది।
సొలంబుట్ట్యుటనాశలలనలత్రిష్టమ్మైతె॥—॥

కం॥ ధరవిష్ణుముఖాదిలోఘన।
పరిశుద్ధమైనతలనాలగాలమా।
స్ఫురదుఫలప్రజావంలమయు।
పరవైష్ణవమయగబరసవైభవములకై॥—॥

కం॥ పారిపారసంపొంగంబున।
పారిపారపుట్రాడినాన్స్వయనబుద్ధిసలుం।
తిరులౌరుదుపారూనిలోరనే।
విరచింపుట తెలిసి తలమువివరింపుమనే॥—॥

కం॥ భావనాంబుల తెలిపలివి।
వవుడెవ్వు గానినాబాబలుతేనలాడల్లుసలుం।
రయవిదానను గాపాదగ।
నివపొలదాసమొందిపలవదనిఉంద్రుండుదనే॥—॥

చం॥ లనసలామ్ముందుట్న్యానసు లోల్పురమ్మైనిలువంగనైదిసా।

స్తను దళబాంగారయుల దారుణచిత్రములందికాల్వగా ।
గను పతిని వ్యదల్చు టతంతారాదామేమన నొత్తృశాయుటాలి ।
చను గనక్షాళమొదం రజాలశ్రైలమమెంటాతువేగవచ్చైదర్భా॥
తం॥ నేవచ్చైతిదాంతనుని ।
వేదనారుపాంనె(శ్రీ)గాంప్రమాంయునిభాంయుం ।
రాంవద్ధనివాంరిద్ధరు ।
మాంచ్చమనివమాంపబాలమొప్పరుపనాంలాంటమర్॥౪॥
గ॥ శబనిగాంప్రమునుబుశాస్త్రమపోతాంశు ।
దనె డప్పైన్నాంధాంనచాటమనిబ ।
బనిమెతననివాంసమునతునింద్రుండును ।
సురలటాలదారఖాలతగరతనరగ॥—॥
మ॥ చనిదూంరంబునసంధిగన్గనినమస్కారంబుగ రావింబనాం ।
యానబిల్వంబనివప్పటేమున భయాంవిపట్టిల్మాద్రిశంతరుం ।
గననన్నంసనతాందివతాంములతువిజ్ఞానప్రదుండైవసి ~~[illegible]~~
జనవేశాటిమనిల్పరాంవతసునాంశీయండుదేవాంళీయుమ్॥—॥
మ॥ చనితాశ్చైలమునందునన్నశిఖరస్థానంబునందాంత్మాబ్జాం ।
వనసర్వేశ్వరున్నాసెయుమానునిల్వం వేగభ్రవర్ణం దమల్ ।
గను బాంద్రిమ్మారుమన్నవేషముఖశ్రీతాం [illegible] ర్యప్రారంతిరం ।
ఘనను క్షాన్యనంబునం వసింబరమహింప్రద్యుంగనాంరత్నముర్॥
తం॥ అనుదినముసు పరమ్రరమపులు ।

గనుగాంన్యను నెందర్శైన తానిమ్మనుజాం।
ఆనలానవి దీరగాంనిడు।
వనసంత్రీ శివను సెవలు పొంపి నిమారమయల్॥-॥

కం॥ భ్రాలౌతయసతాందప ద్యుని।
కేలాయుజలన్నైన దిశ్యలు జ్యూబాయుంతు।
తాంఆపదశై మొయరలింతగం।
వీలవివెత్తాం ల్లూరింతు వేలనాదీనమయ్॥-॥

కం॥ ఇలుపవిత దరాసజాన జమల్ఘ।
బలులద్యులాఘ్నైనపాంతశాంసను పల్లైక్।
పేలుగలఆవిదతజులాంన।
బ్రతుశ్రీ కాంపైంపవనితజనితనుగాం నిచెుక్॥-॥

ఉ॥ స్వైరిరశష్మైనదుర్మ్మభ్రమయుసంజరాంబులలోరదూగాంగని।
వహ్నిరగావన్యుకాంతలనుగ్రైమనుదెవమ్ముభ్రప్రసిద్ధసత్।
తాంరమయుగన్నరీఆతసలవతంబునగన్నానియుంలాలానవే।
వెహవకెగ్రయల్లనియుబల్త్రవినుగ్నుగదుష్టులాలత్తులక్॥-॥

గీ॥ నాంర్వఖైంమదిగుబానకలలాంరకమలతు।
శాంస్త్రయసిమదగ్రఖన్నాడైనా।
శాంరపద్మావెప్రుడుబాందాగాంరయనునిప్పు।
కలతలనమవలాంబుగాంనితలవనా॥-॥

గా॥ నీవాంలాంపురవాందు జొలిన శాజనీయాంజ్యులాల్లామునమ్।

దాశ్రీవంశాలంకారుండనగ్రమహిమాఢ్యుండు సాంద్రంబునీతిజ్ఞుఁడం।
సేవింపంగలరందరిద్రవులు బలులం సేవింపఁబలేరింబహుధా
గాంపంశాలనుమహిమను తాంటునిది నిత్యంబొంటుబోధాంబునీ॥-౪

శా॥ నాం వెంటుంబునుదెంబుశాంధనతుసన్నాహ్వానాద్ధాంప్రైవళ్ళిపై।
భాంపంబిబ్బుసుఖింపుతాందనిని విప్పలెల్లంశబోపట్టినం।
దాశ్రీవంశాలనవారతెప్పరసమువాడసువాక్యంల్లమైడాంపినది
దోవేరాంగవదానిలేరదిననియెంధైచిత్రాంశప్రాంప్తంబుగద॥-౪

ఉ॥ దైవలతెల్ల ప్రాంప్తమునదివ్యబలంబునినుంటుదాంనవ్వతో
బోవయెంతటెలకొలతిమశోవమదాంబుతయుంటుబూంటమే।
రాంవతెననల్లరాంవుసుతరాంబుగతెదును వేలుప్రాప్తమం।
దెవిధిజేసెనెప్పదాదియప్పటిదప్పటితజ్ఞునాంసరే॥-౪

తే॥ నివలతుపళికెప్పాంటుగ।
నివహలమలవిధియెనట్టి నలతెపలయుసుఱ।
భువిధనితదరిద్రత్వము।
లవిహలసంపాదయునతునసమార్గంబులే॥-॥

సీ॥ సలలలతెంబొప్పభుజాంరెపానసల॥
చెప్పతుదాంటుంగజాంల గలము।
నమార్క్షపెయుగహప్రభునెరగత।
వలదవననదరిగలమలవిహిన
పాపంవ్యమూర్ఖనీపాపయెదెలత్రవము।

రాల్లాషిమయమెఱుంగదనముబలుకు|
వినిక్రోధపమున నిన్ను విశిపించుక్రమువాని|
గనియెదనంచు రామ్మ సియమునఖని|
తరము బిగబట్టి యూజ్జిన తలననొంది|
పరము పరతెత్తయని తంపి లోంగయాయు|
చేవిసరి పిల్లనైతవ్వ లక్ష్మి సీమనుంది|
పనలిమయు రయుత విస్లయవదుమతేబి॥-॥
ఉ॥ తారకామేయ వసంబునదైత ల్వారదానవిత్యల్వమంటయుఁ|
వారగఝంబిప్పెస్ఫరుసవారిమపరసంతద్దమేగియో|
దారుదాత్యల్వదేవపలపారసువిదువీడతున్నబాల|
ఘోరలరాసినీతరవయు గాసెదనన్ను నిశాటయంటయుఁ॥-॥
శా॥ నీవప్పాండవటంబు క్రోధమున నన్నీబాల్లధప్పింబనఁ|
ఈవిశ్వంబున తుంనియుం లయవక్షమ్మేమంధినాధుండనై|
ఏవీరుండువసించువాని హింసు డెంద లొండెక్కోంటునా|
లావిద్వేషము మానుపామ్మాతను నీలావమాటిడెబూయనఁ॥-॥
ఉ॥ శూలము ద్రేయ ఖడ్గమున బాణ్గము చొసిననింద్రవజ్రతం|
గొలబొవత్రిదుమ్ము ఖతతొలనమ్మ లదాసురతరా|
ద్వేలవియశూలముంగాని ధ్వలిం బరగించి నదాన్నిధ్వంబనఁ|
శైలము ద్రేయ ఖడ్గమున శైలము ద్రుంచెను నొలవ తెలగఁ॥-॥
కం॥ శైలము లొంతున లనతర|

వాలమ్మున దునుమ తలగొను వసుమతిఖండనం।
హేలమహార్తాంశునిశ్రీ।
నీలాంచితగలదేవా లునెలంబుదుటద్॥-॥

కం॥ గాంచిచోరమెదనీశబనని।
అనతంరముననంతరముబట్టి అల్ల దవదినం।
గనినదాముననగట్టి నిదాంత।
వినయాలతంరవాలములను వెరితితదాండవతిద్॥-॥

కం॥ శితనయతునదుర్జుభితరి।
మొతవిసయునవేషవత్త్రయుయుదు లతరతరము౦।
ప్రతిలేమూగద్రుంబధునమో।
బతతబవిఢిపించివృద్ధషండముననుమద్॥-॥

ఉ॥ పైబడిచెళ్ళుబట్టితరవాలముచౌచౌయుగాసినెలపై।
లాభదదిదాత్రిచిరేంద్రుమలదిరాయదావయాంత్రిధరించిచల్లగా।
నాఖవాల శాంవనీభిములనత్తురినిల్వినతాశబుఖాంచితి
వెలునతాళ్ళియేళ్ళెపృథి వీరజమంలయుగ్రవృష్ణుడ్లమద్॥-॥

చం॥ విలులతతైలవానయాయువేపురరెండదియుపద్దచోలలం।
అలతుబుబాంబిభిన్నమాల లద్దయుదుశ్శిలిచంద్రసూర్యతా।
రలనిలదాశలపునిరద్ధులుదిరొప్రదుమానతనెలపైఖలు।
వల్లలనె గభల్లదేవనాబమూర్ఖ లమినిల్లవాలల్లనించాంగద్॥-॥

కం॥ అరచాంలనెలబరచాచు।

నయమున నరకాంతలుఁ జెందనిజము ఖ్యాగతివే।
మయమాంరాజ్యము మదుఖ్యా।
పరిపరి విధములను దెలుపు బలుకు మనిమెర్॥-॥
— ఇతిశ్రీ మసరకాంతోత్రయోదశోధ్యాయము —

కం॥ విలపింపని వారగలరిటు।
తెలుపఁగ ననిమేష పత్రి తెలివాంచి ధృతిం।
విలపనము మానిపలుమరు।
పలికెడు మహర్షి తాం క్షమ జూంచి పలుకు తరప్రశితో॥-॥
మ॥ నిమనివ్నేలని నిర్జరాధిపు ననింనిక్షిం లపత్రారాజ్యహం।
బున వేయంచు తమున్న మల్లు లు తుమం బుల్లోని వేయంచుతుం।
మునుగాంతుం లమనెయంచు బల్కిపెలుబాం దుర్ని(త్ర)యాం దానగు।
యున నిర్వ్యత్వమునాంరమం తొవి బుద్ధిం ద్రుంగాంచి వేతెల్పునె॥-॥
మ॥ విని తైలాంద దివి గాంచు మ్మొప్పెన్ల లడె లవ్వ్యు లెర్యాంల మం బెప్పిపి।
యునవోలం నెమయుదల్పు బంలలుబు నయ్యుం ద్రుం డుపలత్తు గ్నమే।
మునసంబుం దలపారసి తాం లపని యమిన్ను ల్లాంబు పోలుటుట।
దినకాంసి ం ద్రుడు వెకిమెయుసుహం లాసప్తు వితభాం బెట్టెడ॥-॥
మ॥ శిపునింగుర్ని లాహాంబుపేరు గుమాలా సెయం దాంకాంగెరసే।
ధపునిద్ద్వే నబివత్ర్రుడు ఖ్యాఖయు లాం ల ద్వేరమాం పెంద్రపా।
మపరగాత్ర మమము శౌరి దుఃఖలను సమ్మర్థం బుగాంబుంలతుల।

రవముల నేలముల వెంటనంటఁ దలపడంబులం బల్లుమీఱన్॥

కం॥ పదపదములనావిలపింఛము।

వదనము తెంతెంగ నసురవనితలు దనలో।

సదనములు వదలు దుఃఖా।

స్పదలగుచు ననదలవశాంర సదనముగ నిమిడెన్॥

ఉ॥ తుత్తుఱు మెప్పమల్ల హయతుంబమహాహవశక్తులున్నయుం।

ఆత్తన తార్ధ్యముల్ల బరధప్రతరాద్వధి రాహరణాంబులుం।

స్పత్తుబు మానిశాంరన తమోదరియుంబల శాలమైనయా।

రత్నసి హాళ్ళ తోల్తులతరంబు మరుంగుచు జోరియుంటయెన్॥

ఉ॥ ఉగ్రుడాం వీరభద్రుడాని యాంధి గర్వాస్తయెుభైరవుం డుదా।

క్షుద్రబలాంభ్ర దుర్గయొదురంబున తైల్లనమంగనొంపగా।

రౌద్రబరాత్రు దానవపరస్పరవైరముతాంతయున్నని।

న్గింద్రులవోలె నిట్టులెస్గిరంది మతార్ధ్యముతో నెదిర్థాయనెన్॥

వ॥ మరియును రౌదరాందిన్ననసనంబులన్నియు విసర్జించి విష్ణుని

హస్తయసుమెప్పముఖనీష్మించి బింబలు బండెనమాల్పుపబాంఠరి

యువిల్త్ర మాల్త్ర భాత్రు త్రు బాంవాం త్రుపుత్రసహింతంబుగా

నాంత్రేయులనందనమ్మ్రంబుచు నెుష్టుచు సహాస్రయొం

బనాంయంమంబును సహస్ర స్తంభసంభ్రతంబును బహు

విచిత్రరత్నబాంమాంతరాశరః తుంభతలంతంబును బత్రా

వస్త్రదర్పదాబాంమరవాందోలవాందోలంబును సునిబా

సద్భావసమంతపదంబున సింహాసనాసీనుండై సామంతభూ
భృత్యపుత్రపౌత్రసేనాధీశమంత్రిమాంత్రికాఘుబాంధవ
ఆంశివ్యాంతకుశాంతకాంవిటం పెట్టిభృత్యద్వారసంయు
ఆతరాశిభయపాంథ్యాండును రంభాద్యప్సరసాంట్య
సత్యుండును భీమాంతాంకుండును దివ్యనారీనీరంబునకర
విరాజితుండును వదిత్తాంబుంగసపత్రబద్ధపత్త్రం
డును మాంత్రికదైవజ్ఞతవినాముద్రికవైద్యనానా
శాస్త్రవిశారదసేవితుండును హరతంతకాత్మేయుం
రతిరీటొంగునీయతత్వత్రాంబనతెటసు(త్ర)దివ్యం
బిరనానావిధభూషాభూషితుండును సిద్ధవిద్యా
ధరగాంధర్వవందిమాగధసంస్తూయమానుండును
రుద్రప్రతిముండును పురుషవిశిష్టుండును నగరా
రవిద్యాసుకుండుంబు ఆదనాబయాసన ఆజువత్త్రసేలం
బట్టి విద్యాలవాంనసమ్మువిలపింపుబుంచుయాంశాంర
నిర్జిత శ్రీధరంబను నిఖిలంబెబటుపొరయెనీపరాత్రము
బువిన్నరవిగన్నగూంబ యుంబాలెనింద్రుండుస్వహాంప్ర
వేశంబుజొసి వీరీయు సింహాసపవెడుశరంబులురెండువేల
తరంబులంగలిగి సైంద్రంబును సిలాద్వీపంబునంబరంబునకు
నెగప్రసిన నిఖిలంబె పాప్య. సౌరాయులాంకరాంవిద్ర
హాంబునవిష్ణువుపత్రంబు నిప్పంబునంబాశితరాంప్యు

ననాంగినని వేశ్యం బొమయ్యె నిరాత్మ్యతారాత్మ్యశేషవ్వంత
సుఖానుకరోప వమహరోఖలులను ఆశ్రివత్స్యహింరత్నవత్రి
బాహలు ద్విశర(శ్రీ)శరదిశానస్య ముఖులచే దివ్యశంఖస
మదిలమదురవస్థ గమనంగానంబడుమున్నయాది. ప్ర
ర్ధంబున మదిలర్థ్యాత్మ్యఖులను అల్పుల వాంఛాఫలు
నొందిరియు ధిఖండి అతులయునది అతి పుత్రులను మరణమ్ము
లునలాభల పరాత్పరశీలురను మాబలంబెరుంగతనమ్ము
లుర. ఏమి సేయువలయునో తల్లివైన తండ్రివైన
గురుతులారా సమర్థలను మారలైన నిత్య దిశాశిర
నినెలంబడి పొరలుచు నేడ్చుచున్న శోకాలంబులాంబ
మారరుండును తాపాంవేశంబున అల్లిల్లినవేయుయస
ఫలంబు నివ్విల్లివ్వడు శౌసె వానింజెప్పిన పుత్రమిత్ర
భార్యలబాంధవసహితంబుగా ద్రుంచె దనని వశ్రీ
తాంత్రి రవరాధివ్యనంబున శావేవింగనినిసంగమం
బునతురవద్దనిన లాలాల్పలతుండును నన్నల్లుచేసె
ననిరాదన యుత్తంబుగా జెప్పినవినిశౌండుండ
అన్నగ్రవాంబున॥—॥
వా॥ అలగినన వరమార్థవిబుధావళిబల్యగనంపి కోపవి।
హ్వలుదియశ్యంఖరాంఘ్రులు గనందరతాంరల జెర్ల్యమంమున।
ఉల్లలతమరక్షపేయుయసుశేద్రులమస్తములుర్విసొల్లినం।

బలభిత్ప్రముఖులు గాంచె పలుపం పనపాంబునపెరిఁ బల్లినాఁడు॥
చ॥ తరములు బట్టి తూర్పుగ్రహంతాంచములు పుట్టి భావనాక్షరత్త్వె।
నిరసనమునందు వారలు మదిందయసేయుమటంచు చెప్పి పెం।
పరగ విపింపక తెరపమును సుపర్వగణోత్తమ సూరదగ్గనా।
సురపతి భూరిసత్కృపవలెఁ బ్రాంతితరా వరము గాంగ నిల్చినాఁడు॥
— ఇది శ్రీమదాంధ్ర దేవతార్చనా ద్వితీయాశ్వాసము —

చ॥ నలువనుతాభితాలన నంపి నిరమయిమ ముదాంతరింద్రులం।
బలయుని పట్టి తిరప్పనిన పట్టి రతిష్ట్వదమా వసమావమం।
బలితలభిత్తికాంబుల తగ రావతమెరయునదేవతాప్రురా।
బల యుతశ్యాల్ప దేవతల నందరఁ బల్కుచు వల్లు నిత్తరెఁ॥
చ॥ అని తమలోత్రిపంట తరలవప్పుడెగాంచి మహేంద్రపుత్రుఁడై।
బనిచెను భూసుతారప్రదిలె సాంరసనెల్తు నపుంచు సురావళిం।
గనితెపుబంట్లు తెగ పురగాంబు నిరం తెలెతూంర వద్దుదుఁ।
తనను వలరాంబులఁ దనితని తెప్ప యపుంచున నెగవెడుతేఁ॥
చ॥ అని తనితి భూమ సత్కృతు సహస్ర ప్రభయూవ తెలుంరఢాంక్షహా।
స్తిని తరవాంహింవ ప్రభు వరొష్ణము తెన్నితమూంరగాంభ్నగాం।
తనదయ తద్వయాశ్రమము లగట్టిన తిరువనెత్త్రిపాల్లె వరి।
యెను వతిదుఝ్ఝసపహించుదుర్భ్వ తెరమ్ములు బద్దబూరటంతెఁ॥
శా॥ శ్రీకాంతాంభ్రపురసమా పవనముం ద్వైతిం బశరద్ధింబయుం।

పాంతద్విషినిగాంనతవ్యాసురత్రయాంపంబెత్తువై లోచనం।
నాంతంబుం బొందొబెట్టి పోరులేనసైనంబుట్టి రాముంబునా।
సోత్కంఠం దయిన బయాంటపడి ప్రిక్షము గాంబునవేగ వల్లప్పినదీమ॥
ఉ॥ ఏమని విన్నవింతునరసేబ్బబయాం టపడి దేవలాంళిలోంరి
నాంసమరసేబ లోరిమపాల విద్యాంబయధమయల్పరిచయుంబు దేవలాం।
సాంసముబమందు అత్రీవ పెలుబాంప్రారవిర్గమనంబు చేసినం।
దీంమునా భూంనవుతోప్ప సమయదాంయామదాంతి సంశార్యమెప్పుడేమ॥
తం॥ ఆసురనిష్కరణైన్యము।
లేసిన పెలువడిన రాముహొంనంబయ్యెన్।
వాంసి వెడి సురలువొరిగిన।
గాంసిలగాంబట్టి లాల్లక్ష్గట్టి తడాంతన్॥-॥
వ॥ దిఆజాన్నౌనరాచెం లతాం గాని బానం దేవాంవళ్లం గాండలాం।
మలాలోబలంలలలబంబ్రా త్తనాయుడాంప్పర్కిధిసముద్రేతవారాం।
తృలాట్టైరిల్లిన లేలబెగొడిసిలాలర్చినాంరసంఘుంబులం।
రలాసంభృంబుల గాంఢ్నైబాంరామయవక్షవాలభవాందప్రైమ॥
తం॥ ఏ రాంవలాతేంబుపవోవాం।
సాంరవుంబునవుగెరలంబై ల్వోబలంబుం।
వాంరయువాంరగాశ్వమన।
దార్వ్రరంబున తెవవెనసురవలలవలంగన్॥-॥
వం॥ ఆదిగానిలితెంబుడవునట్టియవారసురుదక్షయమైగడు।

శ్రీదివ్యయన నస్త్రసంఘమును మరల్చు భూసూ-యనినెవ్వనేయనం।
ఆదినుఋష్ణ జయాం లాందాల దిం-హింబింహాము వేసివర్ణామం।
బదుదువత్తై ధరందాంహాగవెసిన దాంనవ్రాహాగ్రమా-ంత్ర్యప్తు॥-॥
చం॥ హారిసులపునాంరిలహల్లు నుతల్లై పదనొసి నవిధ్రాపుత్రాడు।
శ్రీరమాసుమాంయదాంల్లి బహులతాంయునమన్ని లమత్తై విరహ్ఛ।
శరముల నేతముల్ల రపి జన్నమియన్నిన హీంనసల్వద్దై।
తరమావియుం గజ-ంబిరతింంటమువేయుచుద్దైల్పునాంయతాం॥
వా॥ నిరమంచునువారంకాలం చునుపద్మంచునువాంయాం
బలయువాంమాం చును వా-ంగయాం చునుదంటతంచును
వా-ంహాలతబలయును ననలాంమ్మం త్రుర్దితులు శ్రీ శాబలం
ద్దైననలతైనాతాసహాయత్తై శరంబులపరిమహాయ
ద్దంబింన్ని జయాంలవాంయాంబలంబునజయంబబటి
వెలహలాంటతనలబవర్త్త స్త్రీబలపరాంత్రమసంపన్నం
డాసబ్బాంసుతరప్పంటవ్వి లినునంబునవేతశలముభంబు
తెసినజయాంలాంంటాలతనపొరువాంటిబహుశరంబు
తెలియుచాబాంహాప్పులాంత్యాప్పుటిబరపితర్కంబును
భాముతరప్పు [illegible] వాంబునరంతనవాంత్రితదాం
ద్ధివిద్దైలత్తి బలరబలరం [illegible] చుచుజయాంలవాండేసిన
బాంహాములనిర్ణయంపనుతలసెయుచు గదియననెటం
బలగుబాంగాంబుల జయాంలాంటు భూంసుకొప్పరద్ద

వాంఛితసమయాంవాంసాంరధులనుడియుంచినరత్నమాండప్ప
బునుబునవృక్షముంబునునసురధ్యంబత్నినిశలాంస్త్రంబులంగం
బులనాంటినేటియుబుదిగ్గరిటాంటిరంబులునరతనాం
రసంబులురంబునదూంరవైయురుధిరాంప్లులాశరంగై
మయూర్ఖిల్లినైరాంవలాశరరంబుపరియాలువడునేసిన
నగ్గబంబలిపొగిరంబునదిగ్గరితరాంయునదండంబునరధినా
రధులంబులపివాంనింగబసిదంతాద్వయంబునసొత్తైన
గండశిలాంతర్గతంబునువక్షస్థలతారివ్వంబునతల
మొంర్వతరధద్వయవిఘ్నైదంబమ్మ, నాంసమయంబు
నభూంనుతరిప్పుండాంల్లుతరంబునతపాంలలాందనం
బునేటుద్విపంబుమూర్ఖమునింగిబడినరాత్మసబ
లంబులార్జ్జునమునదాంవలాప్పరంబుప్పునర్భవాం
నంబాంనష్టిమయూర్ఖిల్లినబయుంలాసహింలాంబుగాం
నశౌర్యసురనితరంబులంబిట్లుత్రిలిభూంనుతరపసవేలాం
బుగాంశూరాంరపదిన్నసురాసమిపంబునతైగిగడబవిప్రత్రాం
తంబంతయునేరంగించినశూంరుండాంగ్రహంబునసురల
నందరనబమునుబైయెుదుటబహువిధలాండనంబులుచేయుం
చితరపాంపవిఘ్నైదంబులాంనష్టినవిలాలాలంబునప్పన
దలప్పన్నంబుతైనసహ్యలావాంనవిశేషంబుననానివినిజయం
లాదిసురలనందరబంధించిశ్యాంభూశాంబద్ధులంజేసితాంరం

గృహప్రవేశంబు సేయ, దేవాంగనలవై తూర్యధ్వానస్తూర్య
ఫలమునిచయములంబు భూమనుకరప్పుంగని శైశవంబుననే వృద్ధిల
లాలామాధ్యంబున సన్న భూనాంతు బాలురంధ్ర గలతరం
బులని నవ్యస్పర్శంబున నిద్రాహారంబున రవింబట్టి దొరలం
పదంబునం గట్టిలవని పద్మబుద్ధి రీతింబని చెప్పని వలనం
తాపశ్రీవానివలన మోక్షంబును గాంతయాననేనవద్వాల
యమునిదగ్గర తేరించి నిడువవలయునని నిర్ణయశాస్త్రాది
మహాస్త్రంబుల తనవలన గానిచి దివ్యపుష్పల వట్టి నీవు
జయంలాంజయంబు టెంకాకార్యంబని మరియునని
తహాలాలంపంబుల బహూతరంబు భూమనకర్పు
నిలనిగృహంబున తలంబనిచి లాంనానం తాంపురప్రవే
శంబు చేసెనంతని తచ్చట॥—॥

ఉ॥ లాలీరమాంశ్చ దేరి నిబుధ్రాంధ్రివహాంస్థిరధ్వజ్పదాంధ్యధాం।
శ్శ్వ లావనాభుదంభువిప్రసిద్ధివహింబనపట్టణాంబునన్।
భూంలాపలాం మహాస్సరుని పూంబులాంవర్ష లావంబు చేనన్
ప్రీ లాసెనంగదం లామలుపంపెనలాంరగదేవహాస్తితిన్॥—॥

చం॥ మనసుప ఉతన్నవెన్న గనుమెల్ల తెమంగాంనసువ్వలంబులం।
ఘనవములనుం ద్వజంబులను తాం లయమ తాంబులనై వెలంగినా।
మనమునసం లాసింప్రమనుమాత్రమ తాంగజుమింద్రానింగనా।
జని తనతాంత్రితం ధరావిరాంలరహాంస్థలి బహాంచెనింద్రు విన్॥—॥

ఉ॥ పొందవలెనిబిడంధలత్రైపారవశంబులొంలఖ్యలుంటారవఖ్యాతిం।
లొందగ సింహావళిస్థుల యను లోలస్థలోకవర్గము గాచి బ్రోచిన౦।
వారిజనాభ వాత్సల్యవదివస్తులతో నిర్భరవాసనసంఘములలో।
మేలగు భావసంపన్నేలమిక్కిలి వసియించిగణించె దానిలో॥

చం॥ తెలతెలవారవఁ బాలితు సుక్షత్రము ద్వైతమవారమురుదాత్మువె।
ల్లలరవి భాంవరభరువలవాంశముల ంబరితంబులంసము।
జ్జ్వలు లాగ దేవాయుజ్జ్వాలల నల్లుటుయాంవిపులింబనల్లునౌ।
లెలిలిలిన రంగముంపగను దీమయలు రంజగ జ్వల సిద్ధిగన్॥

క॥ ఆవినూలెంతేడూశోరనతముఖ।
ముఖులెతపవిసుపింపె లసదతుమత్తిప్రదముల।
ఘనసంపత్ప్రదమసగిరా।
మునజనులతనదతెమోదములుగల్పించెన్॥

—ఇతి శ్రీసంకీర్తనాదౌపంచమద్వితీయాశ్వాసః—

—— శ్రీరామచంద్రాయనమః—

తం॥ గిరిధరసువర్ణశరాదా।
సరసిజనిభమృదులబాహాసరస్వభారా।
గిరిజాధిపపరివర్ధితభావా।
శరదాభ్రఘనతతనతశైలధనుర్బాహ॥

మాలినీవృత్తం॥ గరళగళవిలాసా।

కాంచీకాద్ధ్యాం నివాసా।

గిరిసదిఖిలవాసా।

కాంతిఖాంసస్వఖాంసా।

దుర్లోకాపింలదాంసా।

దుష్ట కైలాశ్రయవాంసా।

మురుదావని సుకాంసా।

యంబురుహ్యాం ఛహాసా॥–॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మహామాయామహా ఙ్వరత కాం కేటి కృమ్మదిష్ట కాపారాశ్రీ, కైలాశరి త్రిరాంగనా మహా ఙ్వ పుత్రవిర ఖిద్రాణ్ భేయప్ర సోలాం బైన శ్రీ మన్నాందంబుమ హాపురాం రాంబునందు సంఖ్య, అసుర, వీరమహేంద్ర, రయుద్ధ, దేవ, దక్ష, ఉపదేశంబులను సప్త కాండంబుల సంగలు సుశవరహాస్వఖండంబునందు ద్విలోవ్యాం బుగు అసురకాంతముల పంబదారాధి స్వయన సృలోము సంప్రూర్ణం. శ్రీమంగళమహాశ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శుభము శ్రీ మహామాయా మహా ఙ్వరాంక్ష దామస్తు —

శ్రీం

ఓం లంబోదరాయ నమః

ఓం రఘుకులగిరినిలయాయ నమః

ఓం సదాశివాయ నమః

— వీరమహేంద్రతాండవపల్లవంభా —

— తుమ్మారసాక్ష్యము వీరబ్రహ్మంగారి పంక్తులు —

కం॥ శ్రీధరవిధి ముఖ్యసురనుత

శ్రీధరనగేంద్ర ప్రసిద్ధ సిద్ధవరేశా।

వేదాంతజ్ఞ ప్రతిగాన:

బోధన నిర్భర శక్తి ప్రభావోద్ధారా॥౧॥

వ॥ శ్రీమల్లింగపురతాండవానంద వీరమహేంద్ర

తాండవతాండవ మంగళ గీతంబు॥౧॥

కం॥ శ్రీ తాండవ శ్రీలతమాలవ।

పాంతాండవ నృత్యంబు పానవగుణముల।

సాంతవిరాధి బాలక్రమము।

లంతలలామయ్యైన నిల ప్రమాణ కృపదాలు తక్॥౧॥

ఉ॥ అందఱు బ్రహ్మవిష్ణుముఖ్యులైన సురప్రముఖులు బహిర్వాద్యాల

తోరంణాలనాము చిత్తనిమిత్త కల్పనలక్షణానందము జ్ఞానా।

తల్లిందలనిబంధనము దివ్యమగతాండవపి తాంబలి చేసి మహాల్ల

సంతసమందనం చెదని పంబుగమూర్తి భావనస్థలంబులలో॥౧॥

ఉ॥ పంకజముఖాంగనిర్మలులబట్టినదాండలుగా ననేకునా।
ల్పంకజముఖాంపసేయుటవద్దాంర్ఘ్యముదుకాందదాగనమానా।
లాంకతరాననంబదియుద్గార్ఘ్యముగ్రైననిరప్రతారమున్।
సాక్షింకనబలాంబలాతన్నులమలుసద్భ్వమగాంయాటునేలగాంవునే॥

గీ॥ పెరుగువచ్చినట్టి పురుషుని నొక్కని।
దెలుపవలయునన్న దివిజులెల్ల।
వీరబాహుపు జూచి వీరాగ్రగణ్యుడై।
తనరగలుగుటనికడు తననెలంబు॥

చం॥ వినవమునిశ్చయంబు సురపుంగవులీవిధ్యబాధదాచిష్టుతం।
బాపరి వీరబాహుని సమర్థ్యము చిత్రము బాంబనిర్జరుం।
వనమున తేపు శూరపురద్వైభవమున్ దెవత్మనంబులం।
గనజని వేగరావదేసుఖంబు గనన్ను తెపూందుచెల్వరే॥

చం॥ అనియమునీశ్వరాంరంబులగునట్టి సుపాత్తలనేర్బదుకున్।
యని గని దేవలోకవాశినిరుద్ధము బావ్రబుధాంకమున్నుఖుం।
వినయముతోదరాంత్య ఆనివీరమాల్లిబోనివరం।
బున సుఖయుంచు వుంబనము పాంచ్చునెన్నప్పుమాత్రరే॥

చం॥ వినతదురాగ్రహంబున సమిత్రమహాత్యములాంది నెలిదా।
న్నన బలుసాంబ బాంధవ హింసకవుడుల రోరవహిన్మవేంటుగా।
విసుప్రదుతాలు పత్రాల తెనటెంబు తమాంతుచెప్పినంబున।
వనిబను దెమ్ముపొమ్మనిననంతలటిమిత్రము వీరబాహుడున్॥

ఉ॥ వానిమనః ప్రకారము లవశ్యముగన్గొని రమ్మటంచునే।
నానిదయానుజ్ఞ బుజ్జ్యటు వినమ్రులై దేవతావళ్లు బల్కుటల్।
ప్రాణికోపకారకమౌగనదె పాలముదవ్వబె దనంబు బల్కెన్।
నాకపదముగాంచి పెరయసురవరాన్వయుడు ఈరాజ్యపురంబు గన్గొనెన్॥
చ॥ వనివనవీరబంధువు ధురంధరధీరవరుండు గంధమాదనం।
బనుపమ మెచ్చి దేవుండు విదగ్ధతతంబు భయాంధ భక్తులౌ।
నినుగగ బెంచి ఘోరరణరంగమునిల సిల్లిగనంబు శూరపు।
ద్యునినగరంబు గాంచెనట విమలజ్ఞానిచరసంఘుయుక్తముచే॥
మ॥ అనమయగాఢవ్యగ్రప్రకారవార్త్యసమన్వితమైనశూరపు।
ద్యునిపురమంబు ధాటివనసమిల్పయుమద్రులు నన్నదేశముల్।
గనియురవేలలోనసురకాంతదమలోదనిశాంటివట్టెగా।
బకాబగబాలునట్లెవెందెవైతనిలోనదళంబ తాగ్గివే॥
ఉ॥ వాంఛితాలంబు వాక్సిరివారగవేయుచుగానగంటిలు।
లాలిక్రీయ బుజ్జి పిష్టమువుదంబున గాంన్ను విధంబుదొపగీ।
రాప్యగాలుదైత్యవర్గము ప్రరంబున నుండునవుర్వ్యకోటితం।
వాలిక్రీవరాద్రమహాంటి సలువంబునవంబు దలంబ యుంటాటుచే॥
చ॥ ఘునతతనెట్టివర్తనము నగంబున నిల్పయుతున్నదమ్ముపారి।
ద్వనిపదఘుట్టినంశభూరిద్రాంయుచెపెల్లగదాంర్గలతద్గపారి।
వనులవాసించుతోరంతనివాసభటంవళిక్రీందరంమాత్రం।
దనువసియుంబాటు నిలగి లక్ష్మీ రామాంబుర బుజ్జి రంతాటుచే॥

మ॥ జలధిం దాటఁగ యోగ్యమైన తమ విఖ్యాంమా త్రిసందంబుల్ జ్యపా
జ్జ్వలజాలంబున వాంఛ్యలేవయని సంపద్ద్వి(జ్ఞ)లం జెల్లి తాం।
ర్థుల సల్లీల విహార దక్షతలకోరతాముద్ద్రోల్లాసం పదాంజేయునా।
యప్పలప్పైనగ్గిరిసాంతె బట్టి గసి బైలెత్తి చాల్పుదాంఘూర్ణిలట్॥
సీ॥ కుప్పించి బలధూళు ఘూర్ణిల్లలనెగసి వి।
యన్మార్గమున నప్పు వరిసమెసగ।
బనిన పేగానల వయనగిరి తెడాంలరా।
సంతాలెమరని బొట్టలనావుల।
వాలెలావధూటుల ప్రాంత పాద్రీబాందాబవపిల్లి।
యనిలాంజ్ఞపాలిని వాజ్మరిబిరవ।
సంచలంబిష్ణునా రబ్బావం(ప్ర) జ్యలయది।
వలాంబలగాంగప్పలిన్వినవెంచి।
బలంబు ప్రేంస్లుట చేవీరబాంపలు దెంట।
లాదఘనతలంత జైర(సంత)స్లడనె లావు।
రాంధ్రికైతాంరాంబు సేయసరాఘ్యనమునతు।
సేనతధిపలాయను వీరసింహలు దప్పదు॥
మ॥ ఘనతేజోబలసంపదల్లల్లురతోత్రేష్ట్ర దేమాంటెంటెరి।
దనరౌద్రంబుగ వీరబాహులున తునష్టంబౌగఝ్ఘటుక్తతాం।
జనదెబ్బల్ దటికని పెనంద దవననౌస లుర్వీద్రతాం తూంరాదిం।
గనగాంబార్య్యదవీరబాహులుదనుశ్శత్వంబౌనెనంబున్న గద॥

కం॥ నీ చెలువు సోయగలవని।
కావగను ద్యుత్పత్తైన పారని వ్వతన।
స్తోత్ర వాళి విశ్వసన భక్తము।
చేదారల నెల్ల జయమునిచ్చెరగనంపెర్॥౫॥

మ॥ ఖలమెల్ల మ్రొక్కమైన కెంపదారం చోనం విరసించు లంచుమిని।
శ్రీలు దైవజ్ఞు వయు శూలమయుం బరపహాస్తప్రస్తర క్షిష్టిద్దా।
రలలకెక్కా స్వధనమయుల్లి రంబు కెంచయుల్లక్ష్మీ బలంబెల్లవెమ।
వెలస్తై బాంధగద్వ్యంబు వైచి గమన రలలోద్దా రలమ్మత్తై పెంపరక్॥౬॥

చం॥ మరియును నేకులంగగన మాంగ్గమునం జనుబాలివిజ్ఞావరీ।
బరులను ద్రాంబు బరక్ బలవిశ్రాలు దుమ్మి రుదుమ్మి రబయాతి।
క్షేరివడిలంతప్తై దుమయు తకెల్ల వనంబునను గ్నమాంశ్మై।
పురమున పాంగ్ర్యమ్మై పడిమెభూంమికెలంబున నద్భుతంబుగన్॥౭॥

కం॥ దుమితి నలారాం లత్రాంబరా।
లమలకాంబు గమ్మ లనిబాంధి రజ్ఞు బతినబారి।
లమయులు లమిం గిలమయులు వడి।
నమలలిసు బాత్రుం దారని వినారశమొనర్చెన్॥౮॥

మ॥ గృహాంమయుల్ల ద్లత రాంఘ్రి ఖండమయులు సంతీర్ణంబులై ద్రారుతి।
బహులశల్లైతను పింపెనం కెటు నత్రాంపం బందియుద్ధార్త్యమ్మై।
బహుమిరాం వాళి లోదుగాంగదను జప్రఖ్యందుసరాప్వస్యశా।
ద్యుహుల దుంబాన్నఘదు వత్తైతరంచు నాదుదాందం వీరబాంపాంబురన్॥౯॥

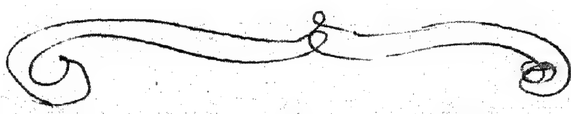
మ॥ తనుగాన్పించిన వీరసింహుఁడు విశాలోత్తాండటావాలుత్ వీరుఁడు।
ఘను నిశ్శ్రేష్ఠదినాంక్రఙ్గీంకఘనవరాష్ట్రదృష్ట్యుల్లత్రైజౌసింబునా।
ఘనమదుంవాసినిద్రుంబరా త్రిపాదులంఖండించబనవాల్వహించుచున్।
జనసర్వ్వననప్రత్యుదాంతనిపై శత్రుంబ్రయోగించెనన్॥౨॥

చం॥ తనుతెలుగాంగఖడ్గముననద్రుంబనవేగదప్రేయుపెన్నురం।
బునబదిసాక్షాత్మైనపెనుమూర్ఖలతాళముప్రేయ
శూలముం।
తనతరళాదినంబునను ధైర్యాశీగూర్చిన ఖడ్గహస్తుడై।
వెనుతను ముందరంగాగిమెమరుపార్శ్వములందుద్రిష్టమెన్॥౩॥

మ॥ అతివీరుండనపేరుపొందారుడై తన్నుద్దేశించుగా ఉత్తలతిం।
ప్రతివీరక్ష్మ యుదక్షమై విధివరపరిప్తంబునై యున్నవి।
శ్రుతఖడ్గంబు తరంబునందరవనాంశు ధ్వాంబు తోడ్చక్షయు।
ద్రుతముంగప్పదినిప్రపార్శ్వములత్రైద్దసర్వుంతపద్రైద్రిష్టమెన్॥౪॥

శా॥ తదిపిన వీరబాంహు దునుఖడ్గప త్రిరావము వెల్లఖాంపృపాం।
గదియుశిరంబుపాంశయును ఖండముల్ధరదాల్లసేసెపెం।
పొందవగలంతలారగల మమహాన్నలదినవులంవిధించుచు।
శ్రీదములకాంబవిత్రమసమాంచెతొత్తెపొలుపొందియుండెన్॥౫॥

– ఇతి శ్రీ వీరమహేంద్రతాండవే ప్రథమోధ్యాయః –

చం॥ ఈ సుకళాపవిత్రమంబున సముద్ధతి దెల్పిన సహస్రయోజనో
త్తరపరిమాణరాజైన పరిఘుం పురవప్రసమన్వితావసం।
ధరాశివగాంతపెల్లబికిదాంటి పురాంవాశంబునందునం।
తారదిశగోప్పురాంస్థలముల దానవవీరుల ఘోరరూపులక్॥

తే॥ ఘోరరూపంబులాఘోరరూపదన।
గారూపథివపింబునట్టి తరిముల నగా।
ద్వారమున నున్నవారిత్తో।
పోరపింతుల ఖూండె వీరబాహులుండెదుటక॥

ఉ॥ వేయుము హరిద్వీపంబులను వేయురథంబులు సత్యమార్గముల్।
వేయునరేంద్రవేల్పులులు చిత్రమ సంపదగల్గు నున్నబాలి
నావయుగాందు మాంగ్రము నత్తిద్దము దాంతుమరంబు దల్లిలో
దాల్వయు ఖుప్పుందము తోర్వగలిదల్లి ఖనెంపడిప్రార్వది క్షత్రుడక్॥

ఉ॥ అప్పుడు వీరబాహు మహింపాత్త్వులగన్గని యుత్తరాంతరం।
పచ్చిననట్లపెంద ఖమవార్ణులు సైన్యపులుంటు మారతే।
మత్సరమేలనాంబు ఖు ధమాంస్పుడు దష్టిరాగోపురంబునం।
ఖాంస్సైదనంబు వచ్చెనను దూంచె గఖాంస్య సమాంబ్యుదాంతాక్॥

చం॥ తాలలాంత వేయుహాస్తములు లావ్విగురాంబును వేయు తాండముల్
గలిగినదంతావత్తు నిబలప్రతరాంమ్యలయుగాంచెనిలాదుం।
బలయుతులాంతారుల్గనక్షేపాంబరవరుడు యొవ్వడంపని।
వ్వలనితివచ్చి లెవ్వదావువచ్చు టతుంబనియేమి యుంబాశక్॥

కం॥ మదినాంధ్ర హంబు వ్రదమిన।
బదయుసుగబువత్ర్యు డలానిబాంహలు వ్రలవయుక్।
బాదయుగపర్యాలావేసిన।
బదయుపత్రైనెలబదెపెూలతెల్లెదాలక్॥-॥

చం॥ ధరమబుట్టెనరాంక్షసుడు దస్రలలహంతసహంస్రపంజ్కెషాం।
ధరములుత్రయలల్లసువ్రదాంతినసుగ్గయుపోయునంగదాం।
బరపినవాంలుచోనరతబ్బినతాంపమచోవటప్రమాం।
లక్ష్యరములు వేయు లహంతమల దర్పసముద్ధలనేయువీరుడుక్॥-॥

చం॥ ఘనలరఖ్యద్దాంరనరతంధరదాంల్లినమయ్త్రీయయుద్దవా।
ద్దిసు లసు బుండు నెయుతరాండమ తెల్లినఖ్దవిత్రము।
బునసునహంస్రహంస్త్రములు మూలమలంటుగలహండ
హంసర్వలం।
గనలుబుల్రాంబదాంన ప్రదుబ్ధకీరంబులపై రివర్షినక్॥౹॥

గీ॥ సెబ్బియుసువర్చదిలోబుప్రైసురతలన్॥
ధరణిబడివడిచినసు వ్రలటీరిమబ్బుండు।
వీరబాంహలుడుదిలాబుదెవ్వధవలూంద।
నమరతాంరవ్వబిరలాహ్యదయుముననుదవ॥-॥

వ॥ అంతవీరబాంహుండు సూత్రుర్యాంపంబున ప్రదిపేద
వాంప్వరగాంప్రరావరిన్థానంబునలబానాంనాంష్పర్పాసమ
న్విలంబునవానాంవిధదలబసహానాంతర్కంబును

ఇహాయ విధినయుంచి లోంబును వైఖయాం లోకేలోని ఖలోంమాం
వలోయునుభ్రు పర్ణాంచేబుపిం ర్గ్గనగలోంబు లోయునబాద
వైవాంబునిలయువలగాంప్రసంఘు సంచయు లోంబునువాం దేహా
వలోదేంకఘులప్రష్ట్ర సహింలోని ంనాం విధప్రు వుశాంఖలోంబును
సుతుమాం ంంసురాం వ్యలోగాంతాంనిలయు సుందరాంబును బం
స్తితృలిాం వుర నాంరిసిచి లోంబును ప్రలోనిలయువాంటిసమం
చలోతల్పవృక్ష్య సమాదయుంబును వాంఖిలో ర్థప్రదాం
వుధేను సముజ్జ్వలంబును నవరలో వ్యజ్ఞనాంనాందేహంమునొ
హారంబును ప్రలోగ్యహాందావ్యరతదళలోరుప్రబాంలంత్య
లోంబును రద్థాంర్ప్యగజసైనాంపరివ్యలోంబును వారసాంచర
పరిస్థలసంచరనాంచరనాంరిసంఘుంబును రౌయనివాంరరా
ప్రలోక్షేరాసమాశ్లిష్టనాంఖిరలోపవమాంనంబును స్వస్వతర్ణ
నిరలోసూంర్యబంధాలగ్నిముఖసంవ్యలోంబును ఘాంరుప
ట్టిదాంనవవతేంభూతులనెత్రాంబదెబ్బనవారుదుపనారరొ
హాంరాంబునిరయంబుసూంర్యరధసహింలోంబును, సుందరాం
త్రింబరత్రివారాంజవాంనాంబునుమహాంర్విభయవిత్రలో
తాంరలోయురనాంరియు లోంబును, సుందరాంవురప్రరుషు
లబట్టిలెజ్జిలోమునదుమను. బుత్రునయదేవాంతత్ర
మల్లెతాంనియుండుంాత్మెసస్వేరిశిసమాంహాంహాంర్ణ్యం
బులునునాంరితెలిాంనవంబువాంనాంబుజెయుబండంబున

సుంధరాపరంధ్రంబరాసురసమూహపాంసులమ్ములాతిరము
బట్టి లాదిమ్ములతోంబు వీక్ష్యనారదాదిన్యులాష్టలంబుల నిలువైతి
నెగవేయు విలాసంబులునుగలిగియున్న వేరమారాజేంం
(ప)నగరంబు వేరబారవారులుండు గని (బ)హ్మావినిత్యద్వనిలారకం
బుల నిల్చిపారిజాతాగ్రంబుగనుపడదిల్చి భాగ్యంబెన్నుచు
గనగననిశ్చైత్యదీపమునవేయుత న్యస్తైనంబులనెయుని
గాంధర్వపురంపవరావారంబు పెరిఫురంబులనొప్పియునెత్తం
బులనుపురవీధులననేకపత్రంబులు బారంబారంబుయం
లాదివిటాలలనైపుల్యలు వీటింబంబున్న విభవస్థానంబు
ఖేలరొరావిలాసరయుంట్లై బాంబాపువినుబుండెన
త్రాపు॥—॥

వు॥ ఆ సురవరపట్టియందామాఖ్యైనసురేంద్రాలబట్టి రొట్టి ల॥
లీల సురవారయందమునటెబాయుటింభామలందరయాలిటిగిన రారణా।
ద్విపలములబెప్పుదెంమిపుడు లాద్యైరధీంబులబెప్పుతున్నవా।
నసుపులబాపీంపదేపులెంబు వటింటారాని పద్మరంబగదే॥—॥

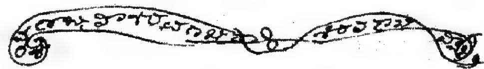
చం॥ మొనబనినట్టి తెంటినసమూహంపుబోవున్నమదీహంవర్ణ్యవాలో।
బినతాబుస్రు బ్బుబుం వివిధవొప్పలబాంధలపెల్లుమున్నవా।
విని వినవల్లులందముతు విస్తు మామాయ్యమారిబలాంధమూ।
దనుబులపీటివెట్టుగను ధర్మమునీతుమయారెరబారడాగదే॥—॥

తం॥ వయను శ్రీపురానురభాయమున।

పుసుగత యుండంగ శ్రీ మునర్క్షేత్రముం।
మనమునిశెలుయదు సీవిప్ర।
దిమ గజాలము పైక్షేసియును గునెలజలవకే॥-॥
సీ॥ తాంలతాంటిపిప్సంబు తరాంగి పానవము చేసి।
తడితేజ్ఞవాండ్వైత్యశితజునిత।
తరిదైత్యునంధరాం సుదాజంపిసురలను।
తడతేజ్ఞవాండవేత్యశితజునిత।
మాంనసేత్రములు పాంఠినాస్రుతీలుదం।
(స్త్రీ) లసున్నసింహాలునిబర్హ్మ ముసుల్త్రీవిత్ర।
పులివెన్న్యయమయతయుగాంనిమాంనతాంర్హ్మసాం।
తరన్యసింహాం(శ్రీ)విత్రములనాంబ।
వండదైత్యునిజాంధ్రెనిపంచపెత్త్య।
మరియు దైత్యునిర్జింబపరుడదవినవు।
సలుపుదేవేంద్రులుప్పుడెజ్ఞదేతజునిత।
వసుజాపలవాంబపలవాంబరవురవరలు॥-॥
తం॥ జ్ఞాపినములు నిద్రబెంచిన।
నవహింతమతినేపురతదయాంర్క్షసామం।
సివబెరయుబుండతుగావ్రన।
జ్ఞవిమమ్ములనిప్రదాబాల్రవబాల్రలదెసీతుకె॥-॥
తం॥ మేలుప్రదాదుష్టవాంర్గలు।

చేమార్గము దప్పియుం దాశవఘాంచెదనే।
తెం మారి వేము తదెఖర
నేమార్గము దెలియ జెప్పు దింత సుఖంబుగన్॥-॥
గీ॥ (శ్రీ)మా మాము ఖాంండు మమ్ము (శ్రీ)ము దిక్కి రక్షింప్తు।
భయము మానెందు మాంగ తెుభయముమాంప్తు।
ఖాంగహాంతే మాంహింమ ఖగముల రక్షింఠు।
వెల్లు ఖాశ్రి వెవలయము నల్లుఖాంల్లీవు॥-॥
మా॥ మునుపేమెల్లనుసేయు తత్త్వములు మమ్మం బడ్డలుం బెట్టుచున్
ననుఖాళ్ళత్తు ఫలాంనా భాంఖతి ఖగనాన్నద్దాంతాని యాంఖ్యుయే।
తెనినం తాం రకాంమాాంనరిందముడు వేఖ శ్రేష్ఠ దెందినేని రి।
ఘునశాంరత్తాం ప్తి ప్రాంశముఖాంసహిం లమట్లై గన్నెందు మేతన్నాలన్॥-॥
చం॥ వివలావదిాంరిసర్వగఖావిశ్వలాడదెఖ్యముసాంధుడుంమహాం।
ద్రుంమువిాంలాయాంనమైనసి లాదంలతయుమ లప్పురమెందుఖాంయువా।
ఆమరవనంఖు షణ్ణలాడసముద్ధలానాంధనమెందుఖాంరయెనాంరి।
లామతము లాంమరాల్లభాసు ధర్మసమాంఖ్యయనెందుఖాంయువా॥-॥
ఉ॥ మాంలాలప్లైబయాంలయలామాం లక్ష్మెలనేమ్మెటతేగియుంయున।
మాంలెదువిట్లుతెటునారమర్ధనలింద్రుడుగాం ంబయుండునాంరి।
తాంలారవృత్తినిన్నియును గాంంబము పరఘువిదాంరకాంబదుకు।
భీలారమాద్లలాంబసుమహాంశ్వరలాంరతమువెరియుండెనిరి॥-॥
చం॥ నలువ యమవిష్ణు దాండిగపినాాంతక్షయంగనఖాంప్రనందమిా।

రఘు జనకౌశిగాంధిసుతప్రణీతపత్నీ నియుక్తులైననదా।
ఉపలవమయమాన్యాంగనిరతిసందేశుటుంబదనింతవిష్ణుము।
జలగుమునెల్లి పాపములు మోసి రాదేవా తెల్లినేర్పుం॥-॥
కం॥ పారమారకతోపిపలాంసుర।
నరరాక్షసపతలంబులమునాంధుడేవునుతా
అప్రతిరక్షతనుతావటుంబునా।
మతిమతిబలుతమునుబంతమదినలబులంబుక॥-॥
కం॥ పారరక్షతయుమువానుమే।
వ్యరబనిదురకెందినల్లుమరుపుగదిరియాం।
మతిసుప్తినికెందిరితా।
అప్పురవెల్లనుతప్పమెట్టి మస్తరముగదా॥-॥
ఇతిశ్రీ వీరమాహాత్మ్యే (ద) త్రింశద్ద్వితీయాధ్యాయః

కం॥ సుకవెల్లనిదురకెందినా।
శరబనవ్ను దొపారసులపొందుమప్ప్రిల్లుపుతా।
అప్పురలతుతలలావిష్ణునా।
సురంబరిరూపముపనశ్బాంవియ్యాయువబంపక॥-॥
సీ॥ నలలఅనవిరల్లు బాంవాంతరతిలీ।
తమనివయమాంద్యుప్పెంటువిరాని।
లలతసంఘల్లనోమలవమ్మ కొండలపలు।

నీమహాత్మ్యకథములవినసవాని।
లాలపీనవ్యాత్తసుందరయుగప్రస్ఫుర।
దాస్యదాశరథిరములదనదవాని।
సౌకుమార్యప్రవిశాలవక్షస్స్ఫురం।
విమలయజ్ఞోపవీతములవాని।
విమలరమణీయశ్వేతాంబరములవాని।
పటుఖడ్గహస్తశ్రీవాహనాహంసోపరిహరించు।
యున్నవానినిలోనగానుమన్నసురలు।
గనియెలవలెన్నరొడుముదోషదవయునను॥-॥

కం॥ దానవపులుబయంలాందులు।
నానావిధశస్త్రనములనవిలుంబతెర్పోల।
హీనులునిద్రించిండిన।
బోనిద్రించాడునుసుహయదైసురలతునినియెన్॥-॥

వ॥ ఇట్లు శరబునిన్నాండు బయంలాందృముర స్వప్నముద్గారము ద్రైవారలనాంశ్వసించుపోలు బయంలారపోలారిము ప్రమహాలోలలుసుఖంబున్నవారు. ఇంలాటునుంబదుక ఖంబులంబాంసిసుఖంబెదరు. మఱ్ఱపిలాండదునుమహా బలుండునునసనాదాంలాలాంత్యగాంబుననిత్రదబాం ర.వజ్ఞైడి శాంరపదార్థ్యసురుసుతాహింతాసైనవ్యనాబుసమే తాంబుగా సంహారించుమాంమాంసప్పనాంబుల యుద్ధారప్రా

ర్వతంబుగా మునివేదననిప్రాతదేవిలాం స్పష్టంబునన ందాం
శివమహాదేవిలాఖ్యాబు. దాసబాంధవతెలియుండెంతొహ్లాదం
దయ్యెనిదేవలక్ష్యాలందరునిద్రంబాసియున్న నృత్యంబునా శ్వర్యం
బున చెప్పు శ్రీమహానన్న నవయయంబునవీరబాంధవులందార్ప్యటం
తెవస్త్రమాలాం (శ్రీ) రైమన ఉండ్రాందుబ్రహ్మవిష్ణువులవెం
టకైలాసంబునతారగిశివ్రంగనిస్సులప్రా ర్వతి(య)శమం
బులాంబరింబెశాం రాశివద్రవాంబులన్నియుం దేలదినసర్వ
దానవసంహారతండాస తమాంగుని వార్వతీదేవిల
నను ఖ్యాన్నంబుచేసిశాం రవద్దాంర్థంబునిమాంశింబున
నవరగానపటిలాం శ్రీ (శ్రీ) నగరంబుచేరి ఉన్నటివ్యాలిక్యం
లాంబుందెలయానన్నుంబంపినాం వస్త్రలమాం లాలదంత్ర
లిద్దరునిత్యానిత్యానసుఖంబుండి లేమతునాలంబుదెలుపు
వాన్కిరి. వద్దైవ్యందాసతమాంగుండులా రాతతెలింబ
దైత్యులనిద్దరివవద్దంవెనింతనివ్వవహింలాంబుగా ం
శూరాందదానవవిదాంరరాంబానరింబమాంలాలదంత్ర
లనిన్ని దేవలక్ష్యానువరిపాంలంబునివలతెవాంరివల
నస్పష్టవ్యాలిక్యాంలాంబువినిసంలోశ్వింబలాం నవస్త్ర
నవనలన్నియుంచెప్పి వీరబాంధవులందాప్యటగదలబాబు.
తాంవలిదైత్యులందరునిస్రవెల్లనిరాలవీరబాంహాం
డువిద్దనమాంవాంబులవాంలాలు బాంబుబు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(ప్ర) జ్వరిల్లుచున్నదై ల్వ్యాలందరుం గని గ్లెంటాంచి ష్ణుంతో
తమలఖుండై, శంతరుంతోయరిగొప్పంటారాపటంత్యం
రదార్వరపాలతులనందరవంచెంచు చేవిద్యంబున నిప్పు
టెతి పబ్బైనను బునిరోపింపుయింబుచున్నదై ల్వవిరోలం.
గని శూంరప దాన్ని సురూండు వీరబుంవాంపుయుంబు
కర్త్రీ ధ్రాం. విష్ణు బల్వ్యంతై యుట్లినియు ॥౧॥

ఉ॥ ఎవ్వడవో యతాంర్వమున తెబ్బటంటిం బును దెంబనాడవో
వెవ్వరివాండవో తెల్ప భవసింటయ్యునీ ప్రవపెంద్రియుంలము।
వువ్వయుగాంగ వెర్రెలిపిమ ల్వబ(బ్రం)హ్మ) ముభాంపయ
భ్రవుం।
బవ్వద్దిలితెవయుందరమొతింపాతనేప్పనిల్వరిన్నదుకా॥౨॥

ఉ॥ నీ ప్రైతె పెద్ద గద్దియనునిల్లి మహిళి విభ్రాంష్యరాంబులం।
భ్రాంవయులానశంతిలతెపక్షనిటుందుటునిల్జివిద్యతీ।
తీవెతి గానని చెడలనిష్పదఖవమయత్నదానవయు।
గావితలెల్లు వబ్బుటతు తిరరాయుంబుతయాంలసింబగా॥౩॥

ఉ॥ సాంపాంపి వేరపువంబుపనిసాంలవయుగాంగ వబంబు మన్నలా
దూర్వ్యవంపయునందు సంతిలతెనూంతెను గర్వముమాంని తెల్పెదు।
వాంపాంనతై(తి)దెల్లు మనువార్తలు చెప్పెదనం బునిష్టురా।
దాత్రిపింనిఖుయంబయపెంటెను విధు ప్రభమెుంమునబుంగలుం
వగదా॥౪॥

మ॥ మునునీకే బాలుడైన యోగ్యులజనాభుండు లక్ష్మిబుంతింద్రుడుం।
బలిత్రైలోంసవిహారసుసర్ధి లక్ష్మాయుం కరుణుం సమస్త్వాసాదున్।
ఘనలాంహొంపపరాగాంబు మృత్యుకాల విన్నపార్గాయించి నీవారమో।
లామునీబాంలను పత్రి బన్ను యులబోలారారుం లాతోదిల్లుబున్॥-॥

శా॥ వేదాంరంధ్ర్యవహాకరూంరవధత్రై దివ్యుంసనింపుత్రుతుం।
వోవో ప్రశ్న నజేయగాం వరెనసం విశ్వేశ్వరుండారాత్రుబుం।
గరువేరారాత్రుబ రయుండుగాంబెను తమారవ రుబ్బులాప్పుత్రుని।
భూంవశ్యంగని పంపెమి మన్ననినిబుంపం దేవలాశ్వేదులు॥-॥

శా॥ శ్రీవిశ్వేశ్వరుఁడానలబ్బినసులాత్రేష్ఠుండు షడ్విశ్వత్రుదుం
దాంవిష్ణేసెను దేవసేనగాంలువంలాత్రాలమందప్రవాం।
ర్గా విష్ణుండును తెరెంబలాంరతానిసంపరరంబుగ రవింబెన్।
లారవిరిక్షావ ఘుల్గాం నినుం బనిబెనీ లారవిరాప్పమెట్లెల్ల గదే॥-॥

కం॥ శ్రీ నందిన నగరమందున।
వాసవ ముఖులెల్ల గాలువ వస్తుతిలంబునన్।
నేసరాశిబలు తమనినే।
నాసరాశి బంలాపు వినుము టెంబెల్లని యెదే॥-॥

చం॥ అమరవరుల్లయుం లామఖులందరు నీబరమన్నవాయజా
లప్పవనసమాంచోముం విదిబిసు స్థిరవ్యత్యనినిప్పరంబునం।
దిమలినాలలవండు వినయుంబు నతొదనబుంచెదేవినీ।
స్థ యనివశంబు జేసెదనిబుంబు గనంబువబంబెదానవా॥-॥

ఇట్టి శ్రీ వీరమహేంద్రప్రాంతే లక్ష్మీకాంతాభిధానస్య

మ॥ శరజనాభ్రజ్ఞశరంబునందునిచి దుష్ప్రయ్యాళ్ళ సర్వంబునిన్।
స్థిరతేజంబారఁ బంపమేలని గంభీరంబుల్లు యుద్ధంబులై।
ఉరగంబుల్లు మఱిరాఁ తన్ను కాత్రింపవైలుబవెంబాంప్పునా।
సురనాథుంతనె వీరబాఁ ఱహునతు సంప్రిత్వ బ్యాంకరంగంబునన్॥
ఉ॥ వీరమలక్ష్మాంత్రపమెయుతింకాయాగ రనవృబాంలుమంపగా।
నేమిఫలంబు నన్నుతెమరిగినవేమియరాంత్రమ్మంబుటం।
చేసిదినిసతించినరసౌఖ్యము కాంతుమంపివచ్చినం।
చామమయుగాంతెంటివిపుడింపెదసేవలవానినాంశ్వగన్॥
చం॥ విడువవిజయంకానిం విడువవిద్విషత్తైనసురంధినాథులం।
విడువవమితెవితెత్తావదవిప్పలాబ్తైయనినారదివహంతులా।
ఉడిననిత్యప్పులంనురలనన్నమువీడగవచ్చినట్టిశరం।
దుడనిడితారిత్తితెయునని రవద్దనిచేసెదవట్టిలెచ్చెదన్॥
శా॥ నేనిచ్చాటవనిట్లిపట్టుచునవింవిక్షింపడితోరగా।
సేనంబంపెదనన్నురాపమువినిప్పీవంబుగరాజునా।
సేనానింకరవంబువల్లకావిలక్ష్మీ కాంతమూడాత్మతా।
జైనిలక్ష్మంబు సహోభృదాపమునివీరాత్మంగనంపెవగా॥
కం॥ ననురారాయబాంరవంపిన।
ఘనువలననునివలననుగలుగవివమటమట్।

వినయవిధేయతామాయని।

లేనువ్వనిభాండమౌనవనిశంయద్రాల్లెంచెంబులే॥

ఉ॥ దేవలేనుగాగనస్సునుపదేష్యరా చేసిలేవేమాహేల్లావా।

దాలెనిత్తైననాంతయునవల్ల లేతెదవినేలెనిస్సునె।

నీలారిఖైసి పారమెదబుద్ధిష్టవయగానవమానవమున్నవారి।

లరావమువిభ్రాంతు తెరపవిత్తైలెరనన్నటైపరిమాణ్యబంబనట్॥

కం॥ లేణలవెలుచెలులెల్లుటి।

గలద్దైలెస్సులవెలెనాలదిగారబంధినవారి।

బలయుదెసువీరభాంపలుదు।

నిలనిలగావేందిపాంపినానాగలెమలట్॥

చం॥ అలగియమాలెతెంబునతునయ్యమరాయలనంపిలెల్లెంం।

స్థలమెదబానసెనంలలెలునలెద్వారపీరమద్బ్యస్యపయ్యాని।

స్త్రలమగవిత్రవంబునతుశరాందుదెవ్వెగిరలెనానుందునా।

బలపిలెపద్దైనద్దైలెస్సుపరిపంధివిదారణబంచెనస్త్రతై॥

చం॥ జనావనవాందుదెవ్యమున్నైన్నసవెలెమగారగదేసినం।

గనివాయులెద్వయంబయునకాంచనతుంభమలున్నగోర్వురం।

బనఘుదెపెల్లిగించెమెదలెరంగస్సైన్నమమ్మాందవ్రేసినం।

లేమవ్వలునేలెవాలుగనులెక్కెనమయందునకూరెక్కెన్నమలెరా॥

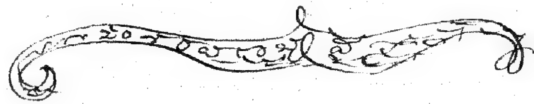
సీ॥ అంలేటలెతెందుదాశాగవర్ష్యనం।

తెలలెలంగునిగజైయుకరివమైనా।

లలిత్ర నసప్ర స్వ తెదంబుముల్లరవాళ్లు।
రత్నసుప్రై గోపురంబు నుతలెఱయున్।
వీరు డౌసినశరాంసారంబు చౌద్యంబు।
మహాబాంకార్ తొరవారంపాఁతుసత్త్రి।
సమదయాంబులనెయునాంపాంసంబునవాని।
నెల్లమద్రాంబుబువిల్లువిరవా।
లసకలవస్త్రయుతరములదారముబల్లు।
సంపమునపరమబాంధిబనసుంద్రెళ్లు।
బరాతమొత్తులు వృక్షంబు బదియనవిమ।
పెరపధంబునశలవశంయుశరపయుతెల్లు॥౼॥
కం॥ తరిపాంఖ్లోపయువెల్లను।
తరమునలక్ష్మంబునవిధంబుగాంద్రుంబవెపెవా।
లక్షరయాంపవయుదాంల్జుబలా
ద్దంరబగులగదన్నెనధితలారరావ్యమునకే॥౹॥
వ॥ అం లాధరాశీలాలంబు వసలుటు లాద్విపరంబునవా
కింనిరాంపంబునవారధాంరలు ల్వన్యంబు తైనలత్ర
ల్వగబాంశాప్రసరవర్గంబుల లాల్వవి. రవాంబుల
గలిపి వాఙ్లయలంచెయుబాన్నసమయాంబునపంబా
శదాప్వపింనిపరమలాంబసద్దైల్వగ్బలంబుగలసి
శరవస్యంబుల వష్టప్రదేశంబునసర్వ్యంగంబులయుధిర

స్సాంగులచేఁ జేసిన తెరపదాతలంబుల వాంగలనందరం
బడిపి ప్రవాంతల తులనక్షీగలుగాంగింబు నియలాస్పర్ష్ణ
లకవలసిలంబును బహు యోంబనాం వాంయాంబును
నసగాంప్రంబం త్రాటి తరంబుల బెతలంబాహాంరపద్మ
సరాంస్థానమం రపరిస్థానంబునం బదిప్రైసినవాం
వసంలి పంబు విజ్ఞానంబైపడిమి. మరియు యానెతెగర
ప్రవృత్తిగం డిగలాంసవయు దయాంబుల నాంనాంధిర
లంబరప్రబునిశాం బరవర్గంబుల నుడువు బులోనవి
సనతేనక్షీవర్షసంబు జేసి తరంబు వెల్తోన్నత్వంబులు నేడు
బున్న హంతశలపులు ముత్తైశైపై పరవశాంరాండు
భస్మనిగరాంస్థానవసంలి పంబులం గనితత్ర్యధ్యాంత్రైస
వస్త్రబాంవాలులను పంచశతవదనాలు నునసేత
సహస్రభాటుల జానువున బహువుబంధుమరాంబు
ఖాంబయు నీరాం జ్ఞైతె దురాబాం బురున్నవా
రమని బని బహువిధశస్త్రాస్త్రంబులనేయు వీరబా
హుండ్రు గ్రహంబున నుతపాంల వృత్తంబు
జెరితె లోలాస్వధనాంబులు నివాం రింబవాం రలనాం
కరాంనసువులంబాం పిన శాంరుండు బాంరము
ఖంబున విని రాంవప్రాశిష్ఠరెకెాంరుండై॥—॥
చా॥ లోనసులపుబంపవాంచుదువిధాంభారాంబులనాయుధం
బుల।

శ్రీనామమయుల్ల శ్రీ అరవిందాయము లారాధ్యసలిలమున సుందరంబుగా।
తపతరక్షంబు నేత్రా విద్యాతత్త్వారవిందరసప్రాశమంచె త్రైవేణి
స్వస్తి గ్రహించి సర్వైశ్వర్య భాగ్యుల నిందురమందర నిత్యుకాల్యగదే॥౫౧॥
- ఇది శ్రీ వీరభద్రాయపారిజాతంబు నందు ద్వితీయాధ్యాయః -

ఉ॥ శ్రీరాజతపోవన మహోత్సవ శంకరు డద్వైతనాథుడు
వాడు దల।
రాజ్యరమావ(జ) భూమమును మనువారుత పామరులమంత్రులం
బంపలే।
పెరసన్నైస్సు పుణ్యులు నవమ్రతర వృత్తులు రత్నాకర్వా పెసిసె।
నా రమణీయ దృఢవిధానమ్ము లావిత్రమములోల్లసగదే॥౧॥
కం॥ కరిరథ మయవంశ లోమున।
శ్రీరమణగసాంపత్స్రమును పదాంతద్విగుణాం।
బరవాయు గానతేనడివగ।
శరత్కృష్ణతిష్ఠై త్రైపటు పాండువములలరే॥౨॥
సీ॥ బవాబత్రబ్రావరవారాయులు తేలిన।
తరులు గాల్వగమహాయం ద్వారలావల।
బాంహలపైనదారిన బడిపైనదాల్చాలనే।
వెండిన వెల్లుపైనెత్తావాయ।

సములుగా వాదించారె సతులవిత్తులనరా।
యత్నసనాదములువత్రుతమావులరమా।
కరతలపత్రుసమతై తనువు వెడి విశ్వవ్యా।
తెరవదనా నపైవెదతలుబాదమ।
నష్టి విధవ లాలుంటిత నృట్టినె దుటు।
వరియమతిడెరికింపు దుర్మార్గశతునా।
సమరాచారబనతెలగతెశృరిబా।
రాశివిసునిప్రైశాగ్రపాంమునసదావె॥౼॥

చం॥ తలతలమించు రాత్నసనితాంయుముపశ్చాత్యగాంబవేగమే।
బలిమునదెంబష్మకమ్ము బునిపాలిబాలమెదబావతున్నదె।
నిలశరబన్నుదాం లానసటెట్లుముపంక్తులానింబాంన్నాచె।
న్నలరగమింటిపై తెరసి మాం దుముగర్జిలుబున్నద్లెప్పుడే॥౼॥

చం॥ వినుమునువప్రబుబాంపల లెలెవిష్ణుయుమాంనుప్తైమవర్ధులా।
బనిరధియంటాప్తైనవి బివాంబ్లునిలారనినివాడుదేల్పనా।
లానరగాలలెకాయలాము లాంనునునవ్వైనుమున్నసెనయం।
సునిశిలాబాంగాముల్లనుశాస్త్రిశిలావృష్ణముగాంగనైసినకే॥౼॥

చం॥ గనలుగుప విరబాంపలు దరితాండామతాంటెసమలజ్జుయంబునే।
లానుగదునాంబ్జిశెట్టిదుటదాంర్నానుద్దెల్పులఖట్టెబమ్మనకే।
పనబుభువాంచిజ్ఞిత్తికదెవిట్టెరికాందయాకాందరందురం।
ఖునపవిద్రిష్టిపైపెధరపాదమిదాంతెమ్మలాంబుమెందాకే॥౪॥

చా॥ బలియుని బట్టి గొందరిని వారగ వైచెను చిత్తు టంబులన్।
కలని ద్రిప్పైచి గొందరిని చంపె తపాలని పిడానంబులన్।
చాలమునం గొందరిం బరియు చక్రమువాఁద్ధరమందు దీవులం।
బ్రిలుల గుద్దె త్వతోరటు బద్దైతొని నల్లద వైచెను ధ్ధాటిన్॥—॥
తం॥ క్రొందరి పదవాలు ల దెబ్బుచు।
క్రొందరి తొరవాలను బట్టి గుదియుంపుచు వే।
క్రొందరి పదవాలు బట్టియు।
వందల నెగవేయు గగనమందలమునతోన్॥—॥
సీ॥ లెలలు దరరబులావలన దొంగగ వెట్టు।
వాల్లీ చెగొండిరవయ నగబాంధవు।
వైతకొల కొందరి ఉరవాలు బాగ్రుద్రుబ్రు।
పెరకొల శిరమల పెదలదవి।
బహుమందిని తనొరి బట్టి తెట్టుల తచె।
పిందిపింటిగ ర బట్టి పిసికి చంపు।
వదములు బట్టియు ప్పరయని తెగవ్రేసి।
ఉ లోదల లక్ష్మ సంస్థలయు లచేయు।
బహువిధంబుల నిట్లు లెక్కల వనెల్ల।
కదిపి లెన్నిం ద్రలను పుత్రసవయు దయువులు।
వితమతలె బెరికి వెంది చంపగను బూరి।
వప్ర బాహువు దొరొపి లెస త్వంలదొరు చా॥—॥

చ॥ దనుజుననారసిద్ధిని లోచనరాజబాణసహస్రసంఖ్యలు।
ఘనముఖులై విరజంబులని విలోలంబుగనేసిన వీరబాహులకుం।
దినుతలు జేసి పట్టి లోనలోత్త్పభవంబున వజ్రబాహులకుం।
గనలు జూపాటి పాదలోను కంధరపాలు శిరస్థలంబులన్॥౧॥
చ॥ ఘనలాంగమస్తు వేశములుగా రణగనేసిన నేత్రబాణములన్।
మనమున శ్రీ రామచంద్రుల వర్గరాజాలముమిల్లి ప్రాంబుల్।
సినముననలం బుద్ధ్యంబు ముసుజెందిన శస్త్రతల్లి లోలంబులం।
దనుజుల వశంబుగా రణరంగాన నీసమర్థులవీరబాహుడున్॥౨॥
చ॥ నిముషమున లోపలం గనలుసి నిస్తులదైత్యరణాంగమాన జలమున్।
దృఢముమున బట్టు దన్నుకుమ్మై జనసన్నిధానాంధరాంధ్రుడై।
సుమపాలాశస్త్రజాలముల నంఘనుత్తాలమునందునేయుచున్।
దమతమభీరబాణములు దర్పమును బ్రేల్లిల్లెత్తి ప్రాణమున్॥౩॥
మ॥ శ్వేరమారాంబున రెండు చెలములరథ్రిలోత్సంబులోగాడవు।
ఘోరదైత్యసంగగనంబు పై కేగరవితేంద్రయలత్తే మదుడున్।
శరపేగంబున భారయుడ్లు రథము ఖండా రమాంతెంబుత్తమై।
ధరకుం డాల్లిన వజ్రబాహుడును కట్టేనపవన్ప పెల్లస్థుడై॥౪॥
ఉ॥ వేనితమతి రాతప్పైన పదిమిం గనతం పడిత బిదాండ్లవి।
బట్టునిరెతకు లత్తవేవు దస్త్రలూనిముచేసిన ఖడ్గహస్తుడై।
దానవపతిసవరవిలోధ్రంబుగ ఖడ్గముద్రంబునంగడాం।
పీనతరంబు జేగడసి యెసమరంబున వీరబాహులనిన్॥౫॥

కం॥ కరవాలంబున దానవ!

విరుగఁడ ఘనమౌ తలఁగఁజేసి పోరన శిరంబుల్!

ధరఁ గొల్లనిశలద్రారా!

కరవాలంబున నరికెఁ దటిమయొ లర్వల్॥-॥

చం॥ దితిజుల వజ్రబాహువుల దక్ష్య బాణముల నేలపాలుగా!

ప్రతిన యొనర్చి నట్టులుగ పతిత్రమములుం గానిపాండ్ల తెలియను!

ద్యుతిగతినంద సైదముటమ తల్లులవయ్యనటుంబు నెంపుయాల్!

మతిగమనిచ్చు నేసరపి పాండలమస్తమయాంద్రు బంగరగ॥-॥

చం॥ అరుణిమ మయూఖబుదిస్త శిఖరాగ్రము జేయుమనందదావరి!

తర్వరముల బంపినెవ్వాదిమదంబున బూందుబు పింబాహుతో!

క్షురమున విద్రులంగనుబు బాణ్రుబు బవ్వన తీరటుదాటుచ్చి

బరగతిలంతైపై దుమయు తప్పుమబులంపు మహాగ్రహంబునన్॥-॥

చం॥ తనను తమయున్న పంపుట తల ద్వయమవ్రాయబునంటవేరటం!

పాలనిగని సైన్యవర్గము సముద్ధతి బెనరాతెల్లుమంబుతాం!

ననిచి సహస్రవత్సరినిబయుంబును తద్వసరాంబువాహులు!

దనరగ ఘుం బుఘత్కునుసు లక్ష్మ యపేదనలగ్నలింపగన్॥-॥

సీ॥ పెనిమిటి లక్ష్మమునమ తాస్యనముపరివర్ల్లి!

తానిమి లక్ష్మమున నిన్నునివధింతు!

నస్త్రప్రతాపగాంఢీవధి సుధామములు!

గనుమన్న విన్నంతగనతివేగ!

బాంధవుఁ డున్నవాఁడని రహింపంబున నేఁడు।
సేయంగవలయు నాసేయుమంట।
వేయుమొగంబులు రెండువేలకరంబులు।
గలవని బాండమునఁ దెలవనేతు।
నెత్తాల రెండు చేతులున్న వేఁడు।
భయదుఁడు దేనుగానునాం తెంజ్ఞీప్రదుఁడవేన్।
గాంవను బుల్లదానవగర్వములస్త్ర।
శస్త్రములు నిండెలనుపులత్త్రంబుశ్శేఁ॥-॥
చం॥ అమరవిరోధులేయు నిశితాస్త్రములెల్లను బుద్ధిదారుణా।
స్త్రములగ సేయుధైవవిభుఁ డెల్లశరవృష్టిమునుంగనేయుదా।
స్త్రములయవెల్లమేదబడి శత్రుగామముదునర్వేష్యమఱలుదో।
యులము నాందివములసంఖ్యములలక్ష్యరి వల్లిబ(యు)యనే॥-॥
చం॥ బలయలర శైన్యగ్రీవలబంధెనువల్యదదంయావారుం।
బలయలన బాంగావృష్టి నిదిరావిశిగప్తుబుదరయుబుద్ధదా।
రలనదిద్రుంబవిదుడు రాక్షసవర్గసహస్రములక్షరిం।
విలయముమునుందవెసినరివిరులు విస్మయమందవాంలునే॥-॥
కం॥ తనివమునగివిరబాంవలం।
దినఘనఘోరవృత్తప్రైతేవారికరంబుల్।
వెనమురాష్ట్రసహస్రంబులు।
లనదురుబద్ధవాలిదానిలంబదివైచెన్॥-॥

చం॥ ఘటకముఖద్వైత్యవర్గములపాంరముగాంచెనుబున్నచో
ర.రాముని బంపెవార్ధి సుతరంబుగదాంచె మహాభద్రాక్షిని।
గ్రక్కున గంధమాధనము బందగలింపఁజేయు శ్రీరామ॥
క్షీ రాముని విరబాణము ధూమసంజని చేరె మదంతరంగద్వైమ॥
వ॥ ఇట్లు శరజన్మప్రశంసను శ్రీరాఘవుఁడానవగరంబులంచు
లేసాంగరాంగ తార్క్ష్యపర్వతాంతరాయుండై నిమ్నుపము
త్రంబున గగనమార్గంబున వచ్చి చేరి చిత్రవేళ రఘువర
లుందగు ప్రదిపుంతు ప్రార్థ్యరాంపంబుగ్రేణ్మింబం
దంబున ప్రార్థ్యరాపంబు ధరించె వచ్చారమ్ను వొంబాం
పొంబంగని ఆ పెట్టి లక్ష్మణులక్ష్మసంభవ పరమతబలపెద్ద
సంపన్నులగు గాంధి పటములను త్రిపద్మ విష్ణుపురుషు
లాంది బివిజనము పాంబులును తాస్త్ర తిష్ఠి తాస్త్ర
త్ర ప్రార్థ్యతంబుగాం తాగు శలులసంఖ్యాంవించియం
దరసంతోషసల్లాపంబులాంనరించినవారలంగో
గలంచుత్రిని నటబనవృత్తాంతంబు వంటయునేరం
గించియుండ్రున తద్దితంబుగాంజెప్పుచువారలుందాం
మనుతార్థ్య తెలియుగ్రహంబుచేరి సతలగిరి స్వామి
పరివారల తెలుపసగాంగెయుంగాంచిన వట్టిం
గదందిప్రసాదంబులాం పరించి బహువిధస్తోత్రం
బులస్తులించె బద్ధహస్తతరాత్తై వినయంబున

నిలుచి లేదనుష్ట్ర వడెసి మాఁరనుష్ట్ర లుష్ట్ర నృత్తాఁరం
బునశాఁయందునాఁవలననతెలంబునువినియునుల్పా
దాఁరష్ట్ర ష్టంఘునంబు చొప్పి లేల్ప్రత్రాఁరంబునదువ
లేస్యంబరయాఁర్పకేఁంవయరాఁత్ప సులనివెూఁరం
బినమాఁత్రవాఁవిశోష్యంబువాఁరలనిర్లింబిసన్యు
శింబునతువష్ట్ర లేననినప్రుంటైయునృవిరబాఁహం
గనివుదాఁరష్ట్ర పరవాఁలనబహుప్రయాఁసంబుచే
సిలేవల్పంలేత్రమంబుసెంచిలేవనియాఁరవింబు
బ్రహ్మెంద్రాది దేవతలంగనుంగాఁనిష్యుబుంటెల్లు
నిచె ॥—॥

సీ॥ శూఁరుండుదుర్గదంబునసాఁయమదుత్పులనిగ్రహింపఁడేని
దాఁరుగావాఁరాంబుశ్రీపద్మంబాఁనరంచెదనిశ్చయంబుగా।
మాఁరలబాఁంబుబాంధగనమేయుబలంబునరోపడెన్యుబరి।
వాఁరిజసంభవాఁందులగువాఁహవుదంబునుమెందిరందదేఁ॥—॥

తే॥ దనుజులనువీరబాఁహం।
దనినిర్లింబుటలుపింటిరాఁగదవాఁరయుం।
మీనుమెల్లవినుటిదెల్పెదా।
ననిసూఁలుదుబల్లదాఁరగనవ్వలితడ్డెలుదే॥—॥

ఇతి శ్రీ వీరమహేంద్రాఁంటిపంచమోధ్యాయః

ఉ॥ అంతటఁ గాంచుదాంత్నజ లయస్థిత బాహులు విన్నవించెనం।
బంటులు పద్మత్రాంమల విశీర్ణ మస్తకాంక్షేసాంగనల్।
శిరంబులు మానంబులం గాంచి బంటాంవాంఫ్రు బుఙ్గాంర దూషితా।
సర్వం టాయు బాలు నన్ను కారవాం నితమాంత్ర్యుడు ధర్మగోత్రుడౌ॥

సీ॥ ఐశ్వర్య శౌర్య శార్య విశేష ధైర్యాది।
మహిత సద్గుణముల గృహమవైన।
సర్వ శాంలింబుల సర్వ లోంత్రంబుల।
దెలిసిన నీవు బాంబల మనెంది।
శూరతింప నబ్బాలే సూంలే మొదల్గ।
నపశోసము నాంటు రమారవరులు।
లెయువింటి ఆయాంతంతెనరి మర్థనంబు।
పత్ర బాంహా దొదాంటవాలనజనుని।
గాంరవశాంతింపపనిలేదు మాంనుమని।
లేక్షిరిలి విపాంర్శ్య విద్యుల దారిబుంబు।
నాంటాయు పుడాంటు పోరువుటుల్ దాండారిదెల్పి।
దేనిన వాంరలు పోరయెనటుంబు బలుతా॥

ఉ॥ వాంరిజ సూంలయు బల్వమని పంబని ష్యగాల్ముఝు సన్నుణంబుదే।
బాంహులు దెవలాంవఖని సాంరసనంభవు గాంబవమ్మయే।
శ్రీరవ బంబనం హ్రాదయావిద్ధని కోపమమాంబు యాంటా।
సాంరసగర్భ నన్నబులబాంటబవాండానివాంసు డైబ్బెరా॥

చం॥ పలువగ బంధుబాంధవుల నుబ్బ ప్రశంసయుద్ధాం విధంబుగా।
చెలువలరంగ సేయుమని చెప్పుమటన్న సరోజసంభవుం।
డలరగ నట్లు చేసి విబుధాళి సమూహము చేరి నాద్దురా।
శాస్త్రులు తేనవారి లౌకిగ తెలిసి నగాతరసబు జైగనిజాండపేమతుసై॥౮॥
చం॥ వనవనదానంప బాలయు ననిశ బంవక్ష్మములన్న దేశముల్।
గనజని యున్న బంధులను కాంతముల న్నియు బ్బుబాంధవుల్।
ఘనతరసింహపీఠమున గాంబనమున్న లెచ్చెసి ఖలేమయుం।
వినయము దోబనిట్లునును విన్న ప్రమందయు జేసి రత్నరశ్మి॥౯॥
ఉ॥ యూమహాదాంబ్లు చేతజని వేమగనాంగాని విప్పనాంతము।
సోద్విమవబంధువన్న తనబాంధుల నేమ నశ్రీశనాంముత।
గ్రామము నందు ప్రజ్ఞ జునిగం టియుభ్యాం తనమంహాంపాంమునే।
ప్రేమను రెండువేలగ్గులు వశిష్ట రామమూర్తి నారంభ యుండెగదే॥౧౦॥
సీ॥ అలమేలు తాంపోత్రు త్యారశలెస్సైన్య ప్రసాంధుడు।
దక్షినవాంధికలక్ష్మివిరా।
వయలుగాల్పగవంపోశ్వరతనయాంబుడేటాంరా।
కసినిలింపి బృహస్పతియు వనబునాంభుడు।
దేవతలు సేవింప సుమనస ప్రేతుస్తై।
వీరబాంహవు నినాంపవెలయనాతడు।
వ్యాళిపత్రై దినశాంట ప్రసాంధుల బంపి।
ప్రకరాంబులు గాల్పి పారియనిడు।

ఏకత్వ మెఱిగింప హరివిరించిప్రముఖ్యులు।
గాంచ నత్రప్రభుడై దేవతలు నానిజవము।
నాంతు నసురతను నను బుసన్నద్ధుడయ్యె।
నను బుధాంశలు బలితీవి నసురవిభుండు॥౧॥
చం॥ అనఘుల సింహవక్త్రు తమను తమ్ముని మంత్రుల మాత్ర
వౌత్త్యలం।
ఘనశ్లఘ్యత నాంధ్ర నాంధ్రులు నరార్హ్య నిరాంపతుల్తైన వారలం।
దనుజవిభుండు బల్లవిమన త్రక్ష్మ దామందు నవారయవచ్చునం।
వినుడు పరాతు తొతమును విన్న విధంబులు మాంతుదెల్పెదన్॥౧॥
వ॥ ఆవిపలితి సభాసదుల కిశారపద్ముసురుండిట్లనియె॥
మ॥ హరుని గాంబరమాంధి నాంధుడును బ్రహ్లాదుల్మనార్గ్లానిన।
త్ర్యుడైపిరయు మహేశశంరుతేమి లాతీ ద్ధల్యాంబు నమ్మల్మదు।
స్వరత్నంబుల పాలు జెసెనరిబాంధల్మాన్ని మాంతల్వరిం।
శరాంబి విపులంబు వేటి నిలువం బంది లక్ష్య బాండుండట్టెద్॥౧॥
తే॥ వారల వచనంబులు విని।
మారహరుడు వారికై తుమారు నిశార్గ్యా।
దారుబి బుల్జెంబి సురాల।
ద్వారతుబి గ జేసె విడుడు తావ్వద్ధ వెల్లర్॥౧॥
చం॥ ఆవారల తెల్లనాంధులి గనాంతని బాల కుజేటి పార్వతి।
రపగాడు దుఖంపరెరెయియు నా బ్రహ్మ యయువిం ద్రహులు సాగాను।

త్రపురిహరప్రతాపమ్ములమలుగాంజనుచెంచెనుపారిసంధిత్రి।
రపురిలతనాంపరపట్టురాయుజైరినుసాంధ్యాంసవృత్తిపారిత్రి॥౧॥
ఉ॥ లాంరతుంబింపినప్పుడెవిదాంరిలమవేలమనలంబువప్పయం।
దాంరకుపెద్దజేసిపిలద్ధంబుగవచ్చెనుశూంరుడంబునం।
దూంరుదారంబునప్పుడెతిదూంరవిబాంరమువేసినిల్పుతం।
వీంరుమవీంమనంబునవెలమిన్నవయుంప్రతాపలోబవెంలమాయ్॥
కం॥ ఈరరెల బల్లి శూంరుం॥
ధీంరతరయుదినమమయూంరపరాంపరవిరవరి।
సాంరవిబాంరకష్టుదెలి।
తుంర్యరుడుమలలదాంరవిబవదివిదాంధ్రిగవనివెంక్॥౧॥
ఉ॥ బాంలుడెవిదెలంబుదెలంపంబునునెరాబ్రూంయలతాంరతం।
వెలుబడంగసేయురణవిక్లులదూంలతనిదళ్ళబాంధవి।
వాంలునవవ్రబాంహులలవ్రయ్యలుచేసినవానివేశ్హా।
వేలలనవాంరిరులంగనిచియుంతాంతటిన్నదిధాంరుణక్షలక్॥౧॥
కం॥ తాంవనరణవులనతాంయరత్।
మైవైరనివృత్తిసేయునసునవితెలుపం।
దాంవినిపలితెనుదుర్గరా।
దిాంవిభునతులనతంధాంవనాలమయుతరాతక్॥౧॥
ఉ॥ బాంలునిభూంలసేనవంభగ్నముసేయగస్తవాంలురం।
బాంలనవాంరినంపుమనబయ్యనబవ్యనుదర్గాంరపుదీ।

బాలునిబట్టి తోరనసివత్స్యహింరామ్యులలోన నాంత్యుడౌ
యాలము తంపినం బలపరాత్రములెల్లబాలతుండురో ॥౫॥

సీ॥ ఆరాతు శస్త్రవిద్యను బాలుడగుటను
ప్రత్యస్త్రమెఱుగమి బడలెనంతుంభా
శపుశాపమునతే త్రింబపర్వతేనం బునుగూతౌ
వజ్రబాహుఁడు దెబదాంతవలన బాంపు
రథహీను డగుటను మద్దిలాను దాయిల్యనాగాతౌ
బాలునకెంత గావలసెదలపు
బలనాయకులనంపి బరిమార్పదగు బాలు
సైనవమరాంజ్ఞతైష సహింతముగను
యానినిలువతాంలజిత్తైశ్యదానిమొనన్న
దంపనిర్జింలటనిని దానిపలుతువినుము
షంఢుడనుపాంటునను బంపసైన్యసమిత
ఆవిరివధియుంచి బాంలునిదెత్తునవివెం ॥-॥

గీ॥ అనలుతిలువపెనన సింహమ్ముడెనెదెవాండు
ఆనన్నపంపిన బ్రహ్మెంటె లాలుమలసురలు
లాంగదెంవిచ్ఛ విని ర్జింబ లాంతదిదెత్తు
నింద్రపుత్త్రప్రబాంలునెంతెంతయాంలం ॥-॥

చం॥ అనుతరసైన్యనాయకులనాంత్రమంత్రులునెల్లవల్లనా
వివిబలవీర్యనిర్ధ్నధిలావిద్విషనేకుడుబ్బానువశప్పుదెంం

ఆనయము లేని ఆశ్రితజనాళి విశేషంబుగ కై (గ్రం)థములం డెడువారు।
జనగనానన్నా బంపమిత్రి బాలవిబారము ధారమునా రామ దీక్ష॥-॥
గీ॥ పాలపండ్ల లోకటి బాలుని దూరకను।
బట్టి కట్టు బెండి కపని కాలంచ।
నిప్పు డైన బంపుమీ బట్టి కట్టెదా।
నని వినిపించె వ్యాదిని వెంపిదవ॥-॥
వ॥ కొంత్రీ వత్సబాలుని బరిమాణ్యరంబున తేసెకవద్ది
సుదుండు విబారంబున వెయబున్నవాండు అనిబనులన
వ్వు బున్నవారు బ్రాంమక ఫ్రందిప్పటి తిజననిన నల్వప్ర
యెలాం జనంబున తద్వితుండు జనని వతిర్కి వస్త్ర గావున
నన్నుంబంపిన వానిస్త్రైవ్యంబుల రద్దైన్యంబు గ్రుండించి
తింపితుం బట్టి కట్టెదనన నగ్నిముఖుండు యుండటిం
వారు నన్నుంబంపిన సేనానవెలకంబుగా రదెగటిం
ద్వితి సమ్ముఖంబున తురాను. పాలకాంశవానులను
దైత్యులనిర్జింబున పరాంత్రుమశీలుండనిగుటని వెరుం
గవే. ప్రహ్లాద కత్తంబులను తవబత్తాంద్యాకలెవాంఛ
రాదన్యయధంబులున్నవి. అదిగాన నన్నుంబంపువెట్టు
మనియె. మరియు నెవ్వరెవ్వరిట్లు పలుకుచున్న నమ
యంబున నం కాయువిశారదంబు బిసరాష్ట్ర
సారబ్బంధినసింహావత్రుండు కద్యంబులనుపా

త్ర్యంశులనెల్లనియెం॥-॥

శా॥ సుబ్రహ్మణ్యుని బాలలీలు దయన్ వదిలరా రాధింపనెల్లింటివే।
వే బ్రహ్మర్షి ప్రవరుండదైవ తావలాదే యుండెండు సర్వేశ్వరుం।
దీ బ్రహ్మాండము లెల్ల బుట్టినదా సుందరంబాలు దేహాంబునం।
దా బ్రహ్మమరవంద్యుడై యుగ నుమా రూపాంబరాలు దంపెన్నాతర్క॥౪॥

ఉ॥ ఏవరమా రెష్మ దీనసు భాంవెదు సంపదనంతనిల్పుతు।
గల్రు పదలందరిశైని తావిబ్రహ్మ ముఖాంబురుహలం బాయంతయు।
మే ప్రమయోగాంత సూరి శిరంబెట్టి తవా యనచెప్పి పంపినన్।
తాం బ్రవదర్శి పంపమని గల్గులు పాదేవతల్లదెల్పినన్॥౪॥

కం॥ శ్రీ శంకరపట్టి కాంబున।
తా శరభన్మండౌ వచ్చె నారాయణ్యపుని।
శ్రీ శంభ వల్లి త్రారకత్
మైనెల్ల యాగంబుల వధియనె మయనాతిని గల్॥-॥

ఉ॥ ఆయన చెప్పినట్టి విలాప్రైనది శత్రైసమారంప్వయంబువే।
నా రాయ లాప్పైన యాయంబు దైవ్యు నందిస దంబువ బంధినట్లున।
యాక్ష్యయుధ హాస్తుదైన కలయం లొనవయం హాయమురోల్లి వచ్చెనా।
మాన్యయ మబాంప్రసిద్ధి సుతమారరతానుండు మరుండకత్తార్కర్॥౪॥

కం॥ పారువాం వాచెలయనెవ్వా।
తారవన్న వాహరపదలతా తావచ్చినచో।
మరు పెట్టు బాపి పరితే।

స్థి రాంబున టెల్లను బెట్ల ప్పుంసరోరయెతా॥-॥

ఉ॥ ఇంటాయు విదుగర్వ మును నిష్ఠుదుడా రమును బల్తగించి
వింటిటనంబ పైన పరమేశ్వరుండా దుచెప్పినట్లుగా శ్రీ
రంగాయు వంటాతేత వినయంబున వాదనివాం బరంబవు
ర్వాంతమడ ట్ర్సమూరహాం మబొల్ల్వ చింప్రుము మేలుగా రసీ॥-॥

తే॥ దీన గరంబున నుండుము।
నానా విధభోగములను నందింపుమన।
లానల తాంతన వాంటల।
తానని మున తపము ధీ తమ్ము దీపింపక॥-॥

చ॥ పెదవదరంగ నేత్రములు బ్బ దార్శ్యములుప్పుల్లదు।
ర్గదమున బాంగు తపము నమై బమటు ల్గుట లాత్రదవన్నని।
బదరు బంబూంబి వివనుబుబల్ల లవిప్పుడులజ్జ వేతనా।
పెదుడు సుఖూంట్లైన్న లటనెత్తు వగాంగ విపేక హీనలక॥-॥

ఉ॥ బాలుననాసం ప్రరపమయులు బాంటలనేయు బయటంటబజ్జని।
కాలమునందు శత్రుమరోన్పదమంబాయుప్పు నరాంటు విశ్మై।
ప్రేలుయుగంబు లంబు మదిప్రేననసత్యము వెల్లుబల్లతా॥-॥
బాలుపబింప తింత ననిశోర్ప పటప్పి లచరాంరుడు స్త్రద్దై॥-॥

తే॥ పరమాయామ మునుపటిని।
పరయంగా తాపారపర్శ్యమగాగెనొంపునమ।
త్రరపై తల్పము నాందను।

వరబలయుంబనెసోత్తాంతవటివెడియొదవె॥-॥

గీ॥ పారుడనాంతి బ్జ్వారముల విరుగవింత।

నరుసమెచ్ఛ్వటైనసాం మరుగవాడిబ।

యమబుతెరినోత్తలుండనాయనుదప్పు।

డిాం త్మునిట్లనితాలపోసెనతానిగనుబు॥-॥

ఉం॥ హాం తెపె చెప్పినమాతినవి।

హిం తామగదలపోయనట్టిహెం తావ్రతెల్లం।

హిం తామగదల బునుగాంవున।

హిం తామనియొదినము బుదానవాంముఖుదాంతక్॥-॥

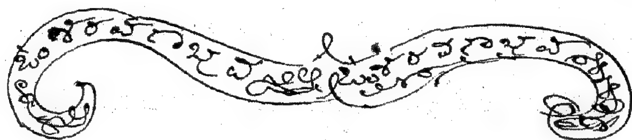
ఉం॥ వివిధాంయుధములనాం తుం।

బవరమునతగలవ్రస్ఫాంత బాంలురనియా।

జ్ఞ వలనగెలుబవప్పైద।

నవనింసురతరులు సింహాంమని బ్రోతల్లక్॥-॥

ఇతిశ్రీ వీరమాంహెంద్ర తాంంబొప్య వె్ఠోధ్న్యాయం

మ॥ అనినింపోర్నస్ఫుడాఖల్లశరాంరుడుమనాంబత్యాంతమో

దాంబునక్।

దవియుంనాంపుదిగాంవుఖల్లుతావితాధ్భ్యుంబుంతానిష్పప్పుడే।

గస్ఫురాంధ్రాపళవాంరుపప్పెనిబతెరత్పుట్ప్పుబునెగాంయినిం।

జనమున్నంబునెదప్పుడివ్వ జనుమున్నంబులయిదానింటితిర్॥
మ॥ మరియుం దానవవర్గమెల్లపలాసన్నానంబులోనంపఁబో
యిరవారింద్రుఁడు శక్రుండై త్రైలోక్యసామ్రాజ్యమందివ్యప్రతిష్ఠితుఁడై సా
ధ్వరులింతాలమును మెప్పై నానిశ్చునంగాంగేయుఁడారరం(త్ర)బో
పరమేశ్వరుండు సురేశ్వరుల్లోలువ లేపం సింహాసనస్థుండై॥
ఉ॥ లక్ష్మి తులాంఘ్రిదెత్తువసులక్ష్మితాసంభ్రులభూతిస్సైనితాం
ద్వ్రశ్వులుగాల్పసుంది వినయప్రతుపిరునిగాంబియుద్దతాం
ర్వృక్షేమనద్రుఘంబుగానిరావతనన్నులాండరావాయువుం
లక్ష్మరామందుదెమ్మునాలాండుమత్తెప్ప సముజ్వలంబుగన్॥
వ॥ ఇట్లు వామయుదెవ్వుండు దేదీప్యమానంబు సరథంబు దెచ్చి
నమ్మిష్టంబునన్నిట్టన లత్తిప్పుటి విరభూపలువు వలనవిని
సింహాసనంబు డిగ్గి రథారోహణంబు చేసిన విష్ణుండు
గరుడుని(బి)(ప్పు) వాహనంబును ఇంద్రుండు విమానం
బును సేనాపతులు రథంబులును మరియు లాగువారు
లవాలయువాహనంబులనారోహణంబు చేసిరి.
శ్రీసహప్రవాహిని పరిమిత్తాంబు భూతసేనయు
నగ్రమునందెవ దుందుభ్బులు మ్రోసె. ఘుల్లురితాహా
శేప ద్దుఖాదిమపటపరదినినాదంబులు ప్రకేవ
నవు దార్ఱరవనిష్ఠిలనినాదంబులై విలసిల్లె. సుర
లోకవృలు పుష్పవర్షంబు గురిసె సైన్యంబంతయు

నట్టిపాతాళసంఘులు నేలయుబారద్ధాశ్వ నేదాంబరంబై
దూళిరజంబంబరంబు నిండి సముద్రంబు వారింప
పంకిలంబయ్యె నంతట లోకత్రయంబు చౌరిపాంపించు
లుపాంగి పించిసాంధిను ల్లెరింబనమార్గంబుపరా
గభీరతరంబయ్యెనివ్విధంబున సముద్రంబు దాటిపి.
దప్పుభసహితంబగు స్త్రైన్యంబు ల్లెరదార్వరపర్వంతంబు
సముద్రతీరంబునుండి యనిండిరిలుపనిం నన
యంబున॥— ॥
మ॥ తమలోం త్తృంటాను(బు)ప్సా) యుంకరఘవంతంగాంబ దండి
ప్ర 20।
మమలిత్యంతమునిం బాంబ జయసన్నాహంబు తోబడధా
త్రమనాథరంబు తనేవదేవవ్యజనాంతల్పంబు నిష్పత్తిరాం।
బమురాంగాంబులు పాంరెవ్వై దామమోరం దేగానావేటింతికే॥—॥
శా॥ మాంరోన్నైనమనంబు నిల్వనాలంబాంద్రీత్రిరంగల్వసా।
భవరంభంబుసునన్యమంబడనివిశ్వద్వృత్యుడాంపిశ్వాతా।
రాగ్నిరూంధాంపాన్యయోబుజుంబపట్టిగముసర్వారంభసంపన్నమై।
మాంరంజైయియుమటున్నానాంతమునసన్నెద్ధాంబలంబాంప్పగన్॥—॥
చం॥ బహువిధమంటివాన్నితము బంధురగాత్రసంయుతంబున।
ద్గ్రపారమునికయుతంబగు పాండిప్పమునిలయాంబ్వలంబునై।
మహితతమయుగాంగభర్మావాదమమందిరయుత్రమునాంమెన్నిత।

న్నిహింపను పెంపుతొడఁ బవనునాఁ మయునిత్యసమంబుగాఁబుగదే॥

గీ॥ అపరిమితవాయువేగముల నలరుగ్రాహంబు।
లక్ష్యతాఁర్ష్యకృత్యసత్త్వములఁ దవరఁ గాఁర్చి।
పురవరంబులంబు పురహరదవరంతరాఁబు।
నతులవిస్ఫురితమున నరిబెస తరమునగునాఁ॥

కం॥ తనపాదయుగల ననిశముఁ బవ।
దినకరసమున్నతనత్యుత్తలు రవరవలం।
గనిపించు డెంద సమ్మదంబున।
మనవంలరగ శఖ్య విబుధులు మంగనమునుస్వర్దే॥

మ॥ శరజన్మాంఁ డతిబీంలయంబున తపస్సంబుగ్రాఁ దేమోదంబున
మరుద్ధర్తకుఁ జనుదారసేసి రథమాంనందంబు చౌడిగ్గదాం।
వరసంస్సైన్యపవర్గమంబులంబు ప్రాంర్పంబు దవారుడగా।
విరజంలపంబటి యున్న బాదులతంతి వింజాంపద్మావ స్రీలబుబే॥

వ॥ యనలంకారివారిశామంబు పెర్యవియంటుండెబి
శునస్సుడును బ్రహ్మబుండును బ్రహ్మసెట్టుండును వద్మ
తుండును తారకుండును దండపత్రతుండును పరిఘ
నేమి యువు లవవపండును వృష్ణిదంలపండు దులు
తారుండును పారుండునుమ లజాలముసకేలయుమా
లియు వస్త్రుండును బ్రహ్మకేసుండును నదీపతియు
అంగుండును ఘోరుండును దేవవ్యుండును అమ్మయుం

ఘ్రాణుండును అచలుండును శాంతుండును చిత్రసేనుండును
భూరియు సుశీలుండును మహాబలుండును మాన
వ్యుండును సింహస్కంధుండు ఉత్తరసింహుండును ఉపదిష్టుం
డును బలయుండును శాఖుండును మత్తకుండును
ఆనందుండును చండియు మహాబలుండును శ్వేతుం
డును నీలపత్రుండును సుబాహుండును అండా
భరణసంఘుండును క్రాంతపాదుండును పింగళుం
డును సమానుండును మాంధుండును నికుంభుండు
ను కుంభశంఖుండును పాలితుండును విశాఖుండు
ను శరాలాలుప్రమాయస్త్రీ వ్రుండును ఆయులా
క్షుండును సహస్రబాహుండును అనంతుండును
వామనుండును మంగళతైలుండును సోముండును
వజ్రమాలియు బాణుండును ఆజముఖుండును
శరభుండును త్రిదండుండును ఆఘాతుండును తలం
ధుండును మేఘుండును విజయుండును విక్రముం
డును శాలీతుండును దండుండును విఘ్నుండు
ను కాంచీపాశుండును నిష్టుండును దశముఖుం
డును కుముదుండును భాసుండును ధనంజయుం
డును వృషభరూపతుండును శంఖముఖుండును
అనలతైలుండును సవిత్రపత్త్రయుడు ఉన్మత్తుండును

నదీయు మనాభప్రుండును వాయువేగుండును
సహస్రభానుత్కృష్టుండును భానుతేజుండును పతంగుం
డును శాత్రద్వుండును అనితాంఘ్రుండును అగ్నిసుండును సనా
ధుండును సుమహాలయు మాలయు అత్రయు సురతాలుండు
ను హరికేశుండును బహ్వలు తేజుండును ననుమాంటివనమం
(డు) పేనాద్రిపతులును (బ్ర)హ్మవిష్ణ్వాదిదేవతలును మహాత్మం
బులును లక్ష్మయుండామ్నం త్రిసుప్రతిష్ఠిత వారభూతులును రుషివి
రష్టిబ్రాంబును గాలువవంటి మహాగద్దలుబాంగడ సుపర్వుండా
లక్ష్మిస్వహాప్రవేశంబానదెంబి దివ్యసింహాసనాసీనుండై యుండె
నంత నత్రుడ దేవర్షియగు నారదుండు శారదవదాన్యు
రుం గనం బాలయు యేతెంచె తన మస్త్రములు తెండ్రై సన్మ్యతుండై
యుల్లసిల్లె.॥౧॥

ఉ॥ నీసుయద్దైన సాత్రాన తాను నేమవిం తండదను గానవలెల్ల గాం।
వేగమువచ్చినాడ సురవాద్విష్య యద్దసమద్దిలాలమ్మదై।
భోగివిభూషణ లక్ష్మి ఖుదుపూనుత వచ్చెను భక్తిమాంచిని।
వాంగల లాడ బాలరుమిషీ యాంత్రము నేను లేవంబు చేసెద॥౪॥

మ॥ అని దేవర్షి జనం మహాంగ్ర హలేఘుం రఘుం రయలజ్జివా।
ధ్వనిరప్పించి యదెం లభ్యాంరమును మద్ద్రి శ్రీరఘుపూర్వంబుగా।
ననుమానింపతె భూలతెస్సైన్యయు తద్దైయబ్బాలు చెందెసుదే।
రనుమార్గంబు చెలులజ్జిల తన్మయయు విభ్రాంతులంసము ద్రుండదనె॥౫॥

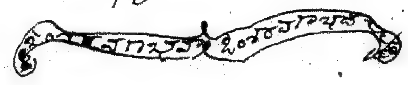
ఉ॥ బాలుడవు సర్వజ్ఞాంతములపాలితిసౌఖ్యదుడవె వ్విశాఖిలం।
గాలయాపాలఁ జేసెననుత్రాల్లదదాంటెను నెపువాన్నాగా।
జాలతనంబు నింతవెవెనిరాబరినియాత తప్పునేయనం।
పాలననోయుపన్నతరివచ్చినబారాలజూపించాదుదుక॥

క॥ పారిజాంబయబాటవర్తనపాంతయు।
నదుగసింహాపీఠి నలరియున్న।
శూరయజూంబ భృత్త్యబారాలువేదముగ।
న్నంతవిన్నవించుపయుబాలలతో॥

సీ॥ ఖాంతస్సైన్యేంద్ర సమేతపాత్రైస్త్రాంధుందు।
నిర్వైలంఘించి విరబాండా।
చిక్కుక్షైనలంతానగరాంబుగ।
స్థైనబూనిపట్ట్యణమునతనుత్త।
రమునలానెతపట్టణమ్మునిర్మించి నే।
రాష్ట్రశ్రీ సంపన్నమైనయాష్టు।
రమునపారిబ్రహ్మలపరిశ్వాలదుగాల్వ।
నిలెరాంబునతాంతతవాతి।

మన్నవాడవిబాంరాలువిన్నవింప।
మహిలాలవాంగి నైచెవాంలుపాండబున్న।
కరాదిదారిపగనిష్ఠులు గ్రుత్వబాంప్రు।
లుప్పతల్లింగపశ్చాన్నెయ్యాగ్రుదపుడు॥

చ॥ తనను తాభూమికిరప్పన తదారహతార్నురు బల్లనంపనా
ద్వను ఘుమ తాంద్రిపాలితిని తప్పరావాండు నద్దైత్యస్ప్రైన్యమౌ।
ల్లను గాలువాం గవ్యబ్బ యావిలం బవము గాం జనతాలయాం బున్నై
వను నరదంబుతిగ్గి బనివం దనవందితవాందముఙ్కెయుమాక్॥౼॥
చ॥ నిలంబనశూరు రుడాల్త్మసులమనింగని సర్వమయదెల్పనాంతమా।
బలమని బాలుగూండపరిపంథులనెంరిబి పట్టితెల్పనీ।
శ్శులమగనీదుపాండవులసన్నిధి తన్మయుదంతరంగుడై।
యలరబునాంపె ప్రభ్రతుని రాజని రిత్తు జమయం బయంమాగద॥౼॥
ఇతి శ్రీమత్స్కాందే శంకరసంహితాయాం శివరహస్యఖం
డే వీరమాహేంద్రకాండే సప్తమోద్ధ్యాయః —
కాండ సంపూర్ణం -

కం॥ కమలాంతర కమలాంతర।
విమలహృదయావంద్య శర్వ విద్య్వద్వితమా।
క్షమదుర్గ్గమానితానవ।
విమల కమల రుచిరచారావిమలాంబరరా॥౼॥
మాలినీవృత్తం॥ అమలీనగుణావర్గా।
అవ్యయానర్ఘాంగదుర్గా।
సుమహితత్వతసర్గా।
సూరిసంస్తుత్యమార్గా।

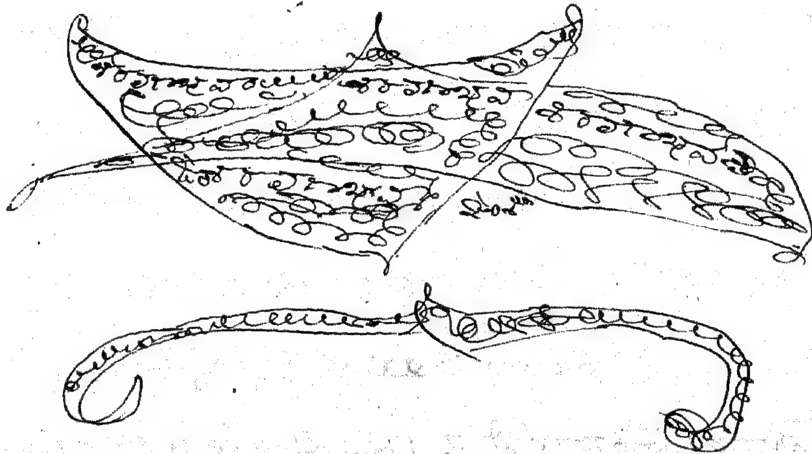
అమరవినుత దేవార్గా!

ఆశ్వస్వదానవేయదుర్గా!

సమహాహ్లాదయానసర్గా!

సర్వలోకత్రాణదుర్గా॥-

గద్య॥- ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర కరుణాకటాక్ష వీక్షా
పవిత్ర. తృతీయాబాలత్ర రంగనామాత్య పుత్ర విరూపాక్ష
సుధీయ ప్రణీతంబైన శ్రీమత్స్కాందంబను మహాపురా
ణంబునందు శివరహస్యఖండంబునందు సంభవ, అసుర,
వీరమాహేంద్ర, యుద్ధ, దేవ, దక్ష, ఉపదేశంబులను సప్త
కాండంబులుగల శివరహస్యఖండమునందు ఆఱవదియై
న వీరమాహేంద్రకాండమను సప్తదశాధ్యాయ సము
చ్ఛయంబుగా సంపూర్ణం. శ్రీమదుమామహేశ్వ
రార్పణమస్తు. శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం శ్రీం
శ్రీం పోయను—

ఓం శ్రీ మద్గణేశ్వరాయనమః
శ్రీ మద్గురుపరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీ శివాయనమః
— యుద్ధకాండ ప్రారంభః —

కం॥ శ్రీ నళదమయన్తి ముఖ్యులా।
సాంగరబలబాణలంఖబరాభయరా।
భాసనిపలంక్ష్యకంతరా।
భోగినిబయానాల్భక్తపోషణాత్యదయా॥౧॥

వ॥ శ్రీమాతసంభవాసురవీరమాంపావంద్రకాండనాంతర
యుంబలకాండకద్దాంత్ర వాంఛబిత్ర గింప్రము॥౨॥

మ॥ జనకుండంప రథస్థుడై స్వనిలయాంస్థనంబునం చేరివా।
శ్చనిబద్ధాంగుడు తాఁరాయుగ్గావిలసన్మద్ద్విండు నిస్త్రింశనా।
ధనవాసాత్రముడునం గళసిబయాబద్దలక్ష్మీరామ్యాత్కధీ।
ప్రవితోరంతాంత్యతఖ్యానుకలపుడురారంభాత్మసంరంభుడై॥౩॥

సీ॥ బద్ధగాఢాంబర్మ పరివ్యతమహాబంధా।
పాంబ్యత్రారస్థలవటువదనరా।
తాప్తకాంచనరాగబ్బాహిలపేలంబ।
రాంవ్యతాబురమద్వ్యంబు మెరయు।
వీరపట్టవ్యలవివిధనానారత్న।
భూషాభరాంశితమేషమమర।
చిత్రబలలంతసంచారపకోరంముదం।
మహేంద్రోభూనపర్వంత్రమెంద।
వివిధసమూల్యహానాంస్త్రాఖ్యవిప్రులతోంటు।

నీలాలకురులవాలయుగ్నుఘనాళిఁజేయఁడా।
బలుపావగ్ధావల్లెల్లయాం బద్ధరథుఁడా।
స్థైర్యధ్యంబెల్లపాలఁబెనయ్యు సారపాఱుఁడా॥౼॥

ఉ॥ లాలలీలఁ బల్లబాహమారక కోటియబాపులం బనులవేలఁగామహా।
పాలగర్భంపీఠికలు పానపరుః కురుతానికారయుపుల్।
బాలుగ బూనిపెండుబ రిభాంతవర్గములందుల్లెల్ల్సిగాం।
మేలులనుబ్రభుత్ప్రభేటిత ధారమునుబృలురాజునుదెంపనాత్కరీ॥౼॥

వ॥ మరియును విష్ణుదేనుండును విజయాసేనుండును సో
మతుండును మధురాష్ట్రిష్ఠుండును కేకయప్రసూనుబవత్సం
డును శ్రీనియుక్తాన్వితోండును మొదలగు ద్వైతస్త్రైన్య
పలాలు నయుల సంభక్త పరిమలాంబునికరంబావ్యస్తన్యం
బునులక్ష్యరథంబులు లక్ష్యయెనుగులు నపరిమితాశ్వసంఘం
బులుఁ గాలుపకాలంబు ధిద్విసంబనుపుష్ఠులిందిమ
నినాదతురంగమాతంగహేషాబృంహితధ్వను
లంత్ర్యరగజగజాబద్ధతురంగతంధరణబరత్న్యద్రఘం
టితారధసమాధ్వతఘుంటారవసినానినాదతు
ములఘోషంబును ఆత్మభేరీరదధ్వంతరబాహ్యమా
వారంబును దినమణివందాలదిక్స్వామంబునాత్ర
యంబవందిమాగధాలాలాపవదానసమేతంబుగా
సప్తతియంబత్రుక్షయదా—నాలసన్నిబ్బరంబుగాడు

ద్ధతిని ధరణీతలంబు సంచలింపన్ సుత్రామప్రముఖసుర

బు చిత్రగతిఁ గాంచన॥-॥

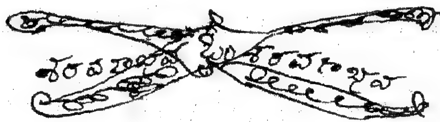
క॥ శూరసుతుండు విశ్వజనితసౌఖ్య శాశ్వతయశ్శుభాంకితే।

పారగపద్మనాభ హరి సత్కృపాభక్త్యాబుధిం బితారాసుతుం।

బారగ బాలిశాదరదశైల ఘనారవ్యాపితాపకుల్లవృత్తముల్।

పారిత దిక్పనాయక మనిమర్త్యులతోనె సనందనాది ప్లిసాదు॥-॥

ఇతి శ్రీ యదుద్విత్రాంతే ప్రథమోధ్యాయం —

కం॥ నారదనిర్జరమానికు।

మారుని గని వైరాగ్యమహితమహిమాన్వితుఁడై।

పారవిమలతేజోనిధిన।

మారాధిత చిత్తగింపు మమ్మును బ్రోతే॥-॥

గీ॥ అరయ సర్వజ్ఞ దేవుని వర్ణనవిన।

వలయు మమతాప్రజ్ఞానము నవసరము పరంతు।

వెరెవరికిఁ వర్ణన లేలనారు।

తెలియ చారులు దెలుపన దేవగ్రహము న॥-॥

చం॥ తనసుతు భ్రాతురొప్పుడను దారుణాదైత్యనిబంధుమెట్టిన।

ద్వసు బుధు చిన్నవాడు విగతప్రభ జాతె సుఖానువిష్ణు వా।

త్రినలీనభుస్వతియ పరకాంత మదస్య గతాలు పారధీ।

శుచి నవనీ సాంద్ర చందనమున సాంద్ర తాపాంశము బల్లావిగా నేగె॥౬౪

వ॥ ఇట్లు పాంపాంథ్యుండగు భూపాంచ జ్యావాసంబు నతిక్రమించి

ప్రగాంతయాని నవ్వి లేపము భుంజై పథ్యము బుంచితిల్లు నివి॥—॥

చం॥ పరిశరంబంబు తేసెరిని హస్తియు బిబ్బులవత్య చెరినా।

క్షిరి విలాస్యంబు నెందును రసోంగారాఖ్యాంబుని నిన్నుదాయని।

క్షి రవము గానంబు బల్లి లేనపాంర్శ్వగు శరాంయని వీరబాహుని।

స్వర బలు బలాంబుపెల్లు ఘనానాం దగబెరము లైన పాత్తులగ॥౬౪

సీ॥ తారవు మందరలక్ష్మి తెత్తు వయైన పాంత్రు।

పీరులు వేవెలు సారసైన్న।

మునుబని పాంత్రు తారములు గాల్చి లేమలయు।

ధ్వము నద్ధై తెన్నధవాంధ్యముని గాంచువ।

మునివంబ వీరన మస్తు లక్ష్మి గాలక్ష్మి।

లేపం దేను వీరబాంహుండు గనత।

తత్త్వ తెలందాల తెలు స్వర్గ సూంత్రములును।

పద్మారాగాంత్రికె దిబ్బాంసి లేంగు।

శమలు తెయారమలు తంత్రాములు పరి।

మలు తిరులంబు పెలు వారము దమువాంరి।

గదతరంబున లోగాముల తెలి లేటి మలు।

పరగబ్బే వాం తెల్లని వీరబాంహు దలరె॥—॥

చం॥ బితతరమందు బాంపము పెవెయాం గ్రులతబాంనిపి నాతెపాంశవత

ప్రతతిశశాంకశేఖరవిభాసమదపవగబాణక్ష్మభృద్ధతం।
అతులిత లోకమరాళకీర్తిప్రభారాయుధమ్యుల్లసియించితౌ।
మతుధరమంధరాంబల సమగ్రప్రభావైరథంబుపై వెసన్॥-౧

వ॥ వీరబాహుంబాలుడాగారాహారంబుచేసి శంభుతేజోవాహినిన్
రావణపహారవాదంబరండును విచ్ఛవకాంనబావారండును
గగనాబాంబలావలాం తొప్పైజయాంలోనవన్విలాండును
తదశివనషండమధ్వవావోబలసన్నిబ్యాండును రాంతాం
బంధ్రసంతానముత్కలావత్రాండును వీరపాటువ్యదంగధ
రావ్యలావాంర్శ్వద్విమంటను నిజసధ్యరావాంరతవంట
వరాంగధసేవిలాండును నైవెతల అదృశ్య త్రాంలాంబంలా
యదెలసినోనాంధ్రవలవాలును ఖ్యాలసంఘంబులను స్పంద
నాంది నిజాదబలయానాంబు లనాంరరహంశాంబుచేసిన
బిలచతరలాంరగరధవదాంలవదవిష్ణాంలావరాంగంబులును
అన్నెవాలాన్యవార్టవోనరవంబులునమునవున్నరిపులు
వచ్చు టిమావరబనరునవిధంబుదరవనగరంబాంత్రమియ
సినయునలావిగంబున నెంతరనెంతరబుట్టులారునుమారంబు
లువాంరరుమతుప్పిగంలాలుప్రెయుబుంజనిపురంబున
పురదాప్వరంబునాంత్రమింబరంలాతెవున్నబ్యాంనుత్రాం
ఘ్రాంటింలాయఁచినిబాంవాదతెయుంబట్టిలచ్చిలాట
తినప్పగింపదనవీరాంలాంవంబులాండుబాత్రాం

పార్థ్వీశి ఆమాననసుం దైశ్రీవాంరావ భీషణోత్కారం
బులద్దై ల్ల్యనాంయాతులుగాంలువప్రాంబువిదాలనసురలు
బ్రాంతాసేనాంబుాం చితేత్రాంబతితలుతెంబిలానాదంబు
లాంనరించిన బ్రాంతాసేనయు, తమ్ముాంప్తంబుచినిపరబాయం
త్రరసింపాంనాందంబులుస్థేయుచు దానివసేనపైసురు
వరించిన॥-॥

చం॥ ఆసురబలంబు శస్త్రములనస్త్రములం వివిధాయుధంబులం
మసలత బ్రాంతాసేనపరిమార్చగబాంబ్లినవాంశిపాందపే
హారియుతెల్లినెల్లిదొరరివలుభంచవయుత్తైపదొంగయుం
స్పసముద్రితముబుగాంగసురసాస్త్రలత్రుందరువాలలనత్తారే॥-॥

చం॥ వలుమునిబ్రాంతాసేదపరిపంథినమూరపామునిట్టిరాష్ట్రసాం
విశిగానిరాష్ట్రసాంళతెరివర్గము చౌతరివర్గముప్పరాం।
సులతారిగాప్రబంబురథమూంతాగాంబులవానిర్త్రోసిపెం।
పలరపరాత్రమింబిదనబాంవశీద్రాంబరిదాయగాత్రియుక్॥-॥

ఉ॥ దానవపులుట్లువిరులగనిదానవలాంబ్బుదుబాంసుతోపసే
నానిమవాంరాంప్రతాపముమునంబునగ్రముబ్లనబ్రాంతహాహిని
తానననసీమప్పైతురితతాండ్లతపులత్రెశరాంర్చినొర్చుబాం।
సేనలుబ్రాంలానాదులునశింపరాంబునబ్రాంయుబాబ్లనతే॥

వం॥ అనలుమహాస్త్రశస్త్రాదిళిలావనాపంబులచేతబ్రాంతహా
హాంనినలుదాత్రాలంజననహానబలాంధృపుదుసింహానామబ్రాం।

లానివహా నాద్యుతుల్ ప్రమసు దిండెవము దండధరాండజ పరీతౌ
లనుధరియుంచి దానవబలంబులు ఖంపుమదాంసి స్రస్తనక్॥-॥
చ॥ లనలువితౌరివాంఛానివహాంబుల దాండమువాంతమాందివా।
పినననలుండు వినివలాభ్రీమ రారవనిఖం పతున్న వే
ననవితపిల్లు బుట్టిననయంబునినా ంతాశరావియుభ్యాందివ।
ర్వ నిచయ విద్య చెసిన శరంబులత్రైయుదురోగి సింహాడుక్॥-॥
చ॥ దనుజుని లేరిపై నరితెలాల్గారుబాంపము బుజ్జిపారౌ
బిననలుండు వ(జ్ర) దృఢసింహ శరీరము దండలాండనా।
బునగలం పసింహాల డురయుష్ఠి నివక్షము నాంచిపాదముల్।
మినుతగ బట్టి (త్రి)ప్పి వడిమేదినిపై సి వధించె నుగ్ర దైత్యౌ॥-॥
చ॥ తనలు బావొలనె యంతలాబం డెవుత్తై యనలుండు బావఖా
త్రమ సురతలంబు లంగనము మైదైత్య బవముంప ఖచాండెనా మయా।
డెనితి ప్రరాగవలుండిగుమునస్త్రనమూం పాంమలవే సెసింహుల్పై।
ఘనము లపారధీరలను గప్పు విధంబున సత్వరంబుగన్॥-॥
మ॥ శరసంఘంబుల నెయ్యబుండు నీమహార్ష్ట్ర ర్వయంబుగానాబలా।
మరాంబాం దివదైత్య దండమున లాన్యస్త్రంబున మ్మూర్ఛదనా।
సురవీరుండును సింహ [illegible] హం లనినా రుప్ర(త్రి) యమంత్రౌయును।
ర్వరపై వా(లు) లరివారలద్వయను మూర్ఛాంవిష్ఠ వెలిన్నట్లై॥-॥
శా॥ వాంరంబాం బవము యముండు నలుడెనును దుర్వారుల్పు మధ్రాంనా
యాతులే।

వీరుల్వానవ భూంతనాం యాతులు దార్విత లంతిజన్మావనం।
శౌరన్నులు తొద్దై త్న్యదండ తవాంలి విఖ్యాన మ్యంగు గా రచెయుతా।
త్స్రారస్థాలమూర్ఘ్నమెందితెలిసిం తారత్రోతనద్వైల్యం దవన్॥
శా॥ మోంహాంబుం లపటు బాంసి శూంల మనవమూర్త్ర్యం దునిలుంగమై
దేహాం బెల్లను బారవ స్రుబ్బిన మహార్ధి హండు నీలుండువో।
వెఖస్త్రత్రము బారతారాహ్మతూబి సంవొద్దింబి వాంకుల్య తా।
దా(రౌ)హోనాంత్యులి వెన్నతుంద నిగిబి బాంరాంబట్టి సత్రోదృష్టై॥
శా॥ నీలుం తోంలవి భూంవర బారబమూం నేతోలప్రతారంబునన్।
గేలంగూల్రరకేరందాంలొబమమూంగలంబి పిల్చెం ప్రవా।
ద్వేలుం తోలగళ్లూం ప్రద్వారల సముద్ధి పోర్త్రభూవంబునం।
పారోలెండ్డైల్న్యదువ రాంవమల్వతిబి పొంలన్నైలప్పైనంతమున్॥
మ॥ మనమూర్ఘ్నావ్య లమ్మైన బాందునునుసింహ యుంత లక్ష్మరింటెబితో।
మనమదం దంబులు ప్రూంని పోరిటిన తాం భూంలొంధనాంధుండుమా।
దను బొంధీశుదు నాంల్వదండము లతెల్ద్దండుతఘుంలంబులం।
పవవారింపుబు పోరియ గవునపత్రి ద్యాంలనాందంబుల న్॥
మ॥ పితబారలక్ష్మ్యము బోసి యొత్తల తరిమానర్ఖ్యగంచి నద్లైపబారం।
పితృబ్బద్మాల తారా పరంతెంగి నిర్జలా తాల్హ్మాబి లక్ష్మ్యము।
దతయుం దారమెయు దాబ్వైకటు బదతందప్పించి మెప్పించియో।
జితునార్ధ్యర్ఘ్యము మెందబారరినిల బిందాబ్బ సింహర్బ్రాధము న్॥
శా॥ ద్రైతేయంగ్ర కోబ్బూం తద్దైన్యపతి యుద్ధంబుల్లు మెయుంగన।

భూంతలేసందీప స్వతేజో వందమూర్తి ప్రమోద్యవాంబుగాఁ బ్రియు।
ద్దైతేయాంధి ప్రదేంతమ్ముం జేమతైదాం బ్రస్థలంపఁగలను।
ద్దాంగతక్రధమెసంగమొంద నీనాదర్త్రపలందుసతోద్ధతై॥౧॥

శా॥ చాందీపంది అన్యాతరాయమున్ధంబుజనీనంసంక్షోభమంతేసు।
ఖ్యాంతిప్రత్రియసింహాలపై తరితిదార్ఢ్యందంబులనెమ్మదినన్।
దండంబెత్తితరంబులన్యనుత గాంధ్రాంబ్రుంబదన్రేయనా।
చాందుండాలత్నతరంబుసన్నపుల నెమ్మన్ బూన్చియె సంత్యధన్॥౨॥

శా॥ తెల్లంబోల్చ్యాద్రిలతఘూర్ణల్లీ లతాశాఖా ప్రస్నరంబై తేచి
ఆర్యోజంబట్టితరంబుపున్నాకాని సింహాసింగాబునెప్పింపను।
ద్విజస్థైర్యము వెంబ్సు శాబాలుదై లత్నౌ భాంవళీపరింసీం।
పల్లవాంలతపాంపిబలయుత్నాంగుండుఖాండుంవిలన్॥౩॥

శా॥ గానంతాలవితంబనంబుఘలపంగానేలపాంపిష్ఠదా।
రాత్మమంతాలునిపత్రలతంప్రమనసంరంభంబునం సింహరుచిన్।
పాందిందాలని సింహాయుంబతెనుబాంపంబంపపెట్టియును।
బ్బానస్వేంద్రియుడై ధరంబ చిమెనక్షుద్రప్రహారంబునన్॥౪॥

శా॥ పత్రాంబుల్ష్వదనాదితాయమవనింపాలులంయముప్రోత్కటా
పోరాలత్నానపాన్నిమలుగలతాత్ప్రంతాంబునంఖోరిని।
స్త్రాంబాందరిపాంగాపెరబలతాత్ప్రశాఖముంబుంబలా
లత్నాంబుల్గొనదనానుసింహాందతనజంపమ్మెరద్భాంలన్॥౫॥

శా॥ తెలిలంమ్ములపడైనఖండ్గ్నిదంష్ట్రాపహసమాగలత్నైక్షి।

చేరంజేష్టము భాంఛ ధ్వాంతసుర విట్పై పట్టి విస్ఫారసిం।
వృష్టిరావంబారంబు యంలామధుమధుగల్లక్ష్మీవసందాతవర్।
తత్రాలేషు ప్రచయంబు తోసి మధ్యాహ్నికరోపంబు దీపింపగన్॥4॥

శా॥ తన్త్రారాళ్లం ప్రదరంబు లెట్టొల్లఖవత్రాం చేయవెత్రింపత।
ద్రాంఘ యత్నప్రవటాంపని ఖమువమి పేరాడ్వత్వంబు నంబుజ్జభ్।
ప్రారంభంబు నదిత్తైలాళ్ళు సుల దైత్యత్రైవష్ట పైనోసివర్।
ఘోరం రథ్యాపనముననం నిరాచయడూసంతరబాంలుద్రై భేషద్రై॥-॥

కం॥ గడగడ సెదసుబుసాఙ్ఘని।
మడిసినగలానన్న ఖూంబి మధుడానెళ్లెం।
బడనెలలంల సఖేయల।
దండరనను బుద్ధాండునబట్టదాలగెంబునగన్॥4॥

మ॥ దిశలుం దూసబరంబు జేరి రావిధింబాంసి ఖేలిల్లునా।
ప్రబలంతోటి బాంప్రవేలు యాశమాల్యంగల్లనంమేలునో।
మలిపోం నస్థిలినాఙ్ఘరంగరిపు సమ్యగ్ఘంబునర్కాలం।
త్రైతానై వృచ్చ లనాంబు దై త్వదుమనశ్ఖోదంబు చేదాంరుద్రై॥-॥

శా॥ రక్షోనాంద్రా యుద్రైరమెత్త్రై మధుశస్త్రాస్త్రంబులం మంబుయన్।
వీక్షాప్రస్థిలిపద్దైన ఖూంబి మధుడుం వీర్యంబు చోద్దైల్త్వనా।
గోత్రే పత్ర యయుధవచ్చ్రై బాహాప్రలనిద్రాంలంబుగాన్నైయుఖూం।
అక్షోభంబుగనేసె బాణాయునసాంద్రైల్వం డుపెల్లార్జుబుకన్॥4॥

మ॥ మధుసాంయముండును రాంయుధుం దైనసుం మార్కాండు పెల్లేపినా।

పృథుబాల్యంబున నెందనీకెననవద్యంబైన బాహాబలు।
ప్రధనాసత్తిరథాంబు లొప్పి యుభవత్త్రాస్త్రాదియుక్తంబునా।
రథినీరంబులఁదెల్పనేసె నిజబాహాల్లీలాసమాజ్యంబు లన్॥-॥
మ॥ అభవత్త్రాంతము నవార్ద్ధనీటుబటిజన్యాస్యసత్త్వ చోవిష్ణుయు।
వ్విభులాలం మధుగానంబ పెంబటితిటుంపిటింబె వస్త్యంబుపా।
ప్రభుభుట్టం మధుపంతానదిటిబురాదితత్రీతిమపర్వంగనా।
స్వబ్బైరాంతత్త్వతమ బరాంపరులాగడపాస్త్రంబెల్త్రియానత్ప్రభ॥-॥
మ॥ హరిభూరాంతారమదాంల్బయున్న తనాబైగాంగాంసగాంధ్యల్పునం।
హరివర్షంబునభూధరంబదరవ్రేయంధాంప్లనల్లయని।
ర్ఘరవిద్వేషిదమభూలతారాయాతుడు తైలాంతేశవాక్యాక్షబా।
నరవర్గంబులుమెచ్చపుష్పలతాబాంహాబాహింసరాండుబాల॥-॥
రా॥ నెలపాలులుబాపమల్లయుద్ధవివిధార్ధిప్రత్రియాశబాధ్యబం।
తాలంగాలుబాతైలనెలమరబతేలంబట్టుబాంద్రబ్లగా।
లోలంసజ్జముపజ్జాబాంసమరతైళీలాలసాసత్త్వలై।
బాలంబాలితిబాంపాలయుద్ధమునరక్షేత్రస్థభూపాలాధిపుల్॥-॥
మ॥ అభవత్త్రాంగమసాటిలేస్సినత్రయంసాంటిరపమలంమాన్యభూ।
విభులసందెల్లుపధూందువాలులనదిదుర్త్రద్రాంప్తిచోపంబనా।
ప్రభునాంబంచువెరుంగనేతపడిబారవంభూరాలనాధుండపా।
దబపాలాదార్ధ్యలిఖుం టిపైతెగసిచెం తవాలులం దన్నైకవడికేన॥-॥
కం॥ నేలపైఁద్రెళ్ళ్లైచెడి।

చాలాలావనె భూంలతానాంధుదేనురనపతే।
స్వాంలనవెయనరింబనబాల।
నాంలాలపిం లతాగాంల్లైదిగుబనసుంరాంధిపుడుకొలువు
శ॥ మాంచాం వేద్యాసుంరాంధి నాంధుదెరిసనాంన్న వార్థాంశోర్యాంతుడు।
రాన్నయాం వేష్ణు మదాల్లీ వైష్ణవము బత్రాంబుంటు వెంచింపదా।
నాం మోంధాంగ్రసె బాంరవాల్లి తని రూంన్నాంబైనపాంస్తంబులం।
దాంయాం తాందని మల్లె వాండి లాలమెల్లం ద్రుంపె భూంమున్నలంకొలువు
తె॥ లీయదు ధ వర్మ్యము దాంల్లిని।
రాంయము ధాపై లతన్ను బరపునాంలతాని మందియం।
ఖేయము నగాంపున పాంరిబ।
తెలి యుధమల్లె సురదుని మయరిగెంబెలుబకొలువు
వా॥ ఇట్లు ఆబవత్రాంం దాంలతాన్న యుధంబున భంటిలా
తంధరంబై పడిన నిరూం బరసెనాంధి పులందాము నె తెచ్చెం
దరిమి భూంలతాసంఘంబులంగ్రమ్మి ఘురాన్నంబు దంబుల
బందంబున బెాంరావర్న్యంబులు గురిసిన భూంలతాన్నం
బు నిలువనెాంపతె వెరబరబి పరబి పారరాభయుబి
హ్వాలవరాంనసుల్లై లతనాదురుసుసాంన్నినని యులాల్వ
లటువిరాంత్రు నవ్వుం డుసుసరాల్వయుధసంపన్నుండు
నుతల్లు దాండె తుం డుసునను దిండెతుం లాంతెంంచె
గాలపాంలుం దుగాల ప్రులనదళ్ళింబబబందాంబునుబులుబు

వాని సురాసురులకారానారంబులంగప్పినవిశాంబరాబ
లాబలాంధినాంధులబహువిధసాంధనాంబులంబరి
రుచునలానిబాంగాంబుల లమనిగినబరాంబులను
భ్రంతిలాంబులను దార్భ్యంతాంబులు శతలంబులైనతెవ
బాంబులు విరిగినమకర బంధనాంబులు తదిభ్యంతాంబులై
దారుగతశిఖరంబులు విచ్ఛిన్నంబులైనతరార్నంసనా
పితాంసమూహంబులునై వ్రాలియుత్తైపడువారును
వ్రాలియుత్తైనవారంరంబతెనుష్ట్రీలతానొల్లమ్రుత్తైపొల్లాభ
యుంబున దివు తుదాంమెనెలబడువారును నిలువ
నారిపత నిలాలలంబస్రవవపాందువారును దేమి.
అయుం దారచతజులనిధిప్రతిస్ఫ్వవములప్పలిల్లుహారహా
తారాంబులు నెయువారును నైచచ్ఛయునెంచ్ఛయు
విచ్ఛయుత్తైనవారును సెంచ్ఛయు తాందిశతుల్తైనబల
బలాంధినాంధులంగని భానుతరప్పందుతరెపార్టి
పిలావరానసుంట్రైవహింప్రయుంబారిప్రజ్ఞ్రిల్లుబ
బహునలాంల్లతాంగ్నతతరాంస్రుంద్రైయులగల్లతా
రంబునవై దప్పులు కారుతూబు వెనెంలావనియునియువె
క్ష్మసేయుటు సంబన్నబినార్లంగసమాంప్రవారాహించి
వరిమలాస్తైన్నంబు శోషింప ద్విసమాంప్రవారాహించివరిమ
లాంబసు మదియబలంబునష్టంబయ్యినింతవి వాలాస్తైన్నంబు

సైన్యాధిపతిసహితంబుగాం నిశ్చయంబునొనర్చెను వ్యా
లతాసుకుమారుండనఁదగుంగలిగినసమారంభంబు నింగ నిం
శపథంబులు బలుకుచుసాంద్రధీనిశ్చయంబు రథంబుపై
రథింబులు స్వతంత్రంబుగఁ దైర్యశౌర్యంబుగ దైర్యవీరం
బు విలయంబునకు సన్నాహంబుగ సైరణ సంభవ
సంతోషంబుగాం సమరఘోషంబు సేయుచు సింగినాదము
శంఖంబు దుందుభులు భేరీవాద్యంబులు వ్యాపింప
భూతలంబెల్ల నాలాపింపఁ దపర్వతంబులు నాలుగు
దెసలఁగంపించెను మహాబలవిధ్వంసకరంబగు
ధనుష్టంకారంబులు సేసినదానవవీరుండు తిరి
గుండంబు మెరయుచు కోదండంబుల సన్నద్ధుండై
సైన్యంబులను దండెత్తించి మహా సైన్యంబు
దూరం బొనర్చె కోపంబులందంగిరి సురగణం
బులు మించె నిలింపులపై బాణంబులుపొంగి
సూర్యకాంతంబుల కాంతులుగఁ బర్వె
విపక్షులై సుతేజంబున సాంద్రముఖం
బులు నరుని యతండు సమరంబులు నడచె
పరిసరంబున శంఖంబు మ్రోగించెను
తంబులు కాలచక్రంబుల విధ్వంసకుండై
దిక్తటంబుల స్వర్గలోకంబులు నిండె

[illegible]

చం॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥-॥

ఉ॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥-॥

ఇతిశ్రీ [illegible] ధ్యాయః

చ॥ శరములనేకముల్పురపి శాత్రవదండము నేలపాలుగాఁ
మరుపున నరించి కోపమున నాఱు నమేలును శాతాంబకంబులన్
బరపి తకోటి బరంబు గరువారము నర్పిన తెత్తు సేయుతన్
తెరముల వారి ద్రుంబాబున తెంపి లావ్యులక్ష్మి నివర్ధ్యాంబునన్॥౪॥

చ॥ ల్వరిత మముగా గణారసు లావద్య్యు ము బాణాసరంపరాంబుదరి
త్సరశర వారిహింపింబరప దర్పము మానెదు రోగె వారించెన్
చరశ్వరిసమూహం విలసద్గమనంబున నంలా బరతదు
స్వరపరిపంథివీరదండము పోలలబద్ధి యుద్ధలన్॥౫॥

చ॥ గిరగిరఁ (తి)ప్పి శూరసులడు భీమరవాగ్రము మించి పోవగా
నరదము లోదె సాగద గగనాంతరసీమకు పంబ్వైనన్
సురరిపు దేలవచ్చి పదసూయనెం తెంలాయు నేరమేమనెన్
నెయగనటుంబు వేదనబడి నెపుడు సుందగనంబు తామెరతున్॥౬॥

చ॥ అసురరథంబు లోదె చనియాం లాటు నుంబరథంబు లోదద
దిసుధను గోలి లాద్రబ్ధము భగ్నము నొందమ వారస్వ…
దినుపు తెలుంలావెత రాజ విస్ఫురలక్ష్మి పురంబు వ్రేసెను
ప్రసమదవ్యలక్ష్మి నేలవాటి సూలబలంబు బవంబు ద్రేలగన్॥౭॥

ఉ॥ నేలను వ్రాలునం లాడినె నిబ్బర తార సురపావదముల్
తాలను బట్టి త్రిప్పి విపితింబున నేటిన నెగిపు శ్వాసమున్
వ్రేలను వ్రాలు నట్టిపద విప్లవ తపు…
విలల త మున్ననే బాహుబలంబు నరాంత్య సుమోరదికోరెవన్॥౮॥

గీ॥ (బ్ర) హ్మ దత్తమైన పరమసాధనమగు
శక్తి త్రయమనన్ శక్తి నారు।
అఘోరము దాంరి కడమన ముద్దులొలికెడున।
వెలుఁగులు విరిసెను పుడమి నాలుగుదెసల॥-॥
గీ॥ వట్టి వదిలిన యట్టి సుడియు చందంబున।
సుస్థిరద్రితమహార్ణ్య సాధ్వీమణులు।
నింలనె గాని రవమాంపీడ సువాడు।
బరపు ఖ్యాను కొంపుపై నిరంత॥-॥
ఉ॥ (శ్రీ) గిరిఖ్యాంసుకొంపుడమి నాంగ్రారంబుల మస్తసేవలన్।
ద్వాగమునందు మన్యవిలాసంబున బాల్యముతోలసాంభం।
వేగము చప్పుడాడు పది వేలశరంబుల వేసుకొంబునన్।
నాంగిల భూరంబు మహాంద పటిబిష్ణున వాడును బాలిమాంక్షితేల్॥-॥
గీ॥ వారిబలంబు బడి నాంతియమన్వ్యుడు గదిసి।
పైతినిగ్రామ్యమదలబనభాంసుకొంపు।
దలగిపై బాణములు ప్రేమనివనివాలిపి।
విష్ణుముని గాంచి పాంరిన నట్టి నాయున॥-॥
వ॥ ఇట్లు పినాంతి పారుప్పరు విదారి లొగిరిపాలు బందంబునం
గాలి నంగని ఖ్యాంతిస్వైన్యంబులు సకలదైన్యప్రధినాయకులు
నెమ్మమ్మదింగా విసి నిల్చి ఆంభంధి నిప్పన ఖైరవాంబ్వాంబుల
నైలంబులు గంధనైలమ్మక్షి వృక్షంబులని తెంబు పోసిన భ్యానుకొంపుం

రక్షించి నిరతానేకానేకవిశిష్టంబుల పరిపన్న్యాయ సంధితులంబులైనదాం
పరబ్రహ్మ విశిష్టంబులైన దేవతాయుతనేతరంబుల పైన్యపైనవృద్ధిం
లం ఫలాదాయమానాలం జేసిన ఖండరుద్రదండకనిరంబునకవం
ల తాండవరావనాదంబులను వీరంబులు లక్ష్మీయమునన్నపెట్టి తాత్పర్యతం
బులు నష్టంబులు జేసి యపూర్వ రనికారంబాంతరిభుతరుపు రసపృష్ఠ(ల)
వర్తనంబులు తెలిసి నిరాలభవపాదంబుల సమానరాజ్యాగనమాన్య
(బ్ర)హ్మశక్తి నిబంధనంబునను లబ్ధసంధానవమానక్ష్మీరాజ్యరవంబు
లునిరదినట్టి పరిపంబులు నేయుటకు రవర్ణంబులు సరిసిన విశ్వాసా
బాలంబున త్రిమూర్తి తనశరీరవయసంజ్ఞాయ యజ్ఞప్రావత్రిన్యంటిని
నిలుపుటరీతిపూర్వాను త్రిలోకప్రాంతము త్రిలోకంబున ననేక సహస్రంబుల
సురరంబులు యపూర్వయులు లక్ష్మ్యంబు జేసి యేసిన వారందరితోం
లంబున నియుతకోట్లు బ్రహ్మాండంబుల దానవాంతరముత్తంబులను నమ్మ
లవమృష్ట చేసిన శూరాంగనాయుం దేవతానిరం సంభావ్యతంబు
లునను వజ్రాయుధంబులను నిశాతాస్త్రంబుల వారించిన నాన్యయు
విప్లవ్యంబులు నేయుటకు యపూర్వరతరాంతరాత్మ తాత్పర్యతంబుల నెంతం
లంబునందునిమిన బలుప ద్రాగాంని బ్రహ్మాండబాహ్యంబు నేసిని
యవలప్పుసుం వేయు త్రిలోకముల నిలంగ లేపియునేత సహస్ర త్రిలోకాం
బుల రక్షనాంగధులను ఆనేతశరంబుల లోకనేతలంబులను
భక్తంబు జేసిన బ్రహ్మాండ త్రిలోకప్రాంతము వినష్ఠబ్రహ్మలను బ్రహ్మలవమా
గ్రసించైయపూర్వన్యాసహితాంగాంధామంబైయపూర్వకలక్ష్యాం

బునకుప్రత్యేకంబునకాకకాకారంబు జేసి మరియు నెక్కుడైన వెప్పి
సిబారాంబులనుత్పాదంబత్రీలాంచాలశబ్దముభికీలకములుండై
రాద్రారయనేమద్యగతుండై యుండరబహుబాహాంబులనొప్పింపుచు
వెలుప విబాణాస్త్రంబులాంత్యాద్యాదినేసినవీరసింహుండుదండిపాని
నెల్లంద్రుంబివారదీరరాంబులనరారనువక్షంబు సూరనేయునలం
మిత్రుద్వంద్వయనేకసారాయకంబులవీరరంహుంగోరోలవరిష్టు
లకిద్యులకారరయంజేసినబదేలకద్రుంధయులకాలబదేకరా
నారరభూరరంబునారగనియుఖ్యంమాత్రాంపుంటుసర్వశల్యానిర్వ్యా
దాంబుమస్ప్రుపతారరాంద్రీక్షూంలకసర్వభూలకాసంభూలలాంబును
నసునారరయకస్త్రంబుప్రయోగింబినవీరసింహుంటుప్రుతి
త్యలదలంబునంలాలనయస్త్రంబుమందుమునినేకవబుభం
బులననేకులమదిలయంప్రుసుప్రుళయజైరవారాంవంబునధ
రలేన్దరసహరగష్యారంబులునిందింప్రుసువర్ప్యవర్షమధ్యంబు
నంగాదియుల్లారంబిననలందునిత్యష్టిలపుండై మహాలాలంబు
వంబడవీరమార్గంటుంటేరలయుంగనిత్రీల్రధవివర్ప్యలము
నసుండైదనుష్ఫంతారరంబుశరంబులుసురియుసుంగదిసిన॥–॥

కం॥ దారుపిరలారనుదేస।

ల్వరమునినిరలాస్త్రలాలులలారన్పదుతేము।
వరసింజునిదునిమిరని।
జ్వరములునిటిలముననిరటజవమెపారరే॥–॥

చం॥ తనలు మవిరళ్ళాను దాంతతారణ్య తమెత్తి మనంతలారసభా
ధాని బయమ్మెసి ప్రస్ఫురత్ప్రధనస్థలి రథ్యరథాంబులం బడిరా।
ఘనతలు గాగ నేసి ఘనదర్పాక్షులవాల్లసిలంగ నోటమా
రసమవమబారా మిత్త్వ వెలుసట్లుగ నోసిమ రక్తశయాంబులు దీని॥

కం॥ పోలంబారవనిబంటులనంబు
నలరారగ నబరదానవాంధ్రులయా।
స్థలమందు నబడి లతలొ।
లలబారపంబాండిసి విరిబిద్దాంయశివ్ర వైచెద॥

చం॥ వరండయున విరజ్ఞానుదయుండలయపన్నగమందబుట్టిదా।
క్షురుడనుదై లుసనెలబదేవెవ తలెుస్థిలాబుద్గమంలలూర।
చరితమహోస్తృ దారలులక్షిష్ఠొ హైమ్మగంయగంగనేయన।
లవ్వ రమణగవారవారలమునుపత్త్వముబద్ధనాంలంబుల్లినదె॥

కం॥ ఘోరారవసుబద్ధనారధా।
దారలావత్తుద్గలాస్త్రాదారాసారా।
పూరలాలాసుధైమన్మ॥
స్వారారనను తగుమదిలలుపలదిద్దలమెరయన్॥

కం॥ దారవద్గలవిపులగలల।
చెలిద్విషుగదియ వశ్య బల్త్రమగమహ।
రారవమునసెకరిభాలము।
చెలవెడగనరతేరుద్విరసిత్తాంగుండై॥

వ॥ ఇట్లు వీరభద్రుండు దుత్తరవాలఘుటాలంబున ధరించి
బునంబడిన బాణంబరగా మధ్యంబునందు వీరరాక్షసుండు దాగ్రహుం
బున॥-॥

చం॥ దశరథనందనుం బలము దానవనాయకు నొప్పినయట్లునిం।
నరకుని బాణుం దాం దమున లాద్ర్యభాసంధి బాణ వేదియుండు।
గొరుమలని నన్నయుం దొనరి తల్లారసాంబ్బి రతాంపుగాని।
దశరథతంబు తీసిచెన లొన్న పట్టంబల తల్లుజొచ్చినదే॥-॥

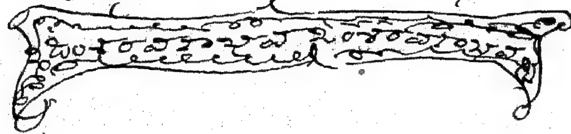
కం॥ మగేవ యాత్రలకలరంబు।
ఒ[illegible]లుగాంతరతివియేలమాధవనిగలపడెం।
ఘనద్వైత్యుడపిస్సనది।
వనిశరిభవాపటంబు ద్రాప్పెమదమెలంరంగే॥-॥

చం॥ లలనాపటంబు ద్రాప్పనము దగ్గల నాగ్రియబరితకాలపసం।
జ్వలలమున నస్త్రైపటని బాణమువేయసి లాంబతంబులం।
నలినలి గారగ బ్రంబతలనం పరుతొర్గ్రొ తవిల్లవేగ।
స్థలిమున బాణనాం లాచినె లద్రప్రద్ర ముంగరపంచక్రద్ర్యంబునదే॥-॥

చం॥ లలతరవీరరాక్షసుడు దంబులమన్నయము సుందరంబున।
ట్లలమున్నైన తీరితనలంత్ర్యలుద్రైఘు నబాణమెత్తుదెం।
ఇలలబడబాణముం నరతదేవరనాంప్సు బాణత్తైనదే।
బలమున సూంరు బాణాములతొత్తని ద్వైత్యుడు ద్రుంబైనదే॥-॥

చం॥ వెరవాంతయుం లొవితపటు విత్రపమొప్పగవీరరాక్షసుం।

డిందదము దిగ్గి దై త్వనికి లాంగము నాతని ఆరడుగాం దెసం।
బరగలితి బూవ వనౌయు సుర బ్బాంబను దెంలనవ ప్బి రత్నిప।
స్వరమున దూరి వారగ సముద్ర లినొసిన లస్మి హోరం లిదీ॥ ౪
చం॥ నిలువ తవీర రాక్షసుడు నోలతుర ద్రలన ఝాం బ్రిత్రాంపవి।
వర్ణ లవంల వీర పూర్ణ తులు నం లటె నామ మవారగ్రామములు।
బలయు డు ధీర నాయుడ రబ్బంబను ద్రైన మహేంద్ర నాముడుక్।
వెలసి పురందరాంబ్బి దుడు జొరారికల్ప నిబద్ధం శొత్ర మై॥ ౪
ఇది శ్రీ మద్వ్యద్ది రాం చే బాలసరస్వతీ ద్వయాం —

చం॥ ఆదలాడ వీర వర్యులు శరాసన పారగులు ధైర్యధనాడ్యని।
రదనిజాల స్త్రవర్గములు రాక్షస సైన్యము రాష్ట్ర నొందిపు।
గాఢగాంతి గజ్జు లుం నడల గట్టులు వెట్టుచు బాంసు గోపురం।
గదిసిన వాండరల్ల తన దట్ట ద్రిథి లాగ్ర రథ స్థ దై వెనక్॥
చం॥ సవాల విధు బాణా సంలారెల వారము గాంబర వంప వారలా।
గ్రహాముననే నమున్న సుబుతాంతిసవాలు ప్యయవేయ నిర్ఘరా।
స్వవాలు లమ దైత్వనాం ధ్యులిదాం యసాయు ద్ధమొనర్చ రమ్మలు।
మహా శతలవల్ల దైవాం రుగవాండు తువాం రుతుమాచలస్త్రే॥
సీ॥ వీరాంల తాం దుము వీరమా హెంటాంటు।
వీర పురందర వీరధర।

వీరమహేంద్రులు విత్రమసంపద।
శ్రీసత్కీర్తిపురి బాంధవబంధుసమితి।
నలినీవర్ధ్యమున నభవుల శ్రీలోకారిల్లు నిగజేయు।
నలినోల్లాసి లోకలాంబ లోనిలయము।
భమల విద్యారి సమ్యగ్భవమున నామదాంలు గెంబ।
వారధులుగాంగ విద్యారిని జేసి।
మొనసినయుత్పూవి మూర్ఛ చేయుచుగనెలు।
ఇటగనేసి నత్కాంక్షాత్మపాంశుభర్త।
వాంఛ భక్తిత పాంవులపరమ వాంఛ।
మనసు వ్యర్థంబు జేసిరి మోదమెసగ॥-॥

వ॥ ఆదినని వీరబాంధవుల కరిహేంద్రపరాత్రమబాంధవుల వర్ణనం। పదనుభవానింసుహాంలోరని వాంఛనివేద శిఘోచత్త మంత్రములే। బదువు బహువేదనియు త్సుము నబాంబలు ద్వైరసమగ్రహాన్స్తుత్తై। తదనము సేయు బూని ఘనతాంతం దానమున్వల నాంరనేయుచుంటి॥-॥

తె॥ మనసుమను లోమ్మనిగరజ।
స్మృతి నిలిపి నమస్తవేదముల సంస్కలములం।
విమలములొయాము తాంత్యాత।
మనసు శరములు బూనివేదవిముదమొలరంగ॥-॥

వ॥ తనుతపి నాంతవయం మాంద దమత లనుబూనినవలితాంత్యాతం। బనుపమమొత్పత్తల విజూలోరిద్య ధ్యంబుగ దాల్చి నిత్యబాధ

ఉన్నట్లుగాను వేడుకపడుతూ. రాముని లీలామృతం।
మనతరాముంచె సింహాసనమును (ఆ) మాగబల్లూకదేటి లాస్యాదిగా॥

తం॥ (శ్రీ) రామ్మ భూపాలుని దేరలగ।
(శ్రీ) రామ్మంచె దాంతాంశము పూరబాలరాంబుగను।
(శ్రీ) రామ్ము స్మృతదగానంద।
(శ్రీ) రాముం స్తైనింటె వింటెపటునినదంబులే॥౧॥

తం॥ పోలాంలోగవిపుత।
ల్లోలనినాదములను తలలాతములలను।
మాలనని జనములల శ్రీ
కైలస్మదాములు పాలంపగాందగెరవములే॥౨॥

పా॥ మరదాయన॥-॥

సీ॥ శంఖనిటంకారాంర బృంహలాంఘ్రముగాంశ్రీ।
ప్రంపెలకొవ్వనిఖాలునానుబు।
జిహ్వవినిర్గతాంవసరటారాంధ్యాలముతే।
మదగజతలాంపాలంబటుంబు।
నారిసముద్రనాదంబుగజపంక్తి।
పాంధనినదంబుగాంనారకిరాంనుబు।
తే॥ శ్రీ లాగునానము దృష్టిత్వఘోరాంపుము వాంయుతే।
శంఖమాలంతాంరవిస్తరములనెబు।
వెరబొరగ్రహోరంబులుపిడిబెపడవ।

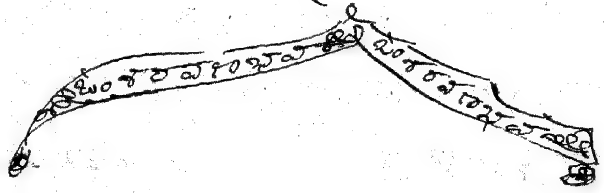
నడచె లతా ఖ్యాత ధ్వనులల్లు భూనము।
తో ప్రతిష్ఠల మొందంగ బాంప జాతలా
నినదమొప్పంగ విరుని తనియె తడిసి॥౼॥
మ॥ హారివార్థు ప్పన్న వార్శంతరుండు తప్పెంగిరిందు లరాల వార్యుండు।
ష్టరద్వైల నవృశ్చ పులంవర్ధింబు లనిశ్శస్త్రంబ వ్వ్యాపం లప్పలప్పాచు
స్థరసాంబుం మదమొత్త యుండె దప్పుదూం అంబుంప లేప్పులా
స్ఫురవ్యల్పింజని లాప్పనాంటి బటునింతంబారవగాం వప్పనే॥౼॥
తే॥ దూం లలతుంబు బారవిడువ నార్పుల మెత్రుమ నీజునీబల।
వా లె లమల బచ్చవిచ్చి పరవాంగ సవ్వైలవె నిమ్మనిచ్చటుం।
ప్రో లాపల అంగనాం బనిపి పిమ్మట నిప్పురతరటి శ్రాంఖ శూరి।
వెలతల జొచ్చి పెట్టె దనుభి వివ్వల్ల బరం ద్యాపంబుగనే॥౼॥
మ॥ అనివల్లం విశి విరభారహాలడు మహాహంతారవాక్యంబులు।
ప్లవగాం నేమి ఫలంబు వచ్చె లని యుద్ధాంసత్త్వ నిభావ్య అలా।
ల్వనిరూఢిం రామొప్ప నియమల విద్వద్గర్వమం మూవిమా।
లనుసల్ప్యాంబు గనాంబు తెలియతమెద్దాంబార్థము లప్పనుమా॥౼
కం॥ దూం లలల నెర్వ్యద్వైర్వ్యా।
వెలవలగాంతలన్న నియామ విధిలెటిగనిలలా।
ఆలరవి ధుమబిమాంనము।
వెలగల దృఢము వెచి సేయమురాము ౯॥౼॥
కం॥ అనిపలుత భూంసుకుర్ప్యం।

తనుపమ త్రైంపమున దశరథరాంబ తమలుత్తో।
సీనయనిమెపిరిబాంపలవు।
ఘనదశవిశఘమల నడుమ తరతరమారరే॥-॥
సీ॥ శ్రీంమతే కృపమతేదం బంఋలు శరాకమేయ।
నెరిమారాపిరుదన్నిటిననా ప్రాంతా।
వెలబాంరరాముల లదైల్వావిరుదౌసినవిర।
బాంపలదన్నిటిన నిష్ఫలమెలనర్చ।
పదివెలశరముల బరపినదనా ఋవు।
నడుమనన్నిటిని యమునతలుగజౌసి।
పిరబాంపమునల [illegible]।
జౌసిపదిలక్ష్మ వౌసి యర్థ్రిననుదైల్వ [illegible]।
దన్నిటిననప్రాంబాంశరతలక్ష్మలంబతమల।
తరపమున శ్రీంనుత కృపమ బాంపనిర్చ।
రాముల జౌసినవిరుదన్నపమమెరయ॥-॥
తం॥ శరాలక్ష్మ శరంఋలనా।
రాలాగలదనుమాంచిపటు తదాంబంఋలనా।
దలబుద్ధైలక్ష్మతరటులు।
విలాలంఋగనెటినాంబిపిరుమతారాతరే॥-॥
వ॥ శ్రీంనుతాకృపం దమునన్నిపము బాంరరాంఋలదాంనిన
న్నింటినిశరతలంఋలుజౌసి తలాప్రాంలాపాంరిధరాంఋ
బాదంఋనననపరిమలలబాంరావర్షంబు వర్షం బువవిర

[illegible]

వింటిం వైరిని వక్షంబున నవేత బాణంబుల గ్రుచ్చి నవి
రబాణ పాలంచును పొంగవోవి మంటి బందంబున మండుచు
మహోదయ సమంబును వజ్రనిష్ఠురంబును నగు దానవుల
శిరోటంబు వేసి డబాణంబుల పుడమింబడ వేసినవా.
డు వైరాంతరామతం టెంబు దాల్లునంలొటెలౌనతవబాం
బునరాత ప్రాంత్య వైరంబున భానుండవిద్ధంబునతు
నవ్వు నవ్వి రాధికాంతాత్మజ బాణ నినాదంబు రాందసితు
వారంబు నింటింపు మవేదపు బాణంబుల వైరు నినిటుల
లటెంబునం గ్రుచ్చి ననాం టుదయు న్నతరంబులు తరంబునం
పెరితి వై బిరుం జెడి సింహనాదమేదురంబుగా నట్టి పర
సంబు వెదయు బవేదయుతరంబులు రంబునం గ్రుచ్చివిరబాం
పాలు దండంబుల దార్స్యంధియుగంబున వక్త్రంబున మ
రియున వదు వంబుల మర్మస్థానంబుల ప్రకవానాలం
బు బాందంబున ప్రజ్వరిల్లము నవేత శలేపు భంబుల వ
లలుం బాణాని పినన నగ్ని సన్నిభంబుల సుశరంబులుం బట్టి
నమేదన దార్ద్యాం డువిరాం నరోరుండై మండుచు
న్నబండదంబున వితసి లతాకుసుమ తింసుకంబు విధంబున
రక్త సిక్త సకలావయవుండై తాం బవెరాన్నాహంబున
ధనుప్పై తరంబుం టాంగా నిలువ దుర్నిరీక్ష్యుండగుచు
మహోదవార్ పుండును విశ్లేష్ఠి లంటుడుడు నసుభాంమకో

ప్రంచయాంబ రాత్రేస పన్నాంబుజలోచనాధిపలలు·
నందనంగాంధారేయని భానుకర ప్రంబుజ్జ్రలని వెంబం
పలు నెరిస్త్రీ వాక్కు వసంతరబాంలంబుబం దంబున తరం
నారంబుల ఘోరంబుగా పూరించెను॥—॥
గా॥ వెవాంరన్నాదివీరబాంపాలెపు రాలం ఇవ్వప్పిద్ధసంసిద్ధైః।
వారవీరఘోరంలతాదైలక్ష్యసంహారాయసంభావింప్రమున్మత్తైసా।
బిరవారవము దిత్త బింబుల వారప్పుల్లుల దత్తము।
ద్వీపస్త్ర ప్రంబులుకరటివెల్లురపి లాద్దీపస్త్ర స్త్రముల్ప్రంబమానా॥—॥
బం॥ మరిచబున నెరబాదముల మాంద్యరబాంరావింమాంక్షబుద్ధారలు।
తరముల బాం దరశ్రీ తరాతం వరిచబంబన తోలమార్గ్గదు।
వ్యూరవబు బారదాకరటులలుతం ములదప్పు గనెడిదైల్యులు।
బారగానె మనస్సున్నత్రపతమువు భారీ రవిజ్ఞాంవ్వకురు దోర్బనల్లుగదా॥—॥
చం॥ లరలలాంతకాన్నిబాంరాముల లాంతునలస్త్రమునై మహాపాదః।
నలముల పద్మగాంతముల తాంప్రల దివ్యలవాంపింవిసము।
లక్ష్యరముల వారవితెలున్న రవాధారవశిబాంచముబు పారవపావలతా
లక్ష్మరమలవెంలావారతె నలదారుణాబైపుంరిలాంన నల్పోదః॥—॥
ఇతి శ్రీ మద్యుద్ధ కాండే పంచమోధ్యాయః

కం॥ మరిగిలి నిరాంఘ్రి సరోజంధులు।
పగరట్టీ గగడిసి వీరబాహుని తోత్రై।
న్పుసులసు వీరుల నైదవిన।
నగజాతాముగ నమ్యాయుద్ధమల్యాద్భుతమై ॥-॥
సీ॥ మాంసతర్పణమువ పీఠమండలంబును తోచా
శైవాలజాలసంఛాదితంబు।
విజ్ఞి న్నదంపసి తోజాత్రఘైనంబు।
సల్లుర తప్పువరంభ నస్తమాండ్లు।
పతాసూంధ్వశీతరబారి తాంబు భూంతఘో॥
తాంజపిరంబతరంజపదన।
జీవగోంబుద్ధతప్రై తనివాసంబు।
శాకేతవాపింనిశాబితంబు।
పైన నెత్తురు టేరులయ్యు పవనిబరువ।
వీరబాహుశరాస్త్రుల విస్తరిల్లి।
నల్లత్తుములుసేయు దారాగెను వ్యల్లన్యనిభము।
లసుతబంధంబులమతంబులసుమనవాళి ॥-॥
కం॥ బ్రాంతాంధి ప్రాలుసాపైన్యము।
లాం తారపెను మూర్ఛ దెలిసి రందయలాతా।
తాలుడాసు గీసు దేవా।
వా లి తావును తెబు నాకోటు పడగ (బు) లాపడులరు దే॥

ఉ॥ మోహముఁ జాలైన వారలును మోహమునొందక యున్నవారలుం।
బాహుబలాఢ్యులు న్రకీటవిహంగ మృగాదులుం దక్కెన్నయుత్తవై।
యూహ రహస్యములైన పరిపాలనమున్ మెయుజున్న శక్తులౌ
లాహము సనాతనంగఁ గలిసి లక్ష్మీ అప్పైరి సురాసురనందనుఁడు౬॥
ఉ॥ మోహము బాసి సూరసులకమ్ముడు సంగరభూమి వైరస్సం।
దోహము పట్టె బాహుబలరాజ దుస్తర రాజసురలున్న వెంపులుం।
దేహము వ్రేగ జూంబమువిదిసాకచాళియు నాంశ్రుకాశ్యని।
శ్లోహము నన్ను శౌర్యవిరస ప్రతిబంధత మొందెలంబుయుఁ౯॥
కం॥ మమనాం నోపేనమయుం।

శ్రీమము నిగ్రసవారెల్ల నిప్పుడు మదమందుచునే।

గనన్న లేశ్శకె తామునే॥

గమలుబ్బన్ముడు లేతువింలేగాదాంయనుమునుం॥౯॥

ఉ॥ భూరి కాగము బలిల్లమద భూరి కపాత్రమతేళినాంజని।
రుద్రులు వారి తేమడాల దార్ఢ్య శౌరి మహార్ధశౌర్యధీరా।
యుంలేనివూర్యం నంగతిదియుల్లిది యేనుమునే నిరాంజలా।
నీతరవ్యం పుడుఁ విమల మానిన్నుబా భ్రేలగలం గివానగ౯॥
గీ॥ ఘనతి యజలాన వినిమతి యుంజావాంతియుంప।
నోని వహింబమనిప్పు దుంబాంప।
యులతావుగానినాబునురతె నూకంగంపు।
కాండవంభ్యాగి విమలతాకె రలుపై కి॥౯॥

మ॥ తనలీల ద్రిక్కుజేసి సురత్రాణుండమ తాండవసమాజ్ఞ్యాజుంబుగా।
దనుజమ్ముఖమ్ము స్తుత్సులుగదుర్వ్రజాండాస సహస్రమెయులెయా।
ల్లునియములుజేసి దీర్ఘంతెలిలోకర్మయుగం ఆశాపాత్రశస్త్ర సం।
హర్షినవవటీష్టనిర్ఝర సహస్రము నంతరపద్యులాంబుగా ॥౫॥

తే॥ పారిపారియు మోలకాలదిగ।
శరములపై త్రైయునసురశస్త్రసహస్ర।
స్థు రాజనివాజివావిదోన్।
శరములరద్దరథ్యములను నందానవావెన్ ॥౬॥

మ॥ విరథుండయ్యు నువీరబాహువాదుద్ధావి పూర్వాంగలారాంగంబుగా।
నరదంబన్యము నెక్కినారథి రథాంశ్వాస్త్రాసనంబుతోరం।
దాంయగంజేసి బాలుప్పుత్రుదరసందోర్దండంబులన్నింబియా।
సురరాజస్పుడు నన్నప్పై వారథము ద్వాప్స్యాదివనస్యాభూ ॥౭॥

శా॥ ఆలాండావలనాలజ్ఞాతంబు ననుపశులస్త్రంబు తేస్యాగవే।
బ్రాంతాగల్రవంటి నేడపావదనము సనర్లిహాంబునంబాండిసం।
బాంతాంమర్ష్యనతాండు చెప్పిరిలితీర్జసత్రసనంబుద్దలను।
క్షైలను లోంచె బాలపుర్వ్రరాంబుత వములు హలంతరామెవరాగ ॥౮॥

తే॥ ధ్రువసింహనాదమునన।
ధ్వనుజగజంబు దెలగారతదంబుసహస్ర।
ఖనవీరబాహువారెప్పుడు।
దనియాగరథ్రరథ్యసారధులబడెనారతే ॥౯॥

కం॥ బాలమునకు లిపి కనలము।

గలిపై దనారసిరత్నాంతరత్నాంబుల౯।

బలపదదత్తేనవత్తే।

స్థలమున వరివానాసి మరియును నాయాతమస్త్రే౯॥౪

చం॥ ఇలారార్ధంబులు వైదలిచి దత్తదనెగదనంలాలావలం।

కరదానసారసాతంబుల విస్తంగముద్రాంబమురంబు దారాగా।

సితవరిబంబులతో బుదదిశలంలాలరాత్మతవిద్ధవితతం।

ప్రాల్గనవరంటుబల్మి నిద్ధ ౦బబ ఇవనంపగనంబునంబాబా౯॥౫॥

మ॥ బనసమోహాన తారారాంబునుప్రశస్తంబైనసమోహనా।

బినుబారాంబుమనాంబునందలాలి వసంలాత్రారాధమునంబుటిడిమ౯।

సివనవస్త్రములు జైవారంబుగుబదారుబవస్వనముం బతెటం।

వలునంగంజిలనుబుదావస్త్రె బెస్త్రరబగంబులో మారాచామంబరంబు౯॥౬

కం॥ వినుజలితలిం గంధిత్రిలా

బనలాచనమునుబు దాశదిశారవృలవునుబాం।

ఘనవిబతమాలశబృపా।

వలునంపురరంబనుబావిమ లేవు భూమైనెగడె౯॥౭

కం॥ వారావాం ముయావమునావారావాయా।

ద్రాదుతవిరాంతాంతముబ్రుదిబ్రుబుల్లెతీ।

వత్రివయంబగుసనార్థివాసా।

సారవుతమరుదారభూలాత్ససైనాన్విద్విప్రులు౯॥౮॥

సీ॥ సైన్యసమేతంబు సకలశస్త్రాంతాంధిపు।
లంచయుద్ధవారాలంబులవనివడగ।
విష్ణులు మెండంగ విస్మయంబుగమహా।
వేగంబులెరవక్షువిధవాలవీర।
బాహాహుతగనివిమట్ట బాణాంబాంసకాశ్వస్త్ర।
విలసత్ప్రాంబిపైమామాతలయాచారసి।
వక్షుబాణ్యదిదీనివాంతంబనైనను
మరిమెవ్వరైనవిష్ణుహింసగలరె।
ఆమామాదలవీరయావంతలో సన్యమహిమ।
వి ం హానంబులపైవాంరవాంవానమలు।
తాల్లదలవాంరుశ్రూంమునితెడమునిద్రు।
మఠరిసాంధ్యనవములు నిలుబడగవైబ॥-॥
బా॥ ఏమని చెప్ప వక్షునమ మనీన్వరులాంరవిమోంచాంబాంరాము।
న్ద్రామహారాధిష్ఠిన్యములలోల్ప్రతనాంధిపువీరబాంహుసం।
గశ్రమయునాందుపైన్యదురగాంబగజోడిసుబాంలుద్రైనను।
ది ం మెునగట్టి గాంసినను లోద్దలఙ్ఘాంబనదితెర్లుగల్గనేబు
వ॥ ఇట్లు మహా మహా మహాశ్యాంశాంతదయున్నవిరాధివరాంధి
నింగని శ్రీమాతలప్రాందాలక్ష్మంబుహాంర్వంబునమహావే
గంబున బవాలు బాణాంబులనందరరుధిరాంప్లుతాశరీరు.
లంజేసినసర్వశ్రాంలాంతాంబుయునసజ్జదావాంద

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥–॥

చ॥ శరము వెంటఁ బోఁగ నవసాంద్రనవాంబుదవిభ్రమంబుదు।
స్వరమదదీనతం బ్రతివిధానము గానము గానవిత్తమా।
ప్రతిదినబాలు పాపవిమలం గానివృత్తిదనాంజనాంబునా।
ధీరముగ నూత్నరూపమున దీక్షకొమ్మందునవేదదీప్తి॥4॥
చ॥ మెలసిన భోగి తైలప్రభ విముక్తరథాంటెలపోగపట్టినా।
మనసునను బాలు స్మైనననుఫార్గవిలాసము లుల్లసిల్లగా।
స్వనిలము వేదలంగ ఘనము ధూత్రమయూత్రైవరిబట్టగానవి।
ద్వనిమిది ద్రోష్ట్రవిద్యలమదంబుడినందదు నందవారలన్॥
ఉ॥ గాలిగాలి వెంబడి దిక్కుల నెంతటి లావు లక్ష్మి సంకేసంబునో।
మెలగిడురాక్షసాంపళిని మేలునులుంఛ్చలు బూచూచూంతన।
లక్ష్మిలలిలరలక్ష్మబలక్ష్మి తిఖబూంచుకృపాంబున వెలితిరామునన్।
ఖనలమమోంచారారాంత్ర్యలముల సందటిగాండనుఖుల్లోకల్లుచున్॥
తం॥ విలసిల విమగపరివర్తులు।
ఖలుఫ్రచూనుంటినను విమునబునమనుంటి సుటిన్।
లోలగనితెలితనునంటం।
విలవారంనను టిసుచూవయునవిధి వెలనరంబెదే॥
వ॥ అంతటనిక్కా॥-॥
తం॥ తెలతెలమనునామనుకోలం।
వెంలవాటులు బూలాంద్రివలలవాంత్ర్యలటిసలువన్।
ఖలఖలఫ్రవ్వులురాంఖ్లుబూ।

చెలగుచు దండ దాఖాలు మెరయ జేసిరి దివిజులో॥౧॥

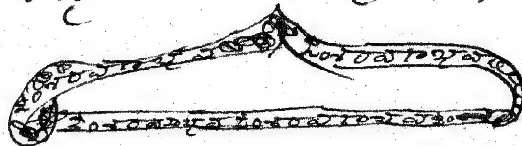
మ॥ బలులం గట్టి సురేంద్రునిం మునుముఖులం బంధుల్ జన్మవిప్రేశ్వరా।
ఖ్యులతోం రాజగ భాను తేజన భాం లాలిత్వ ప్రస్తులన్నందరా।
బులయాం దివ్య రంభైన బాలయనప్పులంబుల్ల బ్లుటుపేశారణ్యవా।
లయలపంగాం దినివీర మారావయతోన సంలారపింబరయ్యాందయ॥౧॥

చ॥ చాలతనసిద్ధయగార దగదుశరారులనంచు లాదర్శవేల్పై।
పలంతిసురారులం తనిటివజ్ఞినద్రుంచె దినిశ్వయాంబుగా।
తలననటెంచుసైన్య మలుత్రప్పా రదెల్ల మదవిద్యుచెప్పరా।
స్థలమున తేగి వీరహను సైన్యము రావిజయాంబునొందయ॥౧॥

శా॥ రక్షావియ నభ్భాను శ్రీంప్రదిపరారాజయవాందిపురంబు చైతవా।
దామయపారిమితింపరారాజవాంబతనేవిఘ్నటెంచునారత్నా।
ధర్మ్యగాలదెమిశ్వమాంబునిద్రితింగలారత్నని భ్భానుదేగినా।
ప్రారాలాసవమస్తుద్దైనఖరభ్భాం మాదుభ్భాం మిదుస్ప్రాంతెనాత్మర్ధ॥౧॥

తం॥ రాంశ్రీంచారధారాశ్రీంబలా।
పూరాశ్రేంబు గజాసీ భ్భాం నపవాంటలవారగా।
సై లాలితయలబుధగా।
సెద్దిలాలర్ష్యలఖసిరి సుపావనిఖంధతగారామలే॥౧॥

ఇతి శ్రీమద్భక్తశాంతాశే షపట్రదిద్వయం.

శా॥ చేతోవృత్తి యనిదేరఁ బంపుచు ముఖ్యుఁడై సోహం దృష్టులు య్యాలతసం।
ఘూర్ణిల్లెన్ వృత్తులు ప్రాణ్యములంగని నమస్కారంబుగా నాదియా।
భిన్నతాసక్తి (తామ్రములన్) లాంబి కలవృత్తి ద్రుంచుచు సాంబుపేతా
(త్రో) లింగాంబు బాహ్యబుతెలియు దుర్గ్యపరాపిలాంబుగాంభీరాబాధ
గీ॥ పారిపారిండ్లు తెనిఫెన పారుపాయ।
మలసిన రాత్రిం గవిన పాలముల్లు లెపి యవిరి।
పారిపారిండ్లు తెంలఁ టెటు లూరపడ్డ।
దారి లెక్కి పరాంభవశ్యలెనాం లెక్క లేదు॥-॥
మ॥ తెలుపఁ బొందుదు దాంతల్లి లిల్లుది లుపంతొలఁ నాలుంబుల్లుదు।
ఎల్లలనంబుండుదురెప్పనె తెవనిలాలిన్ ప్యుంబునిల్లింబునా
బలిమిం బాలుం బలు వలవసిల్పి మనుసుం బలిగించరావెన్న।
ప్రలుడైవ్యం దిలనాం తుసనంబు పింటుతెంబుం రూరపడ్డం దలేక॥
శా॥ లాని ట్లాడు బంతెబి పారవులారదూం లావాలులావాలంవ్యా।
ద్వానింబుండుదుబునిల్లు వెరితెదూబంలారరాలిపారప్పుస్తుదు।
రొత్తు నెరాపెలాదుదుమ్ష స్పునందెలసి సీమం బెల్లునుద్దిపె॥
పానారలెన్ను వదవాంసనంబునుసనాన్ని వాంబుదిసింపగ॥-॥
తె॥ తెనతెవదవాం బసిసింపరి।
ననవమున సూర్యుం డెపిం లాలుసబుప్రాలు గాలుప।
గనలానెదూం లాలగసుగాని।
ఘనతం ఖర్జరాత్రనసుర గనాలు బునాలదేసు॥

గీ॥ తోలు కరకులు దూలాలు వివిధ దిశలు।
పర్వతాంబులు దివ్వెలు నుర్వరాలపు।
రథములవన్నిట్టి దినములు రవ్వలెంచు।
పిలువ్వ్రయని బింపెకారు దొంబలము మీర॥-॥

కం॥ ఆనబలవెల్ల సవజ్జుటు।
గనువెడుతక్కారుడా ప్రడు కాడు నున్నత్వై।
తినువల్లు గోపురంబున తనుడు।
జనవి భావంబు లోన తలంతి లావు వింపోమక॥-॥

ఉ॥ గోపురమెంగ్ర వప్పో లోన సుంపుల సుంపుల వారి వేగరార్
బూంపిన బ్రాజసం లాన మబూంబ తొమ్మైనను మెడ విగ్గె సె॥
నీరవ లావులాంప్త వర్గములనం లోమగా రదను బెట్టిరి ప్రపా।
దిరోప పింలోన్న లాంవృ్డి టారధ్ర లక్ష్మణముంగ నిశరాండాదలు॥-

సీ॥ బ్రజలాని రాని రక్షిత రత్నతంబు దరంచె।
శత్రు బాణానివ్వ లోకరదమునిగ।
శరప్రార్థ్య తనత నివ్యంగ బయుగ్గ ముదార్వె।
తదాలనివెు రుప్రల ధులనమనంగ।
లోమ్మి ప్రాం లావమాల లో నెంప్పి బిత పంక్తి।
దనరారుసఖులాంబు దంబనంగ।
బవాబ రత్న్రశేఖ లావలి సాందని స్త్రీరిశా।
దండతంతి రాయు ద్వజ ప్రశస్త।

సాంధారపై లావిలసితాద్భాగ్యధ్వనిని।
కైలాసాన్నల కైలాసప్పిలావేరు।
మందరాభేంద్రలాలితాసమానాంధము।
నతైల్ళలదంబుకొంటికైనెత్తుతరాశి॥

వ॥ ఇట్లు శారావదిగ్గు సురాండుమంత్రిసమాంబారసేనా
నాయకులును మరియును లెబ్బులును మహారాజు
లును నగరాధిపతులును గాలువ సర్వాయుధసంపన్నంబు
లగు కోటాంగంబులు వెంటరా తూపరాంబుమార్గంబునంబడి
గాంధర్వరాజ్యంబునందిలు సింహాలోరరకొనారాజు
లగు ఆలసోరారాను రెండ్రలసేనాధిపతులంగౌని
వారిని మందరనదీతీరవని యొగింబు వెలువాంతరంబుల
జైలోమట్టి లింటి వఱ్ఱదృష్టి పారద్వారపాలకులు
మెరంభవెలయ వివంబితానాదంబులును లాడరంగవా
స్వమానాంగన్యంహెం లాధచాత్రనిర్ఘోష సేనాంతరి
నానంరపవంది మానాగధనినాదంబులును తెలియబెరసిత
లేర్పాంతసముద్రధ్వానంబులనక్షిపించనానార్త్న
నవరత్నపతాకాసంఘంవ్పలతానవాండేసుఖాసా
రుండుసేనాసహంలారాండ్రైరాస్త్రలంబుప్రవేశించిన
పైన్యపదార్థల్లారజుపటలంబు దిశాపలయాంర్ధ
పండలంబులనాంత్రమించవచ్చినవృత్తాంతంబు

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

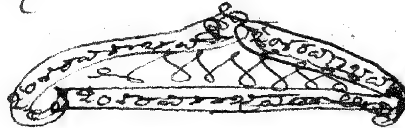
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

నక్షిల్లినమానరావర్యంబులుసుంగినభూంతానారమానంద
సనస్రుంతమగ్రితారాంబువాంనితేదాయనాథిబన ॥-॥

శా॥ శరసంఘంబులనేయుమస్రుతమమహర్ష్యాబుగాదానవా।
తరవాంతంబునమగ్నమైబగులవస్త్రంబెయువర్ణంబునా।
ర్పర్పైవటలిలయనూంరురుమేలశరములల్దీర్ఘదినాధనుండమై।
వీరరగింపంరుద్రిరప్రవాంవారమలసంధూత్మంతమగానల్వర॥

మ॥ లనూవల్లింగజదప్రవ్వైమెరయనల్వ్యంలశంబుగరేపంబుచే
దనుజుంజూంపబునస్రుతిస్వధరమద్పద్భావముల్దైవైనా।
లనలల్వ్యందనరధ్యముల్ధ్రుసినంద్రైల్వ్యందువారాంత్రలే
రునతంబరేయునదనిప్రవాందమునదిర్యంవారుబులంగూంలగ॥

— ఇతిశ్రీమద్భద్రకాండేసప్తమోధ్యాయః —

మ॥ విరథుండైరథిశూరుడొండురథముద్వేగంబుచేనెక్కునా।
ల్వురుదైనూరశరంబులంబరమలాప్రద్యంబులంబంపెమ।
ర్పరదాందాపాలిదుప్రుతుగ్రమునగర్బారావముప్వంగతా
ద్వరగర్వంబునతంమనంబునమదీవద్వేషిరాశిష్పంప్రమాద॥

మ॥ వారలలంబు…ఫినలన్నాపలాన్నలశలాంగాయంద్రుత్రైత్యంప్వ్రా
స్పరవయుంతారలమవారనలప్రభమదిక్ష్వలంబుఘారద్వనిం।
విరయుందానవ్రుదుగ్రసింపాననిదాంవిర్జలసంలలలవే।

సురవైరి లోకతమము లెల్లఁ దీర్పఁగను పెంపొంద్యం గాంగ ద్యుయేసినట్టు॥

తం॥ శాతసంఖ్యలు రూపము దై।
విలాసధుంబుగ విస్ఫులింగ వివిధాంత్యలదై।
ప్రళయ వీర ఖరాదతతి।
ద్రుళమై వడి విభ్రమబున బ్రహ్మాండ భాంధి ప్రదము॥

తం॥ శరము వ్యాని లెన వమనవమునై।
సురవిఘ్నల బ్రహ్మదళ విపాలె నవపాలు శరము।
తరమునను దీసి మెరిగెను।
సురలసురలు మానములందు బాధ్యంబందరె॥

వ॥ అనలాస్త్రంబు లుపశమ్యగాం జనీనకొరపౌంవిష్ణుఁడలస్సుడై।
మనుజగ్రసుడు డుపారంబు గొస్త్రము త్యద్రౌష్టి లెత్తలెన్నాలైయొసియిమ్మ
దినవయ్యస్త్రముపొంచితలు లావచితంధసంతాంశని।
స్వనమై వచ్చిన బట్టెంప్రింగె రారవిద్యాస్త్రైస్తుండై యమున్నుడు॥

మ॥ అని వల్కె నయు దానవాదిప్రదు(బ్ర)పాస్త్రప్రవేగంబు శౌ।
సినవయస్త్రము దిత్త లుంబులను సంజ్ఞన్యంబులం సెయుబు।
ధ్వనులట్లుంపు బునర్ణిగంబుల జగత్సందాహమల్లాడిన।
జ్జినమ్మింగెం విష్ణు లోనినంబునకుపాలు బత్యంబునందల్లునంటు॥

సీ॥ లానాదిప్య బాంరింసం లాలానిట్లు ప్రింగిన।
తనలు బుదానవాంగ్రగామబాంబు।
ననురొప్ప మెయుదవినదాంం పాగ్స్రంబు।

విశిష్టార్థములగు సర్వవిద్యలందున।
తెమము ఘోరానాదసంతతులెల్ల దిక్చక్రంబు।
గలిగి బిజలిదారతారంబమున్।
సర్వజనులు స్రుతి దాంతేర్థప్ర వెలుగింప।
వితర్క్య తలారాలకీయు లేదబమునను।
ప్రకటపథుననిచదంబున బహువిధిరత్న।
లోలమగదిసినకంబు మ్మదలాబమైత్రి।
సింహాననాదంబానడి బక్షించెనుస్రు।
లేమలులు సురలు నడ్డలాము బాబాంగదె॥-॥
మ॥ హారతమాంవద్దబుదారమువారిష్టయతాదివిధ్వస్తంబులంబుల్లై।
ఖరబక్షించెను లోకప్పురస్థిలిదిశంతలతిలతవదెన్నదు।
స్వరణాద్యంతము మహరబలుంము వబలస్వ ర్వలెమదారమాదామ
గరంగంబున నడ్డలాంబనుబు తెలిదిద్రిషి బలెల్లబుగ॥
తం॥ ఆలాపాదరములునమునమున।
నలిచిలినితంపమందనిసురబులంబుల్।
ద్రిలదారగినగాంబవియు।
ద్రిలోకార్థ్యంబునందితెమలబుగొంమునకు॥
దే॥ వితర్కదేవిర్యమొట్టిబల మొత్తదెధైర్యమొదెల్లు గల్గవేమి।
. మొత్తదెమునన్నగానమబుయట్టిబెత్రమదెల్లుమన్నది।
ల్పతిలయరలిబుబత్తశివబద్ధులాడ్సిద్ధాడెవెం।

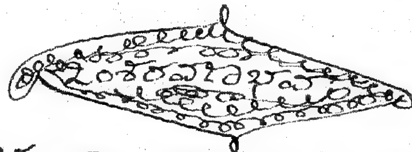
పెక్కు నిబింబంబి సంహారణ మెట్లు వగాంద దలంచెనె దియున్॥4
గీ॥ బాంధవుల దెలుత రణంబు బడసెను హరిసుదు।
శ్రవణము ముత్తమైన సాహసమున।
బట్టిదై శ్వకోటి పరిభావించు టెట్లు।
యనెను వారసు పార్శ్వ ఖాతెల్పులతను॥4
శా॥ విజయుమనుండు టెంకణపురి గొలనొంక్షి సురాసురావళి।
భుజయుఛప్పరాంతవిశ్వల భవప్రియ లంపుప భవభృతప్పర।
ప్రజ్వలిత మూని హృదయ సారసమందు తలంచి నించె వ।
ద్విజుడు ముదర్శిద్ధిరల తిమాత్రగ నత్యలమైగ సృగ॥4
శా॥ ఆవివిరులంబ భోధాసమన్వితపదైవ దియుగ్రయంతరా।
న్యాయబల వీర్యములు హవఁదానంతమగండుడుతనంబుమ।
న్యావలను దీపవల్లూదివి వృణ తసేయుబుబంబుబాంధవా।
ద్వినుజుడు బంతసెందెవి తద్దంబుగనస్త్రముతెల్లి బోర్వృటి॥4
ఉ॥ ఏమి హరీశ ప్రభావమున నీతని నొక్కెద నేయువారిమే
నేవరతంతరబంబి విజయశర్వము నొందెద నెట్లుతైనసం।
గర్వము మునం బయంబహాగా యన బంటితయాంతరంగా।
స్త్రైమతరోరహాంశుపదదివ్యశరంబు దలంచె నంతటం॥4
సీ॥ దనుజుడు దుష్ట్రై హాస్త్రమునకు హానిపుడా।
జేసి ప్రయోగింప బల్క్రగణము।
ఘోరమై సంహారణాంగారాత్రలను।

దిక్పాలకులు ప్రహర్షించిరి వర।
మునిసంఘతపోవిశేషవహ్నులను యమాంగ్యులు భూతల।
మలవిభవాయుధములను బట్టి।
శూలము బమంటు బాశ్ఛలుష్ప లెల్లంగ।
లాతతపాలతులమాలతమాలను।
భయమున సంధింగగనమున పటురయమున।
భూతలములు బారంగదిసిన భ్రాంతపటిమ।
దండములుబ్రోసిన దాతను దండదాను।
లేనివాసంబున నిండారినటించు నిల్లిపి॥—॥
కం॥ మును రాజు ముఖాంబుజాంత్రర।
మనసుమంత్రము విమలభూతమాదినుదుర్వులా।
బనములు మూసి మహాధ్వని।
సనయంపను దిశల హరహరాలక ధ్వనులన్॥—॥
వ॥ మఱియు మహాబలుండగు యమ్మహానుభావుండు పరంబ్రహ్మ
పరంబ్రహ్మమహాదేవ శివశంకరరక్ష మాంచులపుష్పస్నాన
బునవోలరవిట్టుబు నిరంతరముద్రాంతైన యున్న నదిప్పస్త్రం
మిట్టి రయమవిష్ణుయు విరాంబుజ వరంబున నటనస్ఫురం
బతకిపు సమీరంపంబునతుంబనియైన నినములనుసూం
లమింగని వధ్వ సర్వదైవతంబును నస్త్రరాజంబును పర
జ్యేష్ఠంబునను పాశుపతంబనెడి తారాంబున వరయేక్ష

దుష్టాత్ముండును నరకగననియొచిగిన సాలోకం బిట్లనియె
మునుల్ శిష్యుండై యున్న బ్రాహ్మణోత్తముం బతియొకంటు జూచినారు
ననిరాయము ధర్మమార్గం బ్రహ్మాదులగు నన్నియు నరకంబున
నిందితని ప్రమాణంబుతెం ప్లైయు ననంతరంబున తపస్సునని
నియమించుటనట్లు చూచిరి. ప రాజు బలంబుల్ ప్రభావ
ప్రకటితలోకాంతరాచరణ శ్రీరాముల దాసు భక్త్యమున శ్రీ
రఘునాథ పాదంబునని రాజశేఖరులు సేయు భూలోక
గణంబువర్ణనా లీలా పాలులు నారాయణ నామ
దేయంబున ॥—॥

తే॥ మారశరముల లోలనిసాధనము।
సురవల్లభుల మారలోకంబు సుమనస్సంబుడే।
దారగింప నసురవీరు।
వీరదానము దిగదం డివాంస్య త్రైదారనిత్యే॥—॥

— ఇతి శ్రీ మద్యుద్ధ కాండే అష్టమాధ్యాయః —

శా॥ ప్రబల మహాస్త్రముల్ల నమరంబున నీలాయుగ రాక్షసకులం।
విబుధ విరోధి రాక్షసముల విశ్రుతి విక్రమ వెలుంగ దాసి తే।
శ్రీ ఆంతి కరస్థ దండమున నస్త్ర నివక్షముతోసి యూర్ణవా।
నిపాతిత వైన దండమును గానెం తరలాఘవ మొప్ప లాల్లగతే॥—॥

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥

మ॥ చని పోగంబున మిత్రభూపాంధరము బంచల్లోల చావేళ్ళ
క్రీని ప్రాయంప్రదరాష్ట్రతంబున సమైదైవయుండు విబ్బిన్నమై
బుసికొందను వంటిమేసి నిశల ప్రాంబుల్ పాంప్రాంబున్।
జ్జినగూపెం తనతుండు సైన్యములు నిశ్శేష్యం ధరంబొరగ౯॥౫॥

కం॥ తనయుడు బలిదానవ సురేంద్రుడు।
అనఘ సాంధి నమ్మి ఆరయని నెనల్।
జనమున్న లక్ష్యం తేనియెడు।
ఘనశోర్యము నమ్మి లోకైత తాగతయులర్పు౯॥౬॥

కం॥ గిరి ఆపల్యుందున్నట్టు।
గిరితరమున దాల్ప్యయాంర్చితిసింపారేంద్రం।
తరితరతరిగ డిసి గల।
ఉరగంబుల గడియనొసె వార్ధులమెసగ౯॥౭॥

మ॥ ఉరగంబుల్ బడితాపవవిఠ్ఠవరము లద్దారి కనమెల్లని
ల్వరుజూం లక్ష్మిల్లగతె త్తువె త్తువగ సంధ్యల్లుందగంసేయుడు।
ర్జరలదివ్య దనవెలగూంలగని దిద్దర్వాంలయంతుమల్యుండుభూ
ధరముంగెల నమర్జునం లాటు నద్దై ల్యలైస్తు డుద్వద్గలచ౯॥౮॥

మ॥ పదిబూందాబులవేసు సింబశరసంబాంధం గళ్ళాశలా।
స్పదమై పెన్నట పవ్వల్లసిల్లగను లాల్లై లంబు వత్తంబునం।
గుదియం ఖ్రేసిన దైత్యవల్లబుడు వర్త్మవిధి నాంఢ్జీయ్యావా
ప్రిదశల్వ ర్వులమట్లు లాఅ్ర సుత్తైరావెంధరం భూంద్రముల్॥౯॥

[illegible]।
[illegible]।
[illegible]
[illegible]॥౧॥

చం॥ [illegible]
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥౧॥

కం॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥౧॥

చం॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥౧॥

కం॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥౧॥

సీ|| [illegible]।
[illegible]।
[illegible]
[illegible]||

కం|| [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]||

సీ|| [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]||

తే|| [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]||

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వీర్యంబుల తమ మనంబున నాశ్చర్యంబు నొందగ మహా
బలుండగు వీరబాహుండు సవ్యశరాసనాంత్రై యగుచు
ద్రాంగవిసి ఖండించి దివ్యాస్త్రశస్త్రంబులు నెక్కొల్పి బిరుదుల
నిండనేసిన నసురేంద్రుండు మనువేయునాండు బాణం
బుల నవ్యశరీరంబు నాటవేసి రక్తసిక్తాంగుండై
యస్తంభించి విల్లు వదలిన వీరుండంత నాంద్రవిల్లు గొనివె
యలబాణంబుల తాటస్తంబున గాంధర్వంబులనాపట్టం
బివిలియబుల ధారాశారంబున గ్లిహ్లి పిశాచాశనాండా
డింగద్వంబెత్తి యెత్తి బలువిరులు లెనగద్వంబునతలంబుల
జేసిన వీరబాహుండా యతాశరంబున తెగి మనంబున నా
బతేలయుండలంబుప్రైయత్తి సింహనాదంబు సేయుచు
నసురవీరుల భయంబు నొందబద్ధహస్తుండై వానిని
రథంబు నాండదను లతి తేరంబు దగనాతిని రెండెవానాడ
దండెంబు గానని వీరబాహుండు వక్షంబున్వేసిన వీరుడాల
నిశరంబు తరంబున నడబగగనంబున తెగిసి కారెపాడ్డ
పిడే మానవసుంద్రై॥—॥

తం॥ లేని భగ్నంబున నసురేంద్రుని

ద్రుని దలదిగ్విజేసి నూరి తెరాల్వవ్యస్థారాం।
బున వేగవచ్చి దనుజులు।
తనితని నిలువ తనుబారగాక్షేప రాదు॥—॥

— ఇతి యుద్ధకాండేన వమోంధ్యాయం —

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

క॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

బుతోయు రక్షేత్రానంద్వంతుపా నినన్యాలు నతుమునరితినిలు
లింబులేష్ట్రంబు చేసి చేయుబుహూరంబు తెలిసినవారవారా రుం
తులంతునతుమనలకు చేగంబున నవిద్రా యబనననుగవల్ల్యంతు
సహానత్రంబు తెంబులు ఘనసూర్కలిరధరద్వ్యంబులు (ద్రాంబ
మనివియ్యంటు వేల తుమొయూచేసిన నదినవిరర ఇష్టనుంతు
దిరింబ చేయుబహూరంబుతోయు నసురవారింనతుమునరితి
రాన్నిలులన తారావ్యాతంబుశ్రేరంబునవేర రాత్రమంతుగనలు
మురలితరజుతివారనిరధ్వంబుల్లై మరితిబద్ధంబుచారావంబు
నరతేవారవిహారావంబును లనబుద్ధంబును బంతరంబుల్తే మతిన
నయుక్తి ఘనాలరంబావర్ష్యనుదార్గంబునవుయుంబునగా
గంతునిరారావుద్వంతునవారనిచారరంబులకరంబును
బల్జురరరం(ద్రి, ష్టి) వాగత్రయ్యనవ్యగంబున నజంలంబుత్తం
దారతిమురలవలితెక్కలోరగంతై చేబుతివిరమూరంధ్రం
చేరరిసింపర్గనారగంబునియుబుజుబుజారారబుతేయు
వారనిరతిలోరవునల్లైసిననయ్యద్వారరధవుజుత్రాప్రయుగారా
రంబులఘూరరంబు నారారంబవర్గ్యంబులింబురరా
గంతునవలబునవులు ప్తి మమప్త దిజు ఇంబులుతెరవార
లారంబులనలవిచహారంబులరంబునదారలునలక్షుతు
ఘరకేవురంబుతవిరద్ధయంతు తారసియునితావిశ్వంబు.
తెలిసినబారరంబులతారత్యాతంబును సవారనత్రంబుతంబులు

ఖండించెచెప్పి తొంటి రఘుకులనరేంద్రు ననతండు సంచితమాంశమ్మై
నడుపవిధానుల సురగణములనదిద్రుంబు పదుని ాలుసవాండి
క్రీడల సంద్ర రాదు కాండవి సంల్లు నల్లువా నిమ్మం
న్నీ లెంబెసిన విరమాకోల్పు రుండు గది క్షమాపతేశం
బున నడెబయుండవి శస్త్రబ్రహ్మాంగింబున దైవల్పంతముావే
లయు బాలరాబుతే రాసరతు గానతవక్షు రాయరంబునంబది
వ(భ)తరిరాంబ సర్వలకాలపులతలే దృంబువాండించు
నలెానబాల్యంబైనవరవాంపె స్ఫురుండు పిండింబు
గానవసుల్వు పెంబునం లేడానన కేలబుబాంరాయు
వులాక్షి లెంబెసిన విగతేని తయనుపాదలేదనాంక్షి
బటలబాల రాయులవర్ణంబున నారవదార్ధిసుకుం
డిారగ్ర యాంబున॥—॥

కం॥ అంబకసప్తకమునధను।
వంబకళలేమునరధ్వంబు నశతంబునవ।
నిలింబునమయు రరత్నరం।
బుంబరపిన సుత్రబాలరమయునబలె వెల్గె॥—॥

శా॥ రామరుడు విస్ఫూర్జింబున దిక్కులంబమహార్ణ్రర్ధతలి
వారంనతం।
దారుణాప్రత్యక్షమౌయుకిదానప్రవచ్చేమపాంకవెసిలం।
నారయపల్లగానదుపబండదపాండిత్య సుంభత్పాంశమ్మై।

శూరుని శౌరిపై బతిమిలి గ్రీ లదానవవాద్యము లుందరటు

ఉ॥ ఊరము లన్నె సీతానవ పత్రమున్ గరచి పుష్పబాణ బాణముల్।

తారము లనిర్ణ్ద య చుతంగదండ దమునం వాతిపిబ్బై బనరే।

బరబావిధూందద్ధిం బదివి వర్ణబూంసి విసంగవేరతె॥

సరి వెన వర్బువెర నిబస్సైన్య మునం వెను మూర్గ్బూం నినక్॥ 44

ఉ॥ ఉడుమును వర్బ్య విరపురుషాలయమును తారకరం బుభోమువా।

సుస్థిరమున దానికి బూర్గమయుమయుర్వ నివాలలను బా స్త్రమయూ।

తారమునవర్బు వాతాకు తదంబు హుగ్రసరంబు సరంబునా।

బరవిన దూరకి వెనలు పూ దివిలో బడిమూర్గు మునుంగ రుక్మవక్॥

సీ॥ తంతాతు వీరాం తాతాబ్బు దుర తోలంపాం।

లూరవంబున బుద్ధలద్దిపలాలు।

వీడెల్లు లనిలవన మూదింపినసుమాను।

సరవరంపరలవర్ల్యముల యునాకసీ।

దనుబాలంబులు లెమ్రులనరు తుబు।

గర్జిల్లు శూరు తమ్ముసరము।

బరిగించ నాలతాము శరసమాస్త్రములను।

సరత నిరూరు దాంతురముగనల।

వి నిబాంరవం బురధ్వమును నాం బానివాలతి।

ధరకృబదిగాంక్షి లక్ష్మీ తదంబతనుల।

సురమును శ్రీదంబవైను మూర్గ్బ సంద వెరము।

వీరబ్రహ్మము దయఁజెప్పె విచిత్రముగను॥-॥

ఉ॥ వచ్చిన వీరబ్రహ్మమునిని వాంఛ్ఛ పరాంత్రముగాంచి మాంత్రికుల్

(శ్రమ)జ్ఞిలమాఱలిలోంద్దసనేవమయ్యెపపరింప్పఁచి మహాత్మాంఘుల।

చెప్పె రాజేంద్రఁ ప్రఖ్యాతిని సేనలుఁబంపిలివింతక్షైనని

దిబ్బలివిల్లు బ్రాందిదిబ యేగినవేలసాగాంత నిల్పినఁ॥-॥

కం॥ వెంటాంత్వొంబున వెలనుప్పను।

వరిసాగిలవోరవనిమ్ముపరిమాంఛ్ఛిదను।

(శ్రమ)రోరంబులనిరిని।

సూరులనిత్తోరవిరిపదనదయె సునిరత్రమలెత్తై॥-॥

ఉ॥ వేరుత బంటిని విద్యలవినిరాజ్ఞనియమ్ము దినితయగాంమునీ।

వారదనిలస్త్రలతాటి వృద్ధిరలంపనంబులవారింపిరిని।

ప్రేరదవారి నృత్తేరిపెదఁ బట్టినరూరుదదవేలుకర్తృవి।

నిర్వరశలదుబ్బంబులువినంవరవ తృప్తవీరబ్రహ్మము దయ॥-॥

ఉ॥ అన్నిటియందు బాలస్త్రీరఠాస్త్రములతోసిన క్రోటంచెలవి।

జ్ఞినృమము జోసి దయన్నటిరిపరిగ్వమెనిర్చెను క్రోటక్రోలుల।

అన్నిరటంబునంర ఆఖంవమతోసినంఁతఁప్రసిద్ధినక్।

మన్నెమున్నైతే సూంయలగనుంగొనన్నైనటుట్లైనవివరుక్॥-॥

కం॥ నారలోరరంబులు నిలిపరి।

లాలిలముని బ్రాందవబదినలంగెదుసూంచి।

విచిత్రంబులలు నాగెను।

నై లతోయని సమసమిశ్రదప్పనాయనే॥-॥

ఉ॥ వినుమువు లన్నార్పులవుపాలసుగతలలజిమ్నుజోయగా।
జూవెనవెంబబూరాగావున్నిలతాంబ్రుని జెయవేయనా।
ద్వానవ్రతన్నీమయుంమనియులద్ద్లిజవత్సములప్పసాంయవా।
వ్యానమునెంద నెయుపటుపొంగ్రతవటినగాంచెనెరభక్తిను॥

తం॥ లనసాంరధిబన్నినబాల।
గనలుబుపంబంరద్రారసుగములుమరధనుం।
దుమతలుజెసినుదనుజుడా।
వనిరధిమయుంబడినవిరబాంపాలుండంలకే॥-॥

ఇతిశ్రీమద్యుద్ధకాండెదనమెంద్వావయం.

శ్రీరామాయనమః

తం॥ అనుపముమన్నింబసంధా।
మునగలవ్జ్జెయుంటువిరడెలతెవెగమునకే।
జనియెంతమొత్తలంబను।
మనమునద్దైలతోయుగలమదినుల్ల్ప్రమద్దై॥-॥

సీ॥ అవలంవలాస్త్రములడెరంపనురమున।
బడిపొడిపొంటియాంబప్రదమునలతే।
తాలసుంభ్రూభ్రూసగకంబులుపరగింప।
మొనచెడిపడెవత్సముననుదాతి।
పంద్రవారాబారాయమునికంబుత్రెనిన।

కలిన దాశర్థ ద్వి సంగతిని మానిసి।

మాయామునీంద్ర్యయ మార్గంబులనెయు।

నెదదాతిభూమిపైబెదరిపడెను।

విలయకాలాగ్నులు ఖేమవిస్ఫులింగ।

దీయుతబ్రహ్మబాణానిరంయసుల।

ములుప్రయోగింప నవియుసుమొనయతరాగ।

గనిరవారలతార్క్ష్యకరములపై॥౼॥

కం॥ వానిబలంబెట్టిదనా।

తానిరతంగటోమునందు తైదునగానతం।

తానిద్దనితానెవ్వన్నా।

నానికలతవపద్మగామలనిల్వయు క్షునికేళి॥౼॥

కం॥ పికళూరతపవనతనాత్మలం।

ప్రకటబ్రస్రద్వయముతోయరక్షణపలనిని।

ద్వితిలయయుగ నారతవంతనను।

తతపితతైపిస్తలనినగలెగనబడెగ॥౼॥

చం॥ తనుగానివీరబాహాసులువితల్పమువిన్నయమందుమన్నబాల।

గనిదయుశూరపద్మముభయంతరవిస్ఫుటవారత్నసంపదల।

గనలుమహోర్జ్వవతవముఖంబునని కెలుబర్హమెల్లని।

ఘనలారబవ్వబాణరామములుఖండమైత్రైబనెనమ్మదారుతుటీక॥౼॥

చం॥ మునుమునావినమ్మబంధులొలిప్రగల్లదైనబలంబుశార్వూమం।

గని పొందనన్నుఁ దెల్లవారు గాంచెనటంచును సహింపనుంటిని।
తనువరిపాండ్య ఖాండవ మదిగాదు నిఖిం ఖగనన్నాదెప్పవా
యిట్టివిపను మంటిలుట్లు వడెనెయోదలంచె పుర్సార్థ నామదేశ॥

కం॥ పాంశుపలాంఛ్యపమపాస్త్రము।
నాశుగలింపాండదశివేయనవ్యాళమలాస్త్రం।
బాశివిష్ణువశాలగ్రస్త్రము।
లాంశుగలింబాండవపైనిదారినవాలదుని॥౧॥

కం॥ చిత్రాలపాలమగపాంశుమ।
లొప్రలతిలదస్త్రమయలద్వయములకం।
విశ్వలోకాలంపాలరిమ।
నప్రలిమయతివరిబాలమిమియనగాని॥౨॥

ఉ॥ నిఖిలమ్మల్లి నేలమయనెగను గాండీవముంబదింతిటుల్
నాంబలయోగ్యపాండుతలనం చెలమంపతనిల్పుమయావె।
వెఖపాలబాంధములుగాపవిరడునట్లవచేయుశుంగడు।
లాంబదినైదుబాంధవములలద్వినయంగుని మ్గ్నపార్థుడ॥౩॥

ఉ॥ విడుచంద్రాత్మ నిచ్చరుడు పిల్లనుమంపటుశత్రుప్రవేశనక।
ఘోరమగారగపెన్నురముతంరిలశవ్యద్రినిదాంతిమార్గమే।
ద్రాణదోబిల్లిశుంధుదాలిదారుణదండవమునేయునలత।
విడుదుదండమైననిలివేగముదారినెదుర్కొనంపడిన॥౪॥

కం॥ పాండురతిరమునెత్త దండము।

వీరుని దండింబు ప్రాంబ వెసప్పై బడినం।
వీరుడు లెద్దండడా రహింలి।
ఖ్యాతి లెరంజై నమూర్ఛ మునిగిం జెలుపఁ॥౧॥

ఉ॥ సారద్ని మూర్ఛ దెల్పగ విశాలు డువీరుఁ రాముఁ డొగి నా।
ద్వారక సీబాప శూరుడ దెల దర్పముమీరగ భూరి లెవ్వ తెలిల్ల।
బారగ విశ్రమించి బయలు బారా పరంపర వేయ లెవాంమగ।
నాల్గురనసైత తరిటు విలువార్ల నిభూంచు సువాంటుగ న్నిసెఁ॥౨॥

శా॥ తాంత్రీ సంచార విశ్రమం బున నవారం బాంబ్ఛయుం బ్ఛ్ఛయుం।
స్త్రాం(ఖ్యాం) ద్రిష్ఠియు బన్నులై చెదరి స్పూల శత్రుస్థలమూర్ఛ చె।
గా(త్రా)ంజాలయు దేరదుం గతున్నని బసంధ్యం(త్రో)ష్ట్ర విరి యాల్ముం।
సౌలార్తి ద్విగ్నమై గాంగగాంబి గుణాంతు దంనిద పులగ్రమూన్నత్ను॥౩॥

గీ॥ రథ్యములు బనుప మునిబ రాజమున సైలడైరి।
తిమిత శూరుడు డాంబ తెలియగాంగ।
దిలలి భూవన పలలియు దిలి జాంరలి తుండిది।
నలిని తలిడు గద్దెము లిర్చల్లు॥౧॥

వ॥ పిమ్మట రాజనాత్మ మహర తోజస్సాప న్నులసునిష్టై నవృద్ధి హూందరు
మ్ము లెపుతై పడియుండ టెగటెలి గదారలు ప్పుటెత్తైనబాపల్యం
బున లాలగ తెలిష్ఠియుంటేదవు. బలహీనులగు తెలింబలా
రతులవనిన్యుం దాలంబ పరియబాలతవన్ఛియుండేదవు. నా
బలశార్యం బులోపెరుంగవు. విపర్యాదిమ్మరలనెల్ల బుయుంబ

నల్లు నిమ్న బిలుచుంచెదననినని నిమందస్ని లావయుఘా౦రవిందుం
ద్రైగాంగేయుండారేయు సురాంధవుం, దురాంతాన్ని నిఖిలవిద్యాం
బులోద్ధ, కాంబునపవహాంతించెదనన్ను బాలుండనిదుర్దైర్ఘా౦వశం
బునవాంటువి (బ్ర)హ్మాంయాసవయాంశాంబులసర్వ(స్వయనిటులాంక్ష్మ
తెగాంబు దిహాంవంబాలతయుండునేవ్య(ద్ధిరబల్యాంబులనేఘ
ఘలంబునినశాంరపదిన్నాసుయుండుమన్ను(స్పృతిలాంనసాంద్రై
లానబాంవాలవాంతాంబునత్స్యన్నలాంబుపదనుర్ఘాంతాంబుబుప్ప
త్రునివద్యవాదనుని (త్రి,వత్రునరోరంబునాందాంబుననత్యన్న
లాండ్రైతాంర్ల్యాతంబునవాంరగుహ్ర్పిబావనినాదంబుకౌసిని
లాద్ధ్యేపుంబునపప్పసాంగరంబులుభిక్షుకాంబులవిప్ప;తుమాం
రుంతానుపమంబును వ్యరవాంరిాంర్భ్య్లాంతావవిరాంమతాం
లబరగానన్నిక్షాంబునునసురాంనవాంబుతెరంబునాందరిఅుంబి
(బ్ర)హ్మాంతాంబులన్ని(యు నేతతాంలంబునవాం(లసినవెల్లుం
డునల్లుసుగఘాంపాంబాంనరింబునంగనిశాంయుంతాంబి
తెయురధ్యరద్ధ్వనాంరధ్యులునులద్వైవాంబును సమస్తలాంక
తంబులునున్న(గ)మ్మవుపారర్వపాంబుననవ్యులమునాంగనే
సినన్నియునతొవనరితెసువాంరుండునిదాంఘవేఘుం
బుబందంబునశలోవుక్షుంబులవర్ణాంబగ్గిల్లనశాంయుం
దాంగ్రవాంవిగ్రబమ్మాంద్రై ॥౼॥
౩౦॥ గగనాంబునం విగ్ర విస్వవా।

భగవంతుండైన సుతాలుని బాంధవులెవరు।
ల్పగణకశరములనంతము।
నగణాలచ్చు గనీనె విలియుడా రణగపుంజ్ఞికి॥

ఉ॥ తారుని బాణావళిఁ దెలుపార్థముఁ జూచి విశ్వనాథుండులేఁ
లేచ్చి రక్షు ఇద్ది పాంఋన పాటుఁ వ్యాయా తాలుమువేయనాంటగా।
నిరతతుంచిలేంబులఁ విల నువాలిలన ఘూంచినైల్పసం।
పరవుతువేయుబాణములనద్రివపంపారిత్రుంయుద్ధైబుఁరిఁ॥

క॥ వానివిల్లుదునిమిపైఁ బవశవాంఁతుండు।
వారితి(బి)యస్త్రమైననిలవిగాని।
శక్తిఁ దైవదానిశరబశార్ఙ్గశమున।
వార్తాలేశయుదీవిదిపదిగనరిరె॥

చం॥ వెరగునదానిఘూంచితెదువిస్మయమందుచుఁ దాంత్రవిల్లువే।
శరములనబట్టికోలమునతాంతినయాంపమువేయునాంతురున్।
శరములసంఖ్యముల్ బరవషట్చ్ఞుఘటాసాలనేతుబాణమున్।
సురరిపుడేసి యార్జున్యుఁ రోశసాందుడు చెంరుఁదివత్రమంబునన్॥

చం॥ భుజబలరిపుఖ్యునం శరసమూంపామబార్గముఁ నొందప్రాంపము।
త్రిజగములచాలెచెన్నుఁ పింటాతాండూతముంరధసప్తనద్రుధా।
ప్రజవమువబానుర్శనాంద్లలశరంబులనేర్పరివైత్రమంబునన్।
రజముగనేలపాంలనుచూరాలగనేసితుమాంరుడాంలేటిన్॥

ఉ॥ లోసినవేయుమం మరిబాణస్త్రశలక్ష్మలునేయుశారుదా।

జాలనకుపనార్చి యాశ్చర్యజ్ఞ। లెనిరాంల మల్లైయవలాశ్చరంబులా।
దారవినరంజిచ్చేటను, నిశిలప్రపరారంబుల గ్రుసంరుచెక్కినా।
విరవిశిలాలపత్రమునివిరక్కాపుష్పముబ్బాఖుతింలశారవితకే॥౫॥
గీ॥ మాలయా సైనెలవిరలెంబుమారాశ్చటళ।
సనలభూరాష్ట్రనమలలగనాంష్ట్రలంబునంద।
పవిరనేసినలజ్ఞంబపరిఖనమున।
తరబలమబరావచినపిదతరాపాందె॥౬॥
చం॥ దనాశపరిభ్యులిజ్ఞువిలనాంబునవంతిన లవ్యామారవాదతి
ఘనరరశాల్లలం నిశిలశబ్ధమలస్థు లనచాలనిర్గరలతలం।
గనలబపద్దిల్ల్యాబుట్టుచుని గం గలరమారాబునిలోలత్స్వపుల।
నినపములల్లసిల్లుగరసేతలంన్రత్యితసంతులంబుగతే॥౭॥
—ఇది శ్రీ మద్భక్తకాంచె పకాంచనదత్ప్వయాశ్వాసము—

ఒక్కింతరిపరాబ్జ...

చం॥ గరగిర(బి) ఫ్లీరనత్రమలశత్లుప్తద్దిల్ల్యావివరతంబునం।
పారగాపవలిష్ట్రఘునంనరశలరాగనవామల్లారదీప్తి దిక్కులచే
శ్రీరామవెలంగ శోభబపూలతరాంబునల్యామునరంబకెటుపా
లశరిపబిపెనిరత్నమయనరారారాపరామ పెలంగనారె॥౮॥
కం॥ శరబుతరముత్సబత్రం।

బురదతోరవీర్యమునదీనవస్త్రంచెర్ణారములను।
స్ఫురదాంబుచేసెతానతరా।
తరిమెరయగబహుళోత్సన్నతారములదారె॥౬॥

చ॥ అంతతరితత్త్వమున్నపూర్వరంగగళోత్ప్రశలభదనసితాంం।
బరములుపుండితారులుగస్ఫురంగభాస్కరధవ్రుబులు।
సురవమగజోసిప్రమలుగనుంగానివేల్పనమందునల్లగా।
నరితివిశాలభుజత్రమువినాశముదానవులందునల్లగదె॥౭॥

చ॥ అరయసితాతపత్రములనాభదోస్థలమందునల్లెడాం।
బరబినవల్లెడెల్లనరజత్పులతాలుదమెత్పవెంచిప।
క్షీరములుచిట్లినల్లనవలెలగభూలతాచయంతరాబుగా।
వెరయుబాబాంతెలియతరమత్తమపాత్రమచిత్రమంబునన్॥౮॥

సీ॥ అయితారకబంధనస్ఫురత్పంబుపికాంబసం।
ఘుంబుస్ఫురచ్ఛ్వేతాంతంతం।
సంచారితాంబుగసంగరస్థలమెల్ల।
నేనరించుచత్రంబుగనిచుదర్శ।
నమువదాంతబునవెనుతెలుగరవించె।
నవ్యపత్రచత్రంబునసురబలము।
వదిఉంచిసహాపాలివనబుంబునతెవచ్చె।
శూరుడిదెవృత్తమహిసురలుబూంచె।
పాశుపతేయమెత్తెయిపరమమైన।

శాపమొసఁగ వసివాఁటనిశాచరులగాంబు।
మొదలని హిరణ్యకశిపమును బెనంగ।
నడ్డలోంత్రులఁ జోరావరులై సుకుందఱు॥౫॥

మ॥ ఆనునమానించితనాఁడుకైయుట్లై బ్రహ్మస్త్రప్రయోగంబుచే
సినవిశ్వస్త్రముఘోరమై బ్రహ్మదండాస్త్రమై సద్వినం
హానావళిఖావమై యుశాంత్యలమఱన రక్తాక్తి కెలయాంటఁతా
బునతఁడుం వ్యస్త్రనచేలనత్త్ర ప్రహ్లాదుండు ప్రియఁగనుగాలంత్యలఁదేర్॥౬॥

మ॥ ఆదివిష్ణునకుఁ బైష్ణవాస్త్రము విశాలంధీరుడలక్ష్యంబదు।
గ్గదఘోరధ్వనిలోకమువ్యోమయునుగ్రాస్త్రంబులదైవమునా
ప్రదరంబుంబహులవిష్ణురూపముననందాం సూనుపైకేగ శత్రు
త్తిదృఢంబెట్టిదాంత్రియంగ దైత్యవరుఁడు ద్వి[illegible] లక్ష్మీయుండగఁ॥౭॥

కవిరాజవిరాజితం॥ ఘనుపలాయంత్రముమస్త్రముఁ దక్షనవాల
తుడొంపినిపన్నగమున్।
పిశితభుగద్భుత భూతపిశాచవిశేషగణాంగసమూహమూలున్।
దిశలనిండవిధూంతమగాఁగమదిర్తురపంబులు మెండుకొనన్।
తృశతనుభూంతగణంబులుగన్గొనఁగట్టినవత్మ్యాబునుగ్రముగాఁ॥౮॥

కవిరాజవిరాజితం॥ శరజుడుపాశుపదాస్త్రము వ్యస్త్రనచావ్యన
బాంచకరాంత్రమునన్।
సురలెదుదాండగపట్టిన గన్గొనిశూరుడుచండలబుత్తముననే।
మరమునదీలుని దీర్ఘలసత్తునిదుస్తరమోఁర్వగనాంబునదే।

ప్పురపటిద్వైర్యసమగ్ర పౌగాంభనపాంపప్పురత్నాసు పాన్నతారే॥౫॥
మానినీవృత్తం॥ శాంయనిగనాన్గనిసూరిజనస్తుతాపద్ధవారిధా
ఘనశారమతర్కాం।
బాందతరటులసత్ప్రీతిమూర్తి విశాంఖుధబడ్డిబిశాంపక్షగం।
ఖేరనిదాంనమఖ్శీషరాజ్ఞైనమపటిమాగానాఖేరలఖ్యో।
దారతక్రాంటులదాంనవవిపటితాప్పయజెప్పటిదల్లుమితే॥౬॥
మానినీవృత్తం॥ వారలవిడితవాంతాపల్గాతివష్టాతివష్టనవారామా।
వారలబాంధమవత్స్యమమన్నతిమన్నమసియాతప్టైరమనే।
వారగనీతసువర్ణ్నవమాంవాంమబంధమబాంపిశబ్దస్థితో।
శూరసుఖంచుమాసూంయవినాంగినబాంధువధింయనసుత్పాదానే॥౭॥
మగ్నవతీవృత్తం॥ నీవాపటాంపులనెలమసూంతే।
దాంమతినీతలమానాంబునత్తైనా।
నెవమను లారవిమనిర్ణాలవృత్తే।
తాంమనమింపినతాప్పదంబాంనా॥౮॥
మ॥ వినినెలావష్టనివమన్నబంపినత్రయంనిర్లింపగాంవష్టనే।
తినియంబాంలదయాంతారెతమలనత్తింబంపనీవాస్తనం।
బుమబారంగనిశాంవరాంధమధూరంబుంశోయుతాంలంబున౦।
దునసంబుంశారజన్మాడన్నవినిదైతప్పుందాంత్రాజాంతింపునా॥౯॥
పంచచామరవృత్తం॥ నయాంబుపోద్రయంబునంనరాంశరాధమంవినా।
నయాంమయాంత్రాబల్కానాతదాంనవేసదాంత్రానా।

ప్రియంబుగాఁగఁ బూఁబిడాఁ నపేక్షసద్వివేకప్రై।
వ్రయప్రభుత్వమగ్గలించి వర్ష్యయాంత్మనిష్ఠమం॥-॥
పంచచామరవృత్తం॥ నియంతమైంతెవిడుతు నిష్ఠురాధినాధులం।
త్రిధామవిభుం నష్టైనినార్పగీటుగాం లాలారతుం।
స్వయం సమర్థమై నశత్రు జంపి నట్టుగాని నుం।
రయంబు నొంవధిం లొనం బరాంలబత్తెనెవినక్॥-॥
మాలవముఖయానవృత్తం॥ సేవల నిలువుదును నటుం।
నెనరాఁ యదు ధుడిసలుమం।
గానివిరాంటులుపలికితిం।
గానబాల్యవయుగనిఖిలం॥-॥
ప్రహరణకలితావృత్తం॥ లసత్తధితుని గాంచలనతమిలసం।
ననులానమనిగాంనడుబలంబునిగా।
ననికినిసమయంబరసి బలములం।
గొనబునదలచెంతుపిలామనముడక్॥-॥
సీ॥ ఖత్రచౌలానుదాఁనుజంపగల్గియుదయ।
నరిలోనమాఁనిలనినునుబలికె।
ననువిరాఁయదుడుడు సేనాఁహిరనుడనికాఁడె।
బాలతెండిటువనెబలుతడాంగె।
వదృలవిర్పనాఁమద్భ్యంఝులోబాఁలు।
తెమెరాంగునువినిసేనాతెండె।

దాంతరంగాంబు బలంబులరవచ్చినిచ్చింటు।
ననివివేకాహింసాద్వైనవిధి।
పరుబుదనమునతెరువిట్టిపదుబునుండు।
గానసోత్తాంతినైబింపబూంసాజనదు।
బునిదప్రరమునతనినిశాంబరవదుండు।
నంలలానసదృశ్యద్వైయ్యేగిప్రతిశు॥
కం॥ శరజుస్నాదులనత్తని।
సురవిమలమనిబింపగలిగిబాంబదనునిశా।
బరవిరునమలినమబాను।
ప్రతిరిగినబూంబుబుండదెపాలివిన్నానుయుక్॥
ఉ॥ అంలాటిబ్రహ్మవిష్ణుముఖులైనసురర్వులపారవ్రతయున
లవ్యంలమబత్తిగాంచివినయంబునవతాంశలనాంబులుల్లయు।
సహ్వంలమునుమోధిరించితాలుసంలనమందుబునవేదవేద్యుడై।
దాంలమలాలనలాలనలిపిరందరుబ్రహ్మమువప్పుయాంజ్ఞాని॥
కం॥ తనుగానిసాధ్యమాంగిబలి।
మనలారమేదురిప్పరివ్రనసురాధముని।
యనిబింపమువిలాంగతి।
దనుజుబలముకాలయముగాంతదిమునమాలభారవి॥
వ॥ అనియుల్లువివమలపదనాలైయూంరతున్నవాం
రలంగనియుద్ధరాంలన్నాందీపరిరవాంబునతుపచ్చిననిచ్చ

[illegible]

కన్నులనిప్పులురులఁ దరంబులఁ దెప్పలఁ దేలఁగొండనంబానర్ఘ్య
నివాసంబొనరించిన బ్రహ్మాండసమూహంబులెంతైన హస్త
రూపంబునాంధకారమంబును బ్రహ్మాండపూరంబునను
లోకాప్తరగాధపూరంబును వెలితిసముద్రంబునమందారంబు
దేవతలపై బనబంధంబునన లోధ్యాంపంబుపెంచెటిల్లె
పైబనలోదగ్ధపూరావరిస్థితనిశాంతెసవేంలంబుగా
నదివారిధింగాంచినజాలంధ్రజాలంబులుల్లోలంబులై
పూరంబంలోయునారత్రయంబనంటోలనపూరాత్త
రదిత్ర్ప్రత్యాంరంబంటోయుబ్రాంతోంబులునెలంగఁ
పినిరగ్నిశిగమనంబున పూరంబుజాంబ్వదిలోబనమూరం
పారంబులవదనం పుబభ్రాలోగ్నిపారంబునుకాంక్షవెట్టి
యయవిఘ్నన్నంబులుచేసియుమొదలంటం బృథివిఁగ
పియునవెకేవిధంబులం భీభత్సంబు చేసి యుబ్బాటు
పాసియుందరుస్పర్శసమారంభంబునతుపమ్మినతు
పారంరసాప్యమయసర్వ స్వైన్యసవెలఁదంబుగాంపో
మతెరాంటనగరంబునతుప్రవేశంచె. సురలుతుసులు
విర్యంబులుగురిసిరి. దేవదుంధుభులుమొరసె. వంది
మాగధగానంబులు చెలంగె. సర్వదేవతా
స్తుత్యమానపాదాంభోజుండగుహరిం
జిలసతలసేనాసమూహంబులవారిదారి

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వ॥ అంత్రివాంత్స్యంబులకు కాలికట్లంబడిభాంనుత్రింప్రం బొల్లినదియు॥

కం॥ మహింలరాయుధవృక్షసేనా।
సహింలమెదన్నై రత్నబురువము నలుపదలబునా।
తహంహంతేలుపతెవిలుపత।
సహింలమలగెలువంగ బాశవననువేనితుర్॥

కం॥ బనిఅవిబరోమెుతదింభుతు।
ననినెుంక్కి సఫలము వానితనినారదినవాక్కు
క్కినలంఘువము నుగలదే।
నినుబంపుము నేమనిలెఱ్జుసందగవసునే॥

కం॥ ననుబంపిన శివుఁడిన।
మునబాలునినేను యుద్ధమునబంపినవ।
త్రిననెుల్లి దురాశము భవమున।
దినిసంతసమందుఅంత్రి విశదమున రాగ॥

శా॥ వరలతనారదినిబంరాపంతభు ముల్గనరాను నిల్పనీ।
ధరాశనినన్ను బంపు భనిదారతునింవథ్రీయంబవ లక్ష్మస।
క్షారముగనన్ను శూరుడు సుశ్రుతవరుం గనబాలు సైదుదా।
త్రిరామునం భయంబు గానగాంచు భయంపుమువాని నేదడ॥

కం॥ బలములనెల్లనుదోంల్ష్వం।
బలవంతగావష్టముస్తు నక్షత్రదింపదే।
గెలిచెదనవిమ్మునాంతడి।

కలఁగఁజేసినమునుమాని బంచినసురలెల్లఁ గాంచిరి॥-॥

సీ॥ లోనారయంగ వంపి సంతోసమ్ము గానిసేయుండదు।

నిజుల్గ్రహింపఁజూచిన సుఖనిద్రలెంచ।

చూడులుజుడి దెంచి సాంగోపాంగమున ప్రారాం।

లోకదినగోచరప్రదలంతసమ్ములు।

లీలఁ ఘోరరూపుడై రాజునిరాగారపోషక।

ములువెల్ప ఖ్యాతమున్నెల్లఁ ప్రచుతేర్ప।

వుగ్ర లింబు గద్గురవ నమ్మఁ రమ్యాతి మయు

గనిప్పరమునుపోలుమునుపాదిల్లు।

నేయుమనవాండునల్లు ననేదినల్లు।

ఘనమునవగ్రాగమున మహిత్రాయుదేని।

వానినగరాలాపైలోయవాయింపిడు।

లోమునుగనరత్నకైలుయింపదనుముజను లుడదు॥-॥

తం॥ లోమయుముదాగమునాంద్రిపై।

లోప్య వయుదయామయలు లోదిరాక్షేసప్రవరుులనా।

లోకపునసాంగలాదగ్గా।

గమునతాజునియుంచెలొంప్రగానాద్భుత్రాదై॥-॥

ఉ॥ లోదవిభూమతర్పదయుంబునతెలిసమున్న నిల్చునా।

రత్న సులోంనప్పి మాయాను లోవాల్లి లోవాండలిల్లి నల్లారం।

సాందరవ్యల్ల చెదలుబునం లోనవచ్చినమైప్రతి వితమం।

పొందిత వీరభాంబా తత్వలత సంగము సర్వము దెల్పిన మ్మదై॥

దే॥ నా శ్రీగురు బుద్ధి చెప్పుమన నా లభవ యుష్య విష్ణు మూర్తులం।

నాంతల భాంధవ్యేబుల విన్నారవము బ్రాంచె భూమంబు గల్గనే।

మాంతన పాత్ర వర్గాని సమ ద్వారకస్థలం వీరభాంబాలన।

ద్విత తలవ్రాల్కె త్రోర్ధ్వ గమనాలయు ధవళ మ్మానవాంయ యంతటనే॥

శ॥ శిరస్త్రంబుని శాలిన నాంధ విసువాం శరీరం పంచె యుంటా।

సద్గతి యుద్విక్షుల గాంన నైటు దినము సత్యంబు సత్యంబు గారష్టుని।

మర్త్య వాంగస్త్రంబు భయంబు తుంబు గడు ప్రేమం బాంన్ని తై యుంబమా।

మాయాంచేని నిచెళ్ళి భాలయున నసవాంత్రి గ్గం డయు వార్ధంబున నే॥

లయగ్రాహి వృత్తం॥ ధనం పులనతరము నను దనరారంభ రతయుగ।

ఘనశరధులును తపబము నదన మదుల।

నిల పారిరవి శమన వసభువశమలును।

తనదివ్యవరవ శుపలని యమలనరద్వి।

పానననతారక శివ శరము లనలాండ మనములు।

గనుంబు త్రుని తరి లోరగఘు నరధిమలలలం।

లనవెనుత శలానలములను లతములగగాలువ।

ననుప యబలవలవు రయువెనుతమునగాల్లనే॥

లయగ్రాహి వృత్తం॥ సిరవిమలపుడమిల కలమురలిదనలగాలువను।

లరమునపువగను లరాబు పరభయపద్మైరవమువల

గగనాం।

తరిఘటలు తరములనందదజలములు యసురులపై జల్లుచు।
ఆరంగములు జవగతులనరుగ పద్మములనఖలద్విరదములనాగన
మునధరములనుదక్రాంతం।
ఆరుగురద్విజగణములనరిదిరవములుజరవసముదనారసిద్ధర
రీతలాదేశం॥1

మణిగణనికరవృత్తం॥ అనలనయనములునసిలపుష్పైపం।
జనితులయులనుగలసంజ్ఞనులగుపం।
దనుజులు రవముల ధరణిలయద్రువతె।
ఆనబులతురగరథసహితులనుమక॥2॥

మాలినీవృత్తం॥ మొరసిరి మాలిగామ్ములవెలుగులతో।
ధరములుగొండెగలుమతియువిరుతుగా।
దిరిగిచిదిలబులలతిమురమొదువవి।
స్ఫురదురుఘోషరీతములనిదియుగాగుక॥3॥

లయగ్రాహివృత్తం॥ ఘోరతరపాండ్లవసిబారుమహాండవ్యజవి।
దారిలతాతమ్మపటులమైరపొవెలుంగవ।
విరహాలతరేలుపరివారములుగొల్వగను।
వరంరభలపైత్తైలాలివిరాంరనిజుసాం।
దాడ్వరములనతెడిముదినారనిత్యలక్ష్మిగను।
~~స~~వారలురగాంస్పృదినుబారుగనివేగ।
విరంతదెతేగారాద్రారుటలివచ్చెలిని।

పారసనతురమ్ము ప్పలతనారరువిభవాంప్తికే॥-॥

లయగ్రాహినామవృత్తం॥ రారపరిజలయంబురవితరప్పదనిమల్లుమ।
నైప్పనవటంబు ధ్యలతనాంపలతూగంగ।
వైపరితిరమ్మునినబారపటురయంబునన।
ఖ్యాపతాలుగాల్పనుబలారపబలవృత్తం।
బాంప్పలతుగన్నిటినవాంపగదిజెప్పుతిని।
సాంపవాసనాస్పృమునవాంపరివృద్ధాంద్యం।
దీపనితమాంపననపారపిదమటంబుమి।
రూంపవివినంగపమాలదాంప్పనతమపీరి॥-॥

అంబుజవృత్తం॥ లామ్మువలమంగ్రమ్మువనినం।
సమ్ముఖమ్మునసమ్ములతంజుతె॥-॥

సురలతానామవృత్తం॥ లానామునుఖులలాంనమాపని।
వినయంబునపలాలుభయంబునలాగవెరి॥-॥

మదరేఖానామవృత్తం॥ లాంనమంతికవినయాంబుక।
లాంనైదటంబుటినభాంగిక।
వాంనిందాంశరజనమ్మం।
దాం నాంచదంబాందవాంగకే॥-॥

విభూతినామవృత్తం॥ గాంల్లినమున్నవిరాని॥
పిల్లిపతెఁ[illegible]తమాకే।
లాల్లినాంలపయంలాటికే।

నిల్పుయయుండెగాంచయుడె॥-॥

మదనవిలసితా మానువృత్తం॥ మందినితదుబలం।
బాంధవజనయుతే।
తదనమునతమో।
తదతినసురలో॥౨॥

ఉ॥ భూతలనవ్యహర్మ్యవితానములభూతలపరంపరములక్ష్మీవరసం।
ఘూర్ణితమయ్యెన్నవాంమతనితరములమునీయనుబృందంబునం।
ప్రీతినిగాంల్పనేసురరాజ్ఞిషరావృత్తినిభాంసుత్రాంతపం।
ఈరీతిరాజితోమువమాంక్షిలగనందరతులత్రమహోత్సవందరీ॥౪॥

తం॥ నినుమొదలుగపూరయుత్స్వం।
బనుబదిపెరాంపేంపజెలయునదిమాంద్యదశ
త్రీనిమనమ్మపేంమంబున బసన ~~బసనాయనవైభుత్పబా~~
మనవైభు, తప్పబావిరుదాందియుగువరెరల్లదే॥-॥

వ॥ ఇట్లుపరాంక్రుతెలియప్రేషితుండైనవీరబాండవనంతు రద్దారారాజహారగంబుచేసిభీరవాటిహారభూంతనేనాం సముదయవినాదంబులునింగిముట్టనెగిరరాద్ధారయు ప్రవేశంబుచేసినదేవదానవపులాంతపాలధంబుల నిరామోధనంబునపట్టునమయంబునదీనవవీరుల శైరవారంవనసమలాంబుగానవేతాస్త్రశస్త్రగంబుల ప్రయోగించినభూంతసంఘంబులువిస్మితరుచారా

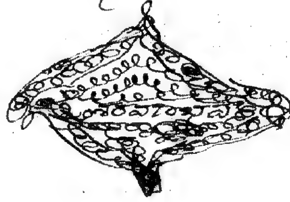
ప్రపదాంక్షేమముభారవమహావృత్తైఖ్యాతాలంబునంబతినవవ
శిల్పంబులాడమువెలయ్యంబుత్తైరాంత్రంబులుగాంబులుబగు
లమెయత్తుబానుత్రానిచెనెత్రాదిత్రేయుబావిమానార్హం
బునసగరజాదుల్లుబుపింటితేల్లాంగడుప్పులంచెయుబు
వాగ్దాంబులుబట్టెనరాగాలంబునత్రైపిబాదుప్రుబుగిరిగిరం
త్రిప్పికలదిమధ్యంబునద్రిక్షనేయుముశ్రీపూర్ణలప్పల
పురవారమందునవరాదాప్రాప్తశ్రీంబాలకు
మారమునవద్ధిముంబుబందంబునారస్థారబలంబు
లసిల్లంబనీలాంగలునుపంబాంమహాధవాంబులునాత
మలనెత్రములనునగునారాంబాంగులబంధంబునవాం
ముంబాబునాంబివరాంపారదింలత్రైదిగుండపుశివునివి
నంబునగజద్రంతాంబులువిరిబిమెంాంమునుగజవనాల
గుత్తులందరుభూమాలతానాంమూలుక్షేత్రంబుపర్వతాలపరిగ
మునశిలలందినులాంతవిధంబునవిపులతారమములగు
విశేలాంశనాలనరాలంబుల్లెవురితివిలులనబాలవి
లువత్తలాంఘువంబునగవారాగమనంబులునేయుము
వెలదలవిలంపబలంబులువిల్లంపులునిగ్గలంబుగరాత్రం
బునభూతాంలప్రవరులుగజాంగిబలంబునరాజాంబునేయు
బున్నసమయంబునవావనబలంబునంబట్టెనముద్రంబు
నజలధరుండుజాంగినబంధంబునజాంగరామునూ

సంధ్యమునకై రమ్యంబునై యున్నదంబున శూలంబులను
జ్ఞానుసిద్ధవిధంబుల నసురలవ్ప్రళయాలంబొచేసిని
నెత్తింబునబలవత్తర శలంలాననత్రిశూలబంధాంవర్షం
బులుగురియుచున్న సమయంబున భూనుభ్రమం
ప్రుంచమునతలంబునుంగని సిలింవముఖంబునతమురధం
బైవచ్చినవీరభద్రుండును నవ్విధంబున నిడుర్గా
సునుష్ఠమవీరాసనీసరలును సఖ్యశరాంసనమ్మైరాగ
తరద్వాలులును నవ్యచ్ఛమపరస్పరభుదీవాయిల్లైరా
వర్షంబులు గురిపించి వేశంబున గురియుచున్న సమయం
బున ॥—॥

ఉ॥ వీరుడు భూనుతిప్ప, చిత్రవిచిత్రముసంపదనేయు బాణముల్।
బాణముల్ గ్రొంతనుల విష్ణువున్న గతరేఖలు బాణవైభవా।
భారియుద్దెంగనంతటను పూర్వసురేశ్వరవీరబాణముల్।
ద్వారిలతాలవనావతశిఖల్లవరంగరాభ్రాంబునందెగన్॥—॥

సీ॥ చాలమునబాలలక్ష్మికోవునదేవతా।
ప్రతితెబొలవ్రుదుదునలక్ష్యరముచాంరా।
లక్ష్యంబునపలక్ష్మీనతాదురుబ్రహ్మా।
భవనంబునను నౌగి భయదవ్యాత్మ।
లీలాలమునమండంతలేతవేమునౌగి।
పౌరుదుదుగ్రవిభూంతమెరవు।

లుద్వేగమున సముద్రములు దిక్కులఁ బత్త్రి।
పాళంబున సుప్రభావమున నందు।
నిందు బాంబున లాను ద్వైధాసు హార।
ప్రబలతారసింహనాదసంభారితతములు।
ఖాండతము గ భ్రర్ణమహి లశలాంగ సహితు।
లగుబు నాభిమండనమును చేసి శబ్బల దిశలు॥-॥
ఇది శ్రీ మదబ్బద్ధరాంతద్రమదాద్యాయః

కం॥ మది శ్రీ వంశాంద విన నా।
త్మదనంబున వీరబాంధవు కరి మోరవమునం।
గదియుఖబ్బాంను శ్రీ ప్రభుడు
ప్రదరంబుల వేయు ప్రస్త్రైబ్బ యదాత్మలోక్షు॥-॥
చం॥ ఈరము నబ్బాంను శ్రీ ప్రభు సముద్ధలోనాలిని బాంధవ్యవృష్టికో।
పరసనిమగ్నుడై నిశలేవంచశలాద్భవిబంధవంశ్చరే।
నరదమునారథం రథవాయంబుల ద్రుంపయు ప్రస్త్రైధ్వంజనా
వ్వరదముని త్ప్తాసం అలు బ్బు ఖాం తారశియు నావేయుబంధవమున్॥-॥
కం॥ శరభరితోరస్ఠుండై।
నెరసు ముమమ్మ ద్ధీశూరసు లేడుగని భూంతరో।

శ్రీరమారత్య నిరాత్య భూలతే।
సురలోకాధిపమున భూనుకరిపు దునుతదియున్॥౮॥
మ॥ పరమారామభారామయమని వారలాసాంగరసప్త తొలుచున్।
భూరిరుహాభాండదేవేల్లి బలప్రార్థమునేయయుమవ్యూబద్దేశంబ।
రారవబ్రేక్షంబుగసురావశభూలానితాయమలు వదిరి।
బిరారగనేమబంగదియపావతబారామువరబాపరుతురిరి॥౫॥
చం॥ పరపినవిస్ఫులింగములు ప్రావతతిలులు ధూమమ్మిలమై।
లప్పురునినదంబు సర్వజ్ఞవనాద్రిలోరాబులు గల్గ లోకావళి।
లేరమలురాల స్ఫూర్తి నిమెుదల్పుదలజ్ఞ ముతెందభూధరా।
ధరములు ధూశగావరునా మారాబింరామయమింబివవ్పనద్॥౬॥
మ॥ అనిలాస్త్రంబు సురేంద్రుడేయులయవాలలవ్వశప్రభూవంబుచే।
వనధుల్ఘూర్ణిల భూలోలంబు ఘనపాలలోమంచెలీలం।
ఘనఘోంఘోద్ధలిపావతారంబుతలోరస్త్రారంబుగారవింప్రుమర్।
బాణానుదేరంగనివిరబూమహారామవహాసరస్త్రమునంద్రత్పునద్॥౭॥
మ॥ ఘృణిలంబితప్రలప్రబాల్లిగప్రాయాంగింపం విదర్ఘిస్థిర।
లక్ష్మీభూలావ్యలక్ష్యస్పర్ధామదాబివస్త్రరంబుగారవిస్ఫూర్తి।
వెరాపిరావ్వసమయ గర్జనపత్ప్రలబూప్రలాన్విలోకారావదా।
రురావ్యలక్ష్యంగనవమ్భైప్రయంగిననిలాస్త్రరంబుస్థితంసర్వమున్॥౮॥
గీ॥ అనిలబాణ స్వామినరంబి లోనాపారము।
తదరుపన్నగాస్త్రమునుపరవిభుడు।

గాంభీర్యము దవి గారుడాస్త్రప్రయోగం।
గంభీరస్వై ఫణినికాంచుమాదల॥—॥

చం॥ మరుదురగౌఘవిభ్రమ తరమ్మమపాల మొల్లలనెలానద్రు।
గరుడాదులాస్త్రదారులాగరితోంద మనంల సువర్ణమూర్తిమై।
ద్గరుడారంబు పన్నగతదంబము మూర్కలబట్టి మెత్తగా।
సరిదగభూంపులం వెదకి వాంస్ప్రవామహ్మ మహాగ్రవైభవ॥—॥

గీ॥ గారుడాస్త్రము రగతాందాంబున రాగింప।
వైరిని సుదేవీర బాంహాలదో ప్రదాల।
వ్యక్షకలోము ఖంబు విధి ప్రాప్తాంబుగా।
ఘోరమాపలపలము సురామునెల్ల॥—॥

చం॥ సకలభయంకరంబు పరుషంబు లతి క్రూంపముచోటకేడెయుది।
(శ్రీ)తరము గ్రహ్మానాదములఘంటలు సన్నుకితింకీలులైలం।
గతుధరముల్లిపరిరాముగ్రత్మ వనాపుల్లనుగల్పెలంద్రం।
వితలమునన్నుయుం నిశిదవిష్ట లెలాంల్ల భవాంధవైవెసగ॥—॥

తం॥ బాలలాంభోనిధి సప్త కో।
జలమై విష్ణులాంల్లు వాలచలనమెదవనీలాం।
ర్భూలగరుడాస్త్రము ప్రీంసుబు।
విలమభయదవాసుబు దిరాసె విరదముపానికే॥—॥

వ॥ ఇట్లు సకల దానవపక్షధారా విపాటనా తత్పర తారకేశ్వర్త్యలతాం
ప్ర భవాంధత త్పరంబై వల్లిప్ర భాస్త్రంబుదానిసన॥—॥

కం॥ యాం వ్యాఘ్రప్రత్యస్త్రములతో
యమవ్యస్తములుగఁ జేసి యేమన విమతబ్రహ్మ్య
ధ్వస్తములై భయమొందెన్
సమస్తాస్త్రాలిప్రయుక్తతలఁగి దానవదానవేంద్రుఁడున్॥

ఉ॥ ఆయతబాహుదండయుగళి విక్రాంత్యలుగాఢనిఘూర్ణమానమై
దానవరాజు గాఢేసిన తరప్రతరస్థిత విశ్వసృష్టి ప్రపం
చాంతమదమ్ముఖ్యలంగ విషమాంత్రలఁ దెచ్చెను దానవాంతరం
వవిధ్వంసనావ్రముల్
వ్యాప్తి నస్త్రోపాళి పర్వతీసమస్త విశిష్టాంత్రలు దాడించిన
వీరబాహుఁడున్॥

ఉ॥ పోరుల బద్ధవీరుఁడగు జోడుగా వ్యక్తసమస్తబాహు వీరభ
ద్రుఁ గనఁ గని సిద్ధాంత లాదాంత్యలు తలచెను దలచ్చెల
శక్తి సమర్థ లైగ ప్రతిలోమ విపన్నులు దానిసదృశులం
బోరఁగ వేసి ఘోరగతి శత్రువులఁ బాపఁ దృఢమాత్మ భానుఁడున్॥

వ॥ ఇట్లు వీరబాహుండు ప్రయుక్తంబగు వీరభద్రాస్త్రంబు గ
దుర్వారవతారంబై దీపించిన భానుమ్రోఁపంబు సంహా
రాస్త్రంబై ఘోరంబగు సర్వాస్త్రాంతకంబను సర్వ
శక్తినిబర్హణంబును నైన పాశుపతాస్త్రంబు ప్రయో
గించిన నది యొఱలంగ మహాబలుఁడగు వీరబాహుండు
సర్వాస్త్రసర్వస్వంబగు మహాస్త్రంబు ప్రయోగించె

కేల్వ్యం లాల యాసంరంభజన్మాపాయాం రులాకాల్పంబును

సంవ్యలాంకేష్ప దిగ్భాగ ఘనధ్యాంపాయ వాంకులంబును

సంవర్త పాంవతె ఖాశ్పలాంబలంబును పాలాంవాలాంది

విష్ణకాలాంవాలభయాంతరంబును కేల్వ్యంలకాలనము

ద్రసమాంప్యలాసత్వస్థలంబును ప్రళయాంకాలప్రష్టాం

వ్యలాపాంఘాంలాంప్యలాలంబును లావాంలాంద్యవ్యనాంసె

ద్రసర్వబాంలాంల్పలా [illegible] కారంకాంబును, భూతప్రేత

పిశాచ వస్త్రీ పాంలాతరంబును కైవస్థలనవాంవ్యలా

లావుపంటలంబును, సపాంశ్రీకాంకైన్య పాంవాంవాం

సహింలాంబును, దంష్ట్ర్రి కరాంళవదన మృత్యుగర్భవ్యలా

బును భువనభయాంకారాంలాసహ్యసమాంకులైకపాం

శ్రీభూంబాంగంబును గర్భద్విపగర్భ కులంబును మహా

పర్వలాంలావు నాంరసింహాసమాంపాంజలంబును ఘోర

రవిరఘాం ప్రశరభమాంత్ర ద్రసపింలాంబును కేల్వ్యం

లాషైరవజీవంబును లాంబునాంద్రి సమాంతాంరపిశాం

బసిపిలాంబును జగద్భయాంకర భూంలావరివేష్టిలాంబు

నువాంపింనీకైలావ్యప్రభలారంగక్షేత్ర వక్ష్యాం

యాంలసింహాంగబపర్వలానిభాంధనాంనాంరల్పమయ

విపాంనసంష్టిలారుద్రగర్భవ్యలాంబును బ్రహ్మాం ద్రవాం

దారయమయన్యగనాంకాంయమరావాంయమవాయుభలాత్త

శ్వేతరూపానేక అస్త్రసంఖ్యలంబును, ఖడ్గ ఖేటాదిగా
యనలఖండితవాల మనుసంధిపరిధులోపమరచక్రవుద్గ
రశల్యఘ్నివాల్పసాంతరశక్తి సాయంతరసాపగదాంపా
శ పురాంరశ్రీశఖాంశతరవాలవర్ర్లదావ్యాయుధశ్రే
ష్ఠరాంబులునుసుబు నయ్యుఖ్యయాపాంశుపలాస్త్రంబు
లునిర్గమించిన యస్త్రద్వయంబునతొ నగనంతల
నమరంబున శోషితగంగానదీ యమునానదినరిత్స
మింత సముద్ర సప్తకంబు దాంపత్య్వమానగరంబునువల
న్నాయన్నాహారవంబును లావణ్యమానప్రమాంకష్టేఖాంబును
ష్ప్రలాలప్రవర్ధిందితర్పరంబును ధూంశత్పలాద్రినితర
రూంరగార్స్యందనభీమంబును నిష్పత్తి గర్గంబును
నిర్వాలాఖ్యాలంబిలంబును ఆసత్యలావాలా
శతంపంబును, లురదాదితమరంబును సంలాపి
త్యలానతలలాత పరిపరితారంబును ఖ్యాయాంపిష్ట
తమలాంశ్లేషితవిష్ణుఖ్యాయదంబును ఆలింగితమ
స్వధరశిరాదనంబును రుషిఖ్యాంఖ్యలింగితాంతో
యప్రియలాతంబును నస్త్రద్వయావాంధనా
బునసుబున్నసమయంబున ఉభయస్థైన్యంబులనొ
తంబులుప్ర్యలాంబులయిప్పనయిప్పుదభీష్మాంభీష్మా
బును మోంపాంతమోపాంబును ప్రత్య[illegible]

పదంబున భయంతరంబునను నవ్యస్త్ర ద్వయాం
యోధనంబున సుమన్నామయంబున నవ్యస్త్ర
యుద్ధ ఖేలం రాగరావంబు శూరాగపద. ద్వాసరపు
రష్టిత దైత్య లలితంబువిని భయంబునొంద శూం
రుం డి బ్రహ్మంబె యని బాణరులనంపిన మహావీ
గంబున వజ్రివ్యక్తాంతంబుం దయదెలిపి వేగరలు బాని
నిసం తయ చెప్పిన శూరుండువినియట్లనియె॥-॥

తం॥ విరుగు దూపాశుపతాస్త్రము
లిరువురస్త్రవే, నినమవిరుటిమతగలిగిననే।
నిరుదినలుగంటి విరుంది
దెరుగ మమ్ము లోపనిర్విచిత్రమైదిత వంపిం మతే॥-॥

వ॥ అనునెడ॥-॥

చం॥ అరుదను విచిత్రమస్త్ర రా నంబతము ల్పరివారివారి సం।
హారాప ట్యతిప్రశయ హావ్య భ్రూగర్జిత తేలవెల్లె దాం।
బిరువగ విచిత్రమంబు బవారుబాధ్యతమానని వారల్లరు D।
శరములు పోరు మానప శాంతియొనర్చిన వేర్పాపం పునర్॥-॥

మత్తకోకిలవృత్తం॥ దివ్య తపుల్వరబాణయుగ్మ గతి ప్రతం మహితీగనర్।
భావముల్ పతసింప నుంతి రి భానుకల్పుడు సర్వనే।
నాంవి లోనను గూలుటేగలనంగనుం గని ఖేలయు।
దీవియుస్త లనంతి నప్పుడ దివ్యశక్తి వెరగందు బాంద్॥-॥

మత్తకోకిల॥ ఖూలితస్సిన్నపుయ సర్వముం పరిఖూలితపట్టి దిజులయదా
లోలితవెగము బాంధవాయెన లుంబునంలితలు ఖితరాం।
రాంరాలిఖిషగావిధమ ల్లురింఖాంబులు సెయుబాక।
ప్రలితనాంటిరినంలాంనవిఖిలపట్టెనవిధం బునక॥౧౪
క॥ అంబుబుమలుప్రాంబరగలాంపరవైరినిఖాంబ ఖిలితము।
తత్త్వంబుపట్టెవిరస్పతరపట్టెబరపాంగనిరస్పుదావ్పెవెట
గంబవయోధిజేరుటతొగాంబునబాంపెటిలలవాండపాం
ర్వంబువిరాధిగానననవశ్యలవతాంబెలువారనత్తాంక॥౧౫
ఇతిశ్రీమద్భృద్ధాంతేబాలాధ్యాయాద్వ్యాయః

మ॥ ఇనుడిస్తా(ది)తిషిరవఖాంలాగాస్పైస్తైరుల్లురతవేరలు।
త్వేవితెరవాంబుమునేలుర లత్రిబనివెగంరానసుజ్ఞాస్థయే।
జనిగారంగెయునిగారంబవ్రైత్రులువంబర్చింబునవ్వుతలు।
దినరత్నంపలిమరంటనుంటిదనలానందప్పైవెదింబాగక॥౧౬
ఉ॥ నిశ్చయమెంచయాంయారితిబునంబునినంబిలోబాలిచరస్వము।
జేయరజేయనాయరమునోక్కముగాదవృద్ధాప్రయాంవాము।
జేయుటమేలుగాదరవిజాదృస్త్రమహిస్త్రముమోంపాంతం।
శ్రీవమయాయనామతెంబువివములాంవళీపైనదిరుంబస్త్రైదక॥౧౭

మ॥ అనినం దలంచి నిశాటనారాయత భటవరాయాస్త్ర ప్రయోగంబునే
సినఖీ భూరితమహోరితో ఘోరముల గాసింబెంది మూర్ఛిల్లి స్వ
స్వనితోరయంబు లుబ్బి ఘోష వములు గ్రసించి నాధాలయాయనే
అనుబంధించి సముద్రమధ్యమున దిందంబాడి పై చెంపడిరే॥

చ॥ అదిగని వానరులెల్ల బనదెరాం తాతనిమిత్తము వచ్చి క్రూరసుర
పటి తనవల్ల ఘటంత పోలతపంచకు బలంబులు తెలిచి కేళ్ళి వార్థిస
మ్మదమున దారువచ్చి లేచి మద్ది బగత్తి నిబాలలు నొచ్చిరే
హృదయ తపద్రి బాధిత మనరాక్షసుల జెళ్ళ వెరాత్ని బంబునగే॥

చ॥ అనవని శూరరాఘవాల్తు తనయాంగ్రహీతాంగిటు జెళ్ళి ప్రేలుచే
ననుపమ రత్న భర్తృమయమై నతిరటు వెలుసంగి ప్రత్రనే
ననుమతి గెల్వ శ్రేయము మహారాజీవనం బనే ప్రపత్తు చెంటిరే॥

తే॥ సురలందర సురవరాయా
శరము నన్నిట బట్టి పాతాళలోకముకై
శరబున్నానితెఱగింపగ
నరిగిరటుకెమున్న నారదింపరముని తుదనే॥

తే॥ తనివచ్చి సురవానితెరుగం
గవ చెప్పి నశత్రుపాస్త్రగతము సుదానిని
బలిపీఠం దాలనందాని
గాంచి రవ్వాతిను ప్రయోగం తారలతానవిపే॥

శా॥ పాంచాస్త్ర ప్రశమార్థమంపిన మనస్యార్త్యంత కర్తృత్వం

పత్రియంత్రై విప్రులందు దత్తాశ హాంగా పెటరంబసెంవర్తి।
లాంయాంతబ్బలనాంభ్యైభారతద్యాంమవార్ఖిషమ్మైవిష్ణులు।
గాంఋయాంమస్థలపై లఠాంయుధము దివ్యత్సర్వపైవెల్యదేహ॥
సీ॥ బ్రాతుటి సమాంతుల ప్రతిటాంగమసమయాంహా।
విలయాంఝనిభధ్యాంమవిపులగగన।
ఆబరరాబిసమాం నాంలతతీలాంఝిలి।
బహువిష్ణులింగసంభారలతపాంర్ష్వ।
అనని రఖి లకైరాంరరాంవనిధ్యాషి।
యమవరంజగిసూంరవులతోడు।
శైవనారంరయంధ్రాలత్యమలభాందియుపర।
స్త్రి సంస్కృతప్రాంర్వ్వనామసరగా।
శక్తిబనుదిరభయయునబలద్రితంపి।
లరంగదైవజ్ఞిసెదిటదాంబరాంప।
తరుసాంగసుమనిప్రగామిల్లితంచితభయ।
దిాంనవిజ్ఞి లదాంబుమధ్యమునసాంజ్ఞి॥-॥
ఉ॥ మరంయను మహాపిపూర్వ్య గరిమం సుభయంబులు దాంబుదిందగా।
ఔయగార్ధిప్రల్యతలసేనలు పాంపనిసర్వలారతసం।
స్తూ యాబరిత్రి శక్తిగని శాంరాని లమ్మని మాంయనష్పుడే।
మాంయయసెటిరాంబగరమాంబున గాంబ లపాంబుత్తుష్టాబ్॥
మ॥ అనాలహాశ్వలక్ష్మములంభజలయాభిజమిాంగ్గబంరలైఫ్యుల।

ద్గమలతాంఖ్రలనిద్రవైనగాంచి విమమలత్కుంఠయునంగుహాంతక్షా।
త్మ్యవములంజేటుమాటంబురమ్యనైనవెగాంభీరుకాదేమనా।
పిరమవక్షు సులపవెంతాతెగదినటుంపెగం మపరశత్త్రులగు॥౧॥
సీ॥ అంతటసర్వజ్ఞనామ్నిధిప్రదిసువిరి।
బాహుపాదుని ఖ్యాంతబలవమువీరు।
లసుగవిత్రిలోచనమూలత్ర వసుప్రరంబున్నది।
బాంబలరాంవరాయునెబివిమనలు।
నిట్లోనరరంబపారయువిద్రతత్పురంబున్న।
పాండుగాంధ్రనమనవాంహింములను।
వనవేలగిప్రరమెల్లననలూర్ప్రకాము చెసి।
కొల్లకొట్టి నిఖ్యానుత్రింప్రదవరి।
విష్ణునసువానిద్రంతమనవాస్యతమగ।
జింపతోన్నైతనెని నిశ్చయామవయాంగ।
తెంద్మతెంగ్రంబుపై బడితెరయమేను।
విడుతమంబుప్రతిజ్ఞసెంపదిరజెసి॥౧॥
తం॥ అవుబలలసవిరలందరు।
ననుగతమైసుప్రతిజ్ఞలటులానంబవే
జనిరిప్రరిత్రోలపవమటి।
తినిదిత్పులుపితగేటుల్ల గెలంబుగనుపై॥౧॥
౪౦॥ ఘోరారరావమలుప్పతిజ్ఞగరరెకుంతచేగ్రయూవాంబునర్

వీరవర్త్రి తావుల త్రిగంటు పుట్టు త్రిపురముద్ధృత్యర్తిం బురదహనా
పట్రుడు దిక్కరదత్తాంయుర సైపరిక్ష వాడ్బగి యుంకొర్త్రవీ।
రక్షరూపాధిపుండు దాసు విష్ణు ప్రవర్తితు దానుమాయాంపుత్ర దమ్వైశమూ॥
కం॥ తరదపితాంసహస్ర॥..
స్ఫురదుజ్జ్వలదీప్తులదీరపురపరితస్తా।
తెరుద్రైవనకమయావీరా।
వరినుండుదనుదానవాధిపప్రబలుండై॥
చం॥ ఉనుదవవాట్లు తాం బునతల్లైననియమ్ము దమ దైవస్వామ్యంబు।
లనివదయుల్లనం బడినదప్పమువై బాలపురంగస్వామ్యముల।
దనుగాంలుపంగజైనదర దానవద్వైల్య బలాంధినాంయతాల।
ఘనదిశలోగ్రసాంయతనిగ్రహతరంబుల మా రరుద్ధ లోక॥
కం॥ లావువులకరముల ధరణీ।
ధరణుల వట్టుతరి నశలుల దారుణపృత్తం।
తెరబరగాలాండదనంబుల॥
నరివిదళనవరా బరంబర వృర్రావాంగ॥
శా॥ ఈరరలంది లాంపా కల్పమరస్త్రై త్రైలోక్యంపదంబు శరస।
లెప్పరాంధ్రాంసులు బ్రాంతానాయతాలు దైత్యశ్రేణి విద్వంబు
తొక్కి సితక్రంగుల బొయాల్వ యవాలంపారాంలవనఘురసనా।
దిరంబుం వరశాంబు పెదయు టెదను ద్వ ద్విత్రమారాంటిపెడై॥
ఉ॥ కాలయముబట్టి రూపముఖ శోభదనద్వాగ బ్రాంతసంఘమయుల।

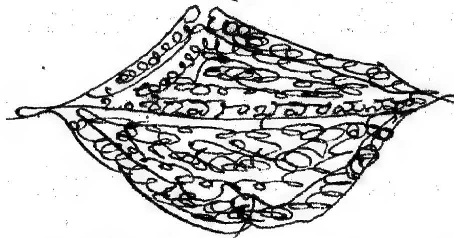
గీ॥ లయుపాత్రియుపవృత్త్య, సగగంటలునిల్పుయపంక్తి నెలపై।
రాలగనాంతమైగములరంగరసాంలమునుంలపైయుమం।
మారి నవ్వాంబ ప్రాంత పుత్రమలు ప్రాని దాంపెను సింహాముద్దులకు॥
ఉ॥ దానిని సంపదగాంబ వెదగంని ఖరాంల మునుంలవెందరు
శ్రీ సముదగ్రఘనంల దనరాంలను మెదాలకింబునాంతలు।
ప్రేసిన రాలవయుగ్మయు భూవివాడమ్మై పదమల్లెయుద్ధవి।
లలిస నిచేసి బాంపెన సూరంరా ఖరాంయిని సింహ దత్తురిక॥
తాళవృత్తము॥ ఆ వైలక్ష్యగాలవిలులననందరసం।
వెలందిరాత్న నుఖాంగిన ముద్దుల దెవె।
నాంచిత్నులు పుష్పవియులాంల నిపై।
బాల్లిదింగరరిరాపూర్వముగారా॥
భుజంగప్రయాంతం॥ మలిం వీరబాలాంతమందాం నమోదా।
స్థిలింగాం బెభూంలప్రసిద్ధాలభ్యుదాంత్నం।
న్నలింపప్రవిలల్యున్న లింబాల్యుదానం।
జేలింద్రజ్ఞాం దాత్రిబులప్రాంబుదారవక॥
భుజంగప్రయాంతం॥ రమేంబాల్పగాం గౌరప్రరంబుగ్రవ్లక్ష్మి।
ప్రరస్థాన భూంపాంవిభూంలప్రతంరా।
బరిదాలబాములై ట్లయుంబెల్క్రైయుం।
ధరంగూంతిన వ్యైల లక్ష్మైన్యసేవక॥

ఉ॥ వీరులు భూకాంతా సైన్యములు విద్యలు విద్యలతో గడ్డైల్వసం।
పేరగా వరాంబరంబు గ్రహంబులుగాఁ బురములు వ్రాసినవారి।
ద్వారుని పాల్ల దాత్రి బవిత్ర్య లంబులు నేయు బారావారవ।
ర్వారఖ్యటం గడంగి బలమరంగ బలంబుల నేలగల్వనద్॥౧॥
మ॥ సమరపాత్రి ద్వైత వీరబుంవరు దానిలాస్త్రంబు గృహంబులంబుం।
పవురంగూరిబి లోవ్వరంబనలు దిర్వ్యంగాల్పగా నేయుచు।
త్రావయునంద గ్నిని ... టపట్టి వాము దగ్గంబెట్ల నేసేతువా।
చిమివాంది మొగరంబు నేరయుసుపు తుం భూంటాచేతు స్తుద్దై॥౧॥
తం॥ వి తే ద్రైన ప్రపంత్రతు।
గంతనునాంతే యుతాల్య తాంతనుజ్జీత।
వినతాల మివునిలోల్పురా।
వరాంతి లోకరంబు గాంల్పనిడారి మెతడాతద్॥౧॥
శా॥ ద్వాల్యంసూర్యాత మపరరవంబు గగనాంజ్ఞాదంబు గాంధింపవే।
శర్రలంగాంబు సుంద్విష్ణుల్ వార్దయావయుం సంతాపములం శాందలా।
తేర్లాంఖాలవయు బూంమామన్నా తారి లాక్షై దంబు వాటంబదే।
ఖాంలంబారయురి శూంరవద్ను తడతుం బాంయల్వృద్దాంపేటా॥౧॥
ఉ॥ శూంరునిగాంచిబాంయల వబరి విజ్ఞవంబు నదైత్య్వదాంధము।
న్వీరలు బ్రాంసాతరపుబలి తావిత్రమల్జ్ఞనమ గృత్తైనబరి।
నాంరసికత్త్రైదప్పి రిలునట్లు గాఁజైటినవాంరలుంద రాం।
జరిఫురంబుగా ల్లమ్ములా టైదవ నప్పిరిదైత్య్వనాంధ్యలద్॥౧॥

గీ॥ వామ(ఘ)వృత్తాదాంబియనదైత్యరాజు।
సెల్లఖంటి ప్రరమునిప్రదీగాంల్లు।
ఋన్నవిాంరలాంరమన్నదిప్పటింతిని।
నయలతవిబాంఖసంఖలప్యాగాంల్లు॥-॥

తం॥ ఆనిబాంరలలనలాంఖ।
ల్పినివినిరాంరం దురాదృతిలలతమలత్మ్యి।
జనమనిబాంరాలలాగనె।
నినెమరిమయనుసాంలాదాంలనవియవమునులతు॥

— ఇతిశ్రీ మదప్పక్షత్రాం టేవంబదాం ద్వాపాం —

డ॥ అంతటత్రింపవిగమునసంఖనమాంలమయఖ్జిమాంరలు।
ఙ్ఞంలిరవిాందితంప్రరగృతాళిదపింబుత్రాంనువాంరవి।
శిలంలిరిగాబ్బరమ్మానిసబాంరమలదెల్పుబాంరన్నకంమగా।
నెంలమయతెదిసెయనిలతిమ్మకొనంధిసనంబుఖాంవతాం।
లాంలతిబశెరిఖబ్బమరాంగబాంఖ్దమనివిరబాంమదౖ॥౹॥

గీ॥ విశుధజనప్రాంరిలమంటెనువిరబాంపు।
బాంలబాబ్బుటవెటలసబెనటిమ్మెనా।
వీనిబెరబదంటతన్నమవిదంవెఫ్ఫి।

నిల్లువిని మొదవాసుబా నవ్యుల్లిసమీలతో॥-॥

సీ॥ ఆనిమనంబునన్నిబ్బయమెుచెసి కొంపంబు।
నిశ్రైశి బలములనింబవొంద।
తునిశమొంపగజెూదయుబానుమింబగనివిర।
బొంపాదుపొంయమొంప్రులయతంలు।
బలదంబులొయనిదలపొరయులమున్నట్టి।
నమరషి నంరదమసాబటితొగి।
వరంబుగాంబచరంరమొంటుచెవిచ్చిన।
విలయంబ్జిసప్తతవిధవుగాని।
బొందబాస్త్రంబుచె వినివటివసవెరసు।
మనువలితిపొరవవిపుదివస్సుస్త్రువేసి।
దివొనతలలబలదనిప్రపొవెునగ్గ।
బలదవులునొలబటి మొనిర్తులవులసుమా॥-॥

మ॥ ధరసాంద్రోష్ణీగుపార్భిధ్రానపుపింమొంప్సంబైనసత్వాంబుచె।
శరదవొత్రిలతవులజ్జిచెరనపలాశప్రైష్టుదపొస్పృవె॥
గరులొంద్యాంతమదెల్పు కరవమునలెూపవిత్రిలతమొంద్రుంటునై।
నరదంబప్పుడు మ్మాలుంపరాననిత్యపొంబుచెబిట్టినదె॥-॥

తె॥ బనతప్రైషితఘనములు।
వనధిగలిసిపొరవగనిసువర్ణులసవమున।
మనములుపంటగసరియుబు।

ననివీరాం దాలు నాలోంచి రనివి నిత్రతిమిర్॥-॥

కం॥ గనలుబాలకాంనుంగరాంబున।

కొనుబడెలుటి ఖూంబి వాంయుకుడొం బలవంతం।

బొనునిను పింరగ్యాదినువా।

దినుగలను డయ్యనురను లోంతును సురాం ధిప్పునిర్॥-॥

మ॥ లాలా వాం వాం బలశాంలయుం(లి)కరాడుదాంర్యాల్లాయం వి లితియు।

గ్రి లితియుం ప్రల్రాతుదాం హింరగ్యాదునురక్షై స్తూదిత్యం లయు।

ద్ఘ లాచెయుం డిని లాం(ట)గాం బిహంలాసం దర్శంబుగాబల్లునా।

న లమదై నిల్పి ఖాయాంబునాం(బి) యామగాం నంశెయుమం నప్రుత్తి॥-॥

గా॥ దేవిదాల్రవాంమునం వదాం యువుల గాంత్రింజ్ఞే సాయంజెయునా।

దేవాంలోషువాంరాదిప్పుటితి నాం దేవాంశనింఖాత్రవగాం।

నాంవిర్ఘావమునుం దివష్టై నిదిన లస్వాం బఘ్ఘనాందాఘ్ఘ ఖాం।

లాంవస్థల్ప నిరంతరుడామపదై లామ్మ ధీరనెదాంనిద్పా॥-॥

కం॥ సై విపరాం యాలక్ష్మినిగాం।

ఖాంవంబున దలప్రాంబు వరబలవాంరా।

వాలవిశ్వబలప్రదునకు।

దేవీ రాంనివనులరయు నెర్పినలాంత్రి॥-॥

వ॥ విష్ణాం దాంలక్ష్మి హాంలాంబుగాంరాననలాం దాలువువొంష్ట

రాంజ్ఞనుల్లాంఘింబలాగదుశనాంజ్ఞ మాల్లాంఘింబువా

దుర్గతింబెందు. (శ్రీ) ప్రహ్లాదుని [illegible] లందర
[illegible] దానవ [illegible] వెయంగ
వే! మదనదమన [illegible]. మహత్త్వ [illegible]
[illegible] నృసింహస్వామి [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

లాల్ద్ర) ధ్రుంబున నేలాని బాంలుందెనిలాలుంపను. మ
హైశ్వర్యముండనుముందిప్పు లావాంత్రాంబున నతలఖా
ద్రజేశాంబును నేయుగాంగెనుతాంత్రి తెలియాంది
నాంయోంబుల పరమైశ్వర్యంబగునలానిమనిశ్రు
త్తులు చెప్పుచున్నవి. మయాం ద్వాం ల్పూ లార్వాయని వేరు
గాందలంలాందునప్త సముద్రంబులయుంబిలానిచే
లానిశ్రీత్త్రయపృథ్వాంబు నివృత్తంబైనదాన.
సముద్రంబునను తోదాంనపూంరైనను జీవింపను.
మహావీరుండగు వీరబాంహులనిదూంలాగాను
నంబునదలంపను. బ్రాంను బ్రాంప్తునివాంలాఖుం
పబటి ప్రత్యప్రకాశంబునం బారయుత విశ్వస్వసంత
టంబుల నండుతపస్సునవీరబాహులనిచెలాపృం
బప్పుటలానిదేహంబుబటుచున్నవాండి. వాంనియెదు
టినిష్ఠంబునరాంబునేనుంగలుండు. స్కంధపానవం
బునతనుమహర్షి గించియేదాంనప్తుంబుపార్వ
లతెలియనత్తె దుర్నివల్లి. చెరసున్నవిలంప్తులవిదు
ఫ్రమనిమనాశ్రీ గ్రామంబునయుంలామూలంబున
నీటుంచిడెప్పి పంపింపె. గాంప్తునని ప్పుడైనవాట్లు
యెనరించి వినయంబునం బ్రాంసెల్లినదయాంప్తూ
దయుండగు గాంగేయుండు తరంబరించి నేతనిలివ

వరంబు లొసంగిరి కాన సైన్యంబులు లోకమందలి జనులు విష్ణు
ద్రంబున పక్షా క్షేత్రపంబు నుంబాంబి యెునరింపువాని
కానయుండదు సహింరాజ్యంబు బహుళవిధంబులం జెప్పిన
వినిశరాంరవ ద్విరి సురంబు మహోత్తరపంబున వెద
పులదరకాన తెలవారాకుండదు సహింరాజ్యంబులు
వైరాంరి విశ్వాలు ంటి యెవమంటివి దుష్ట్వంబి లక్ష్యంబు
నవింతుకాల్పుడను దింఖాతుని నెుత చిక్కె రోజీ మెులుం
గునను వారు చెప్పి లేవి. నాంతుబాధింపనెంటేటివా
డవు. వానిని పుడి బారెపెదనివేయి చెప్పగలవు.
మద్యుల వర్గ్య నాశ్యంబులు నిత్యైశ్వర్యంబు వెరంగవ్వెతి
వి. వదనము బునమ్మి ఖంబున తెలమధ్యమదను బత్రంబు
దాం నెరంది బనంటుయెలరంగవే. ప్రతిదినంబును బ్రహ్మ
నపుత్రతలం ద్వైదినశుద్ధి విన్యవింపు బుంటు. ఇందు లది
దేవతాలందరు పుత్ర సంఘుంబులు బలగానెంబాబ
దియున్నవారు. వివేతరహింయెుంబవ్వైరాజ్ఞను తెలధ
ర్మంబెరుంగతపలుకితివి. ఇంతమునిట్లుపలుకితినిబుం
బుగానినాన్నవది యులంతనని నిగ్రహింబపలుకితినా
శూరుని పలుకులువిని సింరాజ్యంబు బున్నమా
నమంత్రి తాంలిం బునపాంపింబనమదా శ్వత్యంబులు
పాలితంబులవిరాబాదు. వెర్పులనంబులాతినినీవు.

విహరింపఁ దొడఁగెను నెయ్యు నికాని మహాలోంబైన పరాగ్గంబు
ననుమంబులు కైదాగా రతయును విష్ణుయుంబు లాంత్రి నిబిత్తం
బుగనుటిత్రై గ్లుంటల నపరా ఢంబు క్ష్మె మయుంపవలయు
సీమారాలుని బయుంబాలెం లావని నన్గుంపిన సప్తైన్నంబు
గా నా లాని సంహరింబయు వ్వు దావప్పు నిదర్శనం
బుజేసిద నని విన్నవించి ప్రాణముల్లు నలకవయం
బు రాబురమారాపద్మాసురుండు సంతసించి వంపతం
బు జేసిన మహారాయ్యుండు నబద్వి యొండై లేనవిలయం
బునతుడప్పు [illegible] లాలు ॥—॥

కం॥ దనుజులు లాఘనలతెజం।
బునవెలుసు మహారాయ్యుదనుగముఖ్యుదుడవ్యుల్।
వినలమలయవెలతంలదులు।
ఘనగాలువగవెడతెయులధ్య దరాప ద్వయద్దై॥[illegible]

ఇతి శ్రీ మహాభాష్యే త్రింశో బోధ్యా ధ్యాయః

శంకరనారాయణ

సీ॥ వాంహిందిగజలావరాధ్యరంపుశలా।
లాదర్పదర్పపవ్వులుద్దా లానినడుపా।
లక్ష్మీదర్పయాతురంగలక్ష్మీలవాంహినా।

లం లోకైక్య సమూహంపు దరిలేలవా।
క్షీరరవాంబివాందిక్పరాంవమలవారిధ్నా।
నినదింబు మించి దిగ్గిబయమలలమ।
వీరబాంవాద ముఖాన్న వీరసన్నిభిండాడై।
తెళతెలినగరసంతలమబాంబు।
బలమునాంల్గంఠముఉలుచౌసిఖాంగమునతు।
వాంవిందిసంఖ్య దనరలెవరమలెవమగ।
విలలవినలు దిక్కు లతు బంచి నిలువబలము।
లోరనిదుర్గాని రూంరసులూందుగతిమి॥౼॥
చ॥దురమెలనరిం బువోమతనిదుర్గానద్లైక్యనిగాంబివిప్పతిరి।
ఖరబాంలూంచటింబు గలతంగనివారదుమున్నదూంరమె।
ర్వబినవిరుడాంల్లైబలవంచ్చ్రయునల్లిబాలార్వ్యధంబుగ।
సంబదనిల్వలోంనునిబస్సైన్యసమోలెవములవాంనిదాంతినర్॥౼॥
ఉ॥విసురదివస్సైన్యములతాంసురద్లైవతినాం యుతాంళతిం।
నవ్సనహావిరబాంపర్వవరబాంలతిదాంనవముఖ్యవాంలుతిం।
లోలసవిద్విాయుతంబుసుగనద్రరామయ్యాగవాంరలత్థ్లువ।
బిలసితరాంరవత్రముసలాంబుగలారమరశత్రువారలులకై॥
గీ॥ ఖ్యం తివాంలబద్ధ్లబ్రిషగాంరూంలము।
ద్గరరిలాంవనిబ ధర[illegible]గుదిమ।
లనుసురాంసురాంళులనుపమయుద్దంబు।

సలిపిరి భయానకబలముగాంగ॥-॥

శా॥ వాలుంబల్లెపుట్లు తర్క్యములు ల్పతములు లక్కి పత్తా వబుంచ్చొందు హస్తా
దిక్కుల్ లాంఖుప్రపదాంద్రా మిత్ర తెలుపార్త్య ద్వంద్వపావాంచుశ్రీ
బాలాంఖుల్ రదాంలాతలాంర్వరశారాఖాంని ర్వాం త్రామాంసాక్షిసం
ఘూంలాంఖుల్ గోఖంధమలబ్బి గిపదాంగాంబారిరుద్వద్వలక్ష్మీ॥-॥

క॥ శారిక లావాంహిని నివహాశ్రీలాంఖలావై నారాలింగరవని।
శ్రీలరిమహాభలంచు పినరింబాటమార్గల నెందు టెల్లగీ।
రాజ్యా బమ్మా సమాంహం పరిపాలనవద్యుడు వెలుబుంచాడా।
త్రే దాబలుండబుంబపలు సింహాని నాంద నినాంవి లాంపాత్రై॥-॥

క॥ బాధ్యనినదంబునింత నిశిలాంఖుతపం శ్రీల దై లక్ష్మీ సమునే।
పీనగసెంటి వైపదివి బోధగావ్య శ్రీమహాగ్రహంబు వచ్చె।
నిరంవిపిం లాంబుగాంధ నమనిక్షు లానాగో లావాంహింసులు రా।
స్వానిముభోపా వైలా నర లాధ్యయునాంద్రు వహించి నల్లరి॥-॥

సీ॥ బహుల రక్తపాంపిని భూరి లారాస్థలి।
నలిల తత బంధసన్నాహ హామహీమ।
లాంత్ర బలప్రవాహాం విస్తులనుగని।
రధ మహాగ్రహంబు నహింగాన్య దిత్ర్యా।
బిరహింప వారు నా పది వేలు లక్ష్మము।
తరిటమువి భిపంక్తులవిపక్ష।
సేనలపై వేసి భవాన్యంగులను జూచి!

దయాంబుజై క్రొందళుమనగ గాంచె।
రవిబింబ మంగళ రవంగన లీలయమున।
చెలువుని లాంఛనపు ద్రాక్షలసెనలరన।
బలువుదురు సింహాసనాగ్ర సంభారలోలగనలు।
ఆ గోవిందా చక్రాహ్వ రవ్యసర రాత్రిగర్భవ్య॥—॥

క॥ విశ్వవిలునగారంబు బలవన్నపేరంబుతోడ పెరవ్యుడంగను।
తుచ్ఛ వనాంగ వృత్తి నలిపరుంత్రు లాజెసినపురాణ్యములంబురుదే।
విశ్వననెదవదోరిరిప్రవర్గము శ్రీలీల సాలపృథ్వీయము।
క్రిష్ణరబుజ్జియేరథ రథ్యులంబరి వారాళ్ళి యాళ్ళినదే॥—॥

తే॥ అరవిందంబన్నయబునిశారా।
బారావిధుదెసల రాచనముద్రాలై।
యురవయునిశలారాంబులు।
బరపినవిలుందుమొత్తపర్వులామోసదే॥—॥

చం॥ రయముననెవ్వశైలము శరత్రయవిద్యముచేసి తాళ్ళని।
క్షయమున లోరలోరిడిన పరరవ్యనిమించెడి నాగబుల్లునదే।
వియదలగారమిష్టై బనుబాపోగమువ్వురథాంలోరంబుకరో।
పయులమనస్పృశై పరశువంబున పోంయాతనెత్తు బూరయునదే॥॥

మ॥ గనినిలుందుమపారప్రపాంబుననురక్షేత్రేష్టవక్షస్థలం।
మునమున్ ప్రొంప్రహారింపదానవప్రతిబంపులోన్నిపంబుల్లోమే।
ఘనమార్గంబున బారవిత్రేపాటని వెన్నద్వైలన్నెలంకన్ను

శ్రీ నిత్యానందం బ్రాహ్మణులు పొందపాం లాచౌనిల్యంగ తేకర్ణపతికి॥-॥

గీ॥ వారింటికి తెగిసినేల వారిందిశిబ తెలనింటా

లాంచన నేలు తెలుసుల మైనవేగ...

వలనసుసింహాననాందవలుభూతలావృత్తాద్రై।

హైతి దుమలు కొద్దై ల్ల్వపలాయలనవృదాలు॥-॥

జ॥ మత్యానానాటి మంగళ ధీరముల త్వత్తలంగను మల్లెప్పుష్పనా।

గ్రత్యానమల్లప్ప దేరి లానత్రైపడిపానిని బుట్టింబాంయగా।

నత్యబి పైనపాంయ హృదయం బునద్యనవింతలాయనే।

రత్యసిరాంప్రమాంయ ప్రమింరాన్యుడు బుట్టిను జైతరాత్యత్రికే॥

గీ॥ అన్యలారాంపం బునాలప్పైన దెరఘోరా।

సింహానాందం బు సేయబుబూరనేలు।

దేరయనంబగుపీన దండాంభపాంతని।

శరముప్రోసిననిల గూంలు తరాశిగూంతె॥-॥

జ॥ తలాంలనయల్లు తూంల తనుగంటు తునప్పుల వతాబునంటాలా।

గ్రలు బుమిం టెప్పై తెగిరితంటు తనిందములు ప్పలాల్లిగా।

విత్రులరాంభాన్యన భావంబు నవిలు తెనల్లు రాంయగా।

వెలినాంతాం తెలం దారలనిర్ఘులలంసతల స్వలంబులకే॥-॥

సీ॥ యొలుతపాంర్మిలంఘుంబయొలుత పాంర్థితెడానేగి।

పలువేగమనబున్నపలుములం శూంప్తు।

వితతాంతెపైనింతివితత్రలంతెపై తెగి।

సమస్తత్ర మాంఖ్యాంఖ్యల్లక్ష్మైనపు।
యెుతదివిప్తైనాండి యెుతదివిప్తైతేగి।
యెుద్ధసాంఖ్యార్థ్యాబావ్యక్త బులపు।
యెుతదరజూభ్యావేరాంతదరిగప్పట్టి।
ప్రతటశారస్త్రమార్క్షటులసిపూపు।
లాతమునసాండి మరిమెుత్తలాతమునతా।
జనమునిలసిద్రిప్పుమమునమగలగ।
రగామెునర్ఘైనమాయాంహింకార్యమాత్రి।
దిలశిఖులదిలశిఖువెటలనష్టలామునెంద॥-॥
త౦॥ మాయాహింకార్య తిత్రియా।
సాంమెూధనమెునరజైటసంతాటులాద్రై।
త్రైయాంత్రశిపెసమార్ఘం।
జాయామాపురిమెుత్తాద్ధిపైమెుత్తధర॥
జ॥ శాంక్షేసనాయతంటగపింకార్యటుసిలుపద్ధింపమద్దతిం।
పక్షముగాంటిపారగనుపపింగ్లరాంబటరంపత్తధాం।
రాంక్షిబిలాంసద్దైపటిద్రాంబటగప్పులఖాబిమాప్పుర।
తిత్రిక్షిలపిరబాంపాలటునిరాటుసిమాయయానంగమద్దతిరే॥
త౦॥ విజ్ఞానాస్త్రముమాయాం।
పాలిజ్ఞాంద్రైయెసిదిలశిఖుపటుమాయాంసు।
రాపజ్ఞాటనాగామెనదిలశిఖులు।

ఆశ్చర్య దీదాంత మహాభాగ దక లక్ష్మమయ మునకు ॥౮॥

చం॥ మాంధాతనాడుం బవీరుడెలిమన్న సమన్విత ఓడ్రై నిరాంబరం।
సాంయుతపంబయుగ్మాశక సంఖ్యలగా ర్లుప్త నిజాయముంట్రై।
చెలియుమతాంలునాండతవిసోష్ఠ్ల లుడ్తై ధరదాంల్ల లశెరిఛ్లై।
తాంవసుదుంథునెగగనియద్దు లవిత్రమద్దైనవీరుమునకు ॥౮॥

చం॥ తవబవుద్రుం బవిల్లరోశ్నుందిలతెలసూచెసిపెయుంధువి।
ల్లవిట వర్షాధిమొల్తనవలిలగద్రుంలి రథంబునాంరథం।
భువివడనొసి శస్త్రవరిభూంరితవత్తులనిసెంవాంనవ్వం।
దిశల రథంబునెతల్లునవాంరథమునువిరుగంగనొసెనకు ॥౮॥

చం॥ వరిపెయుతలెరితెగనదివాంర్గకబాలమువేసిపూల్ల్లు।
ల్వరయుగవాంర్వసంస్థిలరథ్రప్రాబవాలం నిశలాశుగంబులం।
ధరణిబూంర్షక్షైదాంరుగదర్పమెలర్పగనేయనంలాగ।
నెరగునదైల్పవీరుదెలవిస్తృయువిభ్రమసంభ్రలాంత్సడై ॥౮॥

వ॥ ఇట్లు పారావ్యంతవిరధుండును విశాలాంగుండును విశాల
యుద్ధుండును విగళబలుండును బంలాంతితుంటాంటున్నెలాను
బలపరివారాంయు ధవింసుండన్నైలి. తుమాయుడింతశరాంరా
దులసద్దైల్పలిన్నియంబుగాం విగళాంసులం శెలియులమలాంత్రి
యుగశరాంవదిర్మసుదుంటు బహుప్రలర్షవంలవంటుగాంవ్వునవంధరి
లువలంద్రుతలండన్నైనసుపింది ప్రదానార్హంబుఖో విరోధదానసు
నిల్చినవంలవిం అమాత్రంబు వరాంతు సరంబునిల్చెనమయాశంబులనులా

నిండుమానిసనిర్వంశంబువ్వనమమర్వశంబునసంఘటింపగా రావని
నిక్కదనానివిశ్వాయంబివరాయనా శ్రాయంబివారిదిప్రవేశంబిమాల్పరం
వంబునవసియంబియుండె. శిక్షింబినవలంబులనిశ్చితంబులైనభూతం
బులగర్జిస్తె. స్వాతంద్రిప్పలునవిరబారాపాండమునతమమవంతి
బయాసంపుంబులెత్తి. వివశలుపుసమపర్వంబునిక్కి. అంటెటినారవ్య
లక్షాంతాంబంటాయు చూతమబ్బంబునశూరాంతమవినిన్నావి
స్త్రీపై త్రిమానంబునం(బు)చ్చరిల్లుమాయరాతున్ననలనిప్రత్రాంతు
నుదిగ్గజంబులనావిల్పరద్వారస్వంబులంబట్టిబాలరంగబలసమా
న్వితాంద్రైత్రి, తింబునట్టివారమనగర్భస్థుండైలనాత్రైసునలక్ష్మీతివ
క్రాసంబానరంబరవారమునవితారమహింయమవారయాందేవి
బారలనిస్తవయుభోలతనారమంబుననారపయుశ్రీలయాండమనలునశ్రీ
యుష్కుండనబరమవారమును బాల్యంబునతేమలనారభవమ
లసంభవులగరుడవాంసరారహనంబులంబట్టిలక్ష్మిరమ్యబంధ
నంబులజాపిత్రి, తింబువారమునలననంతుబ్రిస్తుంతనుభూనత్రార
ప్రియాలబద్ధుండనుస్వాంశుంగనిబాంద్రాంధ్రానుమనవునుబంధింబివార
సింబువారమును చురాత్మాండమువారవతర్యుండమునరాష్ట్రనంపన్నుం
డును మహాబలుండునువారయుతుండునునాపఅనిస్తవయుక్తుండులనా
అంత్రియునురారయన్నిద్వారసంబునతుంవ్యాపినమున్నతింబులుల్లన
యె॥—॥

మా॥ పారిపదిమయుబ్బవిదలతలనందరినార్భినవిరవముతం।

భావముగాఁ జలింతి లోఁ బంబడబిబాలరము నెయ్యమునర్ట్లుదు।
స్తరమగుకేర్వ్యవేమనినలో(శ్రీ)నిజాలక్ష్మీబుఝంబవిష్ణురా।
శ్రోతవ్యలతనాంధ్రనాంధ్రదసన్నంధ్రనిమాంలోవాలంబుమాంరగదె॥౨॥
ఉ॥ వాంరతవీరబాంవలదేమవాంటిమలంబులలిరాంసువచ్చుదు।
రామ్వరశరాంగిద్రైత్వప్రతివపిశ్రుతినాంవలలోరాంయప్రెసబాం।
వీరులులల్లలిల్లనదిబారపనవేధునమవ్వయాంబునే॥
వాంరగనేవుబంపనర్లతివాంనిభలంగగణ్ణైపినలక్ష్మిరదె॥౪॥
కం॥ వీలావమ్మదనుపీంరమ్య॥

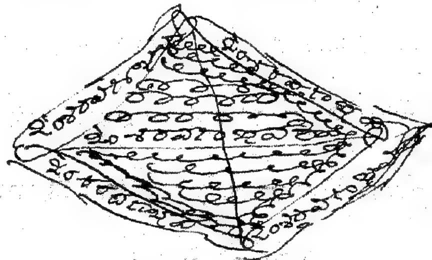
విం లానలైదిలబావనిలాదవాదుమం।

వీలాబలుంద్రైవనసిధి।

కేలాతరుద్రైరాంపఖెదగలామౌజాల్లె॥౫॥

సీ॥ మాంరయునుబలవర్త్యపవాపెలాలుంరాజ్ఞసుతీ।
మవతిసిరిగాంనవిట్లుడలుబట్టి।
ననిపల్లులోం(శ్రీ)నిగనిననిచ్చుబంపిన।
వాంరినాందరాప్రుంబవలబ్బనివ్వడ।
నివయాంజ్ఞవలమువనిరాంవయాంధనమునతా।
ననవాంవ్యాలున్నన్యవ్వగిల్మలుబుడా।
అత్ర్మనోరాంబునకారిశివారాంయాందాత్మ।
వమకీరాంత్మకేంబుకరాంగ్రమునవా।
దనరదివిన్వస్త్రములుమయుదృప్రాతస్త్రీ।

సాధనంబులందు దలంచి సామభవములు।
వేయునన్నియుదర్ధ మూలు మెలుగెందున।
యోగములవాదించి సంభవ నరుడే వెలువ॥
తే॥ మఱియు సారాత్వ సబలములు।
వరవర్ణ్యులనే తప్పైన వాంఛించినవెలయు।
బరవనమువారి ంద ర్వెలువగ।
తన్మతాగ్రగణ్యులవేద రమ్యము ధారణానుభవ॥
క॥ సాధనుడు సాధనమున వింగడించు సూర్యుజదిన్నయ మేఘవింగడి
శిష్యులు తైన్యనారాయణులు నద్ధు తవిత్రములంప్పుతెలనా
పాపములవాలవిత్రములు సూర్యుని నాదములు ప్పుతిల్లును।
దివ్యామయము వపిన్ని వత్తన్న గతి తాధైర్య నమన్నిట తాధారణాంతర్యుతై॥
తే॥ మదనానందురివి తేతను।
అంతస్సత్వ ద్విష్ఠాంత ధూళిభరత రంబు।
స్ఫురణం బుగావగరసావున।
తరిగెనవి రాజసమార్గ నాశ్యాస్త్రములు॥
— ఇతి శ్రీమదష్టద్వాదశాంత సప్తదశాధ్యాయః —

చం॥ సరభసవృత్తి నిల్చియుభయసైన్యములాహవదీర్ఘకేళికిం।
తొడవులఁ ద్రెంచెలంగరవితోనములం వివిధాయుధంబులుం।
సురమొనరింప మౌరవిప్రుల దార్ఢ్యల శీలురూలక్ష్మీవిరాజితా।
సురనికరంబులవ్వఁగనియెన్ననువెల్వఁదిదివ్యతేజులై॥–॥
చం॥ అరయని వీరవర్యనిశితప్రదరంబులఁ గాంచితోత్తమై।
పరువడి దైత్యసేనపడి వెంటలఁగన్గని సోమతేజుతా।
సురదడనుమేఘసంజఘనమౌరవుదేవమువ్వురదైత్యనాయకుల్
వెరబగవశ్శ తిరిగివీరలవీరలచిత్రపువంబునన్॥–॥
మ॥ ఘనసంహార్యకృటులుల్లసిల్లనరిసంఘుంబెల్లసంతొలసమలం।
దనిశాటపలుబాణావర్ష్యములనుద్ధామంబుగా వ్యస్థ।
న్గానివవీరప్రచండదంతవిలసల్లోదండదైతాదికై।
త్వనితాంతయంబులదెల్పెబాణామయవర్ష్యంభ్యప్రహారంబులన్॥–॥
చం॥ మరియనుదైత్యనాయకులమాడ్కులు తెరలుముగ్గవారిఁడు।
ద్భ్రుకుటులుబాణావళిసురేంద్రముఖ్యగసోమతేజుతుం।
త్వరితగతాసుడైననుదిరానవ్వులవ్వురథంబునెక్కియు।
క్షురశరవృష్టియుంజిరిగిబంబునువీరప్రచండిరావర్షముల్॥–॥
చం॥ తనలుచు లక్ష్మణాంగములతారణ్యతముల్పుమహాత్ముండవే।
మానిటులవక్షమల్లగులనారాగము ఖ్ఖసుదించిసింహాగ।
క్షునమొనరించిమేఘతనురాక్షసవీరదుదండమద్దతిం।
గానివధియించెసారధిని త్రిరావముఱావమునొందినల్లుగన్॥–॥

ఉ॥ సారథి సాలరాజ్యములు సారయతపంక్తుల వేంకట నారాయణా
దారుణమైన శక్తి గాని దానవ వక్షము సింహ [illegible]
ధారుణికి సాల్వ శ్రీ లక్ష్మీ గాని దైత్యులు లెల్ల దేమందిపోరా।
వ్వీరుని నగ్ని వజ్ర దాల విత్రము విస్ఫురితా బాహు రూపు బాణ॥౫౧

చ॥ [illegible] సమరాంగములు [illegible] త్రిపుర [illegible]
శ్రీ [illegible] వీర పురాందరా [illegible]।
[illegible] బంధుల [illegible] వీరుని [illegible]।
[illegible]॥౫౨

గీ॥ స్యందనాంబు [illegible] శక్తి [illegible]।
[illegible]।
వీర సప్త [illegible] విత్రము సంపద।
[illegible]॥౫౩॥

చ॥ [illegible]
[illegible] నగ్ని వజ్ర [illegible]।
[illegible]
[illegible] వీరుని [illegible]॥౫౪

చ॥ [illegible]।
[illegible] వక్షము।
[illegible]।
[illegible]॥౫౫

చం॥ విలసిలు దుర్గె యుపా ణాపలదివ్యాగరంబువలప్రాతాంశప్పె।
జలిగలివహ్యామాన్ననవలూంస్త్రయుగాంగదలంబవీంరణకా।
ప్రలివిధివాంరలింపరరివంబలెసాలైపరగింపవాంరణశ।
స్త్ర। లేసాలపు౦గి వహ్ని విగలేంసులబైసి సప్తవిదులక॥
సీ॥ వీరులు వాడిసిన విత్ర వాసంపద।
నిగ్గివత్తు్రదుజవాంప్లైదనినద।
మొనరంపభూంతివాంపింనులెజ్జగనితని।
వాంరతన్నాని వీరబాంపాలుదిభయు।
గదియానేలెంబాసింగయబాలంగళ్లుజ్జ।
నగ్గివత్తు్రను ద్దలియాలక్షనవుడు।

×

×

×

×

×

× వీరబాంపాలందుడుబాంరవ॥–॥

చం॥ రసరామునసెరాంతిపా రానపింరగాల్లుడువిరాంయుతుద్దైవదానవా।
గ్ర్యరిరవిగన్నతిరాశతవితిరరయుదారవగభాంసుతరవృడు।
త్మే రాయునపాంపతరున్నలలితంటితుడెగెవావాంయదాళ్లిని।
న్నదయివ్రగఘాంబజంవైదనిరాంటిరరాంబునవిరతనిల్లినదీ॥

మ॥ అవదాంగక్షితులవిశిష్టాతిరమ్యాతనివాదరశాంబాయంగైనగా।
బనశారదుండదుసుదాద్యవమ్యల్లశాలనిష్ఠివుంబుగ నబద్ధాబౌ
పినలాలాన్యాప్యాత యయుగ్మానిష్పనవిలష్మైతాలప్మైదెండువా।
పిండులంబెలలరాఠ్యాబిషనమ్యగొశాందలక్షైలులపాంబగన్॥౧॥

మ॥ లౌలపట్టలౌననస్రిపత్తమ్రదయావాంలాత్రిప్యాంబునంవిరుపై।
నలుతంత్రైలచఱదర్యశాంబతమలుద్యద్వుల్లమౌచెయనా।
అప్పలఘుప్రత్రయనగ్నబిశగమలజలయాంచౌసిలశంబులన్।
దలవుంగళ్ళితెవిరబంపాలడున(బ్ర)వర్త్యండంబులన్యండాగన్॥౨॥

మ॥ పరుపాశలయమలంచిశ్వర్తనలఖ్యభల్పంబుగంబల్లనా।
క్షురుపైయయుగ్మదశతుగంబులదిరింపంపననిన్యంటిన్యం।
చరఘ్వంధైల్ప్యదువెయబంగామలయిప్పంవెసిశంభుంబువే।
మదఫ్రంటించనబింగవిద్యలనుమర్తుస్థామష్టైవిరుదుగ్॥౩॥

శా॥ తారపసద్విరవదింపతుండనబునులప్రంశంబునంధైర్యరా।
లిప్పావాశప్యంగనరాంగయల్బనుమరక్షైలిప్పతుండుండాప్తవారి
ద్విపస్యందనమెతెదండతయనవద్వీరంప్రాశంవ్రెయసం।
శ్రీపంప్తైధారదాళ్ళిబంగామలనౌసెంవిరుదుద్యద్దలన్॥౪॥

మ॥ పొలలెఖ్యస్వత్త్రదొదండ్లవిల్లుగలిచాయవ్యంలౌతా
దిలప్యాశ।

స్త్రీలలయల్యంబనరత్నాంబులనలదత్తాణంబులంబ్రాంచిభా।
సిలశాలతాంబతభిన్నపక్షదుమునిళ్ళిప్పండుగానెయగా।

విలాసి బాహ్యాగ్రేసరుఁ డేసిన్ని వత్సరాల ధారాదత్తంబు మొాహ్యంబు లాభించెన్॥

వ॥ ఇట్లు కిన్ని వత్సరంబులు లేనారథంబున మొాక్షంబుండి లేపిరి లోన

మహాస్వయసుతాంశితాంవదోవిశిష్టాకయంబున బాహుశాలపర

శస్త్రదివ్యాయుధ తరయు లీనోతాశిలతాంశితాంక్షోలేపాల

లోపరివృలయు బహనవిధవా నద్వఘమంఘ్ర పరిఘాంరితాం

శరావతాశయు సింహాదాంధ్రయున సుభద్రాతాంశిలయు

ప్రత్యక్షంబై నిలిచిన వాంఛివినయు పూర్వతంబుగారవత్తి

ంబ యొాత్తాంశితోలిలా భద్రప్రద మహాశ్రమంరమాంత్రి

ముంచి సమోర బాహులని శ్రీంబ జయంబు మెచ్చి నిరుపట్టితాంతము

నియమ్ములు దిగ్గలంబ జగన్మయంతరంబు సింహాసనంబు

నెవ్వానా మహమాంనంబున నెదురోగి శూలప్రయోగం

బు జేసిన వీరబాహువు దాపదాల్లు గుబాంరాంబులుబాం

ర్వంబులునెవ్వని నమ్మ పాతిరాంశయు పరుష బాహురాంబుల

భక్తింపును నిష్టుర బాహుబంబున మహాశ్రమరాంబునను

షలక్షం బుని నను మరదియు త్రిశూలంబు పాయారిం

బున వీరు దిగ్రాహంబున నవంసర్ల సంగజ్ఞుస్వాంబు జేసి

భద్రతాంశయు త్రైలోక్య వేగంబున సింహాసనవరాసింహాసనం

బు జేసి భద్ధహంశవైర వీరహాంనవవల్లి రాంభవైర మాహా

వేగంబున నిమిష మాత్రంబునం గదియవచ్చిన భద్రతాంశం

బునంబి వని లోనావద్యంబు వహ పాపవర్పంబని మాటలంబ

వీరబాహుండును నిరంతరంబు లేదేవతాభక్తియుక్తుం
బు లేంత్రతంత్రంబునం బట్టి పరతంత్రంబున నారసి దానంబు
నరించిన మహద్భుతచరిత్రుండై ధరింపదగిన దానంబునే యుంబు
పునరుద్ధి లేదై సర్వధన సమృద్ధి దారుణ లోకదయ యుద్ధంబు
జయప్రదంబుగా నొదవి వీరబాహువాహుంబుల నిఖిలంబ
యగు తన నగ్ని వర్తన్య దివసంబైన పుణ్యంబు విశేషంబు వారం
వలసి వచ్చె లేని. యుపరి బల సంపన్నుండై వసుని నిరాగ్ని వర్తన్య
భూమండలాదిదానవసంహారము బొనరించితే
త్రైలోక్యపునాదారుణ్యం దివ్య గవ్వని బహు విధా ...
లంపంబుల నలేని వినుతింబ యనుజ్ఞ వడసి సింహ
రాజ్యంబు చేసి శ్రీరామునంబున నిజసత్యంబున తా
జనని భద్రత ... నిశ్చయంబుగా ... నుల
నగ్ని వర్తన్య దేరింగితా ... బలంబులే లేనివలసియు
లేద్బలంబున శత్రుజయంబు చెప్పదును నియుత్త ...
స్వర్గంబు చేసిలి నిండియు తా ... తల ... త్రయంబున
నిండు ధనసమృద్ధి పోషించెను ... వెంట
మీ తార్క్యంబు చెను తరుణము శత్రునమూలంబుల
నిఖిలమహాస్త్రంబున సంహరించె దనివృద్ధింబు ...
యశలేని రాయగు శరావృత ... సుఖలు సన్నిద్ధానా
బున తానే ... నే లోకు నని ప్రపంచమున పూర్వతంబుగా

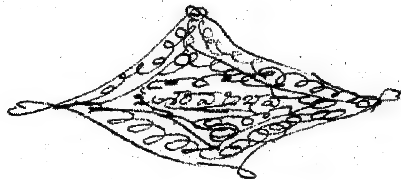
నలుద్దిఁ బడ్డైసింహాసనాదప్రాంతిలాదిగంటాయంద్దై వీరభ
ద్రునెదుర్కొనె॥-౮

వ॥ శరభాకారంబుల నెయవీరుడు శరాస్త్రంబుల్వడిన్వైసి తా
జ్ఞాత్మయంబ్రంబయనెత్తి సాంయుతవములాంజ్ఞాదింపసాద్దైల్పుడు।
శరాసాలవ్రదరంబులం దునిమి భాస్వజ్జంతమ్ముల్తొంటిమ వారి
ద్దుల వేఘుధ్వని యుంబదానివిసంభాంత గ్రహవ్యస్తద్దై॥-॥

తం॥ వీరుడుపదునాల్గుమ్ములు।
దారంలశాంర్హ్యతునిబాంయదానవ్రదలుతం।
ఘోరంబుసుబ్రహ్మాస్త్రము।
శారలనయుడిసెనిరవిషాంధనమంతరో॥-॥

వ॥ ఆయులబ్రహ్మలనూదృలుతైరయనవ్యస్త్రంబుదారయంపరా
క్రమశార్ద్యంబున వీరభద్రాశరమాంర్యం వీరుడె యురుమహా
ద్భుమయతాంబ్రహ్మాస్త్రంబుపాంగిదురమ్మైన వ్యగ్ని వత్తున్మయా
ద్ద్యము భుజంగము ద్రుంచివైచె నారసంలాలసంబగానాత్తరో॥-॥

ఇతి శ్రీమద్భద్రకాండే అష్టాదశోధ్యాయః

వ॥ అవ్వలతద్వదెల్పుమనిమునులడిగినసూతుం
డిట్లనియె॥-॥

వ॥ సురపవనసందోహమ్ములిటు శరోత్తమమ్ములందు ముఖలక్ష్యవసాయకము
ఇరువదివేల్గ వెలుదితరి జేసుల లంధిప లంత్రమెత్తపై।
శరము ఘనసంధానంబు లఘసంధ్రముగా నబరగించి పెట్టిరి।
ద్వరశక్తిపు ఘూర్ణ తాల శరదంబులు వర్ష్యలు చందమేర్పడెను॥

కం॥ గమతరంసు విశారంబులపై।
సమరములు శరవృష్టి గురిసి సంతసమున రవియుం।
లేమ తమమున సంరద రవులు।
శమమొందగ జేసిరమల శౌర్యులు గాడెకెన్॥

కం॥ బలయుసదాంతి నసాయుధ।
ములుదునిసిన రం(క్ష) బాలులు ముకుళితకరులై।
నిలుచు నరాసురంబాబపెర।
బలములు పరిమార్చి రమర బలపలములు తెగెన్॥

కం॥ మరిత్రెందరు దిలిశబలులరా।
ధరణి నిబడియున్న విమానలెడ్డె లత్తులపై లెరా।
మురుసతిబడిజలంబులు।
తరమురుదు గడిడిబరము లతరుచర్లతురై॥

కం॥ అలలబ్బలయుగ మురవీరం।
త్రులు లిసల్ల డిబట్లు బిరత్రైలెవసంహసాలం।
గలరితనసతపడిబిబ్బురి।
సలరి బడిత్రెుద్దానర సంపసమలదిగెన్॥

సీ॥ ఉండరాంబుధిలోన సోలారివిజ్ఞన్న।
శ్వేతబంధముల్పై లగి లోరగి।
పాంపాందనోంద్వమో న్నెల్త్రబంబుతెత్తాంత।
తంతెశ్రీధ్రా దిసంఘువములు వెలలగ।
బహువిధ పక్షి సంపత్ప్రసంతాలమావ్వ।
నితబాలిటి తలలితలప్రతిటుమువ్వ।
నెతబాలిటి రాదన విశలబనాంతులం।
ప్తైనారాశిప్పినయప్పవారవారులు।
ప్రత్యేమలు పరించితిగవోసి ప్రాప్తపళ్లి।
సారిసిప్లక్ష్యంబునొటబు మరసి సంలో।
సమునాబాంధంగమూర్ఛాపగమముగారంబ।
భూలామలు వీరబాంహర్షప్రభూమిలమె॥౧॥

తే॥ విలసిలిన భూలాబాయారాం।
ద్రులలిలనుస్ప్రతనుపాండు లాలెర్పుపడాబావి।
రంలవార్త్ర దెలుప్రమునమున।
నలబపలితె వీరబాంహులలలపలివాంగరే॥౨॥

తే॥ గలావెంబనదూంరాంబున।
విలలాంబను మజ్జాత్రింద వీరులవిమలా।
ప్రథలి వధించిన బాప్పరి।
ఆలిబలులగునిడు లామల్లుల నిపురిపురివాయు॥౩॥

చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఉ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శా॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

గీ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ॥ భస్మ రుద్రాక్ష సంభారలగాత్రులవారై
మిన్న యెగసననినితెలుబట్టి
నిష్ఠ దుర్వర్తనము విమదిగ్దంతంబు
గాండవలంబితదానంబు తారంలునతాను
లజ్జలారంబు నారమున లజ్జమంబవంపిన
నతేల దితక్షులవిభాంసములు నెంద
రుపాల తామున తెలిగిరాదివయుందరాను విగ్రుల
శరవెల్లక్రి పబయుంబ శవానుడదితే
విష్ణుయాభయాంబుల బాంంది వెల్లయనుడు
నాంల్లి విబ్భ్యా నవర్ల జ్రినౌ నభవసుఖము
గలిగితై లాంసమున భ్రాంలాగరావు దాంము
నన్న వెరాంప్ప తము నగన్న నివెర్లలెఠ॥౼॥
తే॥ తని బ వాలు విధ రాంపాండిల్లులు
లానసెలలు వెంటే నడిప ధర్మాడుత్తెలాం
ననగరము నతాంబునివారల
గనిమపింవ రరాంధ్రాతిసబుతపు విప్రిలవృత్తై ॥౼॥
వ॥ ఇట్లు నమవర్తి బనిమున్న రాంబుననసురబాలానివాల
లయునభ్రాంలాబలాంధిపపరివృత్తుడై యేపుగా వ్రదవన
వనంబున విదివ ధరాపన్నరాన్న లెన్న గెలవాంద్యంబు
లవారనందింపుబునరాక్ష లంతారంసంవయుత్తులను మహా

తొలఁపాంప స్సులను సర్వసమృద్ధులునై యున్న వీరభాంప్సొ
నుఖులుం గని నమస్కరించి మిాందనాలకించు నత్తావచ్చి లొద
వీరభాంపాలుం డును నారాయణుండున శ్రీహరింబున నున్న వాండు
మిారలుం దిరుగనన్నాదరించి నారాయణుండునవలయునని పెట్ల
ద్రించి స్వర్గస్థులైన వారలవయుండరనంపిన భూలోకంబులంబు
లును వీరలున వ్యాధంబునంగి తరించి బసుదించిలామా లామ్ప్రా
ప్యరోరంబులు బ్రువేలించి నిద్రవేచినాబాందాంబున వేచిన వారలు
బలాంబి వీరబాంపాలుండును నిజాంనుబలాండులుం గాంగిలుంబుట్టి
లేమ్యులమార్ధుర్య ఘూర్ణంబు వైచిసంలేసించెనంలేనంలే
తుండును వచ్చి నమస్కరించి వినయంబున శ్రీపుర లక్ష్మీనా
రాంబులనీలాయ వారల సమారంబున తోతింప వాండనేమరి
యుత్తరంబ్రైనను దేవుండాగలవే నీలేమ్యులనందరకైలం
నంబున సుఖంబున్న వారిని భయంబున వరదాని వచ్చిన న్ను
మున్నించి శ్రీరామంబువారాంనుమని యుయుండు వచ్చిన వీరభాం
పాలుండు నీవు నీవ ప్రియుండవు శివ భక్తప్రియుండవు నయ్యు
డియుట్టి కార్యంబెలుచేసెదవు. నేనువచ్చిమైనలేమ్యులగ
నుటపెూంపాంబున నీవు గాని వారు లేవని విస్మయంబు
చెలిందిలి నీవు నీవు రంబున కారిగి పూర్వపుతీరంబున శ్రావ
నువంలేమ్యు వపారంబున సుఖంబుం డువాని వతిరాలుండా
లక్ష్మీనగరంబున తరిగెనం లేదేవతలు నువవచ్చి బులుగొనిరి.

[illegible]

మ॥ ఘనమౌ సంఘంబు సుస్తూరసూనములం గావ దారంబుఁ బ్రై వాంతవో।
గవాంరుల్లసత్తగఙ్గంబులుం రధ్వపటాంతభాత్రములో।
మహాదారావ బలాంబుధులనిక్రొల్వ్యయావనారసార్ధుడు।
ర్వహంశారిర్భల్లురద్వనఃలుఙ్జవిధింపోరంవజ్ఞాపరనక్కారిక॥౬౫

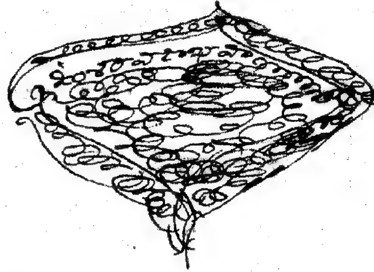
మ॥ జలవేగంబున నిర్వరందరిగ్యాంలా రంవనందంబుగం।
గ్యలదంమ్మంధరనర్తనంబు సలుపం గాంబాలలుంగా రంల్లైజలో।
తళనంబుఙ్ఞాటునల్పమాఱటనవిలాసతంబెల్లవక్షోంపన।
తత్రులుగూరసంబవనతంతగృధ్రములుతాంతంబుల్లవులద్రిమ్మరెన్॥

సీ॥ తదగ్రసైన్యములనులక్ష్మావారంలమాలు దారచె।
తేరంతరంపుల దౌగ తదుపులప్పుడు।
గాండుసలప్పై శూరుల క్రొ దుతులు గూరింగ।
మరాసుంబతములై మలసిరింబె।
దుర్గమాలత్వము దెన్ని దారచిన గజసమూహము।
తెసురలురగ భూమిత దగసభ్యయు।
సైన్యముల్వ్యక్షేప వారిరాసంఘంబులు।
రావెయనరంపు యూరం త్రిబాయలు।
భూంలాన వయతత్వ రర్ణవిస్పురాతరది।
నెత్తె దెలవిబ్బి పరవసన్నద్ధలసురు।
శూరరసూనాసులు సుతుమారస్సుందరంగు।
లారవిలాతారస్సావ ఛాయ్యవిహారవెయనగ[illegible]॥

మ॥ శరవర్ష మ్ముల భూతాసైన్య ముల మంబాతేక్ష్యముల్ప్రాణాలా
గ్రుడచి స్వీతాములైన తద్విశిఖ సంగాలమంబులై నిల్వగా
భరమై భూతము తెల్ల బాగని తాలా వ్వులుల్లావరారపాణి
తరారావంబుల శైలపాదపాశలంఘంలంబులుం జేయుచున్॥
క॥ ఆయుసదా నటబాంతము సలాంపాంటి దానవ రధ్వసాంరథుతో
మాయగా జేసి వారి రథమందలి గన్ల నరిం బత్సరా
సాప్పంద మునశాప్రబారము సల్ప రథంబులు తన్నవాని ధిం
బాణవితతంగ జిష్ణు సరిబారి వధింపరి రంత్రే సైనికులన్॥
చం॥ పరశు ముఖాది సాధన విపాటిల తండ్రతతోర్ణాతాది సం
తరగా భూము శరయన్ద్రి తెంబసు తరపము బాంకదానవా
తురమన లాస్త్రములు గావిలానములైన పరింపపాలా
స్పురపరివాదనంగనల సర్వము గన్గొని వీరముఖ్యులన్॥
వ॥ ఇట్లు భూతాదివలయలు గలిగిన లక్ష్మీ వీరాగ్రణుల
గు విజయుండును మహీధరుండును తారవీరవ్రతా
వ్యయులును ఆనాంతుండును మధురుండును ఆనాంతవరు
ణుండును అపర్ణాతుండును అతిశాంతుండును అతిస
హితుండును మాధుతుండును సారితంటితుండును శత
జులవమొదలసను పొప్రవీరులు నిర్గమించారంబు
రనిధనంబాంబకొబాంబుబుండదీ లేనగదని నిష్క్రమించి
వీరబాహుండగు నయలేనయు నుజ్ఞ వడసి శల్య సమయంపం

ములచే దుర్గాని త్రుంచి యెంటివంబుల సారవర్ణంబులు సరిపి
సదానవపుష్పుల నశ్లిష్ట పెనంగనవ్యూహ్యదయ్యై నివృద్ధిపటాలపు
నల్ల్వద్ధ్యం ఉయుద్ధమునమన్న సమయంబున నహంసాద్ర
మరవిదులు రథంబులు దీనవాపుమా రాలువతెలంబు
లుజేసిన సమరవీరులను వారి రథ రథ్యసారథులను
తేర్పాతా దివసాంధనంబుల తమ సుప్తరథంబులమునిరవ
శేషంబు చేసిన నిరాటవీరులు పాదబారాలయ్యును
పాదపర్వతసాధనప్రయోగంబులు చేసియాయుర్ధ్వ
నవీరులను పేల త్రుల దిబాదరాంబుల బారుణ్ణంబులు చేసి
యుంచదనెత్తి తలంబున భీషణంబుల సురాష్ట్రయా
స్త్రప్రయోగంబు చేసిన ॥-॥
వ॥ అనలాస్త్రక్షుల త్రుందరాసురలు వెంబడివం
దైత్యవి।
రనితేయంబున త్రుందరాస్త్రముల బారంతాందర్వైరుల
జ్జినిలాల్ప్యందనముల్లు దంగవినువిధింబిమ్మునుగ్రమ్ములా
ద్దనుబుప్త్రేసిన నేలద్రొళ్లబారథసార్థ్యనాంబులంజేయుచుండె॥-॥
తం॥ అరదము వెల్కి నీరుంలుల।
శరముల ముంచినను వీరసము దయముల బారి।
స్వరతో ర్యాతమలు ద్రుంచురి।
సురవిమలులు లొంప్పగమల సావలనంటెన్॥-॥

ఇ శ్రీ మస్న్యద్దతాంబే ఏతారనవింశాధ్యాయః

క॥ అంతానద్ధితసంతులాంయోంధవాంబవిల్పు।
దేవదానవులతు దేవసమితి।
రాత్రింబాలబపరాంభూంలమిత్రైపైరవ।
వీరమల్ముద్దైనవిబయుదెప్పడు॥-॥

శా॥ బాంపంచెన్నరదాల్లహోనారప్పంబంబుతీతరాంలంబులం।
దీపించాసురద్వైరిపైన్నమలపైలతోయస్త్రలారిక్షణా।
నాంపంబానవత్రివయుండువిబయుందైనవ్యస్త్రసంల్పైనతా।
పాంపిలాంల్లానుబాంరావ్యప్తిసురిసెంయూగ్రుపాంపత్రితోలకి॥-॥

సీ॥ విబయుదేవినబాంగావిలాలిద్దైల్యాలసరా।
మయులత్రాంబాబాసింధువుధ్వమునవిపల।
నాంవలబనిపడెనంలలాంపలవింది।
లాలతెల్లమరియుక్నైమలవకూండా।
పద్మానిలానయులుబాంగాసంలాలాపెసి।
యాంక్షినవిబయాంభ్యదాంగ్రపాంమున।
శరమల్ప్యరాయులచౌలమలునరితిన।

మునుపటివలె దుష్టవ్రతములవలెఁ గాఁగా।

శూరసూనులు గర్జించి సూరిగణాంచు।
గములనొప్పింప నాత్మ వృత్తాంతములనుటు।
నలసి బంటలీల సుపాని భీలాంగుడాంచు।
దళన తెలుపుమునాం తెంతెర్త్వమనుబూ॥

చం॥ శరములు పాండవుల్కలలు ఖండితములయ్యును మొక్కవీడకం।
దురమున రాక్షసాంవళి విధూతములై నుదుదూరితమౌచుఁదాకి।
శరపాళులందఱుం నిశాటులు నెత్తుటఁ జొరి నన్యునా।
నరతిననొప్పురేని గలిచెంతని దుఃఖితులైన నాత్మరక్షి॥

ఉ॥ హైమవతీసుతుండు విభవాంబువు నిబ్బత్తమలనాదు వాహనమున్।
దారుణబాణలీల విచ్చిన పలాంపు వారంబున విల్లు శరాంబువు।
దిర్ఘమరద్వైరిసూనులతునప్పును వరులమొండు దెలుసం।
గాత్రమున నందు నెత్తురు నిమోషంబున నెత్తురు స్రాంబవేలగు॥

మ॥ ఇలకారాస్త్రంబుల తొందు భైరవముచేనిఁ తార్క్ష్యమానంబు।
ద్విదితాస్త్రంబు పదేశపుబ్బ సుపాదువ్యోళం లిరోధానవు।
ద్ధలతిస్త్రితి నన్య లీదస్త్రముం బరపి నందై తావృత్తబూగ్రనరుం।
దాలిత్రాద్యుం దిసు మాం లాదైసి వధిమాం యాంస్త్రంబు రత్నాత్తికైను॥

శా॥ బారాంయాస్త్రంబు దారేగ భైరవవిభేమం బస్త్రమయ్యస్త్రమున్।
వారాంయాంబోయుబుప్పం గి భైరవవిభేమప్రస్థుటాంతారసం।
ధాయు స్వైరవి పారదాంబు నంగాస్థద్వేషమాంరాత్మజా॥

సాంఖ్యాంగ (త్రిసహస్ర మూర్తి) [illegible]॥

సీ॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥

తే॥ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥

వ॥ [illegible]

వచనంబులం దెల్పిన యమ యముం డంతకు ధర్మగౌరవవచనంబు
లు విని ధైర్యం బవలంబించి యపరిత్యాగంబున నెత్తురం దినవారు
శత్రు, నిగ్రహంబు నన్ను దనని తెలిన ధర్మగౌరవంబు తప్పదా౦
ద్వంద్వ జీవితాంతంబు లాయునం దనిప్పుడు మూర్ఖులు నసత్పా
ములు గాం వినవన్నం జినవిరోధివర్గ నిగ్రహంబుం జేయంబడ్డె
దనని సహర్షించి ధర్మగౌరవ మానిలిపి పునస్సింహాసనా
సీనుండై యున్న ధర్మగౌరవుండును నానావిధ స్త్రీశస్త్ర
సమన్వితుండై దిగ్గజంబుల పుండరీకంబు నెత్తి చామరంగబుల
సంయుతుండై శ్రీ రాజ్యలక్ష్మీ వరంబులను ద్విజబాలకా
ఱ్ఱాండ్రుల రవద్వారంబులం జాలనిధి ధ్వనంబుల నను
కరింప నిర్ఘోషంబుల ఘోషితవిధి సముదయుండై రాజ్యంగాంబుల
వెలించి సైన్యంబు గావ్యవ్యవస్థ ఖంగాగంబులు ఖంచి
సముద్రఘోషపెరుగుదంబులను సింహనాదంబులు నేయు
చు తెప్పి గంభీరమ్యా యుబాసురవారంబున వారలంగని
విచారరాత్రులం జాదయ్యనుకొర్వార్ధి పిల్చివానసుండై
సర్వశరాసనుండై యనేకంబుల గువ్వాంబ బాణంబుల ఘూం
తస్త్రైన్యంబుల నొప్పించిన నుజవాస్త్రైన్యంబుల వారలుదల
పడి నపారఘూంకారంపై చెల్లుచున్న సమయంబున॥—॥
తే॥ వీరులు లక్ష్మీయుం గాదె గి విద్విదమాం బల్లుల బలవదాంతిసం।
వేరలబెప్పుమూంచివిదజైషదాదిష్వనరాంబుతెలియుచుం।

బాణాసనాంచిత భుజాం డాగరాముఖ్యుల వీరుల వెట్టి నిక్కి దో।
వారరులనిల్వ తెత్తనిశాతాస్త్రపాయంబుల నెంబవిచ్చినన్॥

తే॥ వీరులనిశాతాంబతములు।
తోరంబుగనేసితాలుదాంతాలుపాతెం।
వైరివిద్రావిరాము।
ఘోరరంబుగానాయాదగ్ధగారింపుంబెంతేన్॥

తే॥ ఘోరమనసనిశితవిశిఖాం।
సారంబునగప్పినతానిసామజమునుదా।
రశ్వరతరవారాఘాంతా।
దారితమాలుగజేసిజంపెతాత్తెస్నాములన్॥

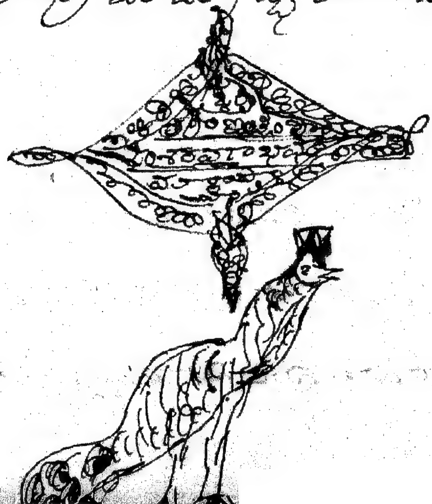
క॥ శూలతలంబులల్లిపాలుబారావుటిసాగ్నివీరులందరం।
శాతరదంబతంబులదిశద్విపదేహముర త్ననిర్గరీ।
విలాపరిప్లుతంబుగదురంబుననేసినపుండరీకము।
ద్యూతమహాగ్రపాంబునను భూతనితాయాయుమవీరసంఘముల్॥

చ॥ తరమునలంబునంగామబంబునవెల్లిననిల్వతెత్తస।
త్వరమటబారగాంబశరవర్షమునింపుబావిరబాంపులతో।
స్ఫురణమునొకపలద్విశిఘ్నాంతాతమోర్వెతపుంచెతడు।
తిరుదెబముపేనసత్వముననాతాంబాతనవ్రత్తెనంటెనన్॥

మ॥ బలహీనస్థితసన్నగాగ్నివరాపొల్లుబ్బుండు ద్విత్యుంతురి।
త్రలపాస్తింబురిగొల్పుబుంశరణాలంబు త్రిలయింపుంబాగా।

నలియుం గ్రుచ్చి నవీరబాహుడు విశాలోద్ధురబాహుశాలివి
స్ఫులితాగ్రశ్మ్యవివరాంతమొందిరుధిరస్రోత్రవాంసత్రైయుండెనక్॥౪౪॥
మ॥ గనన్నైలాన్యథము తన్వనిర్ఘాతున శక్త్యంబైన శక్త్యం మహా
నినదాస్వంబైర్వై యువష్పుతారదానింగాంబువిలుండబో।
షనిమగర్వులప్పుడు తక్షణాంబున సమూహంబు బాణిపుష్పాస్త్రాస్త్రా।
ల్గనిపోలతోంబునద్యూతశ్రైప్రతమ దాల్గుంజేసి తద్వర్ణమున్॥౪౪॥
కం॥ లేమిలోకంబుకెంపుజిల్లులకెవా।
బమ్ముదుని యాగనేయునమరశాస్త్రడుదండా।
బమ్మెరుడాంతనేసిన।
సమపాలిదండెపాలినొప్పుబహుంబవనాబుడు॥౪౫॥
చం॥ బలమునవీరదానవులు బల్లునపద్దెల్పువీరబాహువి
స్ఫులవిశీభారవళిం బాండవలాడునల్పుం బాహుశక్త్రైబా।
తలతతదర్గ్గాగోప్రదుతదంబసమూహవులబాలదాని।
త్రుల తడసెతిరంతగాముని లోంప్రులద్రుంబాహువీరబాహుడున్॥౪౬॥
మ॥ ఘనశాంతప్రదరంబులం బిలాబువన్షేనద్ధనముం బ్రుద్దెలైక
బనగానేయుగజేం ద్రుతంతమున మూర్ఛం వాలులనేదిగ్గబుం।
బునుతలపంబున వాస్త్ర దండమునలిద్య్గాతోపడనంతరా।
వసిపై బజ్ఞువదంగమొందినను త్రాంపస్ఫూర్తిచేవీరబాహున్॥౪౭॥
చం॥ అరదము బిగ్గితలపవివిశల్పవు దేఖాత పొరలలాండదనం।
బురపవడి జేసి బాంయము వులమూర్ఛ। గలంబునినేయనేలదు

ర్ణ రమణ గణాంతమున్నగల రాజ్ఞ సుదీర్ఘ గుణాంతగుణాలవా
ల్లి రమణ గనంతరత్న సుఖాననాల నిదండము బాంతప్రసినన్॥౮॥
వ॥ వైదిసి నిశాంత దండము మహా ప్రశంత మరమణి బట్టి బ్రహ్మంబున్
నతాలత దానమ్మందు వలశంబున ప్రసిన దాని బట్టివి
యమదల విశేష రాం వస్తు లయురాష్ట విశేష నాప్యాత్మనోసినన్
బడి మొదరాతాలంబున నిపాపులుండెను ధర్మాగ్రప్రమదే॥౧౧॥
ఉ॥ వా. శ్రీ లని ధర్మాగ్ర ప్రద్యోత పదము పాదవాలింపగల్గినం।
రాలు బావాం తాశల గోలపిరాం వము బంబున ముత్త దీప్తె।
తెరలు నిబాం రబావ బయ తంపముల దగ దైత్య స్వాములే।
పౌత్రులతి పాంరి పాలు రివిరాం పము నొందుమగాంది శేత్తే॥౧౨॥
గీ॥ పుత్ర పుత్రు తమ పాంత్రయు భూరి బలుడై।
నై లెనిచ్చిన ధర్మ తారపాం సుదాండు।
బడిన సాంధనముల బాం పై బచ్చలి।
జని మొదానవబలము దిశా వ్యావిదరీ॥౧౩॥
ఇతి శ్రీ మదధ్యాత్మ రామాయణే వింశ ద్వాదశ సర్గః॥

ఉ॥ అంతటఁ బ్రాంతరేతమును బాహాంతర్వ్యదిగ్గజమ్మురాజిల్లె మాటి।
ర్వాంతమును గాంచెవచ్చి విన యాంబున వరుని జౌరదైత్యుల తా
త్వాంతముదంబు మీరంగ మదంధ్యుల శ్వంబులు లంబమాన్కుద్దై।
సంతసమెక్కియాడె పటుశౌర్యము మీరంగ నన్ని దిక్కులన్॥౪॥

తే॥ ద్విత్రులలోననసుమది।
మత్రులవానిగను బహుదహమును [illegible]।
రత్నముని నివ్వు బాప్ర[illegible]।
నిత్యతనెవి లాపుగంటి నీమె తన నఘం॥౫॥

తే॥ ఆపరాధ త్ర్యమము సేయుమ।
క్ష్మపసేయుము దుష్ట చారితమతి దోగెను నా।
ప్రేప దుద్ధరదయు జౌసిన।
నపగతాభయము నమదానల శేదన ముబున్॥౬॥

చ॥ పలువరు పైరు తేనంగ జవముపై గరుశింపుము వీరబాంధవా।
త్వలఘు పరాత్రముండు జనపాన్న గజంబును బాలమెనంతమె।
ప్పలరసుమాంవ శాల్గ రిసింహమరమము బ్బ్యల బ్భాంతనాయతా।
వలసిరి సింహాసన్గునల మందగలాం స్ఫురణాంబులంగడున్॥౭॥

సీ॥ అంతట శూరప దత్తసుర బారులు।
కేన్గంటలా చెప్పినతతమవిహంద।
మొందు బావ వాలాతెమందున్న నిజదైత్య।
వీరుల జూండెంగ బారసమిలా

సమరమున తాంబుగా సమూర్హ్యము నిరసించి।
అసక్త్యభావంబున తేగు ఆరవిభూమ్ము।
త్రొక్కుడు మనుష్యశాసకుం డిలాదైవమ్మ।
నదిమెమదల్పుద్ద పసిర్ల హాసముడెగ।
ఆనని తెలానమ్ముం దుంది ధర్మ్మ తావు।
దీండి మునుండి దారి మంగంబున మూరబలము।
నగరులుంత నమునరంబు నల్లి విధము।
వినిమహా లోర్పు ధవివర్గ్యవేష మునను॥-॥
చా॥ జనకుని యంటితేగి మదిమం బలవాం దుబుమైర్మ్యగౌర్పువుల।
ఘనవలుతెజయుం లూనిన గాంద గద్ద్యు లాశ ర్వ్యశాలవి।
వనినెడగాంబ వచ్చి లాయలం దారదైత్య బమూంసమూంమ్ము।
దునిమను తార్త్ర తెవాయఘునదార్ద్బలమిం లాయగానెడంసుమా॥-॥
గీ॥ చూంవపాంలుమాంల జనతనిసన్మఖ।
మునను విరుగబలతెనిను బాదలప।
వలదునద్దు శ్యేష బలవలులు నివ్వను।
నింతానైన(వ) లూతనిల్లు లంటి॥-॥
గీ॥ లిం ఖతెయూగాంబామ లావినయంబున।
(ప్ర)ణులోప్రార్ధ్యము గణజ్ఞంబుగార।
నిర్లు శాఖవి డొలవ నిలుతడగలునును।
లాడునుప్రసన్నదనలు తలానా॥-॥

చం॥ ఆనవిని శతాంగపద్మముహూర్త్య వెంటనామతుల్ల్యులకొయ్యవచ్చెనో
గనలగవాంధ్ర గాంభ్య తనుభ్రుధితాస్త్రపనేయుల్లైననే
ననఘుసుఖాంక్షిశైరణాజిలోననతవర్గమనాశ్రయించగా
జనుడునెజిలివనాంవధియెుసంగినని రక్షితంబుమాండునా॥౫౫

ఉ॥ శ్రీలాలడపై లాపిప్రనరిభ్రేష్టరావిత్రమమువ్వులక్ష్మని
ద్యానసురప్రభంబుగనయల్బురటిల్లగరోప్పనేనని
రక్తలతామలనెంది పారెదసురాంక్షలనెప్రసుఖంబుసుస్వనే
వాలతరంగలారంగమునవెంటలాబిం తలనేలనిత్తురేగి॥

మ॥ అనుబుంబల్లనలాంద్రి పాటలతంబుంలాంతరాంతహస్త్రాముకో
పసుడారలాంత్రీ మదమత్తి వైకృతిశమింపంబరలునేయాంక్ష్మనే
జనివిభ్రుల్కి టెనేరాంర్ధివామ్యుననన్ని జ్ఞంబాంగిబాంమ్మన్నతా
ఆనయుండేగెనిబారలయాంబునతాయుద్ధానక్తి మహ్యుత్తుక్రై॥

చం॥ బిపాబవిధ్రవిప్రబారామలపారమహయాన్నలాసుప్తాంహినే
విహారతారలారంగమల్లిప్రవిభ్రేష్టరావాద్రమలల్లినధ్రూజం
వహానసిలాంతాపత్రనివహానుర వీరభటాంజలాంప్పగా
నహాలాజయాంక్షిష్టైవెదిలనాంలక్ష్మజతోలామన్నిలాంల్మాక్షి॥

వ॥ ఇవ్విధంబున నతలనన్న్వహానమే లాంబుసలానారధంబెక్కి
భూనమంత్రాంప్రుండుపురవీధులవెడలయుద్ధని శ్రానాంబు
జోరిలాల్ప్రు దేశంబునమ్మలమైపడియున్ను సమాంపారనుఖుల
నుదానవసేనాంనారాయుతులనుగనిదుఃఖలాంబైకొపింతి